

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က ပြဋ္ဌာန်းသော

ပထမငယ်တန်း ဘာသာပြန်ကျမ်းစာ

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇောတကဋ္ဌကထာ

ဧကကနိပါတ်၊ ဣတ္ထိဝဂ်၊ မုဒုလက္ခဏာဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ်အဆုံးထိ (၃၅)ဇာတ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ - ၂၅၅၄

ကောဇာ - ၁၃၇၂

၂၀၁၁

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က ပြဋ္ဌာန်းသော
ပထမငယ်တန်း ဘာသာပြန်ကျမ်းစာ
ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇာတာကဋ္ဌကထာ

ဧကကနိပါတ်၊ ဣတ္ထိဝဂ်၊ မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ်အဆုံးထိ (၃၅)ဇာတ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ - ၂၅၅၄

ကောဇာ - ၁၃၇၂

၂၀၁၁

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က ပြဋ္ဌာန်းသော
ပထမငယ်တန်း ဘာသာပြန်ကျမ်းစာ
ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇောတကဋ္ဌကထာ

ဧကကနိပါတ်၊ ဣတ္ထိဝဂ်၊ မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ်အဆုံးထိ (၃၅)ဇာတ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာ့အေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

အမှတ်စာ

၁၃၅၆-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက် (၆-၃-၉၅)နေ့တွင် ကျင်းပသော တတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ သောဠသမ အစည်းအဝေးက ပထမပြန်စာမေးပွဲပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ ပြင်ဆင်ရေးအတွက် စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ခွဲ (၃)ဖွဲ့မှ တစ်ဖွဲ့လျှင် တစ်ပါးကျပါဝင်သော နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက ဆရာတော် (၃)ပါးနှင့် စာသင်တိုက်ကြီးများမှ စာချဆရာတော် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် (၆)ပါး၊ စုစုပေါင်း (၉)ပါးတို့ဖြင့် ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရန် တာဝန်ပေး၍ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ယင်းပြင်ဆင်ပြီး ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများ ကို ၁၃၅၇-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၇)ရက် (၃-၇-၉၅)နေ့တွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထ အကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ ဒုတိယအစည်းအဝေးက နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်များနှင့် စာသင်သားသံဃာ (၁၀၀)ပါး အထက်ရှိ စာသင်တိုက်ကြီးများမှ ဆရာတော်များထံ ဆက်ကပ်လျက် အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံကာ လိုအပ်သည်များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်စေခဲ့ကြပါ သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ တတိယအစည်းအဝေးက ယင်းဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ချက်များ ပါဝင်သော ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများကို အချိန်ယူလေ့လာရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့ကြပြန်ပါသည်။

ထို့နောက် ၁၃၅၈-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၁-ရက် (၁၁-၇-၉၆) နေ့တွင် ကျင်းပသော (၄၇)ပါးစုံညီ ပဉ္စမအစည်းအဝေးနှင့် ၁၃၅၈-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက် (၂၉-၁၁-၉၆)နေ့တွင် ကျင်းပသော (၄၇) ပါးစုံညီ ဆဋ္ဌအစည်းအဝေးများသို့ တင်ပြလျက် အကြိမ်ကြိမ်ပင် လေ့လာ စိစစ် ကြပါသည်။ သုံးသပ်ပြင်ဆင်ကြပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ နဝမ အစည်းအဝေးက ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သော ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ၊ ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများကို တာဝန်ကျ ပထမအဖွဲ့ခွဲအား လွှဲအပ်သဖြင့် လိုအပ်သည်များကို ပြင်ဆင်ကာ (၄၇)ပါးစုံညီ ဒသမအစည်းအဝေးမှ ၁၃၅၉-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၉-၃-၉၈)နေ့တွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ စတုတ္ထအစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (၁/၉၈)ဖြင့် ပထမပြန် ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းကို အတည်ပြုပေးပြီး ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ ပထမပြန်စာမေးပွဲမှစ၍ အကျုံးဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည့် ပထမပြန်စာမေးပွဲ ဘာသာပြန်ကျမ်းစာများတွင် ပါဝင်သော ဇာတကဋကထာ ဝိသတိနိပါတ်အစမှ စတ္တာလီသနိပါတ်အဆုံး အထိ ဇာတ်ပေါင်း (၂၉)ဇာတ်ကို ပထမကြီးတန်းအတွက်လည်းကောင်း၊ တိကနိပါတ် အဗ္ဘန္တရဝဂ်အစမှ စတုတ္ထနိပါတ် ကောလိယဝဂ်အဆုံးအထိ ဇာတ်ပေါင်း (၆၀)ကို ပထမလတ်တန်းအတွက်လည်းကောင်း၊ ဧကကနိပါတ်၊ ဣတ္ထိဝဂ်၊ မုဒုလက္ခဏာဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ်အဆုံးထိ ဇာတ်ပေါင်း (၃၅)ဇာတ်ကို ပထမငယ်တန်းအတွက်လည်းကောင်း အသီးသီး ပြဋ္ဌာန်း၍ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

ဇာတက အဋ္ဌကထာ

ပထမငယ်တန်း

မာတိကာ

ပိဋက

၇-ဣတ္ထိဝဂ္ဂ

၆။	မုဒုလက္ခဏဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁
၇။	ဥစ္ဆိဂ်ဇာတကဝဏ္ဏနာ	၅
၈။	သာကေတဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇
၉။	ဝိသဝန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉
၁၀။	ကုဒ္ဒါလဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၁

၈-ဝရုဏဝဂ္ဂ

၁။	ဝရုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၅
၂။	သီလဝနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၈
၃။	သစ္စံကိရဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၂
၄။	ရုက္ခဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၇
၅။	မစ္ဆဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၉
၆။	အသင်္ကီယဇာတကဝဏ္ဏနာ	၃၂
၇။	မဟာသုပိနဇာတကဝဏ္ဏနာ	၃၄
၈။	ဣလိသဇာတကဝဏ္ဏနာ	၄၇
၉။	ခရဿရဇာတကဝဏ္ဏနာ	၅၆
၁၀။	ဘိမသေနဇာတကဝဏ္ဏနာ	၅၈

၉-အပါယိမ္မ ဝဂ္ဂ

၁။	သုရာပါနဇာတကဝဏ္ဏနာ	၆၂
၂။	မိတ္တဝိနွကဇာတကဝဏ္ဏနာ	၆၅
၃။	ကာဠကဏ္ဍိဇာတကဝဏ္ဏနာ	၆၆

မာတိကာ

ပိဋကံ

၄။	အတ္တဿဒွါရဇာတကဝဏ္ဏနာ	၆၉
၅။	ကိပ္ပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၀
၆။	သီလဝိမံသကဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၂
၇။	မင်္ဂလဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၅
၈။	သာရဗ္ဗဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၈
၉။	ကုမာကဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၉
၁၀။	အကတညူဇာတကဝဏ္ဏနာ	၈၁

၁၀-လိတ္တဝဂ္ဂ

၁။	လိတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၈၃
၂။	မဟာသာရဇာတကဝဏ္ဏနာ	၈၅
၃။	ဝိဿာသဘောနေဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉၂
၄။	လောမဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉၄
၅။	မဟာသုဒဿနဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉၆
၆။	တေလပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉၈
၇။	နာမသိဒ္ဓိဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၀၇
၈။	ကုဋုဝါကီဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၀၉
၉။	ပရောသဟဿဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၁၁
၁၀။	အသာတရူပဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၁၂

ပထမငယ်တန်းပြဌာန်းကျမ်းစာ

ဇောတကဋ္ဌကထာ

၆-မုဒုလက္ခဏဇောတကဝဏ္ဏနာ (၆၆)

ကော ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော သံကိလေသံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ ဧကော ကိရ သာဝတ္ထိဝါသီ ကုလပုတ္တော သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ရတနသာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဋိပနူကော ယောဂါဝစရော အဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနော ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ သုဘာဝသေန ဣန္ဒြိယာနိ ဘိဒ္ဓိတွာ ဩလောကေသိ။ တဿ အပ္ပန္နရေ ကိလေသော စလိ၊ ဝါသိယာ အာကောဋိတဒီရုရက္ခော ဝိယ အဟောသိ။ သော တတော

ပဋ္ဌာယ ကိလေသဝသိကော ဟုတွာ နေဝ ကာယဿာဒံ န စိတ္တဿာဒံ လဘတိ၊ ဘန္တမိဂသပ္ပဋိဘာဂေါ သာသနေ အနဘိရတော ပရုဋ္ဌကေသ-
လောမနခေါ ကိလိဋ္ဌစိဝရော အဟောသိ။ အထဿ ဣန္ဒြိယဝိကာရံ ဒိသ္မာ
သဟာယကာ ဘိက္ခု။ “ကိံ န ခေါ တေ အာပုသော န ယထာ ပေါရာဏာနိ
ဣန္ဒြိယာနိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ အနဘိရတောသ္မိ အာပုသောတိ။

အထ နံ တေ သတ္တု သန္တိကံ နယိံသု။ သတ္တာ “ကိံ ဘိက္ခုဝေ
အနိစ္စမာနံ ဘိက္ခု အာဒါယ အာဂတတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု
အနဘိရတောတိ။ သစ္စံ ဘိက္ခုတိ။ သစ္စံ ဘဂဝတိ။ ကော တံ ဥက္ကဏ္ဍာပေ-
သိတိ။ အဟံ ဘန္တေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ
ဩလောကေသိ။ အထ မေ ကိလေသော စလိ၊ တေနမှိ ဥက္ကဏ္ဍိတောတိ။
အထ နံ သတ္တာ “အနန္တရိယမေတံ ဘိက္ခု၊ ယံ တံ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ
ဝိသဘာဂါရမ္မဏံ သုဘဝသေန ဩလောကေန္တော ကိလေသေဟိ ကမ္မိတော၊
ပုဗ္ဗေ ပဉ္စာဘိညာအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော ဈာနဗလေန ကိလေသေ
ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တာ ဂဂနတလစရာ ဗောဓိသတ္တာပိ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ
ဝိသဘာဂါရမ္မဏံ ဩလောကယမာနာ ဈာနာ ပရိဟာယိတွာ ကိလေသေဟိ
ကမ္မိတာ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝိံသု။ န ဟိ သိနေရုဥပ္ပါဋ္ဌနကဝါတော ဟတ္ထိမတ္တံ
ဓုဏ္ဍပဗ္ဗတံ၊ မဟာဇေမ္မုဗ္ဗုလကဝါတော ဆိန္နတဇ္ဇေ ဝိရုဋ္ဌဂစ္ဆကံ၊ မဟာသမုဒ္ဒိ
ဝါပန သောသနကဝါတော ခုဒ္ဒကတဋ္ဌာကံ ကိသ္မိဋ္ဌိဒေဝ ဂဏေတိ။ ဧဝံ ဥက္ကမ-
မုဒ္ဓိနံ နာမ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တာနံ ဗောဓိသတ္တာနံ အညာဏဘာဝကရာ ကိလေသာ
ဘယံ ကိံ လဇ္ဈိဿန္တိ၊ ဝိသုဒ္ဓါပိ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ၊ ဥက္ကမယသသမဂီနောပိ
အာယသကျံ ပါပုဏန္တိ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ကာသိရဋ္ဌေ ဧကဿ မဟာဝိဘဝဿ မြာဟ္မဏဿ ဂုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော သဗ္ဗသိပ္ပါနံ ပါရံ ဂန္တာ ကာမေ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
ကသိဏပရိကမ္မံ ကတွာ ပဉ္စ အဘိညာ စ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ ဥပ္ပါဒေတွာ
ဈာနသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ဟိမဝန္တပုဒ္ဓေသေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သော ဧကသ္မိံ
ကာလေ လောဏဗ္ဗိလသေဝနတ္ထာယ ဟိမဝန္တာ ဩတရိတွာ ဗာရာဏသိံ
ပတွာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ကတသရီရပုဋိဇဂ္ဂနော ရတ္တဝါက-
မယံ နိဝါသနပါရပနံ သဏ္ဌာပေတွာ အဇိနစမ္ပံ ဧကသ္မိံ အံသေ ကတွာ
ဇဇာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ဘိက္ခာဘာဇနမာဒါယ ဗာရာဏသိယံ ဘိက္ခာယ
စရမာနော ရညော ဃရဒ္ဓါရံ သမ္မာပုဏိ။ ရာဇာ တဿ ဣရိယာပထေယေဝ

၆-မုဒုလက္ခဏာတကဝဏ္ဏနာ

ပသိဒ္ဓိတွာ ပက္ခောသာပေတွာ မဟာရဟေ အာသနေ နိသိဒ္ဓါပေတွာ ပဏိ-
တေန ခါဒနီယဘောဇနိယေန သန္တပေတွာ ကတာနုမောဒနံ ဥယျာနေ
ဝသနတ္ထာယ ယာစိ။ သော သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယတွာ ရာဇဂေဟေ ဘုဒ္ဓိတွာ ရာဇကုလံ
ဩဝဒမာနော တသ္မိံ ဥယျာနေ သောဠသ ဝဿာနိ ဝသိ။

အထေကဒိဝသံ ရာဇာ ကုပိတံ ပစ္စန္တံ ဝုပသမေတုံ ဂစ္ဆန္တော မုဒုလက္ခဏံ
နာမ အဂ္ဂမဟေသိံ “အပ္ပမတ္တာ အယျဿ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ
အဂမာသိ။ ဗောဓိသက္ခော ရညော ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော
ရုစ္စနဝေလာယ ရာဇဂေဟံ ဂစ္ဆတိ။ အထေကဒိဝသံ မုဒုလက္ခဏာ ဗောဓိ-
သတ္တဿ အာဟာရံ သမ္မာဒေတွာ “အဇ္ဇ အယျော စိရာယတိ”တိ ဂန္ဓော-
ဒကေန နှာယိတွာ သမ္မာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ မဟာတလေ စူဠသယနံ
ပညာပေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အာဂမနံ ဩလောကယမာနာ နိပဇ္ဇိ။ ဗောဓိ-
သက္ခောပိ အတ္တနော ဝေလံ သလ္လက္ခေတွာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ အာကာသေနေဝ
ရာဇနိဝေသနံ အဂမာသိ။ မုဒုလက္ခဏာ ဝါကစိရသဒ္ဓိ သုတွာဝ “အယျော
အာဂတော”တိ ဝေဂေန ဥဋ္ဌဟိ။ တဿာ ဝေဂေန ဥဋ္ဌဟန္တိယာ မဋ္ဌသာဠ-
ကော ဘဿိ။ တာပသောပိ သီဟပဉ္စရေန ပဝိသန္တော ဒေဝိယာ ဝိသဘာဂ-
ရူပါရမ္မဏံ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ သုဘာဝသေန ဩလောကေသိ။ အထဿ
အတ္တန္တရေ ကိလေသော စလိ၊ ဝါသိယာ ပဟဋ္ဌဒီရရက္ခော ဝိယ အဟောသိ။
တာဝဒေဝဿ ဈာနံ အန္တရဓာယိ၊ ဆိန္ဒုပက္ခော ကာကော ဝိယ အဟောသိ။
သော ဌိတကောဝ အာဟာရံ ဂဟေတွာ အဘုဒ္ဓိတွာဝ ကိလေသ-
ကမ္ပိတော ပါသာဒါ ဩရုယ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ဖလ-
ကတ္တရဏသယနဿ ဟေဋ္ဌာ အာဟာရံ ဌပေတွာ ဝိသဘာဂါရမ္မဏေန ဗဒ္ဓေါ
ကိလေသဂ္ဂိနာ ဥယျမာနော နိရာဟာရတာယ သုဿမာနော သတ္တ ဒိဝသာနိ
ဖလကတ္တရဏေ နိပဇ္ဇိ။

သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဇာ ပစ္စန္တံ ဝုပသမေတွာ အာဂတော နဂရံ
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ နိဝေသနံ အဂန္တာဝ “အယျံ ပဿိဿာမီ”တိ ဥယျာနံ
ဂန္ဓာ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ တံ နိပန္နကံ ဒိသ္မာ “ဧကံ အဖာသုကံ ဇာတံ
မညေ”တိ ပဏ္ဏသာလံ သောဓာပေတွာ ပါဒေ ပရိမဇ္ဇန္တော “ကိ” အယျ
အဖာသုကံ”န္တိ ပုတ္တိ။ မဟာရာဇေ အညံ မေ အဖာသုကံ နတ္ထိ၊ ကိလေသဝသေန
ပနမှိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဇာတောတိ။ ကဟံ ပဋိဗဒ္ဓံ တေ အယျ စိတ္တန္တိ။ မုဒု-
လက္ခဏာယ မဟာရာဇာတိ။ “သာဓု အယျ၊ အဟံ မုဒုလက္ခဏံ တုမှာကံ

ဒဗ္ဗိ”တိ တာပသံ အာဒါယ နိဝေသနံ ပရိသိတွာ ဒေဝံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပုဋိ-
မဏ္ဍိတံ ကတွာ တာပသဿ အဒါသိ။ ဒေမာနောယေဝ စ မုဒုလက္ခဏာယ
သညမဒါသိ “တယာ အတ္တနော ဗလေန အယျံ ရက္ခိတုံ ဝါယပိတဗ္ဗ”န္တိ။ သာဓု
ဒေဝ, ရက္ခိဿာမီတိ။ တာပသော ဒေဝံ ဂဟေတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩတရိ။

အထ နံ မဟာဒွါရတော နိက္ခန္တကာလေ “အယျ အမှာကံ ဧကံ ဂေဟံ
လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ၊ ဂစ္ဆ, ရာဇာနံ ဂေဟံ ယာစာဟိ”တိ အာဟ။ တာပသော ဂန္တာ
ဂေဟံ ယာစိ၊ ရာဇာ မနဿာနံ ဝစ္စကုဋ်ကိစ္စံ သာဓေယမာနံ ဧကံ ဆဉ္စိတဂေဟံ
ဒါပေသိ။ သော ဒေဝံ ဂဟေတွာ တတ္ထ အဂမာသိ၊ သာ ပရိသိတုံ န ဣစ္ဆတိ။
ကိံကာရဏာ န ပရိသသိတိ။ အသုစိဘာဝေနာတိ။ ဣဒါနိ ကိံ ကရေမီတိ။
“ပဋိဇဉ္ဇါဟိ န”န္တိ ဝတွာ ရညော သန္တိကံ ပေသေတွာ “ဂစ္ဆ, ကုဒ္ဓါလံ
အာဟရ၊ ပစ္ဆိံ အာဟရ”တိ အာဟရာပေတွာ အသုစိဉ္စ သင်္ကာရဉ္စ ဆဉ္စာ-
ပေတွာ ဂေါမယံ အာဟရာပေတွာ လိမ္မာပေတွာ ပုနပိ “ဂစ္ဆ, မဉ္စ အာဟရ၊
ဝိဋ္ဌိ အာဟရ၊ အတ္တရဏံ အာဟရ၊ စာဋိံ အာဟရ၊ ဃဋ္ဌိ အာဟရ”တိ
ဧကမေကံ အာဟရာပေတွာ ပုနဥဒကာဟရဏာဒီနံ အတ္ထာယ အာဏာပေသိ။
သော ဃဋ္ဌိ အာဒါယ ဥဒကံ အာဟရိတွာ စာဋိံ ပူရေတွာ နှာနောဒကံ
သဇ္ဇေတွာ သယနံ အတ္တရိ။ အထ နံ သယနေ ဧကတော နိသိန္တံ
ဒါဋ္ဌိကာသု ဂဟေတွာ “တဝ သမဏဘာဝံ ဝါ ဗြာဟ္မဏဘာဝံ ဝါ န
ဇာနာသီ”တိ ဩဏမေတွာ အတ္တနော အဘိမုခံ အာကမိ။ သော တသ္မိံ
ကာလေ သတိံ ပဋိလတိ၊ ဧတ္တကံ ပန ကာလံ အညာဏီ အဟောသိ။ ဧဝံ
အညာဏကရဏာ ကိလေသာ နာမ။ “ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏံ ဘိက္ခဝေ အန္တကရဏံ
အညာဏကရဏ”န္တိ အာဒိံ စေတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

သော သတိံ ပဋိလဘိတွာ စိန္တေသိ “အယံ တဏှာ ဝခုမာနာ မမ စတူဟိ
အပါယေဟိ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န ဒဿတိ၊ အဇ္ဈေဝ မယာ ဣမံ ရညော
နိယျာဒေတွာ ဟိမဝန္တံ ပရိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သော တံ အာဒါယ ရာဇာနံ
ဥပသင်္ကမိတွာ “မဟာရာဇ တဝ ခေဝိယာ မယံ အတ္ထော နတ္ထိ၊ ဧကဝလံ
မေ ဣမံ နိဿာယ တဏှာ ဝနိတာ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၆။ “ဧကော ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသိ၊ အလဒ္ဓါ မုဒုလက္ခဏံ။
ယတော လဒ္ဓါ အဋ္ဌာရက္ခိ၊ ဣစ္ဆာ ဣစ္ဆံ ဝိဇာယတာ”တိ။

၇-ဥစ္စင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ

တကြာယံ ပိဏ္ဏတ္ထော—မဟာရာဇ မယံ ဣမံ တဝ ဒေဝိ မုဒုလက္ခဏံ အလင်္ဂိတော ပုရေ “အဟော ဝတာဟံ တေံ လဘေယျ” နိ ဇော ဣစ္ဆာ အာသိ၊ ကောဝ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ယတော ပန မေ အယံ အဋ္ဌာရက္ခိ ဝိသာလ-
 နေတ္တာ သောဘနလောစနာ လဗ္ဗါ၊ အထ မေ သာ ပုရိမိကာ ဣစ္ဆာ ဂေဟတဏှံ ဥပကရဏတဏှံ ဥပဘောဂတဏှံ ဥပရူပရိ အညံ နာနပ္ပကာရံ
 ဣစ္ဆိ ဝိဇာယထ ဇနေသိ ဥပ္ပါဒေသိ။ သာ ခေါ ပန မေ ဧဝံ ဝဗ္ဗမာနာ ဣစ္ဆာ အပါယတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န ဒဿတိ၊ အလံ မေ ဣမာယ၊ တုညေဝ တဝ
 ဘရိယံ ဂဏှ၊ အဟံ ပန ဟိမဝန္တံ ဂမိဿာမီတိ တာဝဒေဝ နဋ္ဌံ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ အာကာသေ နိသိန္နော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ရညော ဩဝါဒံ ဒတွာ
 အာကာသေနဝ ဟိမဝန္တံ ဂန္တာ ပုန မနုဿပထံ နာမ နာဂမာသိ၊ မြဟ္မဝိဟာရေ ပန ဘာဝေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယော-
 သာနေ သော ဘိက္ခု၊ အရဟတ္တဖလေပတိဋ္ဌဟိ။ သတ္တာပိ အနုသန္ဓိံ စာသေတွာ
 ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ မုဒုလက္ခဏာ
 ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဣသိ ပန အဟမေဝ အဟောသိ” နိ။

မုဒုလက္ခဏဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-ဥစ္စင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၇)

ဥစ္စင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုဏ္ဏောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ
 ဇာနပဒိတ္ထိံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ကေသိံ ဟိ သမယေ ကောသလရဋ္ဌေ
 တယော ဇနာ အညတရသိံ အဋ္ဌဝိမုခေ ကသန္တိ။ တသိံ သမယေ အန္တော-
 အဋ္ဌဝိယံ စောရာ မနုဿေ ဝိလုပ္ပိတွာ ပလာယိံသု။ မနုဿာ တေ စောရေ
 ပရိယေသိတွာ အပဿန္တာ တံ ဌာနံ အာဂမ္မ “တုမေ အဋ္ဌဝိယံ ဝိလုပ္ပိတွာ ဣဒါနိ
 ကဿကာ ဝိယ ဟောတာ” တိ “တေ စောရာ ဣမေ” တိ ဗန္ဓိတွာ အာနေတွာ
 ကောသလရညော အဒိသု။ အထေကာ ဣတ္ထိ အာဂန္တာ “အစ္စာဒနံ မေ ဒေထ၊
 အစ္စာဒနံ မေ ဒေထာ” တိ ပရိဒေဝန္တိ ပုနပ္ပုနံ ရာဇနိဝေသနံ ပရိယာတိ။
 ရာဇာ တဿာ သဒ္ဓိ သုတွာ “ဂစ္ဆထ၊ ဒေထ ဣမိဿာ အစ္စာဒနံ” နိ အာဟ။
 မနုဿာ သာဠကံ ဂဟေတွာ အဒိသု။ သာ တံ ဒိသုာ “နာဟံ တေံ အစ္စာဒနံ

ယာစာမိ၊ သာမိကစ္ဆာဒနံ ယာစာမိ”တိ အာဟ။ မနုဿာ ဂန္ဓာ ရညော အာရောဓယိံသု “န ကိရေသာ ဣဒံ အစ္ဆာဒနံ ကထေတိ၊ သာမိကစ္ဆာဒနံ ကထေတိ”တိ။ အထ နံ ရာဇာ ပက္ခောဿာပေတွာ “တွံ ကိရ သာမိကစ္ဆာဒနံ ယာစသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဒေဝ၊ ဣတ္ထိယာ ဟိ သာမိကော အစ္ဆာဒနံ နာမ၊ သာမိကေ ဟိ အသတိ သဟဿမူလဗ္ဗိ သာဠကံ နိဝတ္ထာ ဣတ္ထိ နဂ္ဂါယေဝ နာမ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ သာနေတ္ထံ—

“နဂ္ဂါ နဒီ အနုဒကာ၊ နဂ္ဂံ ရဋ္ဌံ အရာဇကံ။
ဣတ္ထိပိ ဝိဝေါ နဂ္ဂါ၊ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရေ”တိ။—

ဣဒံ သုတ္တံ အာဟရိတဗ္ဗံ။

ရာဇာ တဿာ ပသန္ဓော “ဣမေ တေ တယော ဇနာ ကေ ဟောန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဧကော မေ ဒေဝ သာမိကော၊ ဧကော ဘာတာ၊ ဧကော ပုတ္တောတိ။ ရာဇာ “အဟံ တေ တုဋ္ဌော၊ ဣမေသု တီသု ဧကံ ဒေမိ၊ ကတရံ ဣစ္ဆသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သာ အာဟ “အဟံ ဒေဝ ဇီဝမာနာ ဧကံ သာမိကံ လဘိဿာမိ၊ ပုတ္တဗ္ဗိ လဘိဿာမိယေဝ၊ မာတာပိတုနံ ပန မေမတတ္တာ ဘာတာဝ ဒုလ္လဘော၊ ဘာတရံ မေ ဒေဟိ ဒေဝါ”တိ။ ရာဇာ တုသိတွာ တယောပိ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဧဝံ တံ ဧကိကံ နိဿာယ တေ တယော ဇနာ ဒုက္ခတော မုတ္တာ။ တံ ကာရဏံ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဋ္ဌံ ဇာတံ။ အထေက-
ဒိဝသံ ဘိက္ခု။ ဓမ္မသဘာယံ သန္နိပတိတာ “အာပုသော ဧကံ ဣတ္ထိ နိဿာယ တယော ဇနာဒုက္ခတော မုတ္တာ”တိ တဿာ ဂုဏကထာယ နိသိဒ္ဓိံသု။ သတ္တာ အာဂန္ဓာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ သော ဣတ္ထိ ဣဒါနေဝ တေ တယော ဇနေ ဒုက္ခာ မောစေတိ၊ ပုဗ္ဗေပိမောစေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ တယော ဇနာ အဇ္ဈဝိမုခေ ကသန္တိတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ တဒါ ပန ရညာ “တီသု ဇနေသု ကံ ဣစ္ဆသိ”တိ ဝုတ္တေ သာ အာဟ “တယောပိ ဒါတုံ န သက္ကောထ ဒေဝါ”တိ။ အာမ န သက္ကောမီတိ။ သစေ တယော ဒါတုံ န သက္ကောထ၊ ဘာတရံ မေ ဒေထာတိ။ “ပုတ္တံ ဝါ သာမိကံ ဝါဂဏှ၊ ကိံ တေ ဘာတ-
ရာ”တိ စ ဝုတ္တာ “ဧတေ နာမ ဒေဝ သုလဘာ၊ ဘာတာ ပန ဒုလ္လဘော”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၇။ “ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တော၊ ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ။
 တဉ္စ ဒေသံ န ပဿာမိ၊ ယတော သောဒရိယ’မာနယေ”တိ။

တတ္ထ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တောတိ ဒေဝ မယံ ပုတ္တော ဥစ္ဆင်္ဂေယေဝ။
 ယထာ ဟိ အရညံ ပရိသိတွာ ဥစ္ဆင်္ဂေ ကတွာ သုကံ ဥဉ္စိန္တော တတ္ထ ပက္ခိ-
 ပန္တိယာ ဥစ္ဆင်္ဂေ သုကံ နာမ သုလဘံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ ပုတ္တောပိ
 သုလဘော ဥစ္ဆင်္ဂေ သုကသဒိသောဝ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ
 ပုတ္တော”တိ။ ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိတိ မဂ္ဂံ အာရယု ကေကာယ ဂစ္ဆ-
 မာနာယပိ ဟိ ဣတ္ထိယာ ပတိ နာမ သုလဘော၊ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌောယေဝ” ဟောတိ။
 တေန ဝုတ္တံ “ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ”တိ။ တဉ္စ ဒေသံ န ပဿာမိ၊ ယတော
 သောဒရိယ’မာနယေတိ ယသ္မာ ပန မေ မာတာပိတရော နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဣဒါနိ
 တံ မာတုကုစ္ဆိသင်္ခါတံ အညံ ဒေသံ န ပဿာမိ၊ ယတော အဟံ သမာနေ
 ဥဒရေ ဇာတတ္တာ သဥဒရိယသင်္ခါတံ ဘာတရံ အာနေယံ၊ တသ္မာ ဘာတရိ-
 ယေဝ မေ ဒေထာတိ။

ရာဇာ “သစ္စံ သော ဝဒတိ”တိ တုဋ္ဌပိတ္တော တယောပိ ဇနေ ဗန္ဓနာ-
 ဂါရတော အာနေတွာ အဒါသိ၊ သာ တယောပိ တေ ဂဟေတွာ ဂတာ။

သတ္ထာပိ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပသော ဣမေ တယော ဇနေ
 ဒုက္ခတော မောစေသိယေဝါ”တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိ
 စသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “အတိတေ စတ္တာရောဝ တေရဟိ
 စတ္တာရော၊ ရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဥစ္ဆင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

ဂ-သာကေတဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၈)

ယသ္မိံ မနော နိဗ္ဗိသတိတိ ဣဒံ သတ္ထာ သာကေတံ နိဿာယ အဉ္ဇနဝနေ၊
 ဝိဟရန္တော ကေ ဗြာဟ္မဏံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဘဂဝတော ကိရ ဘိက္ခုသံဃ-
 ပရိဝုတဿ သာကေတံ ပိဏ္ဍာယ ပရိသနကာလေ ဧကော သာကေတ-
 နဂရဝါသီ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏော နဂရတော ဗဟိ ဂစ္ဆန္တော အန္တရဒ္ဓါရေ
 ဒသဗလံ ဒိဿာ ပါဒေသု ပတိတွာ ဂေါပကေသု ဂါဠိ ဂဟေတွာ “တာတ
 နန နာမ ပုတ္တေဟိ ဇိဏ္ဏကာလေ မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်တဗ္ဗာ၊ ကသ္မာ

တွေ့ကံ ကာလံ အမှာကံ အတ္တာနံ န ဒဿေသိ။ မယာ တာဝံ ဒိဋ္ဌောသိ။ မာတရံ ပန ပဿိတုံ ဧဟိ”တိ သတ္တာရံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဂေဟံ အဂမာသိ။ သတ္တာ တတ္ထ ဂန္ဓာ နိဿိံ ပညတ္တေ အာသနေ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ ပြာဟ္မဏီပိ အာဂန္ဓာ သတ္တု ပါဒေသု ပတိတွာ “တာတ တွေ့ကံ ကာလံ ကဟံ ဂတောသိ။ နန နာမ မာတာပိတရော မဟလ္လကကာလေ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ ပရိဒေဝိ။ ပုတ္တဓိတရောပိ “ဧေ၊ ဘာတရံ ဝန္တထာ”တိ ဝန္တာပေသိ။ ဥဘော တုဋ္ဌမာနသာ မဟာဒါနံ အဒံသု။ သတ္တာ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ တေသံ ဒွိန္ဒုဓိ ဇနာနံ ဇရာသုတ္တံ ကထေသိ။ သုတ္တပရိယောသာနေ ဥဘောပိ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိသု။ သတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အဉ္ဇနဝနမေဝ အဂမာသိ။

ဘိက္ခု၊ ဓမ္မသဘာယံ သန္ဓိသိန္ဓာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော ပြာဟ္မဏော ‘တထာဂတဿ ပိတာ သုဇ္ဈေဒနော၊ မာတာ မဟာမာယာ’တိ ဇာနာတိ၊ ဇာနန္တော သဒ္ဓိံ ပြာဟ္မဏီယာ တထာဂတံ ‘အမှာကံ ပုတ္တော’တိ ဝဒတိ၊ သတ္တာပိ အဓိဝါသေတိ၊ ကိံ န ခေါကာရဏ”န္တိ။ သတ္တာ တေသံ ကထံ သုတွာ “ဘိက္ခုဝေ ဥဘောပိ တေ အတ္တနော ပုတ္တမေဝ ‘ပုတ္တော’တိ ဝဒန္တိ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

ဘိက္ခုဝေ အယံ ပြာဟ္မဏော အတိတေ နိရန္တရံ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မယံ ပိတာ အဟောသိ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ စူဠပိတာ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မဟာ-
ပိတာ။ သောပိ ပြာဟ္မဏီ နိရန္တရမေဝ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မာတာ အဟောသိ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ စူဠမာတာ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မဟာမာတာ။ ဧဝါဟံ ဒိယမုဇာတိသဟဿံ ပြာဟ္မဏဿ ဟတ္ထေ သံဝေဓော၊ ဒိယမုဇာတိသဟဿံ ပြာဟ္မဏီယာ ဟတ္ထေ သံဝေဓောတိ တိဏိ ဇာတိသဟဿာနိ ကထေတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၈။ “ယသ္မိံ မနော နိဝိသတိ၊ စိတ္တဉ္ဇာပိ ပသီဒတိ။
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေ၊ ကာမံ တသ္မိမ္မိံ ဝိဿသေ”တိ။

တတ္ထ ယသ္မိံ မနော နိဝိသတိတိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာတိ။ စိတ္တဉ္ဇာပိ ပသီဒတိတိ ယသ္မိံ ဒိဋ္ဌမတ္တေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ မုဒုကံ ဟောတိ။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေဘိ ပကတိယာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ

၁-ပြာဟ္မဏီပိ ဣဒါနေဝ မေ ပုတ္တော အာဂတောတိ (သု၊၊ ၈)   ၂-မဟလ္လက (သိ၊ ဣ)
၃-၃ ၁-၄၀၅-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။

အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေပိ ပုဂ္ဂလေ။ ကာမံ တသ္မိန္ဒိ ဝိဿသေတိ အနုဘူတပုဗ္ဗသိနေဟေ-
နေဝ တသ္မိန္ဒိ ပုဂ္ဂလေ ဧကံသေန ဝိဿသေ၊ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇတိယေ-
ဝါတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိံ ဘဇ္ဇေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ပြာဟ္မဏော စ ပြာဟ္မဏီ စ ဧတေ ဧဝ အဟေသုံ၊
ပုတ္တော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သာကေဓာဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-ဝိသဝန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၉)

ဧရတ္ထ၊ တံ ဝိသံ ဝန္တန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဓမ္မ-
သေနာပတိံ အာရတ္တ ကထေသိ။ ထေရဿ ကိရ ပိဋ္ဌခန္ဓကခါဒနကာလေ
မနဿာ သံဃဿ ဗဟုံ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ အဂမံသု၊ ဘိက္ခု-
သံဃဿ ဂဟိတာဝသေသံ ဗဟု အတိရိတ္တံ အဟောသိ။ မနဿာ “ဘန္တေ
အန္တောဂါမဂတာနမ္ပိ ဂဏှထာ”တိ အာဟံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ထေရဿ
သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဒဟရော အန္တောဂါမေ ဟောတိ၊ တဿ ကောဋ္ဌာသံ
ဂဟေတွာ တသ္မိံ အနာဂစ္ဆန္တေ “အတိဒိဝါ ဟောတိ”တိ ထေရဿ အဒံသု။
ထေရေန တသ္မိံ ပရိဘုတ္တေ ဒဟရော အဂမာသိ။ အထ နံ ထေရော “မယံ
အာဝုသော တုယံ ဌပိတခါဒနီယံ ပရိဘုဉ္ဇိမှာ”တိ အာဟ။ သော “မရရံ
နာမ ဘန္တေ ကဿ အပ္ပိယ”န္တိ အာဟ။ မဟာထေရဿ သံဝေဂေါ
ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဣတော ပဋ္ဌာယ “ပိဋ္ဌခါဒနီယံ န ခါဒိဿာမီ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။
တတော ပဋ္ဌာယ ကိရ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ပိဋ္ဌခါဒနီယံ နာမ န ခါဒိတ-
ပုဗ္ဗံ။ တဿ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ အခါဒနဘာဝေါ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဇ္ဇော ဇာတော။
ဘိက္ခု၊ တံ ကထံ ကထေန္တ ဓမ္မသဘာယံ နိသီဒိ”သု။ အထ သတ္တာ အာဂန္တော
“ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ
နာမာ”တိ ပုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဧကဝါရံ ဇဟိတကံ ဇီဝိတံ
ပရိစ္စန္တောပိ ပုန န ဂဏှာတိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ဝိသဝေဇ္ဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝေဇ္ဇကမ္ပေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ အထေကံ ဇနပဒ-
မနဿံ သပ္ပေါ ခုံသိ၊ တဿ ဉာတကာ ပမာဒံ အကတွာ ခိပ္ပံ ဝေဇ္ဇံ

အာနယိံသု။ ဝေဇ္ဇော အာဟ “ကိံ တာဝ ဩသဓေန၊ ပရိဘာဝေတွာ ဝိသံ ဟရာမိ၊ ဒဋ္ဌသပ္ပံ အာဝါဟေတွာ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနတော တေနော ဝိသံ အာကဇာပေဇီ”တိ။ သပ္ပံ အာဝါဟေတွာ ဝိသံ အာကဇာပေဇီတိ။ သော သပ္ပံ အာဝါဟေတွာ “တယာ အယံ ဒဋ္ဌော”တိ အာဟ။ အာမ မယာတိ။ တယာ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနတော တုညေဝ မုခေန ဝိသံ အာကဇာဟိတိ။ မယာ ဧကဝါရံ ဇဟိတကံ ပုန န ဂဟိတပုဗ္ဗံ၊ နာဟံ မယာ ဇဟိတဝိသံ အာကဇိဿာမီတိ။ သော ဒါရုနိ အာဟရာပေတွာ အဂ္ဂိံ ကတွာ အာဟ “သစေ အတ္တနော ဝိသံ နာကဇသိ၊ ဣမံ အဂ္ဂိံ ပဝိသာ”တိ။ သပ္ပေါ “အဝိ အဂ္ဂိံ ပဝိသိဿာမိ၊ နေဝတ္တနာ ဧကဝါရံ ဇဟိတဝိသံ ပစ္စာဟရိဿာမီ”တိ၊ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၆၉။ “ဓိရတ္ထ၊ တံ ဝိသံ ဝန္တံ၊ ယမဟံ ဇီဝိတကာရဏာ။
ဝန္တံ ပစ္စာဟရိဿာမိ၊ မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ ဓိရတ္ထ။ တံ ဂရဟတ္ထေ နိပါတော။ တံ ဝိသန္တိ ယမဟံ ဇီဝိတကာရဏာ ဝန္တံ ဝိသံ ပစ္စာဟရိဿာမိ၊ တံ ဝန္တံ ဝိသံ ဓိရတ္ထ။ မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရန္တိ တဿ ဝိဿဿ အပစ္စာဟရဏကာရဏာ ယံ အဂ္ဂိံ ပဝိသိတွာ မရဏံ၊ တံ မမ ဇီဝိတတော ဝရန္တိ အတ္ထော။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ အဂ္ဂိံ ပဝိသိတုံ ပါယာသိ။ အထ နံ ဝေဇ္ဇော နိဝါရေတွာ တံ ပုရိသံ ဩသဓေဟိ စ မန္တေဟိ စ နိဗ္ဗိသံ အရောဂံ ကတွာ သပ္ပဿ သီလာနိ ဒတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ မာ ကဉ္စိ ဝိဟေဋ္ဌေသိ”တိ ဝတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

သတ္ထာဝိ “န ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဧကဝါရံ ဇဟိတကံ ဇီဝိတဗ္ဗိ ပရိစ္စ-ဇန္တော ပုန ဂဏှာတိ”တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိံ ဃဇ္ဇေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သပ္ပေါ သာရိပုတ္တော အဟောသိ၊ ဝေဇ္ဇော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဝိသဝန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-ကုဒ္ဒါလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၀)

န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတန္တံ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော စိတ္တဟတ္ထ-
 သာရိပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သော ကိရသာဝတ္ထိယံ ဧကော ကုလဒါရကော။
 အထေကဒိဝသံ ကသိတွာ အာဂစ္ဆန္တော ဝိဟာရံ ပရိသိတွာ ဧကဿ ထေရဿ
 ပတ္တတော သိနိဒ္ဓံ မဓုရံ ပဏီတဘောဇနံ လဘိတွာ စိန္တေသိ “မယံ ရတ္တိန္ဒိဝံ
 သဟတ္ထေန နာနာကမ္မာနိ ကုရုမာနာပိ ဝေရူပံ မဓုရာဟာရံ န လဘာမ၊
 မယာပိ သမဏေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ မာသဓုမာသစ္စယေန
 အယောနိသော မနသိကရောန္တော ကိလေသဝသိကော ဟုတွာ ဝိဗ္ဗမိတွာ
 ပုန ဘတ္တေန ကိလမန္တော အာဂန္တော ပဗ္ဗဇိတွာ အဘိဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏိ။
 ဣဒိနာဝ ဥပါယေန ဆ ဝါရေ ဝိဗ္ဗမိတွာ ပဗ္ဗဇိတော။ တတော သတ္တမေ
 ဘိက္ခုဘာဝေ သတ္တပ္ပကရဏိကော ဟုတွာ ဗဟူ ဘိက္ခု။ မဗ္ဗံ ဝါစေန္တော
 ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အထဿ သဟာယကာ ဘိက္ခု။ “ကိ”
 န ခေါ အာဝုသော စိတ္တဟတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝိယ တေ ဧတရဟိ ကိလေသာ န
 ဝဇန္တိ”တိ ပရိဟာသံ ကရိံသု။ အာဝုသော အဘဗ္ဗော ဒါနိ အဟံ ဣတော
 ပဋ္ဌာယ ဂိဟိဘာဝါယာတိ။

ဧဝံ တသ္မိံ အရဟတ္တံ ပတ္တေ ဓမ္မသဘာယံ ကထာ ဥဒပါဒိ “အာဝုသော
 ဝေရူပဿ နာမ အရဟတ္တဿ ဥပနိဿယေ သတိ အာယသ္မာ စိတ္တဟတ္ထသာရိ-
 ပုတ္တော ဆက္ခတ္တံ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော၊ အဟော မဟာဒေါသော ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ”တိ။
 သတ္တာ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခုဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္တာ”တိ
 ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ဘိက္ခုဝေ ပုထုဇ္ဇနစိတ္တံ နာမ လဟုကံ
 ဒုန္နိဂ္ဂဟံ၊ အာရမ္မဏဝသေန ဂန္တော အလ္လိယတိ၊ ဧကဝါရံ အလ္လိနံ န သက္ကာ
 ဟောတိ ဒိပ္ပံ မောစေတုံ၊ ဝေရူပဿ စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊ ဒန္တမေဝ ဟိ
 တံ သုခံ အာဝဟတိ။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
 စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊ စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

တဿ ပန ဒုန္နိဂ္ဂဟတာယ ပုဗ္ဗေ ပဏှိတာ ဧကံ ကုဒ္ဒါလကံ နိဿာယ တံ
 ဇဟိတုံ အသက္ကောန္တာ လောဘဝသေန ဆက္ခတ္တံ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တမေ
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝေ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ လောဘံ နိဂ္ဂဏိံသု”တိ ဝတွာ အတိတံ
 အာဟရိ။

၇-၁၁

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော ပဏ္ဍိ-
ကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတော ဝိညုတံ ပါပုဏိ။ “ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတော”တိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သော ကုဒ္ဓါလကေန ဘူမိပရိကမ္ပံ ကတွာ ဉာကဉ္စေဝ အလာဗု-
ကုမ္ဘဏ္ဍဋ္ဌာလုကာဒိနိ စ ဝပိတွာ တာနိ ဝိတ္တိဏန္တော ကပဏဇိဝိကံ ကပ္ပေသိ။
တဉ္စိဿ ဧကံ ကုဒ္ဓါလကံ ဌပေတွာ အညံ ဓနံ နာမ နတ္ထိ။ သော ဧကဒိဝသံ
စိန္တေသိ “ကိ” မေ ဗာရာဏသီယေန၊ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။ အထေကဒိဝသံ
ကုဒ္ဓါလကံ ပဋိစ္ဆန္တဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ကုဒ္ဓါလကံ အန-
ဿရိတွာ လောဘံ ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တော ကုဏ္ဏကုဒ္ဓါလကံ နိဿာယ ဥပ္ပဗ္ဗဇိ။
ဧဝံ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိတိ ဆ ဝါရေ တံ ကုဒ္ဓါလကံ ပဋိစ္ဆန္တဋ္ဌာနေ နိက္ခမိတွာ
ပဗ္ဗဇိတော စေဝ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော စ။

သတ္တမေ ပန ဝါရေ စိန္တေသိ “အဟံ ဣမံ ကုဏ္ဏကုဒ္ဓါလကံ နိဿာယ ပုနပျုနံ
ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော၊ ဣဒါနိ နံ မဟာနဒိယံ ပက္ခိပိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ နဒိတိရံ ဂန္တော
“သစဿ ပတိတဋ္ဌာနံ ပသယိဿာမိ၊ ပုနာဂန္တော ဥဗ္ဗရိတုကာမတာ ဘဝေ-
ယျာ”တိ တံ ကုဒ္ဓါလကံ ဒဏ္ဍေဝဂဟေတွာ နာဂဗလော ထာမသမ္ပန္နော သီသဿ
ဥပရိဘာဂေ တိက္ကတ္တု အာဝိဇ္ဈိတွာ အက္ခိနိ နိဗ္ဗိလေတွာ နဒိမဇ္ဈေ ခိပိတွာ
“ဇိတံ မေ ဇိတံ မေ”တိ တိက္ကတ္တု သီဟနာဒံ နဒိ။ တသ္မိ ခဏေ ဗာရာဏသီရာဇော
ပစ္စန္နံ ဝုပသမေတွာ အာဂတော နဒိယာ သီသံ နှာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိ-
မဏ္ဍိတော ဟတ္ထိက္ခန္တေန ဂစ္ဆမာနော တံ ဗောဓိသတ္တဿ သဒ္ဓိ သုတွာ “အယံ
ပုရိသော ‘ဇိတံ မေ ဇိတံ မေ’တိ ဝဒတိ၊ ကော န ခေါ ဇေတန ဇိတော၊
ပက္ကောသထ န”န္တိ ပက္ကောသာပေတွာ “ဘော ပုရိသ အဟံ တာဝ ဝိဇိတ-
သင်္ဂါမော ဣဒါနိ ဇယံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆာမိ၊ တယာ ပန ကော ဇိတော”တိ
ပုစ္ဆိ။ ဗောဓိသတ္တော “မဟာရာဇ တယာ သင်္ဂါမသတမ္ပိ သင်္ဂါမသဟဿမ္ပိ
သင်္ဂါမသတသဟဿမ္ပိ ဇိနန္တေန ဒုဇ္ဇိတမေဝ ကိလေသာနံ အဇိတတ္တာ၊ အဟံ
ပန မမ အတ္တန္တရေ လောဘံ နိဂ္ဂဏ္ဍော ကိလေသေ ဇိနိ”န္တိ ကထေန္တော-
ယေဝ မဟာနဒိ ဩလောကေတွာ အာပေါကသိဏာရမ္ပဏံ ဖျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
သမ္ပတ္တာနုဘာဝေါ အာကာသေ နိသီဒိတွာ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ
ဂါထမာဟ—

၇၀။ “န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ အဝဇီယတိ။
တံ ခေါ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ နာဝဇီယတိ”တိ။

တတ္ထ န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ အဝဇီယတီတိ ယံ ပစ္စာမိတ္တေ၊ ပရာဇိနိတွာ ရဋ္ဌံ ဇိတံ ပဋိလန္တိ ပုနဝိတေဟိ၊ ပစ္စာမိတ္တေဟိ အဝဇီယတိ၊ တံ ဇိတံ သာဓုဇိတံ နာမ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ပုန အဝဇီယနတော။ အပရော နယော—ဇိတံ ပုစ္ဆတိ ဇယော။ ယော ပစ္စာမိတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတွာ အဓိ- ဂတော ဇယော ပုန တေသု ဇိနန္တေသု ပရာဇယော ဟောတိ၊ သော န သာဓု န သောဘနော။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ပုန ပရာဇယောဝ ဟောတိ။ တံ ခေါ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ နာပဇီယတီတိ ယံ ခေါ ပန ပစ္စာမိတ္တေ နိဗ္ဗယေတွာ ဇိတံ ပုန တေဟိ နာဝဇီယတိ၊ ယော ဝါ ကေဝါရံ လဒ္ဓေါ ဇယော န ပုန ပရာဇယော ဟောတိ၊ တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ သောဘနံ၊ သော ဇယော သာဓုသောဘနော နာမ ဟောတိ။ ကသ္မာ? ပုန နာဝဇီယနတော။ တသ္မာ တံ မဟာရာဇ သတက္ခတ္တုဋ္ဌိ သဟဿက္ခတ္တုဋ္ဌိ သတသဟဿက္ခတ္တုဋ္ဌိ သင်္ဂါမ- သိသံ ဇိနိတွာပိ သင်္ဂါမယောဓော နာမ န ဟောသိ။ ကိံကာရဏာ? အတ္တနော ကိလေသာနံ အဇိတတ္တာ။ ယော ပန ကေဝါရဋ္ဌိ အတ္တနော အတ္တန္တရေ ကိလေသေ ဇိနာတိ၊ အယံ ဥတ္တမော သင်္ဂါမသိသယောဓောတိ အာကာသေ နိသိန္နကောဝ ဗုဒ္ဓလိလာယ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဥတ္တမသင်္ဂါမ- ယောဓောဝေါ ပနေတ္ထ—

“ယော သဟဿံ သဟဿေန၊ သင်္ဂါမေ မာနသေ ဇိနေ။
 ကေဉ္စ ဇေယျမတ္တာနံ၊ သ ဝေ သင်္ဂါမဇုတ္တမော”တိ ၂—

ဣဒံ သုတ္တံ သာဓကံ။

ရညော ပန ဓမ္မံ သုဏန္တဿေဝ တဒင်္ဂပုဟာနဝသေန ကိလေသာ ပဟိနာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ နမိ။ ရာဇဗလဿပိ တထေဝ ကိလေသာ ပဟိယိံသု။ ရာဇာ “ဣဒါနိ တုမေ ကဟံ ဂမိဿတာ”တိ ဗောဓိသတ္တံ ပုစ္ဆိ။ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ မဟာရာဇာတိ။ “တေန ဟိ အဟဋ္ဌိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဗောဓိသတ္တေနဝ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိ၊ ဗလကာယော ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ သဗ္ဗာ သေနိယောတိ သဗ္ဗောပိ တသ္မိံ ဌာနေ သန္တိပတိတော မဟာဇနကာယော ရညာ သဒ္ဓိံယေဝ နိက္ခမိ။ ဗာရာဏသီဝါသိနောပိ “အမှာကံ ကိရ-ရာဇာ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိမုခေါ ဟုတွာ သဒ္ဓိံ ဗလကာ-ယေန နိက္ခန္တော၊ မယံ ဣဓ ကိံ ကရိဿာမာ”တိ ခွါဒသယောဇနိကာယ ဗာရာဏသီယာ သကလနဂရဝါသိနော နိက္ခမိံသု။ ခွါဒသယောဇနိကာ ပရိသာ အဟောသိ၊ တံ အာဒါယ ဗောဓိသတ္တော ဟိမဝန္တံ ပါပိသိ။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ ဒေဝရညော နိသိန္နာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။
 သော အာဝဇ္ဇမာနော “ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော”တိ
 ဒိသ္မာ “မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိ၊ ဝသနဌာနံ လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝိဿကမ္ပ
 အာမန္တေတွာ “တာတ ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ ဝသန-
 ဌာနံ လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ၊ တံ ဟိမဝန္တပဒေသံ ဂန္တာ သမေ ဘူမိဘာဂေ ဒီဃတော
 တိံသယောဇနံ ဝိတ္ထာရတော ပန္နရသယောဇနံ အဿမပဒံ မာပေဟိ”တိ
 အာဟ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ ဂန္တာ တထာ အကာသိ။
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ဟတ္ထိပါလဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။
 ဣဒဉ္စ ဟိ တဉ္စ ဧကပရိစ္ဆေဒမေဝ။ ဝိဿကမ္ပောပိ အဿမပဒေ ပဏ္ဏသာလံ
 မာပေတွာ ဒုဿဒ္ဓေ၊ မိဂေ စ သကုဏေ စ အမနုဿေ စ ပဋိက္ကမာပေတွာ
 တေန၊ တေန ဒိသာဘာဂေန ဧကပဒိကမဂ္ဂံ မာပေတွာ အတ္တနော ဝသနဌာန-
 မေဝ အဂမာသိ။ ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတောပိ တံ ပရိသံ အာဒါယ ဟိမဝန္တံ ပဝိသံတွာ
 သက္ကဒတ္တိယံ အဿမပဒံ ဂန္တာ ဝိဿကမ္ပေန မာပိတံ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ
 ဂဟေတွာ ပဌမံ အတ္တနာ ပဗ္ဗဇိတွာ ပစ္စာ ပရိသံ ပဗ္ဗာဇေတွာ အဿမပဒံ
 ဘာဇေတွာ အဒါသိ။ သတ္တ ရာဇာနော သတ္တ ရဇ္ဇာနိံ ဆဉ္စယိံသု။
 တိံသယောဇနံ အဿမပဒံ ပူရိ။ ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတော သေသကသိဏေသုပိ
 ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ ပရိသာယ ကမ္ပဌာနံ အာစိက္ခိ၊
 သဗ္ဗေ သမာပတ္တိလာဘိနော ဟုတွာ ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မ-
 လောကပရာယဏာ အဟေသုံ။ ယေ ပန တေသံ ပါရိစရိယံ အကံသု၊ တေ
 ဒေဝလောကပရာယဏာ အဟေသုံ။

သတ္တာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ နာမေတံ ကိလေသဝသေန အလ္လီနံ ဒုမ္မောစယံ
 ဟောဘိ၊ ဥပ္ပန္နာ လောဘဓမ္မာ ဒုပ္ပဟော၊ ဝေရူပေပိ ပဏ္ဍိတေ အညာဏေ
 ကရောန္တိ”တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိ-
 ယောသာနေ ကေစိ သောတာပန္နာ အဟေသုံ၊ ကေစိ သကဒါဂါမိနော၊ ကေစိ
 အနာဂါမိနော၊ ကေစိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ သတ္တာပိ အနုသန္တိံ ဃာဠေတွာ
 ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္တော အဟောသိ၊ ပရိသာ
 ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ကုဒ္ဓါလပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကုဒ္ဓါလဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

ဣတ္ထိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၁-အဒါသိ။ သတ္တ ရဇ္ဇာနိ (သိ)၊ အဒါသိ။ သက္ကတ္တရဇ္ဇာနိ (ဣ)

၁-ဝရုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ

၁၇

တသျဒ္ဓါနံ

အသာတမန္တဏှဘူတံ၊ တက္ကပဏ္ဍိ ဒုရာဇာနံ။
အနဘိရတိ မုဒုလက္ခဏံ၊ ဥစ္ဆရံဗ္ဗိ စ သာကေတံ။
ဝိသဝန္တံ ကုဒ္ဓါလကန္တိ။

ဂ-ဝရုဏဝဂ္ဂ

၁-ဝရုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၁)

ယော ပုဗ္ဗေ ကရုဏီယာနိဘိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ကုဒ္ဓါမ္ဘိက-
ပုတ္တဟိဿဗ္ဗေရံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ကေသ္မိံ ကိရ ဒိဝေသေ သာဝတ္ထိဝါသိနော
အညမညသဟာယကာ တိံသမတ္တာ ကုလပုတ္တာ ဂန္ဓပုပ္ဖဝတ္ထာဒိနိ ဂဟေတွာ
“သတ္ထု၊ ဓမ္မဒေသနံ သုကိဿာမာ”တိ မဟာဇနပရိဝုတာ ဇေတဝနံ ဂန္တော
နာဂမာဠကသာလမာဠကဒိသု ထောကံ နိသီဒိတွာ သာယန္တသမယေ သတ္တရိ
သုရဘိဂန္ဓဝါသိတာယ ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခဋိတွာ ဓမ္မသဘံ ဂန္တော အလင်္ကတ-
ဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓေ သပရိဝါရာ ဓမ္မသဘံ ဂန္တော သတ္တာရံ ဂန္ဓပုပ္ဖဟိ ပူဇေတွာ
စက္ကကိတတလေသု ဗုလ္လပဒုမသံသိရိကေသု ပါဒေသု ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္တော
ဓမ္မံ သုကိံသု။

အထ နေသံ တေဒဟောသိ “ယထာ ယထာ ခေါ မယံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ
ဒေသိဘံ အာဇာနာမ၊ ပဗ္ဗဇေယျာမာ”တိ။ တေ တထာဂတဿ ဓမ္မသဘာ-
တော နိက္ခန္တကာလေ ဘထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာဖိံသု၊
သတ္တာ တေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဒါသိ။ တေ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာရာဓေတွာ
ဥပသမ္ပဒံ လဘိတွာ ပဉ္စ ဝဿာနိ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ ဝသိတွာ ဒွေ
မာတိကာ ပဂုဏံ၊ ကတွာ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဥတွာ တိဿော အနုမောဒနာ
ဥဂ္ဂဟိတွာ စိဝရာနိ သိဗ္ဗေတွာ ရဇိတွာ “သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမာ”တိ အာစရိ-
ယုပဇ္ဈာယေ အာပုစ္ဆိတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိတွာ
“မယံ ဘန္တေ ဘဝေသု ဥက္ကဏ္ဍိတာ ဇာတိဇရာဗျာမိမရဏဘယဘိတာ၊ တေသံ
နော သံသာရပရိမောစနတ္ထာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေထာ”တိ ယာဖိံသု။ သတ္တာ
တေသံ အဋ္ဌတိံသံယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု သပ္ပါယံ ဝိစိနိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။
လေ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ

ပရိဝေဏံ ဂန္ဓာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဩလောကေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
“သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမာ”တိ နိက္ခမိံသု။

အထ နေသံ အတ္တန္တရေ ဧကော ဘိက္ခု နာမေန ကုဋုမ္ဘိကပုတ္တတိဿတ္ထေရော
နာမ ကုသိတော ဟိနဝိရိယော ရသဂိဋ္ဌေါ။ သော ဧဝံ စိန္တေသိ “အဟံ နေဝ
အရညေ ဝသိတုံ၊ န ပဓာနံ ပဒဟိတုံ၊ န ဘိက္ခာစရိယာယ ယာပေတုံ
သက္ခိဿာမိ၊ ကော မေ ဂမနေန အတ္ထော၊ နိဝတ္တိဿာမိ”တိ သော ဝိရိယံ
ဩဿဇိတွာ တေ ဘိက္ခု အနုဂန္ဓာ နိဝတ္တိ။ တေပိ ခေါ ဘိက္ခု ကောသလေသု
စာရိကံ စရမာနာ အညတရံ ပစ္စန္တဂါမံ ဂန္ဓာ တံ ဥပနိဿာယ ဧကသ္မိံ
အရညာယတနေ ဝသံ ဥပဂန္ဓာ အန္တောတေမာသံ အပ္ပမတ္တာ ဃဋ္ဌေန္တာ
ဝါယမန္တာ ဝိပဿနာဂစ္ဆိ ဂါဟာပေတွာ ပထဝီ ဥန္တာဒယမာနာ အရဟတ္တံ
ပတွာ ဂုတ္တဝဿာ ပဝါရေတွာ “ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ သတ္တု အာရောစေဿာမာ”တိ
တတော နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဇေတဝနံ ပတွာ ပတ္တစီဝရံ ပဋိသမေတွာ
အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဒိသ္မာ တထာဂတံ ဒဠ္ဋကမာ သတ္တု သန္တံ ဂန္ဓာ
ဝန္တိတွာ နိသိဒိံသု။ သတ္တာ တေဟိ သဗ္ဗိ မဓုရပဋိသန္တာရံ အကာသိ။ တေ
ကတပဋိသန္တာရာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ တထာဂတဿ အာရောစေသုံ၊ သတ္တာ
တေ ဘိက္ခု ပသံသိ။ ကုဋုမ္ဘိကပုတ္တတိဿတ္ထေရော သတ္တာရံ တေသံ ဂုဏကထံ
ကထေန္တံ ဒိသ္မာ သယမ္ပိ သမဏဓမ္မံ ကာတုကာမော ဇာတော။ တေပိ ခေါ
ဘိက္ခု “မယံ ဘန္တေ တမေဝ အရညဝါသံ ဂန္ဓာ ဝသိဿာမာ”တိ သတ္တာရံ
အာပုတ္တိံသု၊ သတ္တာ “သာရူ”တိ အနုဇာနိ။ တေ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ပရိဝေဏံ
အဂမံသု။

အထ သော ကုဋုမ္ဘိကပုတ္တတိဿတ္ထေရော ရတ္တိဘာဂသမနန္တရေ အစွာ-
ရဒ္ဓဝိရိယော ဟုတွာ အတိဝေဂေန သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော မဇ္ဈိမယာမ-
သမနန္တရေ အာလမ္ပနဇလကံ နိဿာယ ဌိတကောဝ နိဒ္ဒါယန္တော ပရိဝတ္တိတွာ
ပတိ၊ ဦရုဋ္ဌိကံ ဘိဇ္ဇိ၊ ဝေဒနာ မဟန္တာ ဇာတာ။ တေသံ ဘိက္ခုနံ တံ ပဋိ-
ဇဂ္ဂန္တာနံ ဂမနံ န သမ္ပဇိ။ အထ နေ ဥပဋ္ဌာနဝေလာယံ အာဂတေ သတ္တာ ပုတ္တိ
“နန တုမေ ဘိက္ခဝေ ‘သွေ ဂမိဿာမာ’တိ ဟိယျော အာပုတ္တိတ္တာ”တိ။ အာမ
ဘန္တေ၊ အပိစ ခေါ ပန အမှာကံ သဟာယကော ကုဋုမ္ဘိကပုတ္တတိဿတ္ထေရော
အကာလေ အတိဝေဂေန သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော နိဒ္ဒါဘိဘူတော ပရိ-
ဝတ္တိတွာ ပတိတော၊ ဦရုဋ္ဌိဿ ဘိန္တံ၊ တံ နိဿာယ အမှာကံ ဂမနံ န
သမ္ပဇိတိ။ သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝေသ အတ္တနော ဟိနဝိရိယံဘာဝေန

အကာလေ အတိဝေဂေန ပီရိယံ ကရောန္တော တုမှာကံ ဂမနန္တရာယံ ကရောတိ၊ ပုဗ္ဗေသေ တုမှာကံ ဂမနန္တရာယံ အကာသိယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာဖိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ တက္ကသိလာယံ ဗောဓိသတ္တော ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော ဟုတွာ ပဉ္စ မာဏဝကသတာနိ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ အထဿ တေ မာဏဝါ ကေဒိဝသံ ဒါရုံ အာဟရဏတ္ထာယ အရညံ ဂန္ဓာဒါရုနိ ဥဒ္ဓရိသု။ တေသံ အန္တရေ ဧကော ကုသိတမာဏဝေါ မဟန္တံ ဝရုဏရုက္ခံ ဒိသော “သုက္ခ- ရုက္ခော ဧသော”တိ သညာယ “မုဟုတ္တံ တာဝ နိပဋိတွာ ပစ္ဆာ ရုက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဒါရုနိ ပါတေတွာ အာဒါယ ဂမိဿာမိ”တိ ဥတ္တရိသာဋကံ ပတ္တရိတွာ နိပဋိတွာ ကာကစ္ဆမာနော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ ဣတရေ မာဏဝကာ ဒါရုကလာပေ ဗန္ဓိတွာ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တာ တံ ပါဒေဒန ပိဋိယံ ပဟရိတွာ ပဗောဓေတွာ အဂမံသု။ ကုသိတမာဏဝေါ ဥဋ္ဌာယ အက္ခိနိ ပုဋိတွာ ပုဋိတွာ အဝိဂတနိဋ္ဌေါ ဝရုဏရုက္ခံ အဘိရုဟိတွာ သာခံ ဂဟေတွာ အတ္တနော အဘိမုခံ အာကမိတွာ ဘဉ္ဇန္တော ဘိဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌိတကောဋိယာ အတ္တနော အက္ခိ ဘိန္နာပေတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန တံ ပိဓာယ ဧကေန ဟတ္ထေန အလ္လဒါရုနိ ဘဉ္ဇိတွာ ရုက္ခတော ဩရုယု ဒါရုကလာပံ ဗန္ဓိတွာ ဥက္ခိပိတွာ ဝေဂေန ဂန္ဓာ တေဟိ ပါတိတာနံ ဒါရုနံ ဥပရိ ပါတေသိ။

တံ ဒိဝသဉ္စ ဇနပဒဂါမကေ ဧကံ ကုလံ “သွေ ဗြာဟ္မဏဝါစနကံ ကရိဿာ- မာ”တိ အာစရိယံ နိမန္တေသိ။ အာစရိယော မာဏဝကေ အာဟ “တာတာ သွေ ဧကံ ဂါမကံ ဂန္တဗ္ဗံ၊ တုမေ ပန နိရာဟာရာ န သက္ခိဿထ ဂန္တံ၊ ပါတောဝ ယာဂုံ ပစာပေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ အတ္တနာ လဒ္ဓကောဋ္ဌာသဉ္စ အမှာကံ ပတ္တကောဋ္ဌာသဉ္စ သဗ္ဗမာဒါယ အာဂစ္ဆတ”တိ။ တေ ပါတောဝ ယာဂုပစနတ္ထာယ ဒါသိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ “ခိပ္ပံ နော ယာဂုံ ပစာဟိ”တိ အာဟံသု။ သာ ဒါရုနိ ဂဏန္တိ ဥပရိ ဌိတာနိ အလ္လဝရုဏဒါရုနိ ဂဟေတွာ ပုနပ္ပုနံ မုခဝါတံ ဒေဓာနာပိ အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလေတုံ အသက္ကောန္တိ သူရိယံ ဥဋ္ဌာပေသိ။ မာဏဝကာ “အတိဒိဝါ ဇာတော၊ ဣဒါနိ န သက္ကာ ဂန္တ”န္တိ အာစရိယဿ သန္တိကံ အဂမိံသု။ အာစရိယော “ကိ” တာတာ န ဂတတ္ထာ”တိ။ အာမ အာစရိယ န ဂတမှာတိ။ ကိ”ကာရဏာတိ။ အသုကော နာမ ကုသိတမာဏဝေါ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ ဒါရုနမတ္ထာယ အရညံ ဂန္ဓာ ဝရုဏရုက္ခမူလေ နိဒ္ဓါယိတွာ

ပစ္ဆာ ဝေဝေန ရုက္ခံ အာရုယ အက္ခိ ဘိန္နာပေတွာ အလ္လဝရုဏဒါရူနိ အာဟ-
ရိတွာ အမှေဟိ အာနိတဒါရူနံ ဥပရိ ပက္ခိပိ၊ ယာဂုပါမိကာ တာနိ သုက္ခ-
ဒါရုသညာယ ဂဟေတွာ ယာဝ သူရိယုဂ္ဂမနာ ဥဇ္ဇာလေတုံ နာသက္ခိ၊ ဣမိနာ
နော ကာရဏေန ဂမနန္တရာယော ဇာတောတိ။ အာစရိယော မာဏဝေန
ကဟကမ္ပံ သုတွာ “အန္တဗာလာနံ ကမ္ပံ နိဿာယ ဝေရူပါ ပရိဟာနိ ဟော-
တိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါထံ သမုဋ္ဌာပေသိ—

၇၁။ “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇောဝံ၊ သ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိ”တိ။

တတ္ထ သ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိတိ ယော ကောမိ ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ပုဗ္ဗေ ကတ္တဗ္ဗံ၊
ဣဒံ ပစ္ဆာ”တိ အဝိမံသိတွာ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ ပဌမမေဝ ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ
ပစ္ဆာ ဂရောတိ၊ အယံ ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇော အမှာကံ မာဏဝကော ဝိယ
သော ဗာလပုဂ္ဂလော ပစ္ဆာ အနုတပ္ပတိ သောစတိ ပရိဒေဝတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော အန္တေဝါသိကာနံ ဣမံ ကာရဏံ ကထေတွာ ဒါနာဒီနိ
ပုညာနိ ကရိတွာ ဇီဝိတပရိယောသာနေ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္ထာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝေသတုမှာကံ အန္တရာယံ ကရောတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ
အကာသိယေဝါ”တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္ဓိံ ဃလေတွာ
ဇာဘကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ အက္ခိဘေဒံ ပတ္တော မာဏဝေါ ဦရုဘေဒံ
ပတ္တဘိက္ခု၊ အဟောသိ၊ သေသမာဏဝါ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ အာစရိယဗြာဟ္မဏော
သန အာဟမေဝ အဟောသိ”ဋ္ဌိ။

ဝရုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-သီလဝနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၂)

အကတညူသ ပေါသဿာတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော
ဒေဝဒတ္တံ အာရုဗ္ဗ ကထေသိ။ ဓမ္မသဘာယံ ဟိ ဘိက္ခု။ “အာဝုသော
ဒေဝဒတ္တော အကတညူ တထာဂတဿ ဂုဏေ န ဇာနာတိ”တိ ကထေန္တ-
နိသိဒိံသု။ သတ္ထာ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ
သန္ဓိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ

၁-ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇောဝံ (သီ၊ သု၊ ဣ)

ဒေဝဒတ္တော အကတညူ၊ ပုဗ္ဗေပိ အကတညူယေဝ၊ န ကဒါဏိ မယံ ဂုဏံ ဇာနာတိ”တိ ဝတ္တာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဟတ္ထိယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တော သဗ္ဗသေတော အဟောသိ ရဇတပုဉ္ဇသန္တိဘော၊ အက္ခိနိ ပနဿ မဏိဂုဋ္ဌသဒိ- သာနိ၊ ပညာယမာနာနိ ပဉ္စပဿာဒါနိ” အဟေသုံ၊ မုခံ ရတ္တကမ္မလသဒိသံ၊ သောဏှာ ရတ္တသုဝဏ္ဏမိန္ဒု၊ ပဋိမဏ္ဍိတံ ရဇတဒါမံ ဝိယ၊ စတ္တာရော ပါဒါ ကတလာခါရသပရိကမ္မာ ဝိယ။ ဧဝမဿ ဒသဟိ ပါရမီဟိ အလင်္ကတော ရူပသောဘဂ္ဂပုတ္တော” အတ္တဘာဝေါ အဟောသိ။ အထ နံ ဝိညုတံ ပတ္တံ သကလဟိမဝန္တေ ဝါရဏာ သန္တိပတိတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ဝိစရိ”သု။ ဧဝံ သော အသီတိသဟဿဝါရဏပရိဝါရော ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဝသမာနော အပရဘာဂေ ဂဏေ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဂဏမ္မာ ကာယဝိဝေကာယ” ကေကောဝ အရညေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သီလဝန္တတယ စ ပနဿ “သီလဝနာဂရာဇာ”တွေဝ နာမံ အဟောသိ။

အထေကော ဗာရာဏသီဝါသိကော ဝနစရကော ဟိမဝန္တံ ပဗိသိတွာ အတ္တ- နော အာဇီဝဘဏ္ဍကံ ဂဝေသမာနော ဒိသာ ဝဝတ္တာပေတုံ အသက္ကောန္တော မဂ္ဂမူဠော ဟုတွာ မရဏဘယဘိတော ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ပရိဒေဝမာနော ဝိစရတိ။ ဗောဓိသတ္တော တဿ တံ ဗလဝပရိဒေဝိတံ သုတွာ “ဣမံ ပုရိသံ ဒုက္ခာ မောစေဿာမီ”တိ ကာရုညေန စောဒိတော တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ သော တံ ဒိသ္မာဝ ဘိတော ပလာယိ။ ဗောဓိသတ္တော တံ ပလာယန္တံ ဒိသ္မာ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ၊ သော ပုရိသော ဗောဓိသတ္တံ ဌိတံ ဒိသ္မာ အဋ္ဌာသိ။ ဗောဓိသတ္တော ပုန အဂမာသိ၊ သော ပုန ပလာယိတွာ တဿ ဌိတကာလေ ဌတွာ စိန္တေသိ “အယံ ဝါရဏော မမ ပလာယနကာလေ တိဋ္ဌတိ၊ ဌိတ- ကာလေ အာဂစ္ဆတိ၊ နာယံ မယံ အနတ္တကာမော၊ ဣမမ္မာ ပန မံ ဒုက္ခာ မောစေတုကာမော ဘဝိဿတိ”တိ သူရော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဗောဓိသတ္တော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ကဿွာ ဘော တံ ပုရိသ ပရိဒေဝမာနော ဝိစရသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သာမိ ဒိသာ ဝဝတ္တာပေတုံ အသက္ကောန္တော မဂ္ဂမူဠော ဟုတွာ မရဏဘယေနာတိ။ အထ နံ ဗောဓိသတ္တော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ကတိပါဟံ ဖလာဖလေဟိ သန္တပ္ပေတွာ “ဘော ပုရိသ မာ ဘာယိ၊ အဟံ တံ

၁-ပညာယမာနပဉ္စပဿာဒါနိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-ရူပဂ္ဂပုတ္တော (သီ)
၃-ကာယဝိဝေကာယ စ အာနိသံသံ (သီ)၊ ကာယဝိဝေကံ ဂန္ဓာ (သျှ၊)

မနုဿပထံ နေဿာမီ”တိ အတ္တနော ပိဋေ နိသီဒါပေတွာ မနုဿပထံ ပါယာသိ။

အထ ခေါ သော မိတ္တဒုဒ္ဓိ ပုရိသော “သစေ ကောစိ ပုစ္ဆိဿတိ၊ အာမိက္ခိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ပိဋေ နိသိန္ဒောယေဝ ရုက္ခနိမိတ္တံ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ ဥပဓာရေန္တောဝ ဂစ္ဆတိ။ အထ နံ ဗောဓိသတ္တော အရညာ နိဟရိတွာ ဗာရာဏသိဂါမိမဟာမဂ္ဂေ ဌပေတွာ “ဘော ပုရိသ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆ၊ မယံ ပန ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတောပိ အပုစ္ဆိတောပိ မာ ကဿစိ အာမိက္ခိ”တိ တံ ဥပ္ပယောဇေတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံယေဝ အဂမာသိ။ အထ သော ပုရိသော ဗာရာဏသိံ ဂန္တော အနုဝိစရန္တော ဒန္တကာရဝိထိံ ပတွာ ဒန္တကာရေ ဒန္တဝိကတိယော ကုရုမာနေ ဒိသ္မာ “ကိံ ပန ဘော ဇီဝဒန္တမ္ပိ လဘိတွာ ဂဏှေယျာယာ”တိ။ ဘော ကိံ ဝဒေသိ၊ ဇီဝဒန္တော နာမ မတဟတ္ထိဒန္တတော မဟဋ္ဌတရောတိ။ “တေန ဟိ အဟံ ဝေါ ဇီဝဒန္တံ အာဟရိဿာမီ”တိ ပါထေယျံ ဂဟေတွာ ခရကကစံ အာဒါယ ဗောဓိသတ္တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။

ဗောဓိသတ္တော ဟံ ဒိသ္မာ “ကိမတ္ထံ အာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ “အဟံ သာမိ ဒုဂ္ဂတော ကပဏော ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော တုမှေ ဒန္တခဏှံ ယာစိတွာ သစေ ဒဿထ၊ တံ အာဒါယ ဂန္တော ဝိက္ခိဏိတွာ တေန မူလေန ဇီဝိဿာမီ”တိ အာဂတောတိ။ ဟောတု ဘော၊ ဒန္တံ တေ ဒဿာမိ၊ သစေ ဒန္တကပ္ပနတ္ထာယ ကကစံ အတ္ထိတိ။ ကကစံ ဂဟေတွာ အာဂတောမိ သာမိတိ။ “တေန ဟိ ဒန္တေ ကကစေန ကန္တိတွာ အာဒါယ ဂစ္ဆာ”တိ ဗောဓိသတ္တော ပါဒေ သမိဉ္စိတွာ ဂေါနိသိန္ဒကံ နိသီဒိ။ သော ဧဝံ အဂ္ဂဒန္တေ ဆိန္ဒိ။ ဗောဓိသတ္တော တေ ဒန္တေ သောဏှာယ ဂဟေတွာ “ဘော ပုရိသ နာဟံ ‘တေ ဒန္တော မယံ အပ္ပိယာ အမနာပါ’တိ ဒမ္ပိ၊ ဣမေဟိ ပန မေ ဒန္တေဟိ သတဂဏေန သဟဿဂဏေန သတသဟဿဂဏေန သဗ္ဗဓမ္မပဋိဝေနေသမတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏဒန္တာဝ ပိယတရာ၊ တဿ မေ ဣဒံ ဒန္တဒါနံ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ ဟောတူ”တိ သဗ္ဗညုတညာဏဿ အာရာဓေန ကတွာ ဒန္တယုဂလံ အဒါသိ။

သော တံ အာဒါယ ဂန္တော ဝိက္ခိဏိတွာ တသ္မိံ မူလေ ဒိဏေ ပုန ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “သာမိ တုမှာကံ ဒန္တေ ဝိက္ခိဏိတွာ လဒ္ဓမူလံ

၁-သမ္ပိဇ္ဇေတွာ (သိ)၊ သမ္ပိဉ္စိတွာ (သျှာ) ၂-အာဝဇ္ဇနံ (သိ)၊ ပဏိဓာနံ (သျှာ)၊ အာဝပနံ (ဣ)

မယ့် ဣဏသောနေမတ္တမေဝ ဇာတံ၊ အဝသေသဒန္တေ ဒေတာ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော “သာဓူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ ပုရိမနယေနဝ ကပ္ပါ-
 ပေတွာ အဝသေသဒန္တေ အဒါသိ။ သော တေပိ ဝိတ္တိဏိတွာ ပုန အာဂန္တာ
 “သာမိ ဇီဝိတုံ န သက္ကောမိ၊ မူလဒါဌာ မေ ဒေတာ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော
 “သာဓူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ ပုရိမနယေနဝ နိဘိဒိ။ သော ပါပပုရိသော
 မဟာသတ္တဿ ရဇတဒါမသဒိသံ သောဏှံ မဒ္ဒမာနော ကေလာသကုဋ္ဌ-
 သဒိသံ ကုမ္ဘံ အဘိရုဟိတွာ ဥဘော ဒန္တကောဋိယော ပဏိယာ ပဟရန္တော
 မံသံ ဝိယုဟိတွာ ကုမ္ဘံ အာရုယ ခရကကစေန မူလဒါဌာ ကပ္ပေတွာ ပက္ကာမိ။
 ဗောဓိသတ္တဿ ဒဿနူပစာရံ ဝိဇဟန္တေယေဝ ပန တသ္မိံ ပါပပုရိသေ
 စတုနဟုတာမိကဒ္ဓိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ ဃနပထဝီ သိနေရယုဂန္ဓ-
 ရာဒယော မဟာဘာရေ ဒုဂန္ဓဇေဂန္ထာနိ ဂူထမုတ္တာဒိနိ စ ဓာရေတုံ
 သမတ္တာပိ တဿ အဂုဏရာသိံ ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဝိယ ဘိဇ္ဇိတွာ ဝိဝရံ
 အဒါသိ။ တာဝဒေဝ အဝိမ္မဟာနိရယတော အဂ္ဂိဇာလာ နိက္ခမိတွာ တံ
 မိတ္တဒုန္တိပုရိသံ ကုလသန္တကေန ကမ္မလေန ပါရုပန္တိ ဝိယ ပရိက္ခိပိတွာ ဂဏှိ။

ဧဝံ တဿ ပါပပုဂ္ဂလဿပထဝီ ပဝိဋ္ဌကာလေ တသ္မိံ ဝနသဏှေ အဓိဝတ္ထာ
 ရုက္ခဒေဝတာ “အကတညူ မိတ္တဒုန္တိ ပုဂ္ဂလော၊ စက္ကဝတ္တိရဇံ ဒတွာပိ တောသေတုံ
 န သက္ကာ”တိ ဝနံ ဥန္နာဒေတွာ ဓမ္မံ ဒေသယမာနာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၂။ “အကတညူဿ ပေါသဿ၊ နိဗ္ဗံ ဝိဝရဒဿိနော။
 သမ္ပံ စေ ပထဝီ ဒဇ္ဇော၊ နေဝ နံ အဘိရာဓယေ”တိ။

တတ္ထ အကတညူဿာတိ အတ္တနော ကတဂုဏံ အဇာနန္တဿ။
 ပေါသဿာတိ ပုရိသဿ။ ဝိဝရဒဿိနောတိ ဆိဒ္ဓမေဝ ဩကာသမေဝ
 ဩလောကေန္တဿ။ သမ္ပံ စေ ပထဝီ ဒဇ္ဇောတိ သစေပိ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ
 သကလံ စက္ကဝတ္တိရဇံ၊ ဣမံ ဝါ ပန မဟာပထဝီ ပရိဝတ္တေတွာ ပထဝေါဇံ
 ဒဒေယျ။ နေဝ နံ အဘိရာဓယေတိ ဧဝံ ကရောန္တောပိ ဝေရူပံ ကတဂုဏဝိဇ္ဇိ-
 သကံ ကောမိ ပရိတောသေတုံ ဝါ ပသာဒေတုံ ဝါ န သက္ကုဏေယျာတိ
 အတ္တော။

ဧဝံ သာ ဒေဝတာ ဝနံ ဥန္နာဒေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဗောဓိသတ္တော
 ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယထာကမ္မံ အဂမာသိ။

သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တော ဣဒါနေဝ အကတညူ၊ ပုဗ္ဗေပိ အက-
တညူယေဝါ”တိ ဝတော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိံ ဃာဠေတွာ
ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ မိတ္တဒုဒ္ဓိ ပုဂ္ဂလော ဒေဝဒတ္တော
အဟောသိ၊ ရုက္ခဒေဝတာ သာရိပုတ္တော၊ သီလဝနာဂရာဇာ ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

သီလဝနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-သစ္စင်္ဂီရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၃)

သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသုတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော ဒေဝဒတ္တဿ
ဝဓာယ ပရိသက္ကနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဘိက္ခုသံဃသ္မိံ ဟိ ဓမ္မသဘာယံ
နိသီဒိတွာ “အာပုသော ဒေဝဒတ္တော သတ္တု ဂုဏံ န ဇာနာတိ၊ ဝဓာယယေဝ
ပရိသက္ကတိ”တိ ဒေဝဒတ္တဿ အဂုဏံ ကထေန္တေ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ
နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ
ပုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ ဒေဝဒတ္တော မယံ ဝဓာယ ပရိသက္ကတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ
ပရိသက္ကိယေဝါ”တိ ဝတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ တဿ ဒုဋ္ဌကုမာရော
နာမ ပုတ္တော အဟောသိ၊ ကက္ခန္ဓော ဖရသော ပဟဠာသီဝိသုပမော၊
အနုက္ခောသိတွာ ဝါ အပဟရိတွာ ဝါ ကေနစိ သဗ္ဗိံ န ကထေတိ။ သော
အန္တောဇနဿ စ ဗဟိဇနဿ စ အက္ခိမိ ပတိတရဇံ ဝိယ၊ ခါဒိတုံ အာဂတ-
ဝိသာစော ဝိယ စ အမနာပေါ အဟောသိ ဥဗ္ဗေဇနိယော။ သော ဧကဒိဝသံ
နဒိကိဉ္စိ ကိဉ္စိတုကာမော မဟန္တေန ပရိဝါရေန နဒိတိရံ အဂမာသိ။ တသ္မိံ
ခဏေမဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိ၊ ဒိသာ အန္တကာရာ ဇာတာ။ သော ဒါသပေဿဇနံ
အာဟ “ထေ ဘဏေ၊ မံ ဂဟေတွာ နဒိမဇ္ဈိ နေတွာ နှာပေတွာ အာနေဇာ”တိ။
တေ တံ တတ္ထ နေတွာ “ကိ” နော ရာဇာ ကရိဿတိ၊ ဣမံ ပါပပုရိသံ ဧတ္ထေဝ
မာရေမာ”တိ မန္တယိတွာ “တ္ထေ ဂစ္ဆ ကာဠကဏ္ဍီ”တိ ဥဒကေ နံ ဩပိလာ-
ပေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ တိရေ အဋ္ဌိသု။ “ကဟံ ကုမာရေ”တိ စ ပုတ္တေ “န မယံ
ကုမာရံ ပဿာမ၊ မေသံ ဥဋ္ဌိတံ ဒိသွာ ဥဒကေ နိမုဇ္ဈိတွာ ပုရတော
အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ။ အမစ္စာ ရညော သန္တိကံ အဂမံသု။ ရာဇာ
“ကဟံ မေ ပုတ္တော”တိ ပုစ္ဆိ။ န ဇာနာမ ဒေဝ၊ မေသေ ဥဋ္ဌိတေ “ပုရတော

အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ သညာယ အာဂတမှာတိ။ ရာဇာ ဒွါရံ ဝိဝရာပေတွာ “နဒိတိရံ ဂန္တာ ဝိစိနထာ”တိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစိနာပေသိ၊ ကောစိ ကုမာရံ နာဒ္ဒသ။

သောပိ ခေါ မေဃန္ဓကာရေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ နဒိယာ ဝုယုမာနော ဧကံ ခါရုက္ခန္တံ ဒိသ္မာ တတ္ထ နိဿိတိတွာ မရဏဘယတဠိတော ပရိဒေဝမာနော ဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ ပန ကာလေ ဗာရာဏသိဝါသီ ဧကော သေဋ္ဌိ နဒိတိရေ စတ္တာလိသကောဋိဓနံ နိဒဟိတွာ မရန္တော နေတဏှာယ ဓနပိဋ္ဌေ သပ္ပေါ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အပရော တသ္မိံ ယေဝ ပဒေသေ တိံသ ကောဋိယော နိဒဟိတွာ နေတဏှာယ တတ္ထေဝ ဥန္တုရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေသံ ဝဿနဌာနံ ဥဒကံ ပါဝိသိ။ တေ ဥဒကဿ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂေနေဝ နိက္ခမိတွာ သောတံ ဆိန္နန္တော ဂန္တာ တံ ရာဇကုမာရေန အဘိနိသိန္တံ ခါရုက္ခန္တံ ပတွာ ဧကော ဧကံ ကောဋိံ၊ ဣတရော ဣတရံ အာရုယ ခန္ဓပိဋ္ဌေယေဝ နိပဠိံသု။ တဿာယေဝ ခေါ ပန နဒိယာ တိရေ ဧကော သိမ္ဗလိရုက္ခော အတ္တိ၊ တတ္ထေကော သုဝပေါတကော ဝဿတိ။ သောပိ ရုက္ခော ဥဒကေန ဓောတမူလော နဒိပိဋ္ဌေ ပတိ၊ သုဝပေါတကော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥပ္ပတိတွာ ဂန္တံ အသက္ခောန္တော ဂန္တာ ကဿေဝ ခန္ဓဿ ကေပဿေ နိလိယိ။ ဧဝံ တေ စတ္တာရော ဇနာ ဧကတော ဝုယုမာနာ ဂစ္ဆန္တိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ ခေါ တသ္မိံ ကာလေ ကာသိရဋ္ဌေ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝုရိပ္ပတ္တော ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဧကသ္မိံ နဒိနိဝတ္တနေ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ ဝဿတိ။ သော အစုရတ္တသမယေ စက်မမာနော တဿ ရာဇကုမာရဿ ဗလဝပရိဒေဝနသဒ္ဓိ သုတွာ စိန္တေသိ “မာဒိသေ နာမ မေတ္တာနုဗ္ဗယသမ္ပန္နေ တာပသေ ပဿန္တေ ဧတဿ ပုရိသဿ မရဏံ အယုတ္တံ၊ ဥဒကတော ဥဒ္ဓရိတွာ တဿ ဇီဝိတဒါနံ ဒဿာမီ”တိ။ သော တံ “မာ ဘာယိ မာ ဘာယိ”တိ အဿာသေတွာ ဥဒကသောတံ ဆိန္နန္တော ဂန္တာ တံ ခါရုက္ခန္တံ ကောယ ကောဋိယာ ဂဟေတွာ အာကမုန္တော နာဂဗလော ထာမသမ္ပန္နော ဧကဝေဂေန တိရံ ပတွာ ကုမာရံ ဥက္ခိပိတွာ တိရေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေပိ သပ္ပါဒယော ဒိသ္မာ ဥက္ခိပိတွာ အဿမပဒံ နေတွာ အဂ္ဂိံ ဇာလေတွာ “ဣမေ ဒုဗ္ဗလတရာ”တိ ပဌမံ သပ္ပါဒီနံ သရီရံ သေဒေတွာ ပစ္စာ ရာဇကုမာရဿ သရီရံ သေဒေတွာ တဒ္ဓိ အရောဂံ ကတွာ အာဟာရံ ဒေန္တောပိ ပဌမံ သပ္ပါဒီနံ-ယေဝ ဒတွာ ပစ္စာ တဿ ဖလာဖလာနိ ဥပနာမေသိ။ ရာဇကုမာရေ “အယံ ကုဋတာပသော မံ ရာဇကုမာရံ အဂဏေတွာ တိရုစ္ဆာနဂတာနံ သမ္မာနံ ကရောတိ”တိ ဗောဓိသတ္တေ အာဃာတံ ဗန္ဓိ။

တတော ကတိပါဟစ္စယေန သဗ္ဗေသုပိ တေသု ထာမဗလပ္ပတ္တေသု နဒိယာ
 ဩဗေ ပစ္စိန္တေ သပ္ပေါ တာပသံ ဝဋ်တွာ အာဟ- “ဘန္တေ တုမေဟိ မယံ
 မဟာဥပကာရော ကတော၊ န ခေါ ပနာဟံ ဒလိဋ္ဌေါ၊ အသုကဋ္ဌာနေ မေ
 စတ္တာလီသ ဟိရညကောဋိယော နိဒဟိတွာ ဌပိတာ၊ တုမ္မာကံ ဓနေန ကိစ္စေ
 သတိ သဗ္ဗမ္မေတံ ဓနံ တုမ္မာကံ ဒါတုံ သက္ကောမိ၊ တံ ဌာနံ အာဂန္တာ
 ‘ဒိဃာ’တိ ပက္ခောသေယျာထာ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ ဥန္တုရောပိ တထေဝ
 တာပသံ နိမန္တေတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ ဌတွာ ‘ဥန္တုရ’တိ ပက္ခောသေယျာထာ”တိ
 ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သုဝပေါတကော ပန တာပသံ ဝဋ်တွာ “ဘန္တေ မယံ ဓနံ နတ္ထိ၊
 ရတ္တသာလိဟိ ပန ဝေါ အတ္ထေ သတိ အသုကံ နာမ မယံ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ
 ဂန္တာ ‘သုဝါ’တိ ပက္ခောသေယျာထာ၊ အဟံ ဉာတကာနံ အာရောစေတွာ
 အနေကသကဋ္ဌပူရမတ္တာ ရတ္တသာလိယော” အာဟရာပေတွာ ဒါတုံ သက္ကော-
 မိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ ဣတရော ပန မိတ္တဒုန္တိ “ဝဗ္ဗသုဗ္ဗေတာယ” ကိဋ္ဌိ အဝတွာ
 ဂန္တံ အယုတ္တံ၊ ဧဝံ? တံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ မာရေသာမိ”တိ
 စိန္တေတွာ “ဘန္တေ မယိ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတေ အာဂစ္ဆေယျာထာ၊ အဟံ ဝေါ
 စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော ဂန္တာ န စိရသေဝ
 ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာသိ။

ဗောဓိသတ္တော “ဝိမံသိဿာမိ တာဝ နေ”တိ ပဌမံ သပ္ပဿ သန္တိကံ ဂန္တာ
 အဝိဒူရေ ဌတွာ “ဒိဃာ”တိ ပက္ခောသိ၊ သော ကေဝစနေနေဝ နိက္ခမိတွာ
 ဗောဓိသတ္တံ ဝဋ်တွာ “ဘန္တေ ဣမသ္မိ” ဌာနေ စတ္တာလီသ ဟိရညကောဋိယော၊
 တာ သဗ္ဗာပိ နိဟရိတွာ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော “ဝေမတ္ထု၊
 ဥပ္ပန္တေ ကိစ္စေ ဇာနိဿာမိ”တိ တံ နိဝတ္တေတွာ ဥန္တုရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ
 သဒ္ဓမကာသိ၊ သောပိ တထေဝ ပဋိပဋိ။ ဗောဓိသတ္တော တမ္ပိ နိဝတ္တေတွာ
 သုဝဿ သန္တိကံ ဂန္တာ “သုဝါ”တိ ပက္ခောသိ။ သောပိ ကေဝစနေနေဝ
 ရုက္ခဂ္ဂတော ဩတရိတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဝဋ်တွာ “ကိ” ဘန္တေ မယံ ဉာတကာနံ
 သန္တိကံ ဂန္တာ ဟိမဝန္တပုဒေသတော တုမ္မာကံ သယံဇာတသာလိ အာဟရာ-
 ပေမိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဗောဓိသတ္တော “အတ္ထေ သတိ ဇာနိဿာမိ”တိ တမ္ပိ
 နိဝတ္တေတွာ “ဣဒါနိ ရာဇာနံ ပရိဂ္ဂဏှိဿာမိ”တိ ဂန္တာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ
 ပုနဒိဝသေ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိံ ကတွာ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန နဂရံ ပါဝိသိ။ တသ္မိ
 ခဏေ သော မိတ္တဒုန္တိ ရာဇာ အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော မဟန္တေန

၁-အနေကသကဋ္ဌပူရမတ္တေ ရတ္တသာလိယော (သိ)၊ အနေကသတဝါဟပူရဏမတ္တံ ရတ္တသာလိ (က)
 ၂-ဓမ္မေ သုဗ္ဗေတာယ (က) ၃-ကိဋ္ဌိ အဝတွာ ဧဝံ (သိ၊ ဣ)

ပရိဝါရေန နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရေတိ။ သော ဗောဓိသတ္တံ ဒုရတောံ ဒိဿာ
 “အယံ သော ကုဋတာပသော မမ သန္တိကေ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝသိတုကာမော
 အာဂတော၊ ယာဝ ပရိသမဇ္ဈေ အတ္တနော မယံ ကတဂုဏံ နပ္ပကာသေတိ၊
 တာဝဒေဝဿ သီသံ ဆိန္ဒာပေဿာမိ”တိ ပုရိသေ ဩလောကေသိ။ “ကိ”
 ကရောမ ဒေဝါ”တိ စ ဝုတ္တေ “သေ ကုဋတာပသော မံ ကိဉ္စိ ယာစိတုကာမော
 အာဂစ္ဆတိ မညေ၊ ဧတဿ ကာဠကဏ္ဍိတာပသဿ မံ ပဿိတုံ အဒတွာံ ဧတံ
 ဂဟေတွာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ စတုက္ကေ စတုက္ကေ ပဟရန္တာ နဂရာ နိက္ခာမေ-
 တွာ အာဃာတနေ သိသမဿ ဆိန္ဒိတွာ သရိရံ သူလေ ဥတ္တာသေထာ”တိ
 အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပဋိန္ဒိတွာ ဂန္တာ နိရပရာမံ မဟာသတ္တံ ဗန္ဓိတွာ
 စတုက္ကေ စတုက္ကေ ပဟရန္တာ အာဃာတနံ နေတုံ အာရဘိံသု။ ဗောဓိ-
 သတ္တော ပဟဋပဟဋဋ္ဌာနေ “အမ္မ တာတာ”တိ အကန္တိတွာ နိဗ္ဗိကာရေ
 ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၃။ “သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသု၊ နရာ ကေန္တိယာ ဣဓ။
 ကဋ္ဌံ နိပ္ပုရိတံ သေယျော၊ န တွေဝေ’ကန္တိယော နရေ”တိ။

တတ္ထ သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသုတိ အဝိတထမေဝ ကိရ ဧဝံ ဝဒန္တိ။ နရာ
 ကေန္တိယာ ဣဓေတိ ဣဓေကစ္စေ ပဏ္ဍိတပုရိသာ။ ကဋ္ဌံ နိပ္ပုရိတံ သေယျောတိ
 နဒိယာ ဝုယုမာနံ သုက္ခဒါရုံ နိပ္ပုရိတံ ဥတ္တာရေတွာ ထလေ ဌပိတံ သေယျော
 သုန္တရတရော။ ဧဝံ ဟိ ဝဒမာနာ၊ တေ ပုရိသာ သစ္စံ ကိရ ဝဒန္တိ။ ကိ’ကာရဏာ?
 တဉ္စိ ယာဂုဘတ္တာဒိနံ ပစနတ္ထာယ၊ သီတာတုရာနံ ဝိသိဗ္ဗနတ္ထာယ၊ အညေ-
 သမ္ပိ စ ပရိဿယာနံ ဟရဏတ္ထာယ ဥပကာရံ ဟေတိ။ န တွေဝေ’ကန္တိယော
 နရေတိ ကေစ္စော ပန မိတ္တဒုဒ္ဓိ အကတညူ ပါပပုရိသော ဩဃေန
 ဝုယုမာနော ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဥတ္တာရိတော န တွေဝံ သေယျော။ တထာ
 ဟိ အဟံ ဣမံ ပါပပုရိသံ ဥတ္တာရေတွာ ဣမံ အတ္တနော ဒုက္ခံ အာဟရိန္တိ။ ဧဝံ
 ပဟဋပဟဋဋ္ဌာနေ ဣမံ ဂါထမာဟ။

တံ သုတွာ ယေ တတ္ထ ပဏ္ဍိတပုရိသာ၊ တေ အာဟံသု “ကိ” ပန ဘော
 ပဗ္ဗဇိတ တယာ အမှာကံ ရညော အတ္ထိ ကောစိ ဂုဏော ကတော”တိ။
 ဗောဓိသတ္တော တံ ပဝတ္ထိ’ အာရောစေတွာ “ဝေမိမံ မဟောဃတော
 ဥတ္တာရေန္တော အဟမေဝ အတ္တနော ဒုက္ခံ အကာသိ၊ ‘န ဝတ မေ
 ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ ကတ’န္တိ အနုဿရိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ”တိ အာဟ။

တံ သုတွာ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒယော နဂရဝါသိနော “သွာယံ ဓိတ္တဒုန္တိ
ရာဇာ ဧဝံ ဂုဏသမ္ပန္နဿ အတ္တနော ဇီဝိတဒါယကဿ ဂုဏမတ္တမ္ပိန ဇာနာတိ၊
တံ နိဿာယ ကုတော အမှာကံ ဝုဓိ၊ ဂဏှထ န”န္တိ ကုပိတာ သမန္တတော
ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥသုသတ္တိပါသာဏမုဂ္ဂရာဒိပ္ပဟာရေဟိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတမေဝ နံ
ဃာတေတွာ ပါဒေ ဂဟေတွာ ကနိတွာ ပရိခါပိဋ္ဌေ ဆဋ္ဌေတွာ ဗောဓိသတ္တံ
အဘိသိဋ္ဌိတွာ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေသုံ။

သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ပုန ကေဒိဝသံ သပ္ပါဒယော ပရိဂ္ဂဏှိ-
တုကာမော မဟန္တေန ပရိဝါရေန သပ္ပဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ “ဒိဃာ”တိ
ပက္ခောသိ၊ သပ္ပေါ အာဂန္ဓာ ဝဋ်တွာ “ဗုဒ္ဓံ တေ သာမိ ဓနံ ဂဏှာ”တိ
အာဟ။ ရာဇာ စတ္တာလိသဟိရညကောဋိဓနံ အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ ဥန္တုရဿ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဥန္တုရ”တိ ပက္ခောသိ၊ သောပိ အာဂန္ဓာ ဝဋ်တွာ
တိသကောဋိဓနံ နိယျာဒေသိ။ ရာဇာ တမ္ပိ အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ သုပဿ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ “သုဝါ”တိ ပက္ခောသိ။ သောပိ အာဂန္ဓာ ပါဒေ ဝဋ်တွာ
“ကိ” သာမိ သာလိ အာဟရာမိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “သာလိဟိ အတ္ထေ
သတိ အာဟရိဿသိ၊ ဧဟိ ဂစ္ဆာမာ”တိ သတ္တတိယာ ဟိရညကောဋိဟိ သမ္ပိ
တေ တယောပိ ဇနေ ဂါဟာပေတွာ နဂရံ ဂန္ဓာ ပါသာဒဝရေ မဟာတလံ
အာရုယ ဓနံ သင်္ဂေါပေတွာ သပ္ပဿ ဝသနတ္ထာယ သုဝဏ္ဏနာဋိ၊ ဥန္တုရဿ
ဖလိကရဟံ၊ သုဝဿ သုဝဏ္ဏပဉ္စရံ ကာရာပေတွာ သပ္ပဿ စ သုဝဿ စ
ဘောဇနတ္ထာယ ဒေဝသိကံ ကဉ္စနတဇ္ဇကေ မဓုလာဇေ၊ ဥန္တုရဿ ဂန္ဓသာလိ-
တဏှာလေ ဒါပေသိ၊ ဒါနာဒိနိ စ ပုညာနိ ကရောတိ။ ဧဝံ တေ စတ္တာရောပိ
ဇနာ ယာဝဇီဝံ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ဝိဟရိတွာ ဇီဝိတက္ခယေ ယထာကမ္ပံ
အဂမံသု။

သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တော ဣဒါနေဝ မယံ ဝဇာယ ပရိသက္ကတိ၊
ပုဗ္ဗေပိ ပရိသက္ကိယေဝါ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိ
ဃဇ္ဇေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဒုဋ္ဌရာဇာ ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊
သပ္ပေါ သာရိပုတ္တော၊ ဥန္တုရေ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သုဝေါ အာနန္ဒော၊ ပစ္ဆာ
ရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဓမ္မရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သစ္စံကိရဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-ရက္ခမေဃဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၄)

သာရ သမ္ပဟုလာ ဉာတိတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥဒက-
ကလဟေ အတ္တနော ဉာတကနံ မဟာဝိနာသံ ပစ္စုပဋိတံ ဥတွာ အာကာသေန
ဂန္ဓာ ရောဟိဏီနဒိယာ ဥပရိ ပလ္လင်္ကေန နိသိဒိတွာ နီလရံသိံ ဝိဿန္တေတွာ
ဉာတကေ သံဝေဇေတွာ အာကာသာ ဩရုယ နဒိတိရေ နိသိန္နော တံ
ကလဟံ အာရုပ္ပ ကထေသိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဣဏာ-
လဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ တဒါ ပန သတ္ထာ ဉာတကေ အာမန္တေတွာ
“မဟာရာဇာ တုမေ ဉာတကာ၊ ဉာတကေဟိ နာမ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ
ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဉာတကနဌိ သာမဂ္ဂိယာ သတိ ပစ္စာမိတ္တာ ဩကာသံ န
လဘန္တိ၊ တိဋ္ဌန္တ၊ တာဝ မနုဿဘူတာ၊ အစေတနာနံ ရက္ခာနဌိ သာမဂ္ဂိံ လဒ္ဓိံ
ဝဇ္ဇတိ။ အတိတသ္မိဌိ ဟိမဝန္တပုဒေသေ မဟာဝါတော သာလဝနံ ပဟရိ၊ တဿ
ပန သာလဝနဿ အညမညံ ရက္ခဂစ္ဆဂုဗ္ဗလတာဟိ သမ္ပန္နတ္တာ၊ ကေရက္ခဌိ
ပါတေတုံ အသက္ခောန္တော မတ္တကမတ္တကေနဝ အဂမာသိ။ ဧကံ ပန အင်္ဂဏေ
ဌိတံ သာခါဝိဋ္ဌပသမ္ပန္နဌိ မဟာရက္ခံ အညေဟိ ရက္ခေဟိ အသမ္ပန္နတ္တာ ဥမ္ပု-
လေတွာ ဘူမိယံ ပါတေသိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန တုမေဟိပံ သမဂ္ဂေဟိ
သမ္မောဒမာနေဟိ ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ပဌမံ ဥပ္ပန္နော
ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ စဝိ၊ သက္ခော အညံ ဝေဿဝဏံ ဌပေသိ။ တေသ္မိံ
ဝေဿဝဏေ ပရိဝတ္တေ ပစ္စာ နိဗ္ဗတ္တဝေဿဝဏော “ရက္ခဂစ္ဆဂုဗ္ဗလတာနံ
အတ္တနော အတ္တနော ရုစ္ဆနဌာနေ ဝိမာနံ ဂဏှန္တ”တိ သာသနံ ပေသေသိ။
တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဧကသ္မိံ သာလဝနေ ရက္ခဒေဝတာ
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဉာတကေ အာဟ “တုမေ ဝိမာနာနိ ဂဏှန္တ အင်္ဂဏေ
ဌိတရက္ခေသု မာ ဂဏှထ၊ ဣမသ္မိံ ပန သာလဝနေ မယာ ဂဟိတဝိမာနံ ပရိဝါ-
ရေတွာ ဌိတဝိမာနာနိ ဂဏှထာ”တိ။ တတ္ထ ဗောဓိသတ္တဿ ဝစနကရာ
ပဏ္ဍိတဒေဝတာ ဗောဓိသတ္တဿ ဝိမာနံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတဝိမာနာနိ ဂဏှိသု။
အပဏ္ဍိတာ ပန ဒေဝတာ “ကိံ အမှာကံ အတ္တော အရဉ္စဝိမာနေဟိ၊ မယံ
မနုဿပထေ ဂါမနိဂမရာဇမာနိဒ္ဓါရေသု ဝိမာနာနိ ဂဏှိဿာမ။ ဂါမာဒယော
ဟိ ဥပနိဿာယ ဝဿမာနာ ဒေဝတာ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ”တိ
မနုဿပထေ အင်္ဂဏဌာနေ နိဗ္ဗတ္တမဟာရက္ခေသု ဝိမာနာနိ ဂဏှိသု။

၁-၃

အထေကသို့ ဒိဝသေ မဟတိ ဝါတရုဋ္ဌိ ဥပ္ပဋ္ဌိ၊ ဝါတဿ အတိဗလဝတာယံ
 ဒဋ္ဌမူလာ ဝနဇေဋ္ဌကရုက္ခာပိ သံဘဂ္ဂသာခါရိဝူပါ သမူလာ နိပတိံ သူ။ တံ ပန
 အညမညံ သမ္ပန္နနေ ဌိတံ သာလဝနံ ပတွာ ဣတော စိတော စ ပဟရန္တော
 ကေရုက္ခန္ဓိ ပါတေတုံ နာသက္ခိ။ ဘဂ္ဂဝိမာနာ ဒေဝတာ နိပ္ပဋိသရဏာ ဒါရကေ
 ဟတ္ထေသု ဂံဟေတွာ ဟိမဝန္တံ ဂန္တာ အတ္တနော ပဝတ္တိံ သာလဝနဒေဝတာနံ
 ကထယိံ သု၊ တာ တာသံ ဧဝံ အာဂတဘာဝံ ဗောဓိသတ္တဿ အာရောစေသုံ။
 ဗောဓိသတ္တော “ပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ နိပ္ပစ္စယဋ္ဌာနံ ဂတာ နာမ
 ဝေရူပါဝ ဟောန္တိ”တိ ဝတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၄။ “သာရု သမ္ပဟုလာ ဉာတိ၊ အပိ ရုက္ခာ အရညဇာ။
 ဝါတော ဝဟတိ ကေဋ္ဌံ၊ မြဟန္တန္တိ ဝနပ္ပတိ”န္တိ။

တတ္ထ သမ္ပဟုလာ ဉာတိတိ စတ္တာရေ ဥပါဒါယ တတုတ္တရိ သတသမာဿန္တိ
 သမ္ပဟုလာ နာမ၊ ဧဝံ သမ္ပဟုလာ အညမညံ နိဿာယ ဝသန္တာ ဉာတကာ။
 သာရုတိ သောဘနာ ပသတ္တာ၊ ပရေဟိ အပ္ပဓိသိယာတိ အတ္တော။ အပိ ရုက္ခာ
 အရညဇာတိ ဓိဋ္ဌန္တ၊ မနုဿဘူတာ၊ အရညေ ဇာတရုက္ခာပိ သမ္ပဟုလာ
 အညမညပတ္တန္တေန ဌိတာ သာရုယေဝ။ ရုက္ခာနန္တိ ဟိ သပစ္စယဘာဝေါ
 လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ။ ဝါတော ဝဟတိ ကေဋ္ဌန္တိ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒေါ ဝါတော
 ဝါယန္တော အင်္ဂဏဋ္ဌာနေ ဌိတံ ကေဋ္ဌံ ကေကမေဝ ဌိတံ မြဟန္တန္တိ ဝနပ္ပတိံ ၂
 သာခါရိဝူပါသမ္ပန္တံ မဟာရုက္ခန္ဓိ ဝဟတိ၊ ဥပ္ပုလေတွာ ပါတေတိတိ အတ္တော။
 ဗောဓိသတ္တော ဣမံ ကာရဏံ ကထေတွာ အာယုက္ခယေ ယထာကမ္မံ ဂတော။

သတ္တာပိ “ဧဝံ မဟာရာဇာ ဉာတကာနံ တာဝ သာမဂ္ဂိယေဝ လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ၊
 သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ဝိယသံဝါသမေဝ ဝသထာ”တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ
 အာဟရိတွာ အနုသန္တိံ ဃဋ္ဌေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဒေဝတာ
 ဗုဒ္ဓပရိသာ အဟေသုံ၊ ပဏ္ဍိတဒေဝတာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ရုက္ခမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-မစ္ဆာဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၅)

အဘိတ္တနယ ပဇ္ဇာန္တာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အတ္တနာ
ဝဿာပိတဝဿံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ ကေသိံ ကိရ သမယေ ကောသလရဋ္ဌေ
ဒေဝေါ န ဝဿိ၊ သဿာနိ မိလယန္တိ၊ တေသု တေသု ဌာနေသု တဋ္ဌာက-
ပေါက္ခရဏိသရာနိသုဿန္တိ။ ဇေတဝနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကသမိပေ ဇေတဝနပေါက္ခရ-
ဏိယာပိ ဥဒကံ ဆိဋ္ဌိ။ ကလလဝဟံနံ ပဝိသိတွာ နိပန္တေ မစ္ဆကစ္ဆပေ ကာက-
ကုလလာဒယော ကဏယဂ္ဂသဒိသေဟိ တုဏ္ဏေဟိ ကောဋ္ဌေတွာ နိဟရိတွာ
နိဟရိတွာ ဝိပ္ပန္နမာနေ ခါဒန္တိ။

သတ္တာ မစ္ဆကစ္ဆပါနံ တံ ဗျသနံ ဒိသွာ မဟာကရုဏာယ ဥဿာဟိတ-
ဟဒယော “အဇ္ဇ မယာ ဒေဝံ ဝဿာပေတုံ ဝဇ္ဇတီ”တိ ပဘာတာယ ရတ္တိယာ
သရီရပဋိဇ္ဇနံ ကတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလံ သလ္လက္ခေတွာ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိ-
ဝုတော ဗုဒ္ဓလိလယ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ-
ပဋိက္ကန္တော သာဝတ္ထိတော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တော ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယာ သော-
ပါနေ ဌတွာ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “အာနန္ဒ ဥဒကသာဋ္ဌိကံ အာဟရ၊
ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ နှာယိဿာမီ”တိ။ နန ဘန္တေ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ
ဥဒကံ ဆိန္တံ၊ ကလလမတ္တမေဝ အဝသိဋ္ဌန္တိ။ အာနန္ဒ ဗုဒ္ဓဗလံ နာမ မဟန္တံ၊
အာဟရ တံ ဥဒကသာဋ္ဌိကန္တိ။ ထေရော အာဟရိတွာ အဒါသိ။ သတ္တာ
ဧကေနန္တေန ဥဒကသာဋ္ဌိကံ နိဝါသေတွာ ဧကေနန္တေန သရီရံ ပါရုပိတွာ
“ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ နှာယိဿာမီ”တိ သောပါနေ အဋ္ဌာသိ။ တံဇာဏ-
ညေဝ သက္ကဿ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒသေသသိ။ သော
“ကိံ န ခေါ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဝဿဝလာဟက-
ဒေဝရာဇာနံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ သတ္တာ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ
နှာယိဿာမီ”တိ ဓရသောပါနေ ဌိတော၊ ဒိပ္ပံ သကုလကောသလရဋ္ဌံ ဧကမေဃံ
ကတွာ ဝဿာပေဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိတွာ ဧကံ ဝလာဟကံ
နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ မေဃဂိတံ ဂါယန္တော ပါဗိနလောကဓာတု-
အဘိဓုခေါ ပက္ခန္တိ။ ပါဗိနဒိသာဘာဂေ ခလမဏ္ဍလမတ္တံ ဧကံ မေဃပဋုလံ
ဥဋ္ဌာယ သတပဋုလံ သဟဿပဋုလံ ဟုတွာ အဘိတ္တနန္တံ ဝိဇ္ဇုလတာ
နိစ္ဆာရေန္တံ အဓောမုခံ ဌပိတဥဒကကုမ္ဘာကာရေန ဝဿမာနံ သကလ-
ကောသလရဋ္ဌံ မဟောဃေန ဝိယ အဇ္ဈောတ္တရိ။ ဒေဝေါ အတ္ထိန္နဓာရံ ဝဿန္တော

မဟုတ္တေနဝ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိံ ပူရေသိ၊ ဓုရသောပါနံ အာဟစ္စ ဥဒကံ အဋ္ဌာသိ။

သတ္တာ ပေါက္ခရဏိယံ နာယိတွာ သုရတ္တဒုပဇ္ဇံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ သုဂတမဟာစီဝရံ ကေသံ ကတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဂန္ဓာ ဂန္ဓကုဋ်- ပရိဝေဏေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိတွာ ဘိက္ခုသံဃေန ဝတ္တေ ဒသိတေ ဥဋ္ဌာယ မဏိသောပါနဗလကေ ဌတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဥယျော- ဇေတွာ သုရဘိဂန္ဓကုဋ် ပရိသိတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတွာ သာယနသမယေ ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတာနံ ဘိက္ခုနံ “ပဿထာဝသော ဒသဗလဿ ခန္တိမေတ္တာနုဋ္ဌယသမ္ပတ္တိံ၊ ဝိဝိသေသေသု မိလာယန္တေသု နာနာဇလာသယေသု သုဿန္တေသု မစ္ဆကစ္ဆပေသု မဟာဒုက္ခံ ပါပုဏန္တေသု ကာရုညံ ပဋိစ္စ ‘မဟာဇနံ ဒုက္ခာ မောစေဿာမီ’တိ ဥဒကသုဋ္ဌိကံ နိဝါ- သေတွာ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယာ ဓုရသောပါနေ ဌတွာ မဟုတ္တေန သကလ- ကောသလရဋ္ဌံ မဟောဗေန ဩပိလာပေန္တော ဝိယ ဒေဝံ ဝဿာပေတွာ မဟာဇနံ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခတော မောစေတွာ ဝိဟာရံ ပရိဋ္ဌော”တိ ကထာယ ဝတ္တမာနာယ ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ ဓမ္မသဘံ အာဂန္ဓာ “ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဇုမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဣဒါနေဝ မဟာဇနေ ကိလမန္တေ ဒေဝံ ဝဿာပေတိ၊ ပုဗ္ဗေ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မစ္ဆရာဇကာလေပိ ဝဿာပေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အဘိတေ ဣမသ္မိံယေဝ ကောသလရဋ္ဌေ ဣမိဿာ သာဝတ္ထိယာ ဣမသ္မိံ- ယေဝ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိဋ္ဌာနေ ကော ဝလ္လိဂဟနပရိက္ခိတ္တာ ကန္တရာ အဟောသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော မစ္ဆယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မစ္ဆဂဏပရိဝုတော တတ္ထ ပဋိဝသတိ။ ယထာ ပန ဣဒါနိ၊ ဧဝမေဝ တဒါပိ တသ္မိံ ရဋ္ဌေ ဒေဝေါ န ဝဿိ၊ မနုဿာနံ သဿာနိ မိလာယိံသု၊ ဝါပိတဋ္ဌာကကန္တရာဒိသု ဥဒကံ ဆိန္ဒိ၊ မစ္ဆကစ္ဆပါ ကလလဂဟနံ ပရိသိံသု။ ဣမိဿာပိ ကန္တရာယ မစ္ဆကစ္ဆပါ ကလလဂဟနံ ပရိသိတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ နိလိယိံသု။ ကာကာဒယော တုဏ္ဏေန ကောဇေတွာ နိဟရိတွာ ခါဒိံသု။

ဗောဓိသတ္တော ဉာတိသံဃဿ တံ ဗျသနံ ဒိသ္မာ “ဣမံ တေသံ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ မံ အညော မောစေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ သစ္စကိရိယံ ကတွာ

ဒေဝံ ဝဿာပေတွာ ဉ္ဇတကေ မရဏဒုက္ခာ မောစေဿာမိ”တိ ကာဠဝဏ္ဏံ ကဒ္ဓမံ ဒွိဓာ ဝိယူဟိတွာ နိက္ခမိတွာ အဉ္ဇနရုက္ခသာရဗုဒ္ဓိကဝဏ္ဏော မဟာမစ္ဆော သုခောတလောဟိတင်္ဂမဏိဂုဠသဒိဿာနိ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ အာကာသံ ဥလ္လောကေတွာ ပဇ္ဇန္တဒေဝရာဇဿ သဒ္ဓိံ ဒတွာ “ဘော ပဇ္ဇန္တ အဟံ ဉ္ဇတကေ နိဿာယ ဒုက္ခိတော၊ တံ မယိ သီလဝန္တေ ကိလမန္တေ ကသ္မာ ဒေဝံ န ဝဿာပေသိ၊ မယာ သမာနဇာတိကာနံ ခါဒနဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဏှာလုပ-မာဏမ္ပိ မစ္ဆံ အာဒိ” ကတွာ ခါဒိတပုဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ၊ အညောဝိ မေ ပါဏော ဇီဝိတာ န ဝေါရောပိတပုဗ္ဗော၊ ဣမိနာ သဇ္ဇေန ဒေဝံ ဝဿာပေတွာ ဉ္ဇတိသံသံ မေ ဒုက္ခာ မောစေဟိ”တိ ဝတွာ ပရိစာရကစေဠကံ အာဏာ-ပေန္တော ဝိယ ပဇ္ဇန္တဒေဝရာဇာနံ အာလပန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၅။ “အဘိတ္တနယ ပဇ္ဇန္တ၊ နိမိံ ကာကဿ နာသယ။
ကာကံ သောကာယ ရန္တေဟိ၊ မဉ္ဇ သောကာ ပမောစယာ”တိ။

တတ္ထ အဘိတ္တနယ ပဇ္ဇန္တာတိ ပဇ္ဇန္တော ဝုစ္စတိ မေသော၊ အယံ ပန မေဃဝသေန လဗ္ဗနာမံ ဝဿဝလာဟကဒေဝရာဇာနံ အာလပတိ။ အယံ ကိရဿ အဓိပ္ပါယော—ဒေဝေါ နာမ အနဘိတ္တနန္တော ဝိဇ္ဇုလတာ အနိစ္စာရေန္တော ဝဿန္တောပိ န သောဘတိ၊ တသ္မာ တံ အဘိတ္တနန္တော ဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္စာရေန္တော ဝဿာပေဟိတိ။ နိမိံ ကာကဿ နာသယာတိ ကာကာ ကလလံ ပဝိသိတွာ ဌိတေ မစ္ဆေ တုဏှေန ကောဠေတွာ နိဟရိတွာ ခါဒန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ အန္တောကလလေ မစ္ဆာ “နိမိ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တံ ကာကသံသဿ နိမိံ ဒေဝံ ဝဿာပေန္တော ဥဒကေန ပဋိစ္စာဒေတွာ နာသေ-ဟိတိ။ ကာကံ သောကာယ ရန္တေဟိတိ ကာကသံသော ဣမိဿာ ကန္တရာယ ဥဒကေန ပုဏ္ဏာယ မစ္ဆေ အလဘမာနော သောစိဿတိ၊ တံ ကာကဂဏံ တံ ဣမံ ကန္တရံ ပူရေန္တော သောကာယ ရန္တေဟိ၊ သောကဿတ္တာယ မစ္ဆဿ အဿာသတ္တာယ ဒေဝံ ဝဿာပေဟိ။ ယထာ အန္တောနိဇ္ဈာနလက္ခဏံ သောကံ ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ ကရေဟိတိ အတ္ထော၊ မဉ္ဇ သောကာ ပမောစယာတိ ဧတ္ထ စ-ကာရော သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ မဉ္ဇ မမ ဉ္ဇတကေ စ သဗ္ဗေဝ ဣမမှာ မရဏသောကာ မောစေဟိတိ။

၁-သောကဿတ္တာယ ပါပယ (သီ)၊ သောကဿတ္တာယ မစ္ဆဿ အဿာသတ္တာယ (သုာ)
၃ ၄-၄၁၅-စရိယာပိဋကေ မစ္ဆရာဇစရိယာဝဏ္ဏနာယပိ သဒ္ဓိံ သံသန္တေတမ္ပိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ပရိစာရကစေဋ္ဌကံ အာဏာပေန္တော ဝိယ ပဇ္ဇာန္တံ အာလပိတွာ သကလကောသလရဋ္ဌေ မဟာဝဿံ ဝဿာပေတွာ မဟာဇနံ မရဏဒုက္ခာ မောစေတွာ ဇီဝိတပရိယောသာနေ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဣဒါနေဝ ဒေဝံ ဝဿာပေတိ၊ ပုဗ္ဗေ မစ္ဆယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တောပိ ဝဿာပေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိံ ဃဋေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ မစ္ဆ-ဂဏာ ဗုဒ္ဓပရိသာ အဟေသံ၊ ပဇ္ဇန္တဒေဝရာဇာ အာနန္ဒော၊ မစ္ဆရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟေသိ”န္တိ။

မစ္ဆဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

၆-အသင်္ကိယဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၆)

အသင်္ကိယောဒ္ဓိ ဂါမဒ္ဓိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ သာဝတ္ထိဝါသီ-ဥပါသကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သော ကိရ သောတာပန္နော အရိယသာဝကော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဧကေန သကဋသတ္တဝါဟေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိတွာ ဧကသ္မိံ အရညဋ္ဌာနေ သကဋာနိ မောစေတွာ ခန္ဓာဝါရ-ဗန္ဓေ ကတေ သတ္တဝါဟဿ အဂိဉ္စရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ စက်မတိ။ အထတ္တနော ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ပဉ္စသဘာ စောရာ “ခန္ဓာဝါရံ ဝိလုပ္ပိဿာ-မာ”တိ ဓရမုဂ္ဂရာဒိဟတ္တာ တံ ဌာနံ ပရိဝါရယိံသု။ ဥပါသကောပိ စက်မတိ-ယေဝ။ စောရာ နံ ဒိသ္မာ “အဗ္ဗါဓေ ခန္ဓာဝါရရက္ခကော ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တကာလေ ဝိလုပ္ပိဿာမာ”တိ အဇ္ဈောတ္တရိတုံ အသက္ခောန္တာ တက္ကတက္ကေဝ အဋ္ဌံသု။ သောပိ ဥပါသကော ပဌမယာမေပိ မဇ္ဈိမယာမေပိ ပဋိမ-ယာမေပိ စက်မန္တောယေဝ အဋ္ဌာသိ။ ပစ္စုသကာလေ ဇာတေ စောရာ ဩကာသံ အလဘန္တာ ဂဟိတေ ပါသာဏမုဂ္ဂရာဒယော ဆဋေတွာ ပလာပိံသု။

ဥပါသကောပိ အတ္တနော ကမ္ပံ နိဋ္ဌာပေတွာ ပုန သာဝတ္ထိံ အာဂန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ အတ္တာနံ ရက္ခမာနာ ပရရက္ခကာဟောန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဥပါသက အတ္တာနံ ရက္ခန္တော ပရရိ ရက္ခတိ၊ ပရံ ရက္ခန္တော အတ္တာနမ္ပိ ရက္ခတိကိ။ သော “ယာဝ သုဘာသိတဉ္စိံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ၊ အဟံ

ဧကေန သတ္တဝါဟေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ရုက္ခမူလေ စက်မန္တော ‘မံ ရက္ခိဿာမီ’တိ သကလသတ္တံ ရက္ခိ”န္တိ အာဟ။ သတ္တာ “ဥပါသက ပုဗ္ဗေဝိ ပဏှိတာ အတ္တာနံ ရက္ခန္တံ ပရံ ရက္ခိ”သု”တိ ဝတ္တာ တေန ယာမိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော မြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဒိတွာ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တော လောဏမ္ဘိလသေဝနတ္ထာယ ဇနပဒံ အာဂန္တော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော ဧကေန သတ္တဝါဟေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ကေသ္မိံ အရညဋ္ဌာနေ သတ္တေ နိဝိဋ္ဌေ သတ္တတော အဝိဇ္ဇာရေ ဈာနသုခေန ဝီတိနာ-မေန္တော အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ စက်မန္တော အဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ ပဉ္စသတော စောရာ “သာယမာသဘတ္တဿ ဘုတ္တကာလေ တံ သကဋသတ္တံ ဝိလုဗ္ဗိဿာ-မာ”တိ အာဂန္တော ပရိဝါရယိ”သု။ တေ တံ တာပသံ ဒိသွာ “သစေ အယံ အမှေ ပသိဿတိ၊ သတ္တဝါသိကာနံ အာရေစေဿတိ၊ တေဿ နိဗ္ဗူပဂတဝေလယ ဝိလုဗ္ဗိဿာမာ”တိ တတ္ထေဝ အဋ္ဌံသု။ တာပသော သကလမ္ဘိ ရက္ခိ” ကေမိ-ယေဝ။ စောရာ ဩကာသံ အလဘိတွာ ဂဟိတဂဟိတေ မုဂ္ဂရပါသာဏေ ဆဋ္ဌေတွာ သကဋသတ္တဝါသိနံ သဒ္ဓိံ ဒတွာ “ဘောန္တော သတ္တဝါသိနော သစေ သေ ရုက္ခမူလေ စက်မနကတာပသော အဇ္ဇ နာဘဝိဿ၊ သဗ္ဗေ မဟာဝိလောပံ” ပတ္တာ အဘဝိဿထ၊ သေ တာပသဿ မဟာသက္ကာရံ ကရေယျာဏာ”တိ ဝတ္တာ ပက္ကမိ”သု။

တေ ပဘာတာယ ရက္ခိယာ စောရေဟိ ဆဒ္ဓိတေ မုဂ္ဂရပါသာဏာ-ဒယော ဒိသွာ ဘိတာ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဝဇ္ဇိတွာ “ဘန္တေ ဒိဋ္ဌာ ဝေါ စောရာ”တိ ပုတ္တိ”သု။ အာမာဝသော ဒိဋ္ဌာတိ။ ဘန္တေ ဧကေဝေါ စောရေဒိသွာ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ န ဥပ္ပဇ္ဇိတိ။ ဗောဓိသတ္တော “အာဝသော စောရေ ဒိသွာ ဘယံ နာမ သဝေနဿ ဟောတိ၊ အဟံ ပန နိဗ္ဗုနော၊ သွာဟံ ကိ” ဘာယိဿာမိ၊ မယံ ဟိ ဂါမေဝိ အရညေဝိ ဝသန္တဿ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ နတ္ထိ”တိ ဝတ္တာ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါယ-မာဟ—

၇၆။ “အသင်္ကိယောမိ ဂါမမိ၊ အရညေ နတ္ထိ မေ ဘယံ။
ဥဇုမဂ္ဂံ သမာရဋ္ဌော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယ စာ”တိ။

တတ္ထ အသင်္ကယောဒ္ဓိ ဂါမဒ္ဓိတိ သင်္ကာယ နိယုတ္တော ပတိဋ္ဌိတောတိ သင်္ကယော၊ န သင်္ကယော အသင်္ကယော။ အဟံ ဂါမေ ဝသန္တောပိ သင်္ကာယ အပ္ပတိဋ္ဌိတတ္ထာ အသင်္ကယော နိဗ္ဗယော နိရာသင်္ကောတိ ဒိပေတိ။ အရဉ္စေတိ ဂါမဂါမုပစာရဝိနိမုတ္တေ ဌာနေ။ ဥဇုမဂ္ဂံ သမာရုဋ္ဌော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယ စာတိ အဟံ တိကစတုက္ကဏ္ဍာနိကာဟိ မေတ္တာကရုဏာဟိ ကာယဝင်္ကာဒိဝိရဟိ-တံ ဥဇုံ မြဟ္မလောကဂါမိမဂ္ဂံ အာရုဋ္ဌောတိ ဝဒတိ။ အထ ဝါ ပရိသုဒ္ဓသီလ-တာယ ကာယဝစီမနောဝင်္ကဝိရဟိတံ ဥဇုံ ဒေဝလောကမဂ္ဂံ အာရုဋ္ဌောဒ္ဓိတိ ဒသေတော တတော ဥတ္တရိ မေတ္တာယ ကရုဏာယ စ ပတိဋ္ဌိတတ္ထာ ဥဇုံ မြဟ္မလောကမဂ္ဂံ အာရုဋ္ဌောဒ္ဓိတိပိ ဒသေတိ။ အပရိဟိနဇ္ဈာနဿ ဟိ ဧကန္တေန မြဟ္မလောကပရာယဏတ္ထာ မေတ္တာကရုဏာဒယော ဥဇုမဂ္ဂါ နာမ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ဣမာယ ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တုဋ္ဌစိတ္တေဟိ တေဟိ မနုဿေဟိ သက္ကတော ပူဇိတော ယာဝဇီဝံ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိ သေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သတ္တဝါသိနော ဗုဒ္ဓပရိသာ အဟေသုံ၊ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

အသင်္ကယဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-မဟာသုပိနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၇)

လာပူနိ သီဒန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော သောဠသ မဟာ-သုပိနေ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဧကဒိဝသံ ကိရ ကောသလမဟာရာဇာ ရတ္ထိ နိဗ္ဗုပဂတော ပစ္ဆိမယာမေ သောဠသ မဟာသုပိနေ ဒိသ္မာ ဘိတတသိတော ပဗုဇိတွာ “ဣမေသံ သုပိနာနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ ကိ” န ခေါ မေ ဘဝိဿတိ”တိ မရဏဘယတဇ္ဇိတော သယနပိဋ္ဌေ နိသိန္ဒကောဝ ရတ္ထိ ဝိတိနာမေသိ။

အထ နံ ပဘာတာယ ရတ္ထိယာ မြာဟ္မဏပုရောဟိတာ ဥပသင်္ကမိတွာ “သုခံ သယိတ္ထ မဟာရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိ သု။ ကုတော မေ အာစရိယာ သုခံ၊ အဇ္ဇာဟံ ပစ္စုသသမယေ သောဠသ မဟာသုပိနေ ပဿိ၊ သောမိ တေသံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘယပ္ပတ္တောတိ။ “ဝဒေထ မဟာရာဇ၊ သုတွာ ဇာနိဿာမာ”တိ

ဝုတ္တေ ဗြာဟ္မဏာနံ ဒိဋ္ဌသုပိနေ ကထေတွာ “ကိံ န ခေါ မေ ဣမေသံ ဒိဋ္ဌ-
 ကာရဏာ ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဗြာဟ္မဏာ ဟတ္ထေ ဝိရနိံသု။ “ကသ္မာ ဟတ္ထေ
 ဝိရနထာ”တိ စ ဝုတ္တေ “ကက္ခဋ္ဌာ မဟာရာဇ သုပိနာ”တိ။ ကာ တေသံ နိပ္ပတ္တိ
 ဘဝိဿတိတိ။ ရဇန္တရာယော ဇီဝိတန္တရာယော ဘောဂန္တရာယောတိ ဣမေသံ
 တိဏ္ဍံ အန္တရာယာနံ အညတရေတိ။ သပ္ပဋိကမ္မာ၊ အပ္ပဋိကမ္မာတိ။ ကာမံဇေတေ
 သုပိနာ အတိဇရသတ္တာ အပ္ပဋိကမ္မာ၊ မယံ ပန တေ သပ္ပဋိကမ္မေ ကရိဿာမ၊
 ဇေတေ ပဋိက္ခမာပေတု အသက္ကောန္တာနံ အမှာကံ သိက္ခိတဘာဝေါ နာမ ကိံ
 ကရိဿတိတိ။ ကိံ ပန ကတွာ ပဋိက္ခမာပေဿထာတိ။ သဗ္ဗစတုက္ကေန ယညံ
 ယဇိဿာမ မဟာရာဇာတိ။ ရာဇော ဘိတတသိတော “တေန ဟိ အာစရိယာ
 မမ ဇီဝိတံ တုမှာကံ ဟတ္ထေ ဟောတု၊ ခိပ္ပံ မေသောတ္ထိံ ကရေထာ”တိ အာဟ။
 ဗြာဟ္မဏာ “ဗဟံ ခနံ လဘိဿာမ၊ ဗဟံ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ အာဟရာပေဿာမာ”တိ
 ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ “မာ ဝိန္တယိတ္ထံ မဟာရာဇာ”တိ ရာဇာနံ သမဿာသေတွာ
 ရာဇနိဝေသနာ နိက္ခမိတွာ ဗဟိနဂရေ ယညာဝါဋံ ကတွာ ဗဟူ စတုပ္ပဒဂဏေ
 တူဏူပနိတေ ကတွာ ပက္ခိဂဏေ သမာဟရိတွာ “ဣဒ္ဓိဒ္ဓန္တ လဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ”တိ
 ပုနပ္ပါနံ သဉ္စရန္တိ။

အထ ခေါ မလ္လိကာ ဒေဝီ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ပုစ္ဆိ “ကိံ န ခေါ မဟာရာဇ ဗြာဟ္မဏာ ပုနပ္ပါနံ သဉ္စရန္တိ”တိ။ သုခိတာ တံ
 ဘဒ္ဒေ၊ အမှာကံ ကဏ္ဍမူလေ အာသီဝိသံ စရန္တံ န ဇာနာသိတိ။ ကိံ ဇေတံ
 မဟာရာဇာတိ။ မယာ ဝေရူပါဒုဿုပိနာ ဒိဋ္ဌာ၊ ဗြာဟ္မဏာ “တိဏ္ဍံ အန္တရာယာနံ
 အညတရေ ပညာယတိ”တိ ဝတွာ “တေသံ ပဋိဃာတာယ ယညံ ယဇိဿာ-
 မာ”တိ၊ ဝတွာ ပုနပ္ပါနံ သဉ္စရန္တိတိ။ ကိံ ပန တေ မဟာရာဇ သဒေဝကေ
 လောကေ အဂ္ဂဗြာဟ္မဏော သုပိနပဋိကမ္မံ ပုစ္ဆိတောတိ။ ကတရော ပနေသ
 ဘဒ္ဒေ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဗြာဟ္မဏောတိ။ သဒေဝကေ လောကေ
 အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ သဗ္ဗညံ ဝိသုဒ္ဓိံ နိက္ခိလေသံ မဟာဗြာဟ္မဏံ န ဇာနာသိ။ သော
 ဟိ ဘဂဝါ သုပိနန္တရံ ဇာနေယျ၊ ဂစ္ဆ တံ ပုစ္ဆ တံ မဟာရာဇာတိ။ “သာဓု
 ဒေဝီ”တိ ရာဇော ဝိဟာရံ ဂန္တော သတ္ထာရံ ဝဋ္ဋိတွာ နိသီဒိ။

သတ္ထာ မရုဿရံ နိစ္ဆာရေတွာ “ကိံ န ခေါ မဟာရာဇ အတိပ္ပဂေါဝ
 အာဂတောသိ”တိ အာဟ။ အဟံ ဘန္တေ ပစ္စုသသမယေ သောဠသ မဟာ-
 သုပိနေ ဒိသ္မာ ဘိတော ဗြာဟ္မဏာနံ အာရေစေသိ။ ဗြာဟ္မဏာ “ကက္ခဋ္ဌာ

ဇာတကဋကထာ

မဟာရာဇ သုဝိနာ၊ ဧတေသံ ပဋိဘာတက္ကာယ သဗ္ဗစတုက္ကေန ယညံ ယဇ္ဇိ-
ဿာမာ”တိ ယညံ သဇ္ဇေန္တိ၊ ဗဟူ ပါဏာ မရဏဘယတဋ္ဌိတာ၊ တုမေ ဓ
သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလာ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် ဥပါဒါယ နတ္ထိ
သော ဝေယျဓမ္မော၊ ယော ဝေါ ဣဏမုခေ အာပါယံ နာဂစ္ဆတိ။ ဧတေသံ
မေ သုဝိနာနံ နိပ္ပတ္တိံ ကထေထ ဘဂဝါတိ။ ဝေမေတံ မဟာရာဇ၊ သဒေဝကေ
လောကေ မံ ဌပေတွာ အညော ဧတေသံ သုဝိနာနံ အန္တရံ ဝါ နိပ္ပတ္တိံ ဝါ
ဇာနိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ အဟံ တေ ကထေဿာမိ၊ အဝိစ ခေါ တံ
ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌနိယာမေနေဝ သုဝိနေ ကထေဟိတိ။ “သာဓု ဘန္တေ”တိ ရာဇာ ဒိဋ္ဌ-
နိယာမေနေဝ ကထေန္တော—

“ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါရိယော ဂဝါ စ၊
အဿော ကံသော သိင်္ဂါလီ စ ကုမ္ဘော။
ပေါက္ခရဏီ စ အပါကစန္ဒနံ။
လာမုနိ သီဒန္တိ သိလာ ယ္ဇ္ဇန္တိ၊
မဏ္ဍုကိယော ကဏ္ဍသပ္ပေ ဂိလန္တိ။
ကာကံ သုဝဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ၊
တဿာ ဝကာ ဇွေကာနံ ဘယာ ဟိ”တိ—

ဣမံ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ကထေသိ။

(၁) အဟံ ဘန္တေ ဧကံ တာဝ သုဝိနံ ဧဝံ အဗ္ဗသံ—စတ္တာရော အဉ္စနဝဏ္ဏာ
ကာဋ္ဌဥသဘာ “ယုဇ္ဈိဿာမာ”တိ စတူဟိ ဒိသာဟိ ရာဇင်္ဂဏံ အာဂန္တာ
“ဥသဘယုဒ္ဓံ ပဿိဿာမာ”တိ မဟာဇနေ သန္တိပတိတေ ယုဇ္ဈနာကာရံ
ဒဿေတွာ နဒိတွာ ဂဋ္ဌိတွာ အယုဇ္ဈိတွာဝ ပဋိက္ကန္တာ။ ဣမံ ပဌမံ သုဝိနံ
အဗ္ဗသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ “မဟာရာဇ ဣမဿ ဝိပါကော နေဝ
တဝ န မမ ကာလေ ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတေ ပန အဓမ္မိကာနံ ကပဏရာဇုနံ
အဓမ္မိကာနဉ္စ မနုဿာနံ ကာလေ လောကေ ဝိပရိဝတ္တမာနေ ကုသလေ
ဩဿန္တေ အကုသလေ ဥဿန္တေ လောကဿ ပရိဟယနကာလေ ဒေဝေါ န
သမ္မာ ဝဿိဿတိ၊ မေဃပါဒါ ပစ္စိဋ္ဌိဿန္တိ၊ သဿာနိ ဖိလာယိဿန္တိ၊
ဒုဋ္ဌိက္ခံ ဘဝိဿတိ၊ ဝဿိတုကာမာ ဝိယ စတူဟိ ဒိသာဟိ မေဃာ ဥဋ္ဌဟိတွာ
ဣတ္ထိကာဟိ အာတပေ ပတ္တဋ္ဌာနံ ဝိဟိအာဒိနံ တေမနဘယေန အန္တောပဝေသိ-
တကာလေ ပုရိသေသု ကုဒ္ဓါလပိဋကဟတ္ထေသု အာဠိဗန္ဓနက္ကာယ နိက္ခန္တေသု

ဝဿနာကာရံ ဒဿေတွာ ဂဇ္ဇိတွာ ဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆာရေတွာ တေ ဥဿဘာ
ဝိယ အယုတ္တိတွာ အဝဿိတွာဝ ပလာယိဿန္တိ။ အယမေတဿ ဝိပါကော။
တုယံ ပန တပ္ပစ္စယာ ကောစိ အန္တရာယော နတ္ထိ၊ အနာဂတံ အာရဗ္ဗ ဗိဇ္ဇော
သုပိနော ဒေ၊ မြာဟ္မဏာ ပန အတ္တနော ဇီဝိတဂုတ္တိ နိဿာယ ကထယိ-
သု”တိ ဧဝံ သတ္တာ သုပိနဿ နိပ္ပတ္တိ ကထေတွာ အာဟ “ဒုတိယံ ကထေဟိ
မဟာရာဇာ”တိ။

(၂) ဒုတိယဟံ ဘန္တေ ဧဝံ အဋ္ဌသံ—ခုဒ္ဒကာ ရုက္ခာ စေဝ ဂစ္ဆာ စ
ပထဝီ ဘိဗ္ဗိတွာ ဝိဒတ္ထိမတ္တမ္ပိ ရတနမတ္တမ္ပိ အနုဂန္ဓာဝံ ပုပ္ဖန္တိ စေဝ ဖလန္တိ
စ။ ဣမံ ဒုတိယံ အဋ္ဌသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ မဟာရာဇ ဣမဿာပိ
ဝိပါကော လောကဿ ပရိဟာယနကာလေ မနုဿာနံ ပရိတ္တာယုကကာလေ
ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသ္မိဉ္စိ သတ္တာ တိဗ္ဗရာဂါ ဘဝိဿန္တိ၊ အာသမ္ပတ္တ-
ဝယာဝ ကုမာရိယော ပုရိသန္တရံ ဂန္ဓာ ဥတုနိယော စေဝ ဂစ္ဆိနိယော စ
ဟုတွာ ပုတ္တဗိတာဟိ ဝဓိဿန္တိ။ ခုဒ္ဒကရုက္ခာနံ ပုပ္ဖံ ဝိယ ဟိ တာသံ
ဥတုနိဘာဝေါ၊ ဖလံ ဝိယ စ ပုတ္တဗိတရော ဘဝိဿန္တိ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ
တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ တတိယံ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

(၃) ဂါဝိယော ဘန္တေ တဒဟုဇာတာနံ ဝစ္ဆကာနံ ဒီရံ ပိဝန္တိယော
အဋ္ဌသံ။ အယံ မေ တတိယော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။
ဣမဿာပိ ဝိပါကော အနာဂတေ ဧဝ မနုဿာနံ ဇေဋ္ဌာပစာယိကကမ္မဿ
နဋ္ဌကာလေ ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသ္မိဉ္စိ သတ္တာ မာတာပိတုသု ဝါ သဿု-
သသုရေသု ဝါ လဇ္ဇံ အနုပဋ္ဌာပေတွာ သယမေဝ ကုဠုမ္ဘံ သံဝိဒဟန္တာဝ
ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ မဟလ္လကာနံ ဒါတုကာမာ ဒဿန္တိ၊ အဒါတုကာမာ
န ဒဿန္တိ။ မဟလ္လကာ အနာထာ အသယံဝသီ ဒါရကေ အာရာဇေတွာ
ဇီဝိဿန္တိ တဒဟုဇာတာနံ ဝစ္ဆကာနံ ဒီရံ ပိဝန္တိယော၊ မဟာဂါဝိယော
ဝိယ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ စတုတ္ထံ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

(၄) ဓုရဝါဟေ ဘန္တေ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နေ မဟာဂေါဏေယုဂ-
ပရမ္ပရာယ အယောဇေတွာ တရုဏေ ဂေါဒမ္ပေ ဓုရေ ယောဇေန္တေ အဋ္ဌသံ၊
တေ ဓုရံ ဝဟိတံ အသက္ခောန္တာ ဆဉ္ဇေတွာ အဋ္ဌံသု၊ သကဋ္ဌာနိ နပ္ပဝဋ္ဋိသု။
အယံ မေ စတုတ္ထော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ

ဝိပါကော အနာဂတေ ဧဝံ အဓမ္မိကရာဇဉ္စနံ ကာလေ ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသ္မိ၌ အဓမ္မိကကပဏရာဇာနော ပဏ္ဍိတာနံ ပဝေဏိကုသလာနံ ကမ္မိနိတ္ထရဏသမတ္တာနံ မဟာမတ္တာနံ ယသံ န ဒဿန္တိ။ မေဃသဘာယံ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေပိ ပဏ္ဍိတေ ဝေါဟာရကုသလေ မဟလ္လကေ အမစ္စေ န ဌပေဿန္တိ။ တဗ္ဗိပရိတာနံ ပန တရုဏာတရုဏာနံ ယသံ ဒဿန္တိ။ တထာရူပေ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ဌပေဿန္တိ။ တေ ရာဇကမ္မာနိ စေဝ ယုတ္တာယုတ္တဉ္စ အဇာနန္တာ နေဝ တံ ယသံ ဥက္ခိပိတုံ သက္ခိဿန္တိ။ န ရာဇကမ္မာနိ နိတ္ထရိတုံ။ တေ အသက္ခောန္တာ ကမ္မဓရံ ဆဋ္ဌေဿန္တိ။ မဟလ္လကပိ ပဏ္ဍိတာမစ္စာ ယသံ အလဘန္တာ ကိစ္စာနိ နိတ္ထရိတုံ သမတ္တာပိ “ကိ” အမှာကံ တေတိ။ မယံ ဗာဟိရကာ ဇာတာ၊ အဗ္ဘန္တရိကာ တရုဏဒါရကာ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဥပ္ပန္နာနိ ကမ္မာနိ န ကရိဿန္တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ တေသံ ရာဇဉ္စနံ ဟာနိယေဝ ဘဝိဿတိ။ ဓုရံ ဝဟိတုံ အသမတ္တာနံ ဝစ္ဆေဒ္ဓမ္မာနံ ဓုရေ ယောဇိတကာလော ဝိယ၊ ဓုရဝါဟာနဉ္စ မဟာဂေါဏာနံ ယုဂပရမ္ပရာယ အယောဇိတကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဣတောနိဒါနဓိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ပဉ္စမံ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

(၅) ဘန္တေ ဧကံ ဥဘတောမုခံ အဿံ အဋ္ဌသံ၊ တဿ ဋ္ဌိသု ပဿေသု ယဝသံ၊ ဒေန္တိ၊ သော ဋ္ဌိဟိ မုခေဟိ ခါဒတိ။ အယ မေ ပဉ္စမော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ အနာဂတေ အဓမ္မိကရာဇကောလေယေဝ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသ္မိ၌ အဓမ္မိကဗာလရာဇာနော အဓမ္မိကေ လောလမနဿေ ဝိနိစ္ဆယေ ဌပေဿန္တိ။ တေ ပါပပုညေသု အနာဒရာ ဗာလာ သဘာယံ နိသီဒိတွာ ဝိနိစ္ဆယံ ဒေန္တာ ဥဘိန္နဓိ အတ္တပစ္စတ္တိကာနံ၊ ဟတ္ထတော လဉ္စ ဂဟေတွာ ခါဒိဿန္တိ အဿော ဝိယ ဋ္ဌိဟိ မုခေဟိ ယဝသံ။ ဣတောနိဒါနဓိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ဆဋ္ဌံ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

(၆) ဘန္တေ မဟာဇနော သတသဟဿဂ္ဂနိကံ သုဝဏ္ဏပါတိ သမ္ပဋိတွာ၊ “ဣဝ ပဿာဝံ ကရေဟိ”တိ ကေဿ ဇေယျိဂီလဿ ဥပနာမေသိ၊ ကံ တတ္ထ ပဿာဝံ ကရေန္တိ အဋ္ဌသံ။ အယံ မေ ဆဋ္ဌော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ ဝိပါကော အနာဂတေယေဝ ဘဝိဿတိ။

၁-န ရက္ခိဿန္တိ (သျှာ)	၂-ယဝသီသံ (က)
၃-အဓမ္မပစ္စတ္တိကာနံ (သျှာ)	၄-ပမဋိတွာ (က)

အနာဂတသို့၌ အဓိကော ဝိဇာတိရာဇာနော^၁ ဇာတိသံဃန္ဓာနံ ကုလပုတ္တာနံ အာသင်္ကာယ ယသံ န ဒဿန္တိ၊ အကုလီနာနံယေဝ ဒဿန္တိ^၂။ ဧဝံ မဟာ- ကုလာနိ ဒုဂ္ဂတာနိ ဘဝိဿန္တိ၊ လာမကကုလာနိ ဣဿရာနိ။ တေ စ ကုလီန- ပုရိသာ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တာ “ဣမေ နိဿာယ ဇီဝိဿာမာ”တိ အကုလီနာနံ ဓိတရော ဒဿန္တိ၊ ဣတိ တာသံ ကုလဗိတာနံ အကုလီနေဟိ သဗ္ဗိ^၃ သံဝါသော ဇရသိင်္ဂါလဿ သုဝဏ္ဏပါတိယံ ပဿာဝကရဏသဒ္ဓိသော ဘဝိဿတိ။ ဣတောနိဒါနဗ္ဗိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ သတ္တမံ ကထေဟိတိ။

(၇) ဘန္တေ ကော ပုရိသော ရဇ္ဇံဝဇ္ဇေတွာဝဇ္ဇေတွာပါဒမူလေနိက္ခိပတိ၊ တေန နိသိန္နဝိဌဿ ဟေဋ္ဌာ သယိတာ ကော ဆာတသိင်္ဂါလီ တဿ အဇာ- နန္တဿေဝ တံ ခါဒတိ၊ ဝေါဟံ အဗ္ဗသံ။ အယံ မေ သတ္တမော သုပိနော၊ ဣဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣဿာပိ အနာဂတေယေဝ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသို့၌ ဣတ္ထိယော ပုရိသလောလာ သုရာလောလာ အလင်္ကာရလောလာ ဝိသိခါလောလာ အာမိသလောလာ ဘဝိဿန္တိ ဒုဿိ- လာ ဒုရာစာရာ၊ တာ သာမိကေဟိ ကသိဂေါရက္ခာဒီနိ ကမ္မာနိ ကတွာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန သမ္ပတံ ဓနံ ဇာရေဟိ သဗ္ဗိ^၄ သုရံ ပိဝန္တိယော မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ ဓာရယမာနာ အန္တောဂေဟေ အစ္စာယိကဗ္ဗိ ကိစ္စံ အနောလောကေတွာ ဂေဟေ ပရိက္ခေပဿ ဥပရိဘာဂေနပိ ဆိဒ္ဓဋ္ဌာနေဟိပိ ဇာရေ ဥပဓာရယ- မာနာ သွေ ဝပိတဗ္ဗယုတ္တကံ ပီဇေဗ္ဗိ ကောဇ္ဇေတွာ ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇကာဒီနိ သမ္မာဒေတွာ ခါဒမာနာ ဝိလုမ္ဗိဿန္တိ ဟေဋ္ဌာဝိဌကေ နိပန္နဆာတသိင်္ဂါလီ ဝိယ ဝဇ္ဇေတွာ ဝဇ္ဇေတွာ ပါဒမူလေနိက္ခိတ္တရဇ္ဇံ။ ဣတောနိဒါနဗ္ဗိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ အဋ္ဌမံ ကထေဟိတိ။

(၈) ဘန္တေ ရာဇဒွါရေ ဗဟူဟိ တုစ္ဆကုမ္ဘေဟိ ပရိဝါရေတွာ ဌဝိတံ ကေံ မဟန္တံ ပူရိတကုမ္ဘံ အဗ္ဗသံ။ စတ္တာရောပိ ပန ဝဏ္ဏာ စတူဟိ ဒိသာဟိ စတူဟိ အနုဒိသာဟိ စ ဗလေဟိ ဥဒကံ အာဟရိတွာ အာဟရိတွာ ပူရိတကုမ္ဘမေဝ ပူရေန္တိ၊ ပူရိတပူရိတံ ဥဒကံ ဥတ္တရိတွာ ပလာယတိ၊ တေပိ ပုနပျုနံ တတ္ထေဝ ဥဒကံ အာသိဉ္ဇန္တိ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘေ ပန ဩလောကေန္တာပိ နတ္ထိ။ အယံ မေ အဋ္ဌမော သုပိနော၊ ဣဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣဿာပိ အနာဂတေ- ယေဝ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသို့၌ လောကော ပရိဟာယိဿတိ။

၁-အဓိကရာဇာနော (သျှာ၊က)
၂-အကုလီနော ဝဇ္ဇေဿန္တိ (သိ)၊ ကုလီနေ ဆဇ္ဇေဿန္တိ၊ အကုလီနာနံယေဝ ဒဿန္တိ (က)

ရဋ္ဌံ နိရောဓံ ဘဝိဿတိ၊ ရာဇာနော ဒုဂ္ဂတာ ကပဏာ ဘဝိဿန္တိ။ ယော
 ဣဿရော ဘဝိဿတိ၊ တဿ ဘဏ္ဍာဂါရေ သတသဟဿမတ္တာ ကဟာပဏာ
 ဘဝိဿန္တိ၊ တေ ဧဝံ ဒုဂ္ဂတာ သဗ္ဗေ ဇာနပဒေ အတ္တနောဝ ကမ္မေ ကာရေ-
 သန္တိ၊ ဥပဗ္ဗုတာ မနုဿာ သကေ ကမ္မန္တေ ဆဇ္ဇေတွာ ရာဇုနညေဝ အတ္တာယ
 ပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍာနိ ဝပန္တရ ကွန္တာ လာယန္တာ မဗ္ဗန္တာ ပဝေသေန္တာ
 ဥစ္ဆါဓေတ္တာနိ ကရေန္တာယန္တာနိ ကရေန္တာ ယန္တာနိ ဝါဟေန္တာ ဖာဏိတာ-
 ဒိနိ ပစန္တာ ပုပ္ဖါရာမေ စ ဖလာရာမေ စ ကရေန္တာ တတ္ထ တတ္ထ နိပ္ပန္နာနိ
 ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒိနိ အာဟရိတွာ ရညော ကောဋ္ဌာဂါရမေဝ ပူရေဿန္တိ၊ အတ္တနော
 ဂေဟေသု တုစ္ဆကောဋ္ဌေ ဩလောကေန္တာဝိ န ဘဝိဿန္တိ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘေ
 အနောလောကေတွာ ပူရိတကုမ္ဘေ ပူရဏသဒိသမေဝ ဘဝိဿတိ။ ဣတော-
 နိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ နဝမံ ကထေဟိတိ။

(၉) ဘန္တေ ဧကံ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒမသဉ္စန္ဒံ ဂန္တိရံ သဗ္ဗတော တိတ္ထံ ပေါက္ခရဏိံ
 အဗ္ဗသံ။ သမန္တတော ဒွိပဒစတုပ္ပဒါ ဩတရိတွာ တတ္ထ ပါနိယံ ပိဝန္တိ၊ တဿာ
 မဇ္ဈေ ဂန္တိရဋ္ဌာနေ ဥဒကံ အာဝိလံ၊ တိရုပ္ပဒေသေသု ဒွိပဒစတုပ္ပဒါနံ အတ္တ-
 မဋ္ဌာနေ အစ္စံ ဝိပ္ပသန္တံ အနာဝိလံ။ ဧဝါဟံ အဗ္ဗသံ။ အယံ မေ နဝမော
 သုဝိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ အနာဂတေယေဝ ဝိပါ-
 ကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသျှိဉ္စိ ရာဇာနော အဓိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဆန္ဒာ-
 ဒိဝသေန အဂတိံ ဂစ္ဆန္တာ ရဇံ ကာရေဿန္တိ၊ ဓမ္မေန ဝိနိစ္ဆယံ နာမ န
 ဒဿန္တိ၊ လဉ္စဝိတ္တကာ ဘဝိဿန္တိ နေလောလာ၊ ရဋ္ဌဝါသိကေသု နေသံ ခန္တိ-
 မေတ္တာနုဗ္ဗယာ နာမ န ဘဝိဿန္တိ၊ ကက္ခဋ္ဌာ ဖရဿာ ဥစ္ဆယန္တေ ဥစ္ဆယဏ္ဏိ-
 ကာ၊ ဝိယ မနုဿေ ဝိဇ္ဇေန္တာ နာနံပကာရေန၊ ဗလိံ ဥပ္ပါဒေန္တာ ဧနံ
 ဂဏှိဿန္တိ။ မနုဿာ ဗလိဝိဋ္ဌိတာ ကိဉ္စိ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ ဂါမနိဂမာ-
 ဒယော ဆဇ္ဇေတွာ ပစ္စန္တံ ဂန္တာ ဝါသံ တပေဿန္တိ၊ မဇ္ဈိမဇေနပဒေါ သုညော
 ဘဝိဿတိ၊ ပစ္စန္တော ဃနဝါသော သေယုထာဝိ ပေါက္ခရဏိယာ မဇ္ဈေ
 ဥဒကံ အာဝိလံ ပရိယန္တေ ဝိပ္ပသန္တံ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊
 ဒသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၀) ဘန္တေ ဧကိဿာယေဝ ကုမ္ဘိယာ ပစ္စမာနံ ဩဒနံ အပါကံ အဗ္ဗသံ
 “အပါက”န္တိ ဝိစာရေတွာ၊ ဝိဘဇိတွာ ဌပိတံ ဝိယ တိဟာကာရေဟိ ပစ္စမာနံ၊

၁-အတ္တနော ဗလိကမ္ပံ(က)၊ အတ္တနော ဝေကမ္ပံ(သျှာ)	၂-ဥစ္ဆယဏ္ဏိကာ(က)
ပ-နာနုပ္ပကာရေဟိ(သီ)၊ နာနုပ္ပကာရံ(သျှာ)	၄-ဝိစာရေတွာ(သီ၊ ဣ)

ကေသျှိ ပဿေံ အတိကိလိန္ဒော ဟောတိ။ ကေသျှိ ဥတ္တဏ္ဍုလော၊ ကေသျှိ သုပက္ကောတိ။ အယံ မေ ဒသမော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ အနာဂတေယေဝ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသျှိ ရာဇောနော အဓိကာ ဘဝိဿန္တိ။ တေသု အဓိကေသု ရာဇယုတ္တာပိ၊ ပြာဟူဏဂဟပတိ- ကာပိ နေဂမဇာနပဒါပီတိ သမဏဗြာဟ္မဏေ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေမနဿာ အဓိ- ကာ ဘဝိဿန္တိ။ တတော တေသံ အာရက္ခဒေဝတာ၊ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟိကာ ဒေဝတာ၊ ရက္ခဒေဝတာ၊ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာတိ ဧဝံ ဒေဝတာပိ အဓိကာ ဘဝိဿန္တိ။ အဓိကရာဇုနဉ္စ ရဇ္ဇေ ဝါတာဝိသမာ ခရာဝါယိဿန္တိ။ တေ အာကာသဋ္ဌဝိမာ- နာနိ ကမ္ပေဿန္တိ။ တေသု ကမ္ပိတေသု ဒေဝတာ ကုပိတာ ဒေဝံ ဝဿီတုံ န ဒဿန္တိ။ ဝဿမာနောပိ သကလရဋ္ဌေ ဧကပ္ပဟာရေန န ဝဿီဿတိ။ ဝဿမာနောပိ သဗ္ဗတ္ထ ကသိကမ္ပဿ ဝါ ဝပ္ပကမ္ပဿ ဝါ ဥပကာရကော ဟုတွာ န ဝဿီဿတိ။ ယထာ စ ရဋ္ဌေ၊ ဧဝံ ဇနပဒေပိ ဂါမေပိ ဧကဇာဋ္ဌာကေပိ ဧကသရေပိ၊ ဧကပ္ပဟာရေနစ န ဝဿီဿတိ။ တဋ္ဌာကဿ ဥပရိဘာဂေ ဝဿန္တော ဟေဋ္ဌာဘာဂေ န ဝဿီဿတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝဿန္တော ဥပရိ န ဝဿီဿတိ။ ကေသျှိ ဘာဂေ သဿံ အတိဝဿေန နဿီဿတိ။ ကေသျှိ အဝဿနေန မိလာယိဿတိ။ ကေသျှိ သမ္မာ ဝဿမာနော သမ္မာဒေဿတိ။ ဧဝံ ကေဿ ရညော ရဇ္ဇေ ဝုတဿဿာ တိပ္ပကာရာ ဘဝိဿန္တိ ဧကကုမ္ဘိယာ ဩဒနော ဝိယ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ။ ကောဒသမံ ကထေဟီတိ။

(၁၁) ဘန္တေ သတသဟဿသ္မုနိကံ စန္ဒနသာရံ ပူဇ်တက္ကန ဝိတ္တိဏန္တေ၊ အဋ္ဌသံ။ အယံ မေ ကောဒသမော သုပိနော၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ အနာဂတေယော မယံ သာသနေ ပရိဟာယန္တေ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသျှိ ပစ္စယလောလာ အလဇ္ဇိ ဘိက္ခု။ ဟူ ဘဝိဿန္တိ။ တေ မယာ ပစ္စယလောလုပ္ပံ နိဗ္ဗုဓေတွာ ကထိတဓမ္မဒေသနံ ဇီဝရာဒိစတုပစ္စယ- ဟေတု ပရေသံ ဒေသေဿန္တိ။ ပစ္စယေဟိ မုစ္ဆိတာ နိဿရဏပက္ခေ ဌိတာ နိဗ္ဗာနဘိမုခံ ကတွာ ဒေသေတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ ကေဝလံ “ပဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိဉ္စေဝ မရရသဋ္ဌသုတွာ မဟဉ္ဇါနိ ဖီဝရာဒိနိ ဒဿန္တိ” ဣစ္စေဝံ ဒေသေဿန္တိ။

၁-ကေသျှိ ပဒေသေ(က)	၂-ရာဇာမစ္ဆာပိ(က)
၃-စကတဋ္ဌာကသရေပိ(သီ၊ဣ)	၄-ဝိတ္တိဏန္တံ(က)
၅-ဓဿန္တိ စေဝ ဒါတုကာမာ စ ဟောန္တိတိ ဒေသေဿန္တိ (သီ၊ဣ၊က)၊ ဓဿန္တိ စေဝ ဒါပေဿန္တိ စ (သု၊)	

အပရေ အန္တရိထိစတုက္ကရာဇဉ္စါရာဒိသု နိသိဒ္ဓိတွာ ကဟာပဏအမုကဟာ-
ပဏပါဒမာသကရူပါဒိနိပိ နိဿာယ ဒေသေသန္တိ။ ဣတိ မယာ နိဗ္ဗာနဋ္ဌနကံ
ကတွာ ဒေသိတံ ဓမ္မံ စတုပစ္စယတ္ထာယ စေဝ ကဟာပဏမုကဟာပဏာဒိနံ
အတ္ထာယ စ ဝိက္ခိဏိတွာ ဒေသေန္တာ သတသဟဿဋ္ဌနကံ စန္ဒနသာရံ ပူတိ-
တက္ကေန ဝိက္ခိဏန္တာ ဝိယ ဘဝိသန္တိ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊
ဒွါဒသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၂) ဘန္တေ တုစ္ဆလာဗူနိ ဥဒကေ သီဒန္တာနိ အဋ္ဌသံ၊ ဣမဿ ကော
ဝိပါကောတိ။ ဣမဿပိ အနာဂတေ အဓမ္မိကရာဇကောလေ လောကေ
ဝိပရိဝတ္တန္တေယေဝ ဝိပါကော ဘဝိသတိ။ တဒါ ဟိ ရာဇာနော ဇာတိ-
သမ္ပန္နာနံ ကုလပုတ္တာနံ ယသံ န ဒဿန္တိ၊ အကုလီနာနံယေဝ ဒဿန္တိ၊
တေ ဣဿရာ ဘဝိသန္တိ၊ ဣတရေ ဒလိဒ္ဓါ။ ရာဇသမ္ပူဓေဝိ ရာဇဉ္စါရေဝိ
အမစ္စသမ္ပူဓေဝိ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေဝိ တုစ္ဆလာဗုသဒိသာနံ အကုလီနာနံယေဝ
ကထာ ဩသိဒ္ဓိတွာ ဌိတာ ဝိယ နိစ္စလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဘဝိသတိ။ သံဃသန္ဓိ-
ပါတေသုပိ သံဃကမ္မဂဏကမ္မဋ္ဌာနေသု စေဝ ပတ္တစီဝရပရိဝေဏာဒိဝိနိစ္ဆယ-
ဋ္ဌာနေသု စ ဒုဿီလာနံ ပါပပုဂ္ဂလာနံယေဝ ကထာ နိယျာနိကာ ဘဝိသတိ၊
န လဇ္ဇိဘိက္ခုနန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ တုစ္ဆလာဗုသိဒ္ဓနကာလော ဝိယ ဘဝိသတိ။
ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ တေရသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၃) ဘန္တေ မဟန္တမဟန္တာ ကုဋ္ဌာဂါရုပ္ပမာဏာ ဃနသီလာ နာဝါ ဝိယ
ဥဒကေ ယ္ဇဝမာနာ အဋ္ဌသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿပိ တာဒိသေ-
ယေဝ ကာလေ ဝိပါကော ဘဝိသတိ။ တဒါ ဟိ အဓမ္မိကရာဇာနော
အကုလီနာနံ ယသံ ဒဿန္တိ၊ တေ ဣဿရာ ဘဝိသန္တိ၊ ကုလီနာ ဒုဂ္ဂတာ။
တေသု န ကေစိ ဂါရဝံ ကရိသန္တိ၊ ဣတရေသုယေဝ ကရိသန္တိ။ ရာဇသမ္ပူဓေ
ဝါ အမစ္စသမ္ပူဓေ ဝါ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ဝါ ဝိနိစ္ဆယကုသလာနံ ဃနသီလာ-
သဒိသာနံ ကုလပုတ္တာနံ ကထာ န ဩဂါဟိတွာ ပတိဋ္ဌဟိသတိ။ တေသု
ကထေန္တေသု “ကိ” ဣမေ ကထေန္တိ”တိ ဣတရေ ပရိဟာသမေဝ ကရိသန္တိ။
ဘိက္ခုသန္ဓိပါတေသုပိ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ဌာနေသု နေဝ ပေသလေ ဘိက္ခု ဂရု-
ကာတဗ္ဗေ မဉ္ဇိသန္တိ၊ နာပိ တေသံ ကထာ ပရိယောဂါဟိတွာ ပတိဋ္ဌဟိသတိ၊
သီလာနံ ယ္ဇဝနကာလော ဝိယ ဘဝိသတိ။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊
စုဋ္ဌသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၄) ဘန္တေ ခုဒ္ဒကမဓကပုပ္ဖမာဏာ မဏ္ဍုကိယော မဟန္တမဟန္တေ ကဏ္ဍသပ္ပေ ဝေဂေန အနုဗန္ဓိတွာ ဥပ္ပလနာဋေ ဝိယ ဆိန္ဓိတွာ ဆိန္ဓိတွာ မံသံ ခါဒိတွာ ဂိလန္တိယော အဗ္ဗသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ လောကေ ပရိဟာယန္တေ အနာဂတေ ဝေ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ တဒါ ဟိ မနုဿာ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကာ^၁ ကိလေသာနဝတ္တကာ ဟုတွာ တရုဏတရုဏာနံ အတ္တနော ဘရိယာနံ ဝသေ ဝတ္တိဿန္တိ၊ ဂေဟေ ဒါသကမ္မကရာဒယောပိ ဂေါမဟိ^၂သာဒယောပိ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ သမ္ပံ တာသညေဝ အာယတ္တံ ဘဝိဿတိ။ “အသုကံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဝါ ပရိစ္ဆဒါဒိဇာတံ ဝါ ကဟ”န္တိ ဝုတ္တေ “ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ဟောတု၊ ကိ” တုယိမိနာ ဗျာပါရေန၊ တံ မယံ ဃရေ သန္တိ ဝါ အသန္တိ ဝါ ဇာနိတုကာမော ဇာတော”တိ ဝတွာ နာနပ္ပကာရေဟိ အက္ခောသိတွာ မုခသတ္တိဟိ ကောဋေတွာ ဒါသစေဋ္ဌကေ ဝိယ အတ္တနော ဝသေ ကတွာ အတ္တနော ဣဿရိယံ ပဝတ္တေဿန္တိ။ ဧဝံ မဓကပုပ္ဖမာဏာနံ မဏ္ဍုက-ပေါတိကာနံ အာသီဝိသေ ကဏ္ဍသပ္ပေ ဂိလနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဣတောနိဒါနံ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ပန္နရသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၅) ဘန္တေ ဒသဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ ဂါမဂေါစရံ ကာကံ ကဉ္စနဝဏ္ဏတာယ “သုဝဏ္ဏာ”တိ လဒ္ဓနာမေ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေ ပရိဝါရေန္တေ အဗ္ဗသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါကောတိ။ ဣမဿာပိ အနာဂတေ ဒုဗ္ဗလရာဇ-ကာလေယေဝ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ အနာဂတသိပ္ပံ ရာဇာနော ဟတ္ထိသိပ္ပါ-ဒီသု အကုသလာ ယုဒ္ဓေသု အဝိသာရဒါ ဘဝိဿန္တိ၊ တေ အတ္တနော ရဇဝိပတ္တိ^၃ အာသကံမာနာ သမာနဇာတိကာနံ ကုလပုတ္တာနံ ဣဿရိယံ အဒတွာ အတ္တနော ပါဒမူလိကန္တာပကကပ္ပကာဒိနံ ဒဿန္တိ၊ ဇာတိဂေါတ္တသမ္ပန္နာ ကုလပုတ္တာ ရာဇကုလေ ပတိဋ္ဌံ အလဘမာနာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတု အသမတ္တာ ဟုတွာ ဣဿရိယေ ဌိတေ ဇာတိဂေါတ္တဟိနေ အကုလီနေ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ဝိစရိဿန္တိ၊ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေဟိ ကာကဿ ပရိဝါရိတကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဣတောနိဒါနံ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊ သောဋ္ဌသမံ ကထေဟိတိ။

(၁၆) ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဒီပိနော ဋ္ဌေကေ ခါဒန္တိ၊ အဟံ ပန ဋ္ဌေကေ ဒီပိနော အနုဗန္ဓိတွာ မုရုမုရုတိ ခါဒန္တေ အဗ္ဗသံ။ အထညေ တဿ ဝကာ ဋ္ဌေကေ ခူရတောဝဒိသ္မာ တသိတာ တာသပ္ပတ္တာ^၄ ဟုတွာ ဋ္ဌေကာနံ ဘယာပလာယိတွာ

၁-တိဗ္ဗရာဂါ ဒုဋ္ဌာတိကာ (သျှာ၊က) ၂-ဘိတတသိတာ ဥတြာသပ္ပတ္တာ (သျှာ)၊ ဘိတာ ဘယပ္ပတ္တာ (က)

၁၆-၄

ဂုဗ္ဗဂဟနာဒီနိ ပဝိသိတွာ နိလိယိံသု၊ ဝေါဟံ အဗ္ဗသံ၊ ဣမဿ ကော ဝိပါ-
 ကောတိ။ ဣမဿပိ အနာဂတေ အဓိဋ္ဌိကရာဇကောလေယေဝ ဝိပါကော
 ဘဝိဿတိ။ တဒါ ဟိ အကုလိနာ ရာဇဝလ္လဘာ ဣဿရာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုလိနာ
 အပညာတာ ဒုဂ္ဂတာ။ တေ ရာဇဝလ္လဘာ ရာဇာနံ အတ္တနော ဂထံ
 ဂါဟာပေတွာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု ဗလဝန္တော ဟုတွာ ကုလိနာနံ ပဝေဏိ-
 အာဂတာနိ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ “အမှာကံ သန္တကာနိ တောနိ” တိ အဘိယုဉ္ဇိတွာ
 တေသု “န တုမှာကံ၊ အမှာကံ” န္တိ အာဂန္တာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု ဝိဝေဇန္တေသု
 ဝေတ္တုလတာဒီဟိ ပဟရာပေတွာ ဂီဝါယံ ဂဟေတွာ အပကဇာပေတွာ
 “အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာထ၊ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဝေဓထ၊ ဣဒါနိ ဝေါ ရညော
 ကမေတ္တော ဟတ္ထပါဒစ္ဆေဒနာဒီနိ ကာရေဿာမာ” တိ သန္တဇ္ဇေဿန္တိ၊ တေ
 တေသံ ဘယေန အတ္တနော သန္တကာနိ ဝတ္ထုနိ “တုမှာကံယေဝေတာနိ
 ဂဏထာ” တိ နိယျာဒေတွာ အတ္တနော ဂေဟာနိ ပဝိသိတွာ ဘိတာ
 နိပဉ္ဇိဿန္တိ၊ ပါပဘိက္ခုပိ ပေသလေ ဘိက္ခု ယထာရုစိ ဝိဟေဋ္ဌေဿန္တိ၊ တေ
 ပေသလာ ဘိက္ခု ပဋိသရဏံ အလဘမာနာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဂဟနဋ္ဌာနေသု
 နိလိယိဿန္တိ။ အံ ဟိနဇစ္စေဟိ စေဝ ပါပဘိက္ခုဟိ စ ဥပဗျူတာနံ ဇာတိမန္တ-
 ကုလမုတ္တာနိဉ္ဇေဝ ပေသလဘိက္ခုနဉ္ဇ ဇဋ္ဌကာနံ ဘယေန တသဝကာနံ ပလာ-
 ယနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဣတောနိဒါနဗ္ဗိ တေ ဘယံ နတ္ထိ။ အယဗ္ဗိ
 ဟိ သုပိနော အနာဂတံယေဝ အာရပ္ပ ဒိဋ္ဌော။ ပြာဟ္မဏာ ပန န ဓမ္မသုဓမ္မ-
 တာယ တယိ သိနေဟေန ကထယိံသု၊ “ဗဟုနေ လဘိဿာမာ” တိ အာမိသာ-
 ပေက္ခတာယ ဇီဝိတဝုတ္တိံ နိဿာယ ကထယိံသုတိ။

ဧဝံ သတ္တာ သောဋ္ဌသန္တံ မဟာသုပိနာနံ နိပ္ပတ္တိံ ကထေတွာ “န ခေါ
 မဟာရာဇ တေရဟိ တုညေဝ ဣမေ သုပိနေ အဗ္ဗသ၊ ပေါရာဏကရာဇာနောပိ
 အဗ္ဗသံသု၊ ပြာဟ္မဏာပိ နေသံ ဧဝမေဝ ဣမေ သုပိနေ ဂဟေတွာ ယညမတ္ထကေ
 ခိပိံသု၊ တတော ပဏ္ဍိဟေဟိ ဒိန္နနယေန ဂန္တာ ဗောဓိသတ္တံ ပုစ္ဆိံသု။
 ပေါရာဏကာ ပဏ္ဍိတာပိ နေသံ ဣမေ သုပိနေ ကထေန္တာ ဗုဒ္ဓိနာဝ နိယာမေန
 ကထေသု” န္တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
 ဥဒိစ္စပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဘိညာ

စေဝ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဈာနကီဠိ ကိဋ္ဌန္တော
 ဝိဟရတိ။ တဒါ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒန္တော ဣဒိနာဝ နိယာမေန ဣမေ သုပိနေ
 ဒိဿာ မြာဟ္မဏော ပုစ္ဆိ၊ မြာဟ္မဏာ ဝေမေဝ ယညံ ယဇိတုံ အာရဘီသု။ တေသု
 ပုရောဟိတဿ အန္တေဝါသိကမာဏဏေါ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော အာစရိယံ
 အာဟ “အာစရိယ တုမေဟိ မယံ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှာပိတာ၊ နနု
 တေသု ဧကံ မာရေတွာ ဧကဿ သောတ္ထိကမ္မဿ ကာရဏံ နာမ နတ္ထိ”တိ။
 တာတ ဣဒိနာ ဥပါယေန အမှာကံ ဗဟုဓနံ ဥပ္ပဋိဿတိ၊ တံ ပန ရညော ဓနံ
 ရက္ခိတုကာမော မညေတိ။ မာဏဏေါ “ဧတန ဟိ အာစရိယ တုမေ တုမှာကံ
 ကမ္မံ ကရေထ၊ အဟံ တုမှာကံ သန္တိကေ ကိံ ကရိဿာမီ”တိ ဝိစရန္တော
 ရညော ဥယျာနံ အဂမာသိ။

တံ ဒိဝသမေဝ ဗောဓိသတ္တောပိ တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အဇ္ဇ မယိ မဋ္ဌဿပထံ
 ဂတေ မဟာဇနိဿ ဗန္ဓနာ မောက္ခော ဘဝိဿတိ”တိ အာကာသေန ဂန္တာ
 ဥယျာနေ ဩတရိတွာ သုဂဏ္ဌပဋိမာ ဝိယ မင်္ဂလသီလာတလေ နိသီဒိ။
 မာဏဏေါ ဗောဓိသတ္တံ ဥပသကံမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိတွာ ပဋိသန္တာရ-
 မကာသိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ တေန သဋ္ဌိံ မရရပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ကိံ န ခေါ
 မာဏဝ ရာဇာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘန္တေ ရာဇာ နာမ ဓမ္မိကော၊
 အပိစ ခေါ တံ မြာဟ္မဏာ အတိတ္ထေ ပက္ခန္ဓာပေန္တိ။ ရာဇာ သောဠသ သုပိနေ
 ဒိဿာ မြာဟ္မဏာနံ အာရောစေသိ၊ မြာဟ္မဏာ “ယညံ ယဇိဿာမာ”တိ
 အာရဇ္ဈ၊ ကိံ န ခေါ ဘန္တေ “အယံ နာမ ဣမေသံ သုပိနာနံ နိပ္ပတ္တိ”တိ
 ရာဇာနံ သညာပေတွာ တုမှာကံ မဟာဇနံ ဘယာ မောစေတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ။
 မယံ ခေါ မာဏဝ ရာဇာနံ န ဇာနာမ၊ ရာဇာပိ အမေ န ဇာနာတိ။ သစေ
 ပန ဣဓာဂန္တာ ပုစ္ဆေယျ၊ ကထေယျာမဿ မယန္တိ။ မာဏဏေါ “အဟံ ဘန္တေ
 တံ အာနေဿာမိ၊ တုမေ မမာဂမနံ ဥဒိက္ခန္တာ မဟုတ္တံ နိသီဒိတာ”တိ ဗောဓိ-
 သတ္တံ ပဋိဇာနာပေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “မဟာရာဇ ဧကော အာကာ-
 သစာရိကော တာပသော တုမှာကံ ဥယျာနေ ဩတရိတွာ ‘တုမေဟိ ဒိဋ္ဌသုပိ-
 နာနံ နိပ္ပတ္တိ’ ကထေဿာမီ”တိ တုမေ ပက္ခောသတိ”တိ အာဟ။

ရာဇာ တဿ ကထံ သုတွာ တာဝဒေဝ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥယျာနံ
 ဂန္တာ တာပသံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ပုစ္ဆိ “တုမေ ကိရ ဘန္တေ မယာ
 ဒိဋ္ဌသုပိနာနံ နိပ္ပတ္တိ ဇာနာတာ”တိ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ တေန ဟိ
 ကထေထာတိ။ ကထေမိ မဟာရာဇ၊ ယထာဒိဋ္ဌေ တာဝ သုပိနေ မံ သာဝေ-
 ဟိတိ။ “သာရ ဘန္တေ”တိ ရာဇာ—

၇၇။ “ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါရိယော ဂဝါ စ၊
 အသော ကံသော သိင်္ဂါလီ စ ကုဗ္ဘေ။
 ပေါက္ခရဏီ စ အပါကစန္ဒနံ။
 လာဗုနိ သီဒန္တိ သိလာ ပ္ပဝန္တိ၊
 မဏ္ဍုကိယော ကဏ္ဍသပ္ပေ ဂိလန္တိ။
 ကာကံ သုဝဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ၊
 တဿ ဝကာ ဇဠကာနံ ဘယာ ဟိ”တိ—

ဝတွာ ပသေနဒိရညာ ကထိတနိယာမေနော သုပိနေ ကထေသိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ တေသံ ဣဒါနိ သတ္တာရာ ကထိတနိယာမေနော ဝိတ္တာရ-
 တော နိပ္ပတ္တိံ ကထေတွာ ပရိယောသာနေ သယံ ဣဒံ ကထေသိ—

“ဝိပရိယာသော ဝတ္တတိ နယိမ မတ္တိ”တိ။

တတြာယမတ္တော—အယံ မဟာရာဇ ဣမေသံ သုပိနာနံ နိပ္ပတ္တိံ။ ယံ ပနေတံ
 တေသံ ပဋိသုတတ္တာယ ယညကမ္ပံ ဝတ္တတိ၊ တံ ဝိပရိယာသော ဝတ္တတိ
 ဝိပရိတတော ဝံတ္တတိ၊ ဝိပလ္လာသေန ဝတ္တတိတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ ကိံကာရဏာ?
 ဣမေသဉ္စိ နိပ္ပတ္တိ နာမ လောကဿ ဝိပရိဝတ္တနကာလေ၊ အကာရဏဿ
 ကာရဏန္တိ ဂဟဏကာလေ၊ ကာရဏဿ အကာရဏန္တိ ဆဉ္စနကာလေ၊
 အဘူတဿ ဘူတန္တိ ဂဟဏကာလေ၊ ဘူတဿ အဘူတန္တိ ဇဟနကာလေ၊
 အလဇ္ဇိနံ ဥဿန္နကာလေ၊ လဇ္ဇိနန္တ ပရိဟိနကာလေ ဘဝိဿတိ။ နယိမ မတ္တိတိ
 ဣဒါနိ ပန တဝ ဝါ မမ ဝါ ကာလေ ဣဓ ဣမသ္မိံ ပုရိသယုဂေ ဝတ္တမာနေ
 ဧတေသံ နိပ္ပတ္တိ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဧတေသံ ပဋိသုတဘယ ဝတ္တမာနံ ယညကမ္ပံ
 ဝိပလ္လာသေန ဝတ္တတိ၊ အလံ တေန။ နတ္ထိ တေ ဣတောနိဒါနံ ဘယံ ဝါ
 ဆတ္တိတတ္ထံ ဝါတိ မဟာပုရိသော ရာဇာနံ သမဿာသေတွာ မဟာဇနံ ဗန္ဓနာ
 မောစေတွာ ပုန အာကာသေ ဌတွာ ရညော ဩဝါဒံ ဒတွာ ပဉ္စသု သီလေသု
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ မဟာရာဇ မြာဟ္မဏေဟိ သဗ္ဗိံ ကေတော
 ဟုတွာ ပသုသုတယညံ မာ ယဇီ”တိ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ အာကာသေ-
 နေဝ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ ရာဇာပိ တဿ ဩဝါဒေ ပွိတော
 ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ ဣဓံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “သုပိနပစ္စယာ တေ ဘယံ နတ္ထိ၊
 ဟရေတံ ယည”န္တိ ယညံ ဟာရေတွာ မဟာဇနဿ ဇီဝိတဒါနံ ဒတွာ

၁-ဆန္ဒာဒိဝေသန ဂဟဏကာလော (က)   ၂-မာ ယဇာတိ (သီ၊ ဣ)၊ နာမ ဟောတိ (က)

အနုသန္တိ ခန္ဓာတို့ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ မာဏဝေါ သာရိပုတ္တော၊ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ” ဟူ၍။

ပရိနိဗ္ဗာတေ ပန ဘဂဝတိ သင်္ဂတိကာရကာ “ဥသဘာ”တိအာဒိနိ တိဏိံ ပဒါနိ အဋ္ဌကထံ အာရောပေတွာ “လာဗူနိ”တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ဧကံ ဂါထံ ကတွာ ဧကကနိပါတပါဠိ အာရောပေသုန္တိ။

မဟာသုဝိနဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

ဂ-ဣန္ဒြိယဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၀)

ဥဘော ခန္ဓာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မစ္ဆရိယကောသိယသေဋ္ဌိ အာရမ္ဘ ကထေသိ။ ရာဇဂဟနဂရဿ ကိရ အဝိဒူရေ သက္ကာရံ နာမ နိဂမော အဟောသိ၊ ဘတ္တေကော မစ္ဆရိယကောလိယော နာမသေဋ္ဌိ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ ပဋိဝသတိ။ သော တိဏဋ္ဌေန တေလဗိန္ဒုမတ္တဒ္ဓိ နေဝ ပရေသံ ဒေတိ၊ န အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဣတိ တဿ တံ ဝိဘဝဇာတံ နေဝ ပုတ္တဒါရာဒိနံ န သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အတ္ထံ အနုဘောတိ၊ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတပေါက္ခရဏီ ဝိယ အပရိဘောဂံ တိဋ္ဌတိ။

သတ္တာ ဧကဒိဝသံ ပစ္စုသသမယေ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သကလလောကဓာတုယံ ဗောဓေနယုဗန္ဓဝေ ဩလောကေန္တော ပဉ္စစက္ကာလီသယောဇနမတ္တကေ ဝသန္တဿ တဿ သေဋ္ဌိနော သပဇာပတိကဿ သောတာပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယံ အဋ္ဌဿ။ တတော ပုရိမဒိဝသေ? ပန ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ ရာဇဂေဟံ ဂန္တာ ရာဇုပဋ္ဌာနံ ကတွာ အာဂစ္ဆန္တော ဧကံ ဆာတဇ္ဈတ္တံ ဇနပဒမနဿ ကုမ္မာသပူရံ ကပလ္လပူဝံ ခါဒန္တံ ဒိဿွာ တတ္ထ ဝိပါသံ ဥပ္ပါဒေတွာ အတ္တနော ဃရံ ဂန္တာ စိန္တေသိ “သစာဟံ ကပလ္လပူဝံ ခါဒိတုကာမောဒ္ဓိတိ ဝက္ခာမိ၊ ဗဟူ မယာ သန္တိ ခါဒိတုကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဧဝံ မေ ဗဟူနိ တဏှုလသပ္ပိမဓုဇာဏိတာဒိနိ ပရိက္ခယံ ဂမိဿန္တိ၊ န ကဿစိ ကထေဿာမိ”တိ တဏှံ အဓိဝါသေန္တော ဝိစရတိ။ သော ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဥပ္ပဏှုပဏှုကဇာတော မေဓိသန္တတဂတ္တော

၁-ဥသဘာ ရက္ခာဒိနိ ကောဒဿ (သီ၊ဣ)	၂-ပဉ္စ (သီ၊ဣ)
၃-သက္ကာရံ (သီ)၊ သက္ကရံ (သျှာ၊ဣ)	၄-ပုရိမတရဒိဝသေ (သီ၊ဣ)

ဇာတော။ ကတော ဟဏံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဂန္တံ ပရိသိတွာ ပဉ္စကံ ဥပဂူဟိတွာ နိပဇ္ဇိ။ ဧဝံဂတောပိ နေဟာနိဘယေန ကဿမိ ကိဉ္စိ န ကထေသိ။

ဇာတ နံ ဘရိယာ ဥပသင်္ကမိတွာ ပိဋ္ဌိ ပရိမဇ္ဇိတွာ “ကိ” တေ သာမိ အဇာသုက”န္တိ ပုစ္ဆိ။ န မေ ကိဉ္စိ အဇာသုကံ အတ္ထိတိ။ ကိန္နု ခေါ တေ ရာဇာ ကုပိကောတိ။ ရာဇာပိ မေ န ကုပ္ပတိတိ။ အထ ကိ” တေ ပုတ္တပိကာဟိ ဝါ ဒါသကမ္မကရာဒိဟိ ဝါ ကိဉ္စိ အမနာပံ ကတံ အတ္ထိတိ။ ဇေရူပပွိ နတ္ထိတိ။ ကိသ္ဋိ ပန တေ တဏှာ အတ္ထိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ နေဟာနိဘယေန ကိဉ္စိ အဝတွာ နိဿဋ္ဌေါ နိပဇ္ဇိ။ အထ နံ ဘရိယာ “ကထေဟိ သာမိ ကိသ္ဋိ” တေ တဏှာ”တိ အာဟ။ သော ဝစနံ ပရိဂိလန္တော ဝိယ “အတ္ထိ မေ ဧကော တဏှာ”တိ အာဟ။ ကိ” တဏှာ သာမိတိ။ ကပလ္လ- ပူဝံ ခါဒိတုကာမောဒိတိ။ အထ ကိမတ္ထံ န ကထေသိ။ ကိ” တံ ဒလိဋ္ဌေါ၊ ဣဒါနိ သကလသက္ကာရနိဂမဝါသိနံ ပဟောနကေ ကပလ္လပူဝေ ပစိဿာမိတိ။ ကိ” တေ ဧတေဟိ၊ တေ အတ္တနော ကမ္မံ ကတွာ ခါဒိဿန္တိတိ။ တေန ဟိ ဧကရစ္ဆ- ဝါသိနံ ပဟောနကေ ပစာမိတိ။ ဇာနာမဟံ တဝ မဟဉ္စနဘာဝန္တိ။ တေန ဟိ ဣမသ္မိ” ဂေဟမတ္တေ သဗ္ဗေသံ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ဇာနာမဟံ တဝ မဟဉ္စာသယဘာဝန္တိ။ တေန ဟိ တေ ပုတ္တဒါရမတ္တဿေဝ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ကိ” ပန တေ ဧတေဟိတိ။ တေန ဟိ တုယုဉ္စ မယုဉ္စ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ တံ ကိ” ကရိဿသိတိ။ တေန ဟိ ဧကဿေဝ တေ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ဣမသ္မိ” ဌာနေ ပစ္စမာနံ ဗဟူ ပစ္စာ- သိသန္တိ၊ သကလတဏှာလေ ဌပေတွာ ဘိန္နတဏှာလေ စ ဥဒ္ဓနကပလ္လာဒိနိ စ အာဒါယ ထောက် ဒီရသပ္ပိမဓုဖာဏိတဉ္စ ဂဟေတွာ သက္ကဘူမိကဿ ပါသာ- ဒဿ ဥပရိမတလံ အာရုယ ပစ၊ တတ္တာဟံ ဧကကောဝ နိသိဒိတွာ ခါဒိဿာမိတိ။ သာ “သာရူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ ဂါဟာပေတွာ ပါသာဒံ အာရုယ ဒါသိယော ဝိဿဇေတွာ သေဋ္ဌိ” ပက္ခောသာပေသိ။ သော အာဒိတော ပဌာယ ဒွါရာနိ ဝိဒဟန္တော သဗ္ဗဒွါရေသု သူစိစာဋိကာနိ” ဒတွာ သက္ကမတလံ အဘိရုဟိတွာ တတ္ထပိ ဒွါရံ ဝိဒဟိတွာ နိသိဒိ။ ဘရိယာ- ဝိဿ ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိ” ဇာလေတွာ ကပလ္လကံ အာရောပေတွာ ပူဝေ ပစိတုံ အာရဘိ။

အထ သတ္တာ ပါတောဝ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ အာမန္တေသိ “သော
မောဂ္ဂလ္လာန ရာဇဂဟနဂရဿ အဝိဇ္ဇာရေ သက္ကာရနိဂမေ မစ္ဆရိယကောသိယ-
သဋ္ဌိ ‘ကပလ္လပူဝေ ခါဒိဿာမီ’တိ အဗျေသိ ဒဿနဟယေန သတ္တဘူမိကေ
ပါသာဒေ ကပလ္လပူဝေ ပစာပေတိ၊ တံ တဗ္ဗ ဂန္ဓာ တံ သေဋ္ဌိံ ဒမေတွာ
နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ ဥဘောပိ ဇယမ္ပတိကေ ပူဝေ စ ခီရသပ္ပိမရဇာဏိတာဒိနိ စ
ဂါဟာပေတွာ အတ္တနော ဗလေန ဇေတဝနံ အာနေဟိ၊ အဇ္ဇာဟံ ပဉ္စဟိ
ဘိက္ခုသတေဟိ သဋ္ဌိံ ဝိဟာရေယေဝ နိသီဒိဿာမီ၊ ပူဝေဟေဝ ဘတ္တကိစ္စံ
ကရိဿာမီ”တိ။ ထေရော “သာဓု ဘန္တေ”တိ သတ္တ၊ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ
တာဝဒေဝ ဣဗ္ဗိဗလေန တံ နိဂမံ ဂန္ဓာ တဿ ပါသာဒဿ သီဟပဉ္စရခွါရေ
သုနိဝတ္ထော သုပါရတော အာကာသေယေဝ မဏိရူပကံ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။

မဟာသေဋ္ဌိနော ထေရံ ဒိသ္မာဝ ဟဒယမံသံ ကမ္ပိ။ သော “အဟံ ဝေရူပါ-
နညေဝ ဘယေန ဣမံ ဌာနံ အာဂတော၊ အယဉ္စ အာဂန္ဓာ ဝါတပါနခွါရေ
ဌိတော”တိ ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ အပဿန္တော အဂ္ဂိမိ ပက္ခိတ္တလောဏသက္ခရာ
ဝိယ ဒေါသေန တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တော ဝေမာဟ “သမဏ အာကာသေ ဌတွာ
တံ ကိံ လဘိဿသိ၊ အာကာသေ အပဒေ ပဒံ ဒဿေတွာ စက်မန္တောပိ နေဝ
လဘိဿသိ”တိ။ ထေရော တသ္မိံယေဝ ဌာနေ အပရာပရံ စက်မိ။ သေဋ္ဌိ
“စက်မန္တော ကိံ လဘိဿသိ၊ အာကာသေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒမာနောပိ န
လဘိဿသိယေဝါ”တိ အာဟ။ ထေရော ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။ အထ နံ
“နိသိန္တော ကိံ လဘိဿသိ၊ အာဂန္ဓာ ဝါတပါနဥမ္မာရေ ဌိတောပိ န
လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ အထ ထေရော ဥမ္မာရေ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ “ဥမ္မာရေ
ဌိတော ကိံ လဘိဿသိ၊ ဓူမာယန္တောပိ န လဘိဿသိယေဝါ”တိ အာဟ။
ထေရော ဓူမာယိ၊ သကလပါသာဒေါ ကေဓူမော အဟောသိ၊ သေဋ္ဌိနော
အက္ခိနံ သူမိယာ ဝိဇ္ဈနကာလော ဝိယ ဇာတော။ ဂေဟဇ္ဈာယနဘယေန ပန
နံ “ပဇ္ဇလန္တောပိ န လဘိဿသိ”တိ အဝတွာ စိန္တေသိ “အယံ သမဏော
သုဋ္ဌ၊ လဂ္ဂေါ၊ အလဒ္ဓါ န ဂမိဿတိ၊ ကေမဿ ပူဝံ ဒါပေဿာမီ”တိ ဘရိယံ
အာဟ “ဘဒ္ဒေ ကေ ခုဒ္ဒကပူဝံ ပစိတွာ သမဏဿ ဒတွာ ဥယျောဇေဟိ န”န္တိ။
သာ ထောကညေဝ ပိဋ္ဌံ ကပလ္လပါတိယံ ပက္ခိပိ၊ မဟာပူဝေါ ဟုတွာ သကလ-
ပါတိံ ပူရေတွာ ဥဒ္ဓါမာတော အဋ္ဌာသိ။

သေဋ္ဌိ တံ ဒိသ္မာ “ဗဟု တယာ ပိဋ္ဌံ ဂဟိတံ ဘဝိဿတိ”တိ သယမေဝ
ဒဗ္ဗိကဏ္ဏေန ထောကတရံ ပိဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ပက္ခိပိ၊ ပူဝေါ ပုရိမပူဝေတော

မဟန္တတရော ဇာတော။ ဧဝံ ယံ ယံ ပစတိ၊ သော သော မဟန္တ-
 မဟန္တောဝ ဟောတိ။ သော နိဗ္ဗိန္ဒော ဘရိယံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ ဣမဿ ဧကံ
 ပူဝံ ဒေဟိ”တိ။ တဿာ ပစ္စိတော ဧကံ ပူဝံ ဂဏှန္တိယာ သဗ္ဗေ ကောဗဒ္ဓေါ
 အလ္လိယိသု။ သာ သေဋ္ဌိံ အာဟ “သာမိ သဗ္ဗေ ပူဝါ ကေတော လဂ္ဂါ၊
 ဝိသု ကာတုံ န သက္ကောမိ”တိ။ “အဟံ ကရိဿာမိ”တိ သောဝိ ကာတုံ
 နာသက္ကံ။ ဥဘော ဇနာ ကောဋိယံ ဂဟေတွာ ကမုန္တာပိ ဝိယောဇေတုံ
 နာသက္ကံသုယေဝ။ အထဿ ပူဝေဟိ သဋ္ဌိံ ဝါယမန္တဿေဝ သရိရတော
 သေဒါ မုစ္ဆိသု၊ ဝိပါသာ စ ပစ္စိဋ္ဌိ။ တတော ဘရိယံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ န မေ
 ပူဝေဟိ အတ္ထော၊ ပစ္စိယာ သဋ္ဌိံယေဝ ဣမဿ ဘိက္ခုဿ ဒေဟိ”တိ။
 သာ ပစ္စိံ အာဒါယ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ သဗ္ဗေ ပူဝေ ထေရဿ အဒါသိ။
 ထေရော ဥဘိန္နမ္ပိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တိဏှံ ရတနာနံ ဂုဏေ ကထေသိ၊ “အတ္ထိ
 ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌ”န္တိ ဒါနာဒိနံ ဖလံ ဂဂနတလေ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ ဒေသေသိ။

တံ သုတွာ ပသန္တစိတ္တော သေဋ္ဌိ “ဘန္တေ အာဂန္တာ ဣမသ္မိ” ပလ္လင်္ဂေ
 နိသီဒိတွာ ပူဝေ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ အာဟ။ ထေရော “မဟာသေဋ္ဌိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ‘ပူဝေ ခါဒိဿာမိ’တိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဋ္ဌိံ ဝိဟာရေ နိသီန္တော၊
 တုမှာကံ ရုစိယာ သတိ သေဋ္ဌိဘရိယံ ပူဝေ စ ဒီရာဒိနိ စ ဂဏှာပေထ၊ သတ္ထု
 သန္တိကံ ဂမိဿာမာ”တိ အာဟ။ ကဟံ ပန ဘန္တေ တေရဟိ သတ္တာတိ။
 ဣတော ပဉ္စစက္ကာလီသယောဇနမတ္ထကေ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေတိ။ ဘန္တေ
 ကာလံ အနတိက္ကမိတွာ ဧတ္တကံ အဋ္ဌါနံ ကထံ ဂမိဿာမာတိ။ မဟာသေဋ္ဌိ
 တုမှာကံ ရုစိယာ သတိ အဟံ ဝေါ အတ္တနော ဣဗ္ဗိဗလေန နေဿာမိ၊ တုမှာကံ
 ပါသာဒေ သောပါနသီသံ အတ္တနော ဌာနေယေဝ ဘဝိဿတိ၊ သောပါန-
 ပရိယောသာနံ ပန ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကေ ဘဝိဿတိ၊ ဥပရိပါသာဒါ
 ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩတရဏကာလမတ္ထေန ဝေါဇေတဝနံ နေဿာမိတိ။ သော
 “သာဓု ဘန္တေ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ ထေရော သောပါနသီသံ တတ္ထေဝ ကတွာ
 “သောပါနပါဒမူလံ ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကေ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ၊
 တထေဝါဟေသိ။

ဣတိ ထေရော သေဋ္ဌိဉ္စ သေဋ္ဌိဘရိယဉ္စ ဥပရိပါသာဒါ ဟေဋ္ဌာဩတရဏ-
 ကာလတော ဒိပ္ပတရံ ဇေတဝနံ သမ္မာပေသိ။ တေ ဥဘောဝိ သတ္တာရံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကာလံ အာရောစေသုံ၊ သတ္တာ ဘတ္တဂုံ ပဝိသိတွာ
 ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ သဋ္ဌိံ ဘိက္ခုသံစောန။ မဟာသေဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓပုဓဿ

၈-ဣလ္လိသဇာတကဝဏ္ဏနာ

ဘိက္ခုသံဃဿ ဒက္ခိဏောဒကံ အဒါသိ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာ တထာဂတဿ ပတ္တေ ပူဝေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သတ္တာ အတ္တနော ယာပနမတ္တံ ဂဏှိ၊ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခုပိ တုထေဝ ဂဏှိသု။ သေဋ္ဌိ ဒီရသပ္ပိမရဗာဏိတသက္ခရာဒိနိ ဒေမာနော အဂမာသိ။ သတ္တာ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဋ္ဌိ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေသိ။ မဟာသေဋ္ဌိပိ သဋ္ဌိ ဘရိယာယ ယာဝဒတ္တံ ခါဒိ၊ ပူဝါနံ ပရိယောသာန-
မေဝ န ပညာယတိ၊ သကလဝိဟာရေ ဘိက္ခုနန္တ ဝိဃာသာဒါနန္တ ဒိန္နေပိ န ပရိယန္တော ပညာယတိ။ “ဘန္တေ ပူဝါ ပရိက္ခယံ န ဂစ္ဆန္တိ”တိ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ တေနဟိ ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကေ ဆဉ္စေသတိ။ အထ နေ ဒွါရကောဋ္ဌကဿ အဝိဇ္ဇာရေ ပဗ္ဗာရဋ္ဌာနေ ဆဉ္စယိသု။ အဇ္ဇတနာပိ တံ ဌာနံ “ကုပလ္လပူဝပဗ္ဗာရော”တွေ ပညာယတိ။ မဟာသေဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ဘရိယာယ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဘဂဝါ အနုမောဒနံ အကာသိ၊ အနုမောဒနာပရိယောသာနေ ဥဘောပိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဒွါရကောဋ္ဌကေ သောပါနံ အာရယျ အတ္တနော ပါသာဒေယေဝ ပတိဋ္ဌဟိသု။ တတော ပဋ္ဌာယ မဟာသေဋ္ဌိ အသီတိကောဋ္ဌိ-
ဓနံ ဗုဒ္ဓသာသနဇယေဝ ဝိကိရိ။

ပုနဒိဝသေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ သာဝတ္ထိယံ ဝိဇ္ဇာယ စရိတွာ ဇေတဝနံ အာဂမ္မ ဘိက္ခုနံ သုဂတောဝါဒိ ဒတွာ ဂန္ဓကုဋိ ပဝိသိတွာ ပဋိသလ္လိနေ သာယနသမယေ ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတာ ဘိက္ခု။ “ပဿထာဝုသော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေ-
ရဿာနဘာဝံ၊ အနုပဟစ္စ သဋ္ဌိ အနုပဟစ္စ ဘောဂေ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိ မဟုတ္တေ-
နေဝ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ ပူဝေ ဂါဟာပေတွာ ဇေတဝနံ အာနေတွာ သတ္တု သမ္ဗုဒ္ဓံ ကတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ အဟော မဟာ-
နဘာဝေါ ထေရော”တိ ထေရဿ ဂုဏကထံ ကထေန္တာ နိသိဒိသု။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ ကုလဒမကေန နာမ ဘိက္ခုနာ ကုလေ အဝိဟေဋ္ဌေတွာ အကိလမေတွာ ပုပ္ဖတော ရေဏံ ဂဏှန္တေန ဘမရေန ဝိယ ဥပသင်္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ဇာနာပေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ထေရံ ပသံသန္တော—

“ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓမဟေဋ္ဌယံ။
ပလေတိ ရသမာဒါယ၊ ဧဝံ ဂါမေ မုနိ စရေ”တိ ၂—

ဣမံ ဓမ္မပဒေ ဂါထံ ဝတွာ ဥတ္တရိပ္ပိ^၁ ထေရဿ ဂုဏံ ပကာသေတုံ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ မောဂ္ဂလ္လာနေန မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိ ဒမိတော၊ ပုဗ္ဗေပိ တံ ဒမေတွာ ကမ္မ-
ဖလသမ္ပန္နံ ဇာနာပေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒက္ကေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗာရာဏသီယံ
ဣလိယော^၂ နာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ ပုရိသဒေါသ-
သမန္တာဂတော ခဇ္ဇော ကုဏီ ဝိသမက္ခိမဏ္ဍလော အဿဇ္ဈေါ အပ္ပသန္တော
မစ္ဆရိ၊ နေဝ အညေသံ ဒေတိ၊ န သယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတပေါက္ခရဏီ
ဝိယဿ ဂေဟံ အဟောသိ။ မာတာပိတရော ပနဿ ယာဝ သတ္တမာ ကုလ-
ပရိဝဇ္ဇာ ဒါယကာ ဒါနပတိနော။ သော သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ လဘိတွာယေဝ ကုလဝံသံ
နာသေတွာ ဒါနသာလံ ဈာပေတွာ ယာစကေ ပေါထေတွာ နိက္ကမိတွာ ခန-
မေဝ သဏ္ဌာပေသိ။

သော ဧကဒိဝသံ ရာဇူပဋ္ဌာနံ ဂန္တာ အတ္တနော သရံ အာဂစ္ဆန္တော
ဧကံ မဂ္ဂကိလန္တံ ဇာနပဒမနဿံ ဧကံ သုရာဝါရကံ အာဒါယ ဝိဋ္ဌကေ
နိသီဒိတွာ အဓိလသုရာယ ကောသကံ ပူရေတွာ ပူရေတွာ ပူတိမစ္ဆကေန
ဥတ္တရိဘဇံနံ ပိဝန္တံ ဒိသွာ သုရံ ပါတုကာမော ဟုတွာ စိန္တေသိ “သစာဟံ
သုရံ ပိဝိဿာမိ၊ မယိ ပိဝန္တေ ဗဟူ ပိဝိတုကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဧဝံ မေ
ဓနပရိက္ခယော ဘဝိဿတိ”တိ။ သော တဏှံ အဓိဝါသေန္တော ပိစရိတွာ
ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဝိဟတကပ္ပါယော
ဝိယပဏ္ဍုသရိရော အဟောသိ ဓမ္မနိသန္တတဂက္ကောဇာတော။ အထေကဒိဝသံ
ဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဇကံ ဥပဂူဟိတွာ နိပဇ္ဇိ။ တမေနံ ဘရိယာ ဥပသကံမိတွာ
ပိဋ္ဌိ^၃ ပရိမဇ္ဇိတွာ “ကိ” တေ သာမိ အဇာသုက”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ
ကထိတနိယာမေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တေန ဟိ ဧကသေဝ တေ ပဟောနကံ
သုရံ ကရောမိ”တိ ပန ဝုတ္တေ “ဂေဟေ သုရာယ ကာရိယမာနာယ ဗဟူ
ပစ္စာသီသန္တိ၊ အန္တရာပဏတော အာဟရာပေတွာပိ န သက္ကာ ဣဓ နိသိန္နေန
ပိဝိတု”န္တိ မာသကမတ္တံ ဒတွာ အန္တရာပဏတော သုရာဝါရကံ အာဟရာပေတွာ
စေဋ္ဌကေန ဂါဟာပေတွာ နဂရာ နိက္ခမ္မ နဒီတိရံ ဂန္တာ မဟာမဂ္ဂသမိပေ
ဧကံ ဂုဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ သုရာဝါရကံ ဌပါပေတွာ “ဂစ္ဆ တွ”န္တိ စေဋ္ဌကံ ဒူရေ
နိသီဒါပေတွာ ကောသကံ ပူရေတွာ သုရံ ပါတုံ အာရဘိ။

၁-ဥတ္တရိပ္ပိ (သီ၊ဣ) ၂-ဣလိယော (သီ၊ သျှ၊ဣ)

၈-ဣန္ဒြိယဇာတကဝဏ္ဏနာ

ပိတာ ပနဿ ဒါနာဒိနံ ပုညာနံ ကတတ္တာ ဒေဝလောကေ သက္ကော ဟုတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ “ပဝတ္တတိ န ခေါ မေ ဒါနဂ္ဂံ၊ ဥဒါဟု နော”တိ အာဝဇ္ဇန္တော တဿ အပ္ပဝတ္တိံ ဥတွာ၊ ပုတ္တဿ ကုလဝံသံ နာသေတွာ ဒါန-
 သာလံ ဈာပေတွာ ယာစကေ နိက္ခနိတွာ မစ္ဆရိယဘာဝေ ပတိဋ္ဌာယ “အညေသံ ဒါတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ”တိ ဘယေန ဂုဗ္ဗံ ပဝိသိတွာ ဧကကဿေဝ သုရံ ပိဝန-
 ဘာဝဉ္စ ဒိသ္မာ “ဂစ္ဆာမိ၊ နံ သင်္ခေါဘေတွာ ဒမေတွာ ကမ္မဗလသမ္ပန္နံ ဇာနာ-
 ပေတွာ ဒါနံ ဒါပေတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟံ ကရောမီ”တိ မနုဿ-
 ပထံ ဩတရိတွာ ဣန္ဒြိယသေဋ္ဌိနာ သဒိသံ ခဉ္စ ကုဏီ” ဝိသမစက္ခမဏ္ဍလံ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗိနိတွာ ဗာရာဏသိနဂရံ ပဝိသိတွာ ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရေ
 ဌတွာ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ အာရောစာပေတွာ “ပဝိသတူ”တိ ဝုတ္တေ
 ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ “ကိ” မဟာသေဋ္ဌိ အဝေလာယ
 အာဂတောသီ”တိ အာဟ။ အာမ အာဂတောမ္ပိ၊ ဒေဝ စာရေ မေ အသီတိ-
 ကောဋိမတ္တံ ခနံ အတ္တိ။ တံ ဒေဝေါ အာဟရာပေတွာ အတ္တနော ဘဏ္ဍာဂါရံ
 ပူရာပေတူတိ။ အလံ မဟာသေဋ္ဌိ တဝ ခနတော အမှာကံ ဂေဟေ
 ဗဟုတရံ ခနန္တိ။ သစေ ဒေဝ တုမှာကံ ကမ္မံ နတ္တိ။ ယထာရူစိယာ ခနံ ဂဟေတွာ
 ဒါနံ ဒဋ္ဌိတိ။ ဒေဟိ မဟာသေဋ္ဌိတိ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ ရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ
 နိက္ခမိတွာ ဣန္ဒြိယသေဋ္ဌိနော ဂေဟံ အဂမာသိ။ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာကမနုဿာ
 ပရိဝါရေသု၊ ဧကောပိ “နာယံ ဣန္ဒြိယော”တိ ဇာနိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္တိ။

သော ဂေဟံ ပဝိသိတွာ အန္တောဥဗ္ဗာရေ ဌတွာ ဒေါဝါရိကံ ပက္ခော-
 သာပေတွာ “ယော အညော မယာ သမာနရူပေါ အာဂန္တော ‘မမေတံ
 ဂေဟ’န္တိ ပဝိသိတုံ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ ပိဋ္ဌိယံ ပဟရိတွာ နိဟရေယျာထာ”တိ
 ဝတွာ ပါသာဒံ အာရုပ္ပ မဟာရဟေ အာသနေ နိသီဒိတွာ သေဋ္ဌိဘရိယံ
 ပက္ခောသာပေတွာ သိတာကာရံ ဒဿေတွာ “ဘဒ္ဒေဒါနံ ဒေမာ”တိ အာဟ။
 တဿ တံ ဝစနံ သုတွာဝ သေဋ္ဌိဘရိယာ စ ပုတ္တမိတရော စ ဒါသကမ္မကရာ စ၊
 “ဧတ္တကံ ကာလံ ဒါနံ ဒါတုံ စိတ္တမေဝ” နတ္တိ။ အဇ္ဇ ပန သုရံ ပိဝိတွာ မုဒုစိတ္တော
 ဟုတ္တာ ဒါတုကာမောဇာတော ဘဝိဿတိ”တိ ဝဒီသု။ အထ နံ သေဋ္ဌိဘရိယာ
 “ယထာရူစိယာ ဒေထ သာမီ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဘေရိဝါဒကံ ပက္ခော-
 သာပေတွာ “သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာဒိဟိ အတ္တိကာ ဣန္ဒြိယသေဋ္ဌိဿ စာရံ
 ဂစ္ဆန္တိ။”တိ သကလနဂရေ ဘေရိံ စရာပေဟိတိ။ သာ စ တထာ ကာရေသိ။
 မဟာဇနော ပစ္စိပသိဗ္ဗကာဒိနိ ဂဟေတွာ ဂေဟဒ္ဓါရေ သန္နိပတိ။ သက္ကော

သတ္တရတနပူရေ ဂစ္ဆေ ဝိဝရာပေတွာ “တုမှာကံ ဒဋ္ဌိ၊ ယာဒိစ္ဆကံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆထာ”တိ အာဟ။ မဟာဇနော ဓနံ နိဟရိတွာ မဟာတလေ ရာသိံ ကတွာ အာဘတဘာဇနာနိ ပူရေတွာ ဂစ္ဆတိ။

အညတရော ဇနပဒမနုဿော ဣလ္လိသသေဋ္ဌိနော ဂေါဏေ တဿေဝ ရထေ ယောဇေတွာ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူရေတွာ နဂရာ နိက္ခမ္မ မဟာမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ တဿ ဂုဗ္ဗဿ အဝိဇ္ဇရေန ရထံ ပေသေန္တော “ဝဿသတံ ဇီဝ သာမိ ဣလ္လိသသေဋ္ဌိ၊ တံ နိဿာယ ဣဒါနိ မေ ယာဝဇီဝံ ကမ္မံ အကတွာ ဇီဝိတမ္ပံ ဇာတံ၊ တဝေဝ ရထော၊ တဝေဝ ဂေါဏာ၊ တဝေဝ ဂေဟေ သတ္တ ရတနာနိ၊ နေဝ မာတရာ ဒိန္နာနိ၊ န ပိတရာ၊ တံ နိဿာယ လဒ္ဓါနိ သာမိ”တိ သေဋ္ဌိနော ဂုဏကထံ ကမေလန္တော ဂစ္ဆတိ။ သော တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဘိတတသိတော စိန္တေသိ “အယံ မမ နာမံ ဂဟေတွာ ဣဒဋ္ဌိဒဉ္စ ဝဒတိ၊ ကမ္ဘိ န ခေါ မမ ဓနံ ရညာ လောကဿ ဒိန္န”န္တိ ဂုဗ္ဗာ နိက္ခမိတွာ ဂေါဏေ စ ရထဉ္စ သဉ္ဇာနိတွာ “အရေ စေဋက မယံ ဂေါဏာ၊ မယံ ရထော”တိ ဝတွာ ဂန္တာ ဂေါဏေ နာသာရဇ္ဇာယံ ဂဏှိ၊ ဂဟပတိကော ရထာ ဩရုယု “အရေ ဒုဋ္ဌစေဋက ဣလ္လိသ-မဟာသေဋ္ဌိ သကလနဂရဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ တံ ကိံ အဟောသိ”တိ ပက္ခန္ဓိတွာ အသနိံ ပါတေန္တော ဝိယ ခန္ဓေ ပဟရိတွာ ရထံ အာဒါယ အဂမာသိ။ သော ပုန ကမ္မမာနော ဥဋ္ဌာယပံသုံ ပုဋ္ဌိတွာ ပုဋ္ဌိတွာ ဝေဂေန ဂန္တာ ရထံ ဂဏှိ၊ ဂဟ-ပတိကော ရထာ ဩတရိတွာ ကေသေသု ဂဟေတွာ ဩဏာမေတွာ ကပ္ပရ-ပဟာရေဟိ ကောဇ္ဇေတွာ ဂလေ ဂဟေတွာ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခံ ခိပိတွာ ပက္ကာမိ။ ဧတ္တာဝတာဿ သုရာမဒေါ ဆိဇ္ဇိ။ သော ကမ္မမာနော ဝေဂေန နိဝေသန-ဒ္ဓါရံ ဂန္တာ ဓနံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တေ မဟာဇနော ဒိသွာ “အဟ္မေ ကိံ” နာမေတံ၊ ကိံ ရာဇာ မမ ဓနံ ဝိလုမ္မာပေတိ”တိ တံ တံ ဂန္တာ၊ ဂဏှာတိ၊ ဂဟိတ-ဂဟိတာ ပဟရိတွာ ပါဒမူလေယေဝ ပါတေန္တိ။ သော ဝေဒနာပုတ္တော ဂေဟံ ပဝိသိတုံ အာရဘိ။ ဒွါရပါလာ “အရေ ဒုဋ္ဌဂဟပတိ ကဟံ ပဝိသသိ”တိ ဝံသ-ပေသိကာဟိ ပေါထေတွာ ဂီဝါယံ ဂဟေတွာ နိဟရိံသု။

သော “ဌပေတွာ ဣဒါနိ ရာဇာနံ နတ္ထိ မေ အညော ကောစိ ပဋိသရဏော”တိ? ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “ဒေဝ မမ ဂေဟံ တုမေ ဝိလုမ္မာပေထာ”တိ အာဟ။ နာဟံ သေဋ္ဌိ ဝိလုမ္မာပေမိ၊ နန တုမေဝ အာဂန္တော “သစေ တုမေ န ဂဏှထ၊ အဟံ မမ ဓနံ ဒါနံ ဒဿာမိ”တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ ဒါနံ အဒါသိတိ။

နာဟံ ဒေဝ တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂစ္ဆာမိ၊ ကိံ တုမှေ မယံ မစ္ဆရိယဘာဝံ
 န ဇာနာယ၊ အဟံ တိဏဂ္ဂေန တေလဗိန္ဒုမ္ပိ န ကဿမိ ဒေမိ။ ယော
 ဒါနံ ဒေတိ၊ တံ ပက္ခောသာပေတွာ ဝိမံသထ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ သက္ကံ
 ပက္ခောသာပေသိ၊ ခြိန္တံ ဇနာနံ ဝိသေသံ နေဝ ရာဇာ ဇာနာတိ၊ န အမစ္စာ။
 မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိ “ကိံ” ဒေဝ အယံ သေဋ္ဌိ၊ အဟံ သေဋ္ဌိ”တိ အာဟ။ မယံ န သဉ္ဇာ-
 နာမ၊ အတ္ထိ တေ ကောမိ သဉ္ဇာနနကောတိ။ ဘရိယာ မေ ဒေဝါတိ။ ဘရိယံ
 ပက္ခောသာပေတွာ “ကတရော တေ သာမိကော”တိ ပုစ္ဆိံသု။ သာ “အယ”န္တိ
 သက္ကဿေဝ သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ။ ပုတ္တဗိတရောဒါသကမ္မကရေ စ ပက္ခောသာ-
 ပေတွာ ပုစ္ဆိံသု၊ သဗ္ဗေပိ သက္ကဿေဝ သန္တိကေ တိဋ္ဌန္တိ။

ပုန သေဋ္ဌိ စိန္တေသိ “မယံ သီသေ ပိဋ္ဌကာ အတ္ထိ ကေသေဟိ ပဋိစ္ဆန္တာ၊
 တံ ခေါ ပန ကပ္ပကော ဧဝ ဇာနာတိ၊ တံ ပက္ခောသာပေသာမိ”တိ။
 သော “ကပ္ပကော မံ ဒေဝ သဉ္ဇာနာတိ၊ တံ ပက္ခောသာပေသာ”တိ အာဟ။
 တသ္မိံ ပန ကာလေ ဗောဓိသက္ခော တဿ ကပ္ပကော အဟောသိ။ ရာဇာ
 တံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဣလိသသေဋ္ဌိ ဇာနာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သီသံ ဩလော-
 ကေတွာ ဇာနိဿာမိ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ ခြိန္တမ္ပိ သီသံ ဩလောကေဟိတိ။
 တသ္မိံ ခဏေ သက္ခော သီသေ ပိဋ္ဌကံ မာပေသိ။ ဗောဓိသက္ခော ခြိန္တမ္ပိ သီသံ
 ဩလောကေန္တော ပိဋ္ဌကာ ဒိသ္မာ “မဟာရာဇ ခြိန္တမ္ပိ သီသေ ပိဋ္ဌကာ အတ္ထေဝ၊
 နာဟံ ဧတေသု ကေသာပိ ဣလိသဘာဝံ သဉ္ဇာနိတုံ သက္ခောမိ”တိ ဝတွာ
 ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၈။ “ဥဘော ခဉ္စာ ဥဘော ဥဘော ကုဏီ၊ ဥဘော ဝိသမစက္ခကာ”။
 ဥဘိန္တံ ပိဋ္ဌကာ ဇာတာ၊ နာဟံ ပဿာမိ ဣလိသ”န္တိ။

တတ္ထ ဥဘောတိ ခွေပိ ဇနာ။ ခဉ္စာတိ ကုဏ္ဍပါဒါ။ ကုဏီတိ ကုဏ္ဍဟတ္တာ။
 ဝိသမစက္ခကာတိ ဝိသမက္ခိမက္ခလာ ကေကရာ။ ပိဋ္ဌကာတိ ခြိန္တမ္ပိ ကေသ္မိံယေဝ
 သီသပဒေသေ။ ကေသက္ကာနာဝ ပိဋ္ဌကာ ဇာတာ။ နာဟံ ပဿာမိတိ
 အဟံ “ဣမေသု အယံ နာမ ဣလိသော”တိ န ပဿာမိ၊ ကေသာပိ ဣလိသ-
 ဘာဝံ န ဇာနာမိတိ အဝေါစ။

ဗောဓိသက္ခဿ ဝစနံ သုတွာ သေဋ္ဌိ ကမ္မမာနော ဓနသောကေန သတိံ
 ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ခောန္တော တတ္ထေဝ ပတိ။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ခော “နာဟံ

မဟာရာဇဗုဒ္ဓဗျူဟာသက္ကောဟမသ္မိ”တိ မဟတိယာ သက္ကလီလာယ အာကာ-
 သေ အဋ္ဌာသိ။ ဗုဒ္ဓဗျူဟာ မုခံ ပုဋ္ဌိတွာ ဥဒကေန သိဉ္ဇိသု၊ သော ဥဋ္ဌာယ
 သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သက္ကော အာဟ “ဗုဒ္ဓဗျူဟာ ဗုဒ္ဓ
 ခနံ မမ သန္တကံ၊ န တဝ။ အဟဉ္ဇိ တေ ပိတာ၊ တံ မမ ပုတ္တော။ အဟံ ဒါနာ-
 ဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ သက္ကတ္တံ ပတ္တော၊ တံ ပန မေ ဝံသံ ဥပစ္စိန္တတွာ
 အဒါနသီလော ဟုတွာ မစ္ဆရိယေ ပတိဋ္ဌာယ ဒါနသာလာယော ဈာပေတွာ
 ယာစကေ နိက္ကမိတွာ နေမေဝ သဏ္ဌာပေသိ။ တံ နေဝ တံ ပရိဘုဉ္ဇသိ၊
 န အညေသံ ဒေသိ၊ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတံ ဝိယ ဟိဂ္ဂဟိ၊ သဇေ မေ ဒါနသာလာ
 ပါကတိကာ ကတွာ ဒါနံ ဒဿသိ၊ ဗုဒ္ဓေတံ ကုသလံ။ နော စေ ဒဿသိ၊
 သမ္ပတေ နေ အန္တရဇာပေတွာ မုနိနာ မုနိဝဉ္စိရေန တေ သီသံ သိဉ္ဇိတွာ ဝိဝိ-
 တက္ခယံ ပါပေဿာမိ”တိ။ ဗုဒ္ဓဗျူဟာသ္မိ မရဏဘယေန သန္တဇ္ဇိတော
 “ဗုဒ္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ ဒဿာမိ”တိ ပဋိညံ အာဒါသိ။ သက္ကော ဘဿ ပဋိညံ
 ဂဟေတွာ အာကာသေ နိသိန္နောဝံ ခေ ဖေသေတွာ တံ သီလေသု
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။ ဗုဒ္ဓဗျူဟာပိ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
 ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓါနော မောဂ္ဂလ္လာနော မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိံ ဒမေတိ၊
 ပုဗ္ဗေပေသ ဗုဒ္ဓိနာ ဒမိတောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ
 အနုသန္တိံ ဘဋေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဗုဒ္ဓဗျူဟာ မစ္ဆရိယ-
 သေဋ္ဌိံ အဟောသိ၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ရာဇာ
 အာနန္ဒော၊ ကပ္ပကော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဗုဒ္ဓဗျူဟာဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

ဥ-ဓရဿရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၉)

ယတော ဝိလုတ္တာ ဝ ဟတာ ဝ ဂါဓေါတိ ဗုဒ္ဓံ သတ္တာ ဇေတဝနေ
 ဝိဟရန္တော အညတရံ အမစ္စံ အာရတ္တ ကထေသိ။ ကောသလရညော ကိရ
 ဧကော အမစ္စော ရာဇာနံ အာရာဓေတွာ ပစ္စန္နဂါမေ ရာဇမလိံ လဘိတွာ
 စောရေဟိ သဉ္ဇိံ ကေတော ဟုတွာ “အဟံ မနုဿေ အာဒါယ အရညံ
 ပဝိသိဿာမိ၊ တုမေ ဂါမံ ဝိလုမ္မိတွာ ဥပနံ မယံ ဒဒေယျာတာ”တိ ဝတွာ
 ပဂေဝ မနုဿေ သန္နိပါတေတွာ အရညံ ဂန္တာ စောရေသု အာဂန္တာ ဂါဝိယော

ဃာတေတွာ မံသံ ခါဒိတွာ ဂါမံ ဝိလုပ္ပိတွာ ဂတေသု သာယန္တသမယေ မဟာ-
ဇနပရိပုတော အာဂစ္ဆတိ။ တဿ န စိရဿေဝ တံ ကမ္ဘံ ပါကဋံ ဇာတံ။
မနုဿာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇေ တံ ပက္ခောသာပေတွာ ဒေါသံ
ပတိဋ္ဌာပေတွာ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ အညံ ဂါမဘောဇကံ ပေသေတွာ
ဇေတဝနံ ဂန္တော ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “န မဟာရာဇ
ဣဒါနေဝ သေ ဧဝံသီလော၊ ပုဗ္ဗေပိ ဧဝံသီလောယေဝါ”တိ ဝတွာ တေန
ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကဿ အမစ္စဿ
ပစ္စန္တဂါမံ အဒါသိ။ သမ္ဘံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ တဒါ ပန ဗောဓိသတ္တော
ဝဏ္ဏိဇ္ဇာယ ပစ္စန္တေ ဝိစရန္တော တသ္မိံ ဂါမကေ နိဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သောတသ္မိံ
ဂါမဘောဇကေ သာယန္တသမယေ မဟာဇနပရိဝါရေန ဘေရိယာ ဝဇ္ဇမာနာယ
အာဂစ္ဆန္တေ “အယံ ဒုဋ္ဌဂါမဘောဇကော စောရေဟိ သမ္ဘိံ ဧကတော ဟုတွာ
ဂါမံ ဝိလုပ္ပာပေတွာ စောရေသု ပလာယိတွာ အဋ္ဌဝိံ ပဝိဋ္ဌေသု ဣဒါနိ
ဥပသန္တူပသန္တော ဝိယ ဘေရိယာ ဝဇ္ဇမာနာယ အာဂစ္ဆတိ”တိ ဝတွာ ဣမံ
ဂါထမာဟ—

၇၉။ “ယတော ဝိလုတ္တာ စ ဟတာ စ ဂါဝေါ၊
ဒဇ္ဇာနိ ဂေဟာနိ ဇနော စ နိတော။
အထာဂမာ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တော၊
ခရဿရံ ဒိုဏ္ဍိမံ ဝါဒယန္တော”တိ။

တတ္ထ ယတောတိ ယဒါ။ ဝိလုတ္တာ စ ဟတာ စာတိ ဝိလုပ္ပိတွာ မဉ္ဇိတွာ ၂ စ
နိတာ၊ မံသံ ခါဒနက္ကာယ စ ဟတာ။ ဂါဝေါတိ ဂေါရူပါနိ။ ဒဇ္ဇာနိတိ အဂ္ဂိ
ဒတွာ ဈာပိတာနိ။ ဇနော စ နိတောတိ ကရမရဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာ နိတော။
ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တောတိ ဟတပုတ္တာယ ပုတ္တော၊ နိလ္လဇ္ဇောတိ အတ္တော။
ဆိန္ဒဟိရောတ္တပ္ပဿ ဟိ မာတာ နာမ နတ္ထိ၊ ဣတိ သော တဿာ ဇီဝန္တောပိ
ဟတပုတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိတိ? ဟတပုတ္တာယ ပုတ္တော နာမ ဟောတိ။
ခရဿရန္တိ ထဒ္ဓသဒ္ဓံ။ ဒိုဏ္ဍိမန္တိ ပဋ္ဌဟဘေရိံ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ဣမာယ ဂါထာယ တံ ပရိဘာသိ။ န စိရေနေဝ စ တဿ
တံ ကမ္ဘံ ပါကဋံ ဇာတံ၊ အထဿ ရာဇေ ဒေါသာနရူပံ နိဂ္ဂဟံ အကာသိ။

၁-ဒေဏ္ဍိမံ (သိ၊ သျာ)

၃-ပုတ္တဋ္ဌာနေ န တိဋ္ဌတိတိ (သျာ၊ က)

၂-ဝိလုပ္ပိတွာ ဝဓိတွာ (သျာ)၊ ဝိလုပ္ပိတွာ (သိ၊ ဣ)

၄-ပဟဋ္ဌဘေရိံ (သျာ၊ က)

သတ္တာ “န မဟာရာဇ ဣဒါနေဝေသ ဧဝံသီလော၊ ပုဗ္ဗေပိ ဧဝံသီလော-
ယေဝါ”တိ ဝတော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတော အနုသန္တိံ ဘဒ္ဒေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ အမစ္စော ဣဒါနိ အမစ္စောယေဝ၊ ဂါထာယ
ဥဒါဟာရကပဏ္ဍိတမနုဿော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ခရဿရဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-ဘိမသေနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၀)

ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အဉ္စတရံ
ဝိကတ္ထိတံ ဘိက္ခု အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဧကော ကိရ ဘိက္ခု “အာဝုသော
အမှာကံ၊ ဇာတိသမာ ဇာတိ၊ ဂေါတ္တသမံ ဂေါတ္တံ နာမ နတ္ထိ၊ မယံ ဝေရူပေ
နာမ မဟာခတ္တိယကုလေ ဇာတာ၊ ဂေါတ္တေန ဝါ ဓနေန ဝါ ကုလပ္ပဒေသေန
ဝါ အမှေဟိ သဒိသော နာမ နတ္ထိ၊ အမှာကံ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိနံ အန္တော
နတ္ထိ၊ ဒါသကမ္ပကရာပိ နော သာလိမံသောဒနံ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကာသိကဝတ္ထံ နိဝါ-
သေန္တိ၊ ကာသိကဝိလေပနံ ဝိလိမ္ပန္တိ။ မယံ ပဗ္ဗဇိတဘာဝေန တေရဟိ ဝေရူပါနိ
လူခါနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇာမ၊ လူခါနိ စိဝရာနိ ဓာရေမာ”တိ ထေရနဝမဇ္ဈိမာနံ
ဘိက္ခုနံ အန္တရေ ဝိကတ္တေန္တော ဇာတိအာဒိဝသေန ဝမ္ဘေန္တော ခံသေန္တော
ဝိစရတိ။ အထဿ ဧကော ဘိက္ခု ကုလပ္ပဒေသံ ပရိဂ္ဂဏိတွာ တံ ဝိကတ္တန-
ဘာဝံ ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ။ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတာ “အာဝုသော
အသုကော နာမ ဘိက္ခု ဝေရူပေ နိယျာနိကသာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိကတ္တေန္တော
ဝမ္ဘေန္တော ခံသေန္တော ဝိစရတိ”တိ ဧတဿ အရဏံ ကထယိံသု။ သတ္တာ
အာဂန္တော “ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္နာ”တိ ပုဂ္ဂိတွာ
“ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ သော ဘိက္ခု ဣဒါနေဝ
ဝိကတ္တေန္တော ဝမ္ဘေန္တော ခံသေန္တော ဝိစရတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဝိကတ္တေန္တော
ဝမ္ဘေန္တော ခံသေန္တော ဝိစရိ”တိ ဝတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော ဧကသ္မိံ
နိဂမဂါမေ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလာယံ
ဒိသာပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ တယော ဝေဒေ အဋ္ဌာရသ
ဝိဇ္ဇဋ္ဌာနာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတွာ စူဠနေဂ္ဂဟပဏ္ဍိတော

နာမ အဟောသိ။ သော တက္ကသိလာတော နိက္ခမိတွာ သဗ္ဗသမယသိပ္ပါနိ ပရိယေသမာနော မဟိံသကရဋ္ဌ အဂမာသိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဇာတကေ ဗောဓိ-
သက္ကော ထောက် ရသော ဩဏတာကာရော အဟောသိ။ သော
စိန္တေသိ “သစာဟံ ကမ္ဘိ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိဿာမိ၊ သော ‘ဧဝံ ရဿသရိရော
တွံ ကိံ အမှာကံ ကမ္ဘိ ကရိဿသိ’တိ ဝက္ခတိ၊ ယန္တုနာဟံ အာရောဟပရိ-
ဏာဟသမ္ပန္နံ အဘိရူပံ ဧကံ ပုရိသံ ဖလကံ ကတွာ တဿ ပိဋိစ္ဆာယာယ ဇီဝိကံ
ကပ္ပေယျ”န္တိ။ သော တထာရူပံ ပုရိသံ ပရိယေသမာနော ဘိမသေနဿ နာမေ-
ကဿ တန္တဝါယဿ တန္တဝိတဋ္ဌာနံ ဝန္တော တေန သဗ္ဗိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ
“သမ္ပ တွံ ကိန္နာမောသိ”တိ ပုတ္တိ။ အဟံ ဘိမသေနော နာမာတိ။ ကိံ ပန တွံ
ဧဝံ အဘိရူပေါ ဥပမိသမ္ပန္နော ဟုတွာ ဣမံ လာမကကမ္ဘိ ကရောသိတိ။ ဇီဝိတုံ
အသက္ကောန္တောတိ။ “သမ္ပ မာ ဧတံ ကမ္ဘိ ကရိ၊ သကလဇမ္ပုဒီပေ မယာ
သဒိသော ဓနုဂ္ဂဟောံ နာမ နတ္ထိ။ သစေ ပနာဟံ ကမ္ဘိ ရာဇာနံ ပဿေယျ။
သော မံ ‘ဧဝံရသော အယံ ကိံ အမှာကံ ကမ္ဘိ ကရိဿသိ’တိ ကောပေယျ။
တွံ ရာဇာနံ ဒိသော ‘အဟံ ဓနုဂ္ဂဟောံ’တိ ဝက္ခသိ။ ရာဇာ တေ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ
ဝုတ္တိံ နိဗ္ဗန္တိ ဒဿတိ။ အဟံ တေ ဥပ္ပန္နကမ္ဘိ ကရောန္တော တဝ ပိဋိစ္ဆာယာယ
ဇီဝိဿာမိ။ ဧဝံ ဥဘောပိ သုခိတာ ဘဝိဿာမ။ ကရောဟိ ‘မမ ဝစန’န္တိ
အာဟ။ သော “သာရ”တိ သမ္ပုဋိစ္စိ။

အထ နံ အာဒါယ ဗာရာဏသီ ဝန္တော သယံ စူဠပဋ္ဌာကော ဟုတွာ
တံ ပုရတော ကတွာ ရာဇဒွါရေ ဌတွာ ရညော အာရောစာပေသိ။
“အာဂစ္ဆန္တိ”တိ ဝုတ္တေ ဥဘောပိ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။
“ကိံကာရဏာ အာဂတတ္ထာ”တိ စ ဝုတ္တေ ဘိမသေနော အာဟ “အဟံ
ဓနုဂ္ဂဟော၊ မယာ သဒိသော သကလဇမ္ပုဒီပေ ဓနုဂ္ဂဟော နတ္ထိ”တိ။ ကိံ
ပန လာန္တော မံ ဥပဋ္ဌဟိဿသိတိ။ အခုမာသေ သဟဿံ လာန္တော
ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ ဒေဝါတိ။ အယံ တေ ပုရိသော ကိံ ဟောတိတိ။ စူဠပဋ္ဌာကော
ဒေဝါတိ။ သာရ ဥပဋ္ဌဟာတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဘိမသေနော ရာဇာနံ
ဥပဋ္ဌဟတိ။ ဥပ္ပန္နကိစ္စံ ပနဿ ဗောဓိသက္ကောဝ နိတ္ထရတိ ၂။

တေန ခေါ ပန သမယေန ကာသိရဋ္ဌေ ကေသ္မိံ အရညေ ဗဟူနံ မနုဿာနံ
သဉ္စရဏမဂ္ဂံ ဗျုပ္ပေါ ဆဉ္စာပေတိ ၃၊ ဗဟူ မနုဿေ ဂဟေတွာ ဂဟေတွာ
ခါဒတိ။ တံပဝတ္ထိံ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ ဘိမသေနံ ပက္ခောသာပေတွာ
“သက္ခိဿသိ တာတ နံ ဗျုပ္ပံ ဂဏှိတု”န္တိ အာဟ။ ဒေဝ ကိံ ဓနုဂ္ဂဟော

သု-၅

၁-တန္တဝိနနဋ္ဌာနံ(သိ)၊ တန္တဝိတဋ္ဌာနံ(သျှာ) ၂-နိဋ္ဌာပေတိ(က) ၃-ဆိန္ဒာပေတိ(က)

နာမာဟံ၊ ယဒိ ဗျုပ္ပံ ဂဟေတုံ န သက္ကောမီတိ။ ရာဇာ တဿ ပရိမ္ပယံ ဒတွာ ဥယျောဇေသိ။ သော စရံ ဂန္ဓာ ဗောဓိသတ္တဿ ကထေသံ။ ဗောဓိသတ္တော “သာဓု သမ္ပ ဂစ္ဆာ”တိ အာဟ။ တံ ပန န ဂမိဿသီတိ။ အာမ န ဂမိဿာမိ၊ ဥပါယံ ပန တေ အာစိက္ခိဿာမီတိ။ အာစိက္ခ သမ္ဘာတိ။ တံ ဗျုပ္ပဿ ဝသနဌာနံ သဟဿာ ဧကကောဝ မာ အဂမာသိ၊ ဇနပဒမနဿေ ပန သန္ဓ်ပါတေတွာ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဓနုသဟဿာနိ ဂါဟာပေတွာ ဟိတ္တ ဂန္ဓာ ဗျုပ္ပဿ ဥဋ္ဌိတဘာဝံ ဥတွာ ပလာယိတွာ ဧကံ ဂုမ္ဘံ ပရိသိတွာ ဥရေန နိပဇ္ဇေယျာသိ၊ ဇာနပဒါဝ ဗျုပ္ပံ ပေါထေတွာ ဂဏှိဿန္တိ၊ တေဟိ ဗျုပ္ပေ ဂဟိတေ တံ ဒန္တေဟိ ဧကံ ဝလ္လိံ ဆိန္နိတွာ ကောဋိယံ ဂဟေတွာ မတဗျုပ္ပဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဘော ကေနေသ ဗျုပ္ပေါ မာရိတော၊ အဟံ ဣမံ ဗျုပ္ပံ ဂေါဏံ ဝိယ ဝလ္လိယာ ဗန္ဓိတွာ ရညော သန္တိကံ နေဿာမီ”တိ ဝလ္လိအတ္ထာယ ဂုမ္ဘံ ပရိဋ္ဌော၊ မယာ ဝလ္လိယာ အနာ-ဘတာယ ဝေ ကေနေသ မာရိတော”တိ ကထေယျာသိ။ အထ တေ ဇာနပဒါ ဘိဘတသိတာ “သာမိ မာ ရညော အာစိက္ခိ”တိ ဗဟုံ ဓနံ ဒဿန္တိ၊ ဗျုပ္ပေါ တယာ ဂဟိတော ဘဝိဿတိ၊ ရညောပိ သန္တိကာ ဗဟုံ ဓနံ လဘိဿသီတိ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပဋ္ဌိန္နိတွာ ဗောဓိသတ္တေန ကထိတနိယာမေနေဝ ဗျုပ္ပံ ဂဟေတွာ အရညံ ခေမံ ကတွာ မဟာဇနပရိဝုတော ဗာရာဏသိ၊ အာဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဒိဿာ “ဂဟိတော မေ ဒေဝ ဗျုပ္ပေါ၊ အရညံ ခေမံ ကတ”န္တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော ဗဟုံ ဓနံ အဒါသိ။ ပုနေကဒိဝသံ “ဧကမဂ္ဂံ မဟိ”သော ဆဉ္စာပေတိ”တိ အာရောစေသုံ၊ ရာဇာ တထေဝ ဘိမသေနံ ပေသေသိ။ သောပိ ဗောဓိသတ္တေန ဒိန္နနယေန ဗျုပ္ပံ ဝိယ တမ္ဘိ ဂဟေတွာ အာဂဉ္စိ၊ ရာဇာ ပုန ဗဟုံ ဓနံ အဒါသိ၊ မဟန္တိ ဣဿရိယံ ဇာကံ။ သော ဣဿရိယမဒမတ္တော ဗောဓိသတ္တံ အဝမညံ ကတွာ တဿ ဝစနံ န ဂဏှာတိ၊ “နာဟံ တံ နိဿာယ ဇီဝါမိ၊ ကံ တုညေဝ ပုရိသော”တိ အာဒိနိ ဖရုသဝနောနိ ဝဒတိ။

အထ ကတိပါဟစ္စယေန ဧကော သာမန္တရာဇာ အာဂန္ဓာ ဗာရာဏသိ၊ ဥပရုန္တိတွာ “ရဇ္ဇံ ဝါ ဒေတု၊ ယုဒ္ဓံ ဝါ”တိ ရညော သာသနံ ပေသေသိ။ ရာဇာ “ယုဇ္ဈာဟိ”တိ ဘိမသေနံ ပေသေသိ။ သော သမ္ပသန္ဓာဟသန္ဓေဌါ ရာဇဝေသံ ဂဟေတွာ သုသန္ဓဿ ဝါရဏဿ ပိဋ္ဌေ နိသီဒိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ကဿ မရဏဘယေန သမ္ပသန္ဓာဟသန္ဓေဌါ ဘိမသေနသေဝ ပစ္ဆိမာသနေ နိသီဒိ။ ဝါရဏော မဟာဇနပရိဝုတော နဂရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ သင်္ဂါမသီသံ ပါပုဏိ။ ဘိမသေနော ယုဒ္ဓဘေရိသဒ္ဓိ သုတွာဝ ကမ္ဘိတုံ အာရဒ္ဓေဌါ။ ဗောဓိသတ္တော

“ဣဒါနေသ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိတော ပတိတွာ မရိဿတိ”တိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော အပတနတ္ထိ ဘိမသေနံ ယောက္ခေန ပရိက္ခိပိတွာ ဂဏှိ၊ ဘိမသေနော သမ္ပဟာရဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ မရဏဘယတဋ္ဌိတော သရီရဝဋ္ဌဇ္ဇေန ဟတ္ထိပိဋ္ဌိံ ဒူသေသိ။ ဗောဓိသက္ခော “န ခေါ တေ ဘိမသေန ပုရိမေန ပစ္ဆိမံ သမေတိ၊ တံ ပုဗ္ဗေ သင်္ဂါမသောဓော ဝိယ အဟောသိ၊ ဣဒါနိ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိံ ဒူသေသိ”တိ ဝတွာ ဣမံ ဂါယမာဟ—

၈၀။ “ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေ၊
အထ တေ ပူတိသရာ သဇန္တိ ပစ္ဆာ။
ဥဘယံ န သမေတိ ဘိမသေန၊
ယုဒ္ဓကထာ စ ဣဒဉ္စ တေ ဝိဟည”န္တိ။

တတ္ထ ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေတိ ယံ တယာ ပုဗ္ဗေ “ကို” တံယေဝ ပုရိသော၊ နာဟံ ပုရိသော၊ အဟဋ္ဌိ သင်္ဂါမယောဓော”တိ ဝိကတ္ထိတံ ဝမ္ပနဝစနံ ဝတ္ထိ၊ ဣဒံ တာဝ ကေ။ အထ တေ ပူတိသရာ သဇန္တိ ပစ္ဆာတိ အထ တေ ဣမေ ပူတိဘာဝေန သရဏဘာဝေန စ “ပူတိသရာ”တိ လဒ္ဓနာမာ သရီရဝဋ္ဌဇ္ဇာရာ သဇန္တိ ဝဋ္ဌဇ္ဇန္တိ ပဋ္ဌရန္တိ။ ပစ္ဆာတိ တတော ပုရေ ဝိကတ္ထိတတော အပရဘာဝေ၊ ဣဒါနိ ဣသိသင်္ဂါမသီသေတိ အက္ခော။ ဥဘယံ န သမေတိ ဘိမသေနာတိ ဣဒံ ဘိမသေန ဥဘယံ န သမေတိ။ ကတရံ? ယုဒ္ဓကထာ စ ဣဒဉ္စ တေ ဝိဟညန္တိ၊ ယာ စ ပုရေ ကထိတာ ယုဒ္ဓကထာ၊ ယဉ္စ တေ ဣဒါနိ ဝိဟညံ ကိလမထော ဟတ္ထိပိဋ္ဌိဒူသနာကာရပုက္ခော ဝိသုဘတောတိ အက္ခော။

ဧဝံ ဗောဓိသက္ခော တံ ဂရဟိတွာ “မာ ဘာယိ သမ္ပ၊ ကသ္မာ မယိ ပြိတေ ဝိဟညသိ”တိ ဘိမသေနံ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိတော ဩတာရေတွာ “နာယိတွာ ဂေဟဂေဂ ဂစ္ဆာ”တိ ဥယျောဇေတွာ “အဇ္ဇ မယာ ပါကဇ္ဇေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သင်္ဂါမံ ပဝိသိတွာ ဥန္တဒိတွာ ဗလကောဋ္ဌကံ ဘိန္နိတွာ သပတ္တရာဇာနံ၊ ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂါဟာပေတွာ ဗာရာဏသီရညော သန္တိကံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ဟုဋ္ဌော ဗောဓိသက္ခဿ မဟန္တံ ယသံ အဒါသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ “စူဠေနုဂ္ဂဟ-ပဏ္ဍိတော”တိ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။ သော ဘိမသေနဿ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ပေသေတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

၆၂

ဇာတကဋကထာ

သတ္တာ “န ဘိက္ခုဝေ ဣဒါနေဝေသ ဘိက္ခု၊ ဝိကတ္ထေတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဝိကတ္ထိ-
ယေဝါ”တိ ဝတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အနုသန္တိ ခာတေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ဘိမသေနော ဝိကတ္ထိတဘိက္ခု၊ အဟောသိ၊ ဣဋ္ဌ-
နေဂ္ဂဟပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဘိမသေနဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

ဝရုဏဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဝရုဏံ သီလဝနာဂံ၊ သစ္စံကိရ ရုက္ခဓမ္မံ။
မစ္ဆရာဇော အသင်္ကိယံ၊ မဟာသုပိနဇုလိသံ။
ခရဿရံ ဘိမသေနန္တိ။

၉-အပါယိမှဝဂ္ဂ

၁-သုရာပါနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၁)

အပါယိမှ အနန္တိဗ္ဗာတိ ဣဒံ သတ္တာ ကောသန္တိ ဥပနိဿာယ ဘောသိတာ-
ရာမေ ဝိဟရန္တော သာဂတတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဘဂဝတိ ဟိ သာဝတ္ထိယံ
ဝဿံ ဝသိတွာ စာရိကာဂမနေန ဘဒ္ဒဝတိကံ နာမ နိဂမံ သမ္ပတ္တေ ဂေါပါလကာ
ပသုပါလကာ ကဿကာ ပထာဝိနော စ သတ္တာရံ ဒိသွာ ဝန္တိတွာ “မာ ဘန္တေ
ဘဂဝါ အဗ္ဗတိတ္ထံ အဂမာသိ၊ အဗ္ဗတိတ္ထေ ဇဠိလဿ အဿမေ အဗ္ဗတိတ္ထကော
နာမ နာဂေါ အာသီဝိသော ဘောရဝိသော၊ သော ဘဂဝန္တိ ဝိဟေဋ္ဌေယျာ”တိ
ဝါရယိံသု။ ဘဂဝါပိ တေသံ ကထံ အသုဏန္တော ဝိယ တေသု ယာဝတတိယံ
ဝါရယမာနေသုပိ အဂမာသိယေဝ။

တတြ သုဒိ ဘဂဝါ ဘဒ္ဒဝတိကာယ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိ ဝနသဏ္ဍေ
ဝိဟရတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာကော သာဂတော နာမ ထေရော
ပေါထုဇ္ဇနိကာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္ဓာဂတော တံ အဿမံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ
နာဂရာဇဿ ဝဿနဋ္ဌာနေ တိဏသန္တာရကံ ပညာပေတွာ ပလ္လင်္ဂေန နိသိဒိ။
နာဂေါ မက္ခံ အသဟမာနော ဓူမာယိ၊ ထေရောပိ ဓူမာယိ။ နာဂေါ ပဇ္ဇလိ၊
ထေရောပိ ပဇ္ဇလိ။ နာဂဿ တေဇော ထေရံ န ဗာတေ၊ ထေရဿ တေဇော

၁-သုရာပါနဇာတကဝဏ္ဏနာ

၆၃

နာဂံ ဗာဓတိ။ ဧဝံ သော ခဏေန တံ နာဂရာဇာနံ ဒမေတွာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။

သတ္တာ ဘဒ္ဒဝတိကာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ကောသမ္ဘိ အဂမာသိ။ သာဂတတ္ထေရေန နာဂဿ ဒမိတဘာဝေါ သကလဇနပဒံ ပတ္တရိ။ ကောသမ္ဘိ- နဂရဝါသိနောသတ္ထု ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ သာဂတတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ ဌိတာ ဝေမာဟံသု “ဘန္တေ ယံ တုမှာကံ ဒုလ္လဘံ၊ တံ ဝဒေယျာထ၊ တဒေဝ မယံ ပဋိယာဒေဿာမာ”တိ။ ထေရော တုဏှိ အဟောသိ။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ပနာဟံသု “အာရုသော ပဗ္ဗဇိတာနံ နာမ ကာပေါတိကာ သုရာ ဒုလ္လဘာ စေဝ မနာပါ စ။ သစေ တုမေ ထေရဿ ပသန္ဓာ၊ ကာပေါတိကံ သုရံ ပဋိယာဒေတာ”တိ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ သတ္တာရံ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟေ “ထေရဿ ဒဿာမာ”တိ ကာပေါတိကံ သုရံ ပသန္ဓံ ပဋိယာဒေတွာ ထေရံ နိမန္တေတွာ ဃရေ ဃရေ ပသန္ဓံ သုရံ အဒံသု။ ထေရော ပိဝိတွာ သုရာမဒမတ္တော နဂရတော နိက္ခမန္တော ခွါရန္တရေ ပတိတွာ ဝိလပ- မာနော နိပဇ္ဇိ။

သတ္တာ ကတဘတ္တကိစ္စော နဂရာ နိက္ခမန္တော ထေရံ တေနာကာရေန နိပဇ္ဇံ ဒိသ္မာ “ဂဏှထ ဘိက္ခဝေ သာဂတ”န္တိ ဂါဟာပေတွာ အာရာမံ အဂမာသိ။ ဘိက္ခု။ ထေရဿ သီသံ တထာဂတဿ ပါဒမူလေ ကတွာ တံ နိပဇ္ဇာပေသုံ၊ သော ပရိဝုတ္တိတွာ ပါဒေ တထာဂတာဘိမုခေ ကတွာ နိပဇ္ဇိ။ သတ္တာ ဘိက္ခု ပဋိပုတ္တိ “ကိန္ဓု ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ ပုဗ္ဗေ သာဂတဿ မယိ ဂါရဝံ၊ တံ ဣဒါနိ အတ္ထိ”တိ။ နတ္ထိ ဘန္တေတိ။ ဘိက္ခဝေ အဗ္ဗုတိတ္ထကံ နာဂရာဇာနံ ကော ဒမေသိတိ။ သာဂတော ဘန္တေတိ။ ကိ ပနေတရဟိ ဘိက္ခဝေ သာဂတော ဥဒကဒေဉ္စူဘ- ကမ္ဘိ ဒမေတုံ သက္ကုဏေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ အပိ န ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေရူပံ ပါတုံ ယုတ္တံ၊ ယံ ပိဝိတွာ ဧဝံသညိ ဟောတိတိ။ အယုတ္တံ ဘန္တေတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ထေရံ ဂရဟိတွာ ဘိက္ခု အာမန္တေတွာ “သုရာမေရယ- ပါနေပါမိတ္တိယ”န္တိ သိက္ခာပဒံ ပညာပေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဂန္ဓကုဋိ ပါဝိသိ။

ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတာ ဘိက္ခု သုရာပါနဿ အဝဏ္ဏံ ကထယိသု “ယာဝ မဟာဒေါသဉ္စေတံ အာရုသော သုရာပါနံ နာမ၊ တာဝ ပညာသမ္ပန္နံ

နာမ ဣဒ္ဓိမန္တံ သာဂတံ ယထာ သတ္တု၊ ဂုဏမတ္တုမ္ဘိ န ဇာနာတိ၊ တထာ အကာ-
သိ”တိ။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သဗ္ဗိ-
သိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဂုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ သုရံ
ပိဝိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိသညိနော ဟောန္တိ၊ ပုဗ္ဗေပိ အဟေသုယေဝါ”တိ ဝတွာ
အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ကာသိရဋ္ဌေ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
အဘိညာ စ သမာပတ္တိယော စ ဥပ္ပါဒေတွာ ဈာနကိဉ္စ ကိဋ္ဌန္တော ဟိမဝန္တပု-
ဒေသေ ဝသတိ ပဉ္စဟိ အန္တေဝါသိကသတေဟိ ပရိဂုတော။ အထ နံ ဝဿာန-
သမယေ သမ္ပတ္တေ အန္တေဝါသိကာ အာဟံသု “အာစရိယ မနုဿပယံ ဂန္တာ
လောဏမ္ဘိလံ သေဝိတွာ အာဂစ္ဆာမာ”တိ။ အာဂုသော အဟံ ဣဝေ
ဝသိဿာမိ၊ တုမေ ပန ဂန္တာ သရိရံ သန္တပ္ပေဟ္မာ ဝသံ ပိတိနာမေတွာ
အာဂစ္ဆယာတိ။ တေ “သာဓူ”တိ အာစရိယံ ဝဋ်တွာ ဗာရာဏသီ” ဂန္တာ
ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ဗဟိဒ္ဓါရဂါမေယေဝ ဘိက္ခာယ စရိတွာ
သုဟိတာ ဟုတွာ ပုနဒိဝသေ နဂရံ ပဝိသိ”သု။ မနုဿာ သဗ္ဗိယာယမာနာ
ဘိက္ခံ အဒံသု။ ကတိပါဟစ္စယေန စ ရညောပိ အာရောစေသုံ “ဒေဝ ဟိမဝန္တ-
တော ပဉ္စသတာ ဣသယော အာဂန္တာ ဥယျာနေ ဝသုန္တိ၊ နောရတပါ
ပရမမိတ္တိယာ” သီလဝန္တော”တိ။ ရာဇာ တေသံ ဂုဏေ သုတွာ ဥယျာနံ
ဂန္တာ ဝဋ်တွာ ကတပဋိသန္တာရော ဝဿာနံ စဟုမာသံ တတ္ထေဝ ဝဏနတ္တာယ
ပဋိညံ ဂဟေက္ခာ နိမန္တေသိ၊ တေ တတော ပဋ္ဌာယ ရာဇဂေဟေယေဝ
ဘုဋ်တွာ ဥယျာနေ ဝသန္တိ။

အသေကဒိဝသံ နဂရေ သုရာနက္ခတ္တံ နာမ အဟောသိ။ ရာဇာ “ပဗ္ဗဇိတာနံ
သုရာ ဒုဗ္ဗဘာ”တိ ဗဟံ ဥတ္တမသုရံ ဒါပေသိ။ တာပသာ သုရံ ပိဝိတွာ ဥယျာနံ
ဂန္တာ သုရာမဒမတ္တာ ဟုတွာ ဧကစ္စေ ဥဋ္ဌာယ နစ္စိ”သု၊ ဧကစ္စေ ဂါယိ”သု၊
နစ္စိတွာ ဂါယိတွာ ခါရိကာဒိနိ အဝတ္တရိတွာ နိဒ္ဒါယိတွာ သုရာမဒေ
ဆိန္တေ ပဗုဇ္ဈိတွာ တံ အတ္တနော ဝိပဏာရံ ဒိသ္မာ “န အမေဟိ ပဗ္ဗဇိတသာရပွံ
ကတ”န္တိ ရောဒိတွာ ပရိဒေဝိတွာ “မယံ အာစရိယေန ဝိနာဘူတတ္တာ ဝေရူပံ
ပါပကမ္မံ ကရိမှာ”တိ တင်္ဂဏညေဝ ဥယျာနံ ပဟာယ ဟိမဝန္တံ ဂန္တာ ပဋိ-
သာမိတပရိက္ခာရာ အာစရိယံ ဝဋ်တွာ နိသိဒိတွာ၊ “ကိ” န ခေါ တာတာ
မနုဿပထေ ဘိက္ခာယ အကိလမမာနာ သုခံ ဝသိတ္ထ၊ သမဂ္ဂဝါသဉ္စ ပန

၂-မိတ္တဝိနန္ဒကဇာတကဝဏ္ဏနာ

၆၅

ဝသိတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတာ “အာစရိယ သုခံ ဝသိမှ၊ အပိစ ခေါ ပန မယံ အပါတဗ္ဗယုတ္တကံ ပိရိတွာ ဝိသညီဘူတာ သတိံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတုံ အသက္ကောန္တာ နစ္စိမှ စေဝ ဂါယိမှစာ”တိ ဧတမတ္ထံ အာရောစေန္တာ ဣမံ ဂါယံ သမုဋ္ဌာပေတွာ အာဟံသု—

ဂ၁။ “အပါယိမှ အနစ္စိမှ၊ အဂါယိမှ ရုဒိမှ စ။
ဝိသညီကရဏိံ ပိတွာ၊ ဒိဋ္ဌာ နာဟုမှ ဝါနရာ”တိ။

တတ္ထ အပါယိမှတိ သုရံ ပိရိမှ။ အနစ္စိမှတိ တံ ပိရိတွာ ဟတ္ထပါဒေ လာဠေန္တာ နစ္စိမှ။ အဂါယိမှတိ မုခံ ပိရိတွာ အာယတကေန သရေန ဂါယိမှ။ ရုဒိမှ စာတိ ပုန ပိပ္ပုဋ္ဌသာရိနော “ဝေရူပံ နာမ အမှေဟိ ကတ”န္တိ ရောဒိမှ စ။ ဝိသညီကရဏိံ ပိတွာ၊ ဒိဋ္ဌာ နာဟုမှ ဝါနရာတိ ဝေရူပံ သညာ-ဝိနာသနတော ဝိသညီကရဏိံ သုရံ ပိရိတွာ “ဧတဒေဝ သာဓု၊ ယံ ဝါနရာ နာဟုမှ”တိ။ ဧဝံ ဧတ အတ္ထနော အဂုဏံ ကထေသုံ။

ဗောဓိသက္ကော “ဂရုသံဝါသရဟိတာနံ နာမ ဝေရူပံ ဟောတိယေဝါ”တိ ဧတ တာပသေ ဂရဟိတွာ “ပုန ဝေရူပံ မာကရိတ္တာ”တိ မေတသံ ဩဝါဒံ ဒတွာ အပရိဟိန္ဒန္တော ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဟိ “အနုသန္တိ” သဒ္ဓေတွာ”တိ ဣဒမ္ပိ န ဝက္ခာမ။ တဒါ ဣသိဂဏော ဗုဒ္ဓပရိသာ အဟောသိ၊ ဂဏသတ္တာ ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

သုရာပါနဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-မိတ္တဝိနန္ဒကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၂)

အတိက္ကဗ္ဗ ရမဏကန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ ဒုဗ္ဗေတိက္ခု၊ အာရတ္တ ကဏ္ဍေသိ။ ဣမဿ ပန ဇာတကဿ ကဿပသမ္ဘာသမ္ပုဒ္ဓကာလိကံ ဝတ္ထု။ တံ ဒုသကနိပါတေ မဟာမိတ္တဝိနန္ဒကဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ တဒါ ပန ဗောဓိသက္ကော ဣမံ ဂါယမာဟ—

၈၂။ “အတိက္ကမ္မ ရမဏကံ၊ သဒါမတ္တဉ္စ ခူဘကံ။
သွာသိ ပါသာဏမာသိနော၊ ယသ္မာ ဇီဝံ န မောက္ခသိ”တိ။

တတ္ထ ရမဏကန္တိ တသ္မိံ ကာလေ ဖလိကဿ နာမံ၊ ဖလိကပါသာဒဉ္စ အတိက္ကန္တောသိတိ ဒီပေတိ။ သဒါမတ္တဉ္စာတိ ရဇတဿ နာမံ၊ ရဇတပါသာဒဉ္စ အတိက္ကန္တောသိတိ ဒီပေတိ။ ခူဘကန္တိ မဏိနော နာမံ၊ မဏိပါသာဒဉ္စ အတိက္ကန္တောသိတိ ဒီပေတိ။ သွာသိတိ သော အသိ တုံ။ ပါသာဏမာသိနောတိ ခုရစက္ကံ နာမ ပါသာဏမယံ ဝါ ဟောတိ ရဇတမယံ ဝါ မဏိမယံ ဝါ၊ တံ ပန ပါသာဏမယမေဝ။ သော စ တေန အာသိနော အဘိနိဝိဋ္ဌော အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌော။ တသ္မာ ပါသာဏေန အာသိနတ္တာ “ပါသာဏာသိနော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဗျဉ္စနသန္တိဝသေန မကာရံ အာဒါယ “ပါသာဏမာသိနော”တိ ဝုတ္တံ။ ပါသာဏံ ဝါ အာသိနော၊ တံ ခုရစက္ကံ အာသဇ္ဇ ပါပုဏိသွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ဇီဝံ န မောက္ခသိတိ ယသ္မာ ခုရစက္ကာ ယာဝ တေ ပါပံ န ဒိယတိ၊ တာဝ ဇီဝန္တောယေဝ န မုပ္ပိဿသိ၊ တံ အာသိနောသိတိ။

ဣမံ ဂါထံ ဝဘွာ ဗောဓိသတ္တော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံယေဝံ ဂတော။ မိတ္တဝိန္ဒကောပိ ခုရစက္ကံ ဥက္ခိပိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝမာနော ပါပကမ္မေ ပရိက္ခိဏေ ယထာကမ္မံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိဘွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ မိတ္တဝိန္ဒကော ဒုဗ္ဗစာဘိက္ခု အဟောသိ၊ ဒေဝရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မိတ္တဝိန္ဒကဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-ကာဠကဏ္ဍီဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၃)

မိတ္တော ဟဓေ သတ္တပဒေန ဟောတိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ မိတ္တံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သော ကိရ အနာထပိဏ္ဍိကေန သဒ္ဓိံ သဟပံသုကိဋ္ဌကော၊ ကောစရိယဿေဝ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ နာမေန ကာဠကဏ္ဍီ နာမ။ သော ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဒုဂ္ဂတော

၁-ဒေဝဋ္ဌာနမေဝ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)   ၂-သဟပံသုကိဋ္ဌကော (သျှာ)၊ သဟပံသုကိဋ္ဌိ-တာ (သိ၊ ဣ)

၃-ကာဠကဏ္ဍိဇာတကဝဏ္ဏနာ

၆၇

ဟုတွာ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော သေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သော တံ သမဿာသေတွာ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ အတ္တနော ကုဋုမ္ပံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ သော သေဋ္ဌိနော ဥပကာရကော ဟုတွာ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရေတံ။ တံ သေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ အာဂတကာလေ “တိဋ္ဌ ကာဠကဏ္ဍိ၊ နိသီဒ ကာဠကဏ္ဍိ၊ ဘုဉ္ဇ ကာဠကဏ္ဍိ”တိ ဝဒန္တိ။ အထေကဒိဝသံ သေဋ္ဌိနော မိတ္တာမစွာ သေဋ္ဌိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု “မဟာသေဋ္ဌိ မာ ဧတံ တဝ သန္တိကေ ကရိ၊ ‘တိဋ္ဌ ကာဠကဏ္ဍိ၊ နိသီဒ ကာဠကဏ္ဍိ၊ ဘုဉ္ဇ ကာဠကဏ္ဍိ’တိ ဟိ ဣဗိနာ သဗ္ဗေန ယက္ခောပိ ပလာယေယျ။ န စေသ တယာ သမာနော၊ ဒုဂ္ဂတော ဒုရူပေတော၊ ကိံ တေ ဣဗိနာ”တိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော “နာမံ နာမ ဝေါဟာရမတ္ထံ၊ န ဘံ ပဏ္ဍိတာ ပမာဏံ ကရေန္တိ၊ သုတမင်္ဂလိကေန နာမ ဘဝိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ န သက္ကာ မယာ နာမမတ္ထံ နိဿာယ သဟပံသုကိဋ္ဌိကံ သဟာယံ ပရိဇ္ဇေတု”န္တိ ဘေသံ ဝစနံ အနာဒါယ ဧကဒိဝသံ အတ္တနော ဘောဂဂါမံ ဂစ္ဆန္တော တံ ဂေဟရက္ခကံ ကတွာ အဂမာသိ။

စောရာ “သေဋ္ဌိ ကိရ ဘောဂဂါမံ” ဂတော၊ ဂေဟမဿ ဝိလုပ္ပိဿာ-
မာ”တိ နာနာဝုဓဟေတ္တာ ရတ္တိဘာဂေ အာဂန္တာ ဂေဟံ ပရိဝါရေသုံ။
ဣာရောပိစောရာနဉ္စေဝ အာဂမနံ အာသင်္ကမာနော အနိဋ္ဌါယန္တောဝ နိသီဒိ။
သော စောရာနံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ မနုဿေ ပဗောဇေတုံ၊ “တွံ သန္” မေ၊
တွံ မုဒိင်္ဂံ ဝါဒေဟိ”တိ မဟာသမဇ္ဇံ ကရေန္တော၊ ဝိယ သကလနိဝေသနံ
ဧကသဒ္ဓိ ကာရေသိ။ စောရာ “သုသ္မိ ဂေဟန္တိ ဒုဿုတံ အမေဟိ၊ အတ္ထေဝ ဣဓ
မဟာသေဋ္ဌိ”တိ ပါသာဏမုဂ္ဂရာဒိနိ တတ္ထေဝ ဆဇေတွာ ပလာယိံသု။

ပုနဒိဝေသေ မနုဿာ တတ္ထ တတ္ထ ဆဒ္ဓိတေ ပါသာဏမုဂ္ဂရာဒယော ဒိသွာ
သံဝေဂပ္ပတ္တာ ဟုတွာ “သစေ အဇ္ဇ ဝေရူပေါ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော သရဝိစာရကော
နာဘဝိဿ၊ စောရေဟိ ယထာရူပိယာ ပဝိသိတွာ သဗ္ဗံ ဂေဟံ ဝိလုတ္တံ အဿ၊
ဣမံ ဗုဒ္ဓမိတ္တံ နိဿာယ သေဋ္ဌိနော ဝုရိ ဇာတာ”တိ တံ ပသံသိတွာ သေဋ္ဌိဿ
ဘောဂဂါမတော အာဂတကာလေ သဗ္ဗံ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစယိံသု။ အထ
နေ သေဋ္ဌိ အဝေါစ “တုမေ ဝေရူပံ မေ ဂေဟရက္ခကံ မိတ္တံ နိက္ကဓာပေထ၊
သစာယံ တုမှာကံ ဝစနေန မယာ နိက္ကမိတော အဿ၊ အဇ္ဇ မေ ကုဋုမ္ပံ ကိဉ္ဇိ
နာဘဝိဿ၊ နာမံ နာမ အပ္ပမာဏံ၊ ဟိတမိတ္တမေဝ ပမာဏ”န္တိ တဿ ဥတ္တရိတရံ
ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ “အတ္ထိ ဒါနိ မေ ဣဒံ ကထာပါဘတ”န္တိ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တာ

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ ဘိ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ သတ္တာ “န ခေါ ဂဟပတိ ဣဒါနေဝ ကာဠကဏ္ဍိမတ္တော အတ္တနော မိတ္တဿ သရေ ကုဋုမ္ပံ ရက္ခတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ ရက္ခိယေဝါ”တိ ဝတ္တာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော မဟာယသော သေဋ္ဌိ အဟောသိ။ တဿ ကာဠကဏ္ဍိ နာမ မိတ္တောတိ သဗ္ဗံ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုသဒိသမေဝ။ ဗောဓိသတ္တော ဘောဂဂါမတော အာဂတော တံ ပဝတ္တိံ သုတ္တာ “သစေ မယာ တုမှာကံ ဝစနေန ဝေရူပေါ မိတ္တော နိက္ကမ္ပိတော အဿ၊ အဇ္ဇေ မေ ကုဋုမ္ပံ ကိဉ္စိ နာဘဝိဿာ”တိ ဝတ္တာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

ဂဉ္စ။ “မိတ္တော ဟဝေ သတ္တပဒေန ဟောတိ၊
သဟာယော ပန ဒွါဒသကေန ဟောတိ။
မာသစုမာသေန စ ဉှတိ ဟောတိ၊
တတုတ္တရိံ အတ္တသမောပိ ဟောတိ။
သောဟံ ကထံ အတ္တသုဿ ဟေတု၊
စိရသန္တုတံ ကာဠကဏ္ဍိ ဇဟေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ဟဝေတိ နိပါတမတ္ထံ။ မေတ္တာယတိတိ မိတ္တော၊ မေတ္တံ ပဉ္စပဋ္ဌာပေတိ၊ သိနေဟံ ကရောဘိတိ အတ္တော။ သော ပနေသ သတ္တပဒေန ဟောတိ၊ ဧကတော သတ္တပဒဝိတိဟာရဂဗနမတ္တေန ဟောတိတိ အတ္တော။ သဟာယော ပန ဒွါဒသကေန ဟောတိတိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ဧကတော ကရုဏာဝသေန သဗ္ဗိရိယာပထေသု သဟ ဂစ္ဆတိတိ သဟာယော၊ သော ပနေသ ဒွါဒသကေန ဟောတိ၊ ဒွါဒသာဟံ ဧကတော နိဝါသေန ဟောတိတိ အတ္တော။ မာသစုမာသေန စာဘိ မာသေန ဝါ အစုမာသေန ဝါ။ ဉှတိ ဟောတိတိ ဉှတိသမော ဟောတိ။ တတုတ္တရိန္တိ တတော ဥတ္တရိံ ဧကတော ဝါသေန အတ္တသမောပိ ဟောတိယေဝ။ ဇဟေယျန္တိ “ဝေရူပံ သဟာယံ ကထံ ဇဟေယျ”န္တိ မိတ္တဿ၊ ဂုဏံ ကထေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ပုန ကောစိ တဿ အန္တရေ ဝတ္တာ နာမ နာဟောသိတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ကာဠကဏ္ဍိ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌိ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကာဠကဏ္ဍိဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-အတ္တဿဒွါရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၄)

အာရောဂျမိစ္ဆေ ပရမဉ္စ လာဘန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ပိဟရန္တော
 ကေံ အတ္တကုသလံ ကုလပုတ္တံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယဉ္စိ ကေဿ
 မဟာဝိဘဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဇာတိယာ သတ္တဝသော ပညဝါ အတ္တ-
 ကုသလော။ သော ကေဒိဝသံ ပိတရံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တဿ ဒွါရပဉ္စ နာမ
 ပုတ္တိ။ သော တံ န ဇာနာတိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ ပဉ္စော
 အတိသုခုမော၊ ဌပေတွာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ အညော ဥပရိ ဘဝဂ္ဂေန၊ ဟေဋ္ဌာ စ
 အဝိစိနာ ပရိစ္ဆိန္နေ လောကသန္တဝါသေ ဧတံ ပဉ္စံ ကထေတုံ သမတ္ထော နာမ
 နတ္ထိ”တိ။ သော ပုတ္တမာဒါယ ဗဟုံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ ဂါဟာပေတွာ
 ဇေတဝနံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ပူဇေတွာ ဝဉ္စိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္ဓော ဘဂဝန္တံ
 ဧတဒဝေါစ “အယံ ဘန္တေ ဒါရကော ပညဝါ အတ္တကုသလော မံ အတ္တဿ
 ဒွါရပဉ္စ နာမ ပုတ္တိ။ အဟံ တံ ပဉ္စံ အဇာနန္တော တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတော၊
 သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တံ ပဉ္စံ ကထေတူ”တိ။ သတ္တာ “ပုဗ္ဗေပါဟံ
 ဥပါသက ဣမိနာ ကုမာရကေနတံ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော၊ မယာ စဿ ကထိတော၊
 တဒါ နံ သေဇာနာတိ၊ ဣဒါနိ ပန ဘဝသင်္ခေပဂတတ္တာ န သလ္လက္ခေတိ”တိ
 ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အဘိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
 မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ အဟောသိ။ အထဿ ပုတ္တော သတ္တဝသိကော ဇာတိယာ
 ပညဝါ အတ္တကုသလော။ သော ကေဒိဝသံ ပိတရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တာတ
 အတ္တဿ ဒွါရံ နာမ ကိ”န္တိ အတ္တဿ ဒွါရပဉ္စ ပုတ္တိ။ အထဿ ပိတာ တံ ပဉ္စံ
 ကထေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၈၄။ “အာရောဂျမိစ္ဆေ ပရမဉ္စ လာဘံ၊ သီလဉ္စ ဝုဒ္ဓါနမတံ သုတဉ္စ။
 ဓမ္မာနုဝတ္တိ စ အလိနတာ စ၊ အတ္တဿ ဒွါရာ ပမုခါ ဆဋ္ဌေတေ”တိ။

တတ္ထ အာရောဂျမိစ္ဆေ ပရမဉ္စ လာဘန္တိ စ-ကာရော နိပါတမတ္ထံ။ တာတ
 ဗုဒ္ဓမမေဝ အာရောဂျသင်္ခါတံ ပရမံ လာဘံ ဣစ္ဆေယျာတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော
 ဝေမာဟ။ တတ္ထ အာရောဂျံ နာမ သရီရဿ စေဝ စိတ္တဿ စ အရောဂ-
 ဘာဝေါ အနာတုရဏာ။ သရီရေ ဟိ ရောဂါတုရေ နေဝ အလဒ္ဓိံ ဘောဂလာဘံ
 ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ခောတိ၊ န လဒ္ဓိံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ အနာတုရေ ပန ဥဘယဓမ္မေတံ
 သက္ခောတိ။ စိတ္တေ စ ကိလေသာတုရေ နေဝ အလဒ္ဓိံ ဈာနာဒိဘေဒံ လာဘံ

ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ၊ န လဒ္ဓိ ပုန သမာပတ္တိဝသေန ပရိဘုဒ္ဓိတုံ၊ တေသ္မိံ
 အနာရောဓေသတိ အလဒ္ဓေါပိ လာဘော န လဒ္ဓတိ၊ လဒ္ဓေါပိ နိရတ္တကော
 ဟောတိ၊ အသတိ ပနေတသ္မိံ အလဒ္ဓေါပိ လာဘော လဒ္ဓတိ၊ လဒ္ဓေါပိ
 သာတ္တကော ဟောတိတိ အာရောဂျံ ပရမော လာဘော နာမ။ တံ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ဣဒမေကံ အတ္တဿ ဒွါရန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သီလဉ္စာတိ
 အာစာရသီလံ။ ဣမိနာ လောကစာရိတ္တံ ဒဿေတိ။ ဝုဒ္ဓါနုမတန္တိ ဂုဏဝုဒ္ဓါနံ
 ပဏှိတာနံ အနုမတံ။ ဣမိနာ ဉာဏသမ္ပန္နာနံ ဂရုနံ ဩဝါဒံ ဒဿေတိ။
 သုတဉ္စာတိ ကာရဏနိဿိတံ သုတံ။ ဣမိနာ ဣမသ္မိံ လောကေ အတ္တနိဿိတံ
 ဗာဟုသစ္စံ ဒဿေတိ။ ဓမ္မာနုဝတ္တိ ဓာတိ တိဝိဿေ သုစရိတဓမ္မဿ အနုဝတ္တနံ။
 ဣမိနာ ဒုစ္စရိတဓမ္မံ ဝဇ္ဇေတွာ သုစရိတဓမ္မဿ အနုဝတ္တနဘာဝံ ဒဿေတိ။
 အလိနတာ ဓာတိ စိတ္တဿ အလိနတာ အနိစတာ။ ဣမိနာ စိတ္တဿ
 အသင်္ကောစတံ ပဏီတဘာဝံ ဥတ္တမဘာဝံ ဒဿေတိ။ အတ္တဿ ဒွါရာ ပမုခါ
 ဆဋ္ဌေတေတိ အတ္ထော နာမ ဝုခိ၊ တဿ ဝုခိသင်္ခါတဿ လောကီယ-
 လောကုတ္တရဿ အတ္တဿ ဧတေ ပမုခါ ဥတ္တမာ ဆ ဒွါရာ ဥပါယာ
 အဓိဂမမုခါနိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသက္ကော ပုတ္တဿ အတ္တဿ ဒွါရပဉ္စံ ကထေသိ၊ သော တတော
 ပဋ္ဌာယ တေသု ဆသု ဓမ္မေသု ဝတ္တိ။ ဗောဓိသက္ကောပိ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
 ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
 ပုဒတ္တာဝ ပစ္စုပ္ပန်ပုတ္တော၊ မဟာသေဋ္ဌိ ပန အဟမေဝ အဟောသိ” ဟိ။

အတ္တဿဒွါရဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-ကိံပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၅)

အာယတိံ ဒေါသံ နာညာယာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ပိဟရန္တော ဧကံ
 ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ အညတရော ကိရ ကုလပုတ္တော ဗုဒ္ဓ-
 သာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတော ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော
 ဧကံ အလင်္ကတဣတ္ထိံ ဒိသွာ ဥက္ကဏ္ဍိ။ အထ နံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ သတ္တု
 သန္တိကံ အာနယိံသု။ သတ္တာ “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု ဥက္ကဏ္ဍိတောသိ” တိ

ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စ” နှိ ပုစ္ဆေ “ပဉ္စ ကာမဂုဏာ နာမေတေ ဘိက္ခု ပရိဘောဂကာလေ ရမဏိယာ၊ သော ပန တေသံ ပရိဘောဂေါ နိရယာဒိသု ပဋိသန္ဓိဒါယကတ္တာ ကိပ်က္ကဇလပရိဘောဂသဒိသော ဟောတိ။ ကိပ်က္ကဇလံ နာမ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသ- သမ္ပန္နံ၊ ခါဒိတံ ပန အန္တာနိ ခဏှိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတိ။ ပုဗ္ဗေ ဗဟူ ဗာလဇနာ တဿ ဒေါသံ အဒိသု ဝဏ္ဏဂန္ဓရသေသု ဗဠိတွာ တံ ဇလံ ပရိဘုဠိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိသု” တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော သတ္တဝါဟော ဟုတွာ ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တံ ဂစ္ဆန္တော အဋ္ဌဝိမုခံ ပတွာ မနုဿေ သန္ဓိပါတေတွာ “ဣဓိဿာ အဋ္ဌဝိယာ ဝိသရက္ခာ နာမ အတ္ထိ၊ မာ ခေါ မံ အနာပုစ္ဆာ ပုဗ္ဗေ အခါဒိတံပုဗ္ဗာနိ ဖလာဖလာနိ ခါဒိတ္တာ” တိ ဩဝေ။ မနုဿာ အဋ္ဌဝိ အတိက္ကမိတွာ အဋ္ဌဝိမုခေ ဧကံ ကိပ်က္ကရက္ခံ ဖလဘာရ- ဩဏမိတသာခံ အဒ္ဓသံသု။ တဿ ခန္ဓသာခါပတ္တဖလာနိ သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရသ- ဂန္ဓေဟိ အဗ္ဗသဒိသာနေဝ။ တေသု ဧကစ္စေ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသေသု ဗဠိတွာ အဗ္ဗမလ- သညာယ ဖလာနိ ခါဒိသု။ ဧကစ္စေ “သတ္တဝါဟံ ပုစ္ဆိတွာ ခါဒိဿာမာ” တိ ဂဟေတွာ အဋ္ဌသု။ ဗောဓိသတ္တော တံ ဌာနံ ပတွာ ယေ ဂဟေတွာ ဌိတာ၊ ဘေ ဖလာနိ ဆဇ္ဇာပေတွာ၊ ယေ ခါဒမာနာ အဋ္ဌသု။ တေ ဝမနံ ကာရေတွာ တေသံ ဘေသဇ္ဇံ အဒါသိ။ တေသု ဧကစ္စေ အရောဂါ ဇာတာ၊ ပဌမမေဝ ခါဒိတွာ ဌိဘာ ပန ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ဣန္ဒြိယဌာနံ သောတ္ထိနာ ဂန္ဓာ လာဘံ လဘိတွာ ပန သကဋာနမေဝ အာဂန္ဓာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ တံ ဝတ္ထု ကထေတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၇၅။ “အာယတိံ ဒေါသံ နာညာယ၊ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတိ။
ဝိပါကန္တေ ဟနန္တိ နံ၊ ကိပ်က္ကမိဝ ဘက္ခိတ” နှိ။

တတ္ထ အာယတိံ ဒေါသံ နာညာယဘိ အနာဂတေ ဒေါသံ န အညာယ၊ အဇာနိတွာတိ အတ္တော။ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတိတိ ယော ဝတ္ထုကာမေ ဝ ကိလေသကာမေ ဝ ပဋိသေဝတိ။ ဝိပါကန္တေ ဟနန္တိ နန္တိ တေ ကာမာ တံ ပုရိသံ အတ္တနော ဝိပါကသင်္ခါတေ အန္တေ နိရယာဒိသု ဥပ္ပန္နံ နာနပ္ပကာရေန ဒုက္ခေန သံယောဇယမာနာ ဟနန္တိ။ ကထံ? ကိပ်က္ကမိဝ ဘက္ခိတန္တိ၊ ယထာ

ပရိဘောဂကာလေ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပတ္တိယာ မနာပံ ကိပက္ကဗလံ အနာဂတ-
ဒေါသံ အဒိသ္မာ ဘက္ခိတံ အန္တေ ဟနတိ၊ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေတိ၊ ဧဝံ ပရိ-
ဘောဂကာလေ မနာပါပိ ကာမာ ဝိပါကကာလေ ဟနန္တိတိ ဒေသနံ ယထာ-
နသန္တိံ ပါပေတွာ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု-
သောတာပတ္တိဖလံ ပါပုဏီ။ သေသပရိသာယပိ ကေမိ သောတာပန္နော၊ ကေမိ
သကဒါဂါမိနော၊ ကေမိ အနာဂါမိနော၊ ကေမိ အရဟန္တော အဟေသံ။

သတ္ထာပိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ အဟောသိ၊ သတ္ထဝါဟော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကိပက္ကဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

၆-သီလဝီရိယကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၆)

သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏန္တိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ
သီလဝီရိယကံ ပြာဟ္မဏံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ သော ကိရ ကောသလရာဇာနံ
နိဿာယ ဇိဝတိ တိသရဏံ ဂတော အခဏ္ဍပဉ္စသီလော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ
ပါရဂူ။ ရာဇာ “အယံ သီလဝါ”တိ တဿ အတိရေကသမ္ဗာနံ ကရေတိ။
သော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ မယံ အညေဟိ ပြာဟ္မဏေဟိ အတိရေက-
သမ္ဗာနံ ကရေတိ၊ အတိဝိယ မံ ဂရံ ကတွာ ပဿတိ၊ ကိ န ခေါ သေ
မမ ဇာတိဂေါတ္တကုလပုဒေသသိပ္ပသမ္ပတ္တိ နိဿာယ ဣမံ သမ္ဗာနံ ကရေတိ၊
ဥဒါဟု သီလသမ္ပတ္တိ၊ ဝီရိယသိဿာမိ တာဝါ”တိ။ သော ဧကဒိဝသံ ရုဇူ-
ပဋ္ဌာနံ ဂန္တော ဃရံ အာဂစ္ဆန္တော ဧကဿ ဟေရညိကဿ ဖလကတော
အနာပုစ္ဆိတွာ ဧကံ ကဟာပဏံ ဂဟေတွာ အဂမာသိ၊ ဟေရညိကော
ပြာဟ္မဏေ ဂရုဘာဝေန ကိဉ္စိ အဝတွာ နိသီဒိ၊ ပုနဒိဝသေ ဒွေ ကဟာ-
ပဏေ ဂဏှိ၊ ဟေရညိကော တထေဝ အဓိဝါသေသိ၊ တတိယဒိဝသေ
ကဟာပဏမုဋ္ဌိ အဂ္ဂဟေသိ၊ အထ နံ ဟေရညိကော “အဇ္ဇ တေ တတိယော
ဒိဝသော ရာဇကုဋ္ဌုမ္ပံ ဝိလုပ္ပန္တဿာ”တိ “ရာဇကုဋ္ဌုမ္ပံ ဝိလုပ္ပကစောရေ မေ
ဂဟိတော”တိ တိက္ခတ္တံ ဝိရိယံ၊ အထ နံ မနုဿာ ဣတော စိတော စ အာဂန္တော
“စိရံဒါနိ တံ သီလဝါ ဝိယ ဝိဝရိ”တိ ဒွေ တယော ပဟာရေ ဒတွာ ဗဒ္ဓိတွာ
ရညော ဒသေသံ။

ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ ဟုတွာ “ကသ္မာ ပြာဟ္မဏ ဝေရူပံ ဒုဿီ-
 လကမ္မံ ကရောသီ”တိ ဝတွာ “ဂစ္ဆတ တဿ ရာဇာဏံ ကရောထာ”တိ
 အာဟ။ ပြာဟ္မဏော “နာဟံ မဟာရာဇ စောရော”တိ အာဟ။ အထ
 ကသ္မာ ရာဇကုဋ္ဌုမ္ဘိကဿ ဖလကဟော ကဟာပဏေ ဂဏှိတိ။ “တေ
 မယာ တယိ မမ အတိသမ္မာနံ ကရောန္တေ ‘ကိ’ န ခေါ ရာဇာ မမ
 ဇာတိအာဒိနိ နိဿာယ အတိသမ္မာနံ ကရောကိ၊ ဥဒါဟု သီလံ နိဿာ-
 ယာ’တိ ဝိမံသနတ္ထာယ ကတံ၊ ဣဒါနိ ပန မယာ ဧကံသေန ဉှတံ။ ယထာ
 သီလမေဝ နိဿာယ တယာ မမ သမ္မာနော ကတော၊ န ဇာတိအာဒိနိ။
 တထာ ဟိ မေ ဣဒါနိ ရာဇာဏံ ကာရေသိ၊ သ္မာဟံ ဣမိနာ ကာရ-
 ဏေန ‘ဣမသ္မိ’ လောကေ သီလမေဝ ဥက္ကမံ သီလံ ပမုခန္တိ သန္နိဋ္ဌာနံ
 ဂတော။ ဣမဿ ပနာဟံ သီလဿ အနုစ္စရိကံ ကရောန္တော ဂေဟေ
 ဌိတော ကိလေသေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော န သက္ခိယာမိ ကာတုံ၊ အဇ္ဇေဝ ငဇတဝနံ
 ဂန္တာ သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ မေ ဒေထ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ
 ရာဇာနံ အနုဇာနာပေတွာ ဇေတဝနာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

အထ နံ ဉှတိသုဟဇ္ဇဗန္ဓဝါ သန္နိပတိတွာ နိဝါရေတုံ အသက္ခောန္တာ
 နိဝတ္တိံသု။ သော သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇေ ဥပသမ္ပဒေ
 လဘိတွာ အဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ
 သတ္တာရံ၊ ဥပသကံမိတွာ “ဘန္တေ မယံ ပဗ္ဗဇော မတ္တကံ ပတ္တာ”တိ အညံ
 ဗျာကာသိ။ တဿ တံ အညဗျာကရဏံ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဋံ ဇာတံ။ အထေက-
 ဒိဝသံ မေဃသဘာယံ သန္နိပတိတာ ဘိက္ခု။ “အာဝုသော အသုကော နာမ ရညော
 ဥပဋ္ဌာကပြာဟ္မဏော အတ္တနော သီလံ ဝိမံသိတွာ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗ-
 ဇိတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌိတော”တိ တဿ ဂုဏံ ကထယမာနာ နိဿိဒိသု။
 သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နတ္ထ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္တာ”တိ
 ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဂုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနိ အယမေဝ
 ပြာဟ္မဏော အတ္တနော သီလံ ဝိမံသိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တနော ပတိဋ္ဌိ အကာသိ၊
 ပုဗ္ဗေဝိ ပဏှိတာ အတ္တနော သီလံ ဝိမံသိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တနော ပတိဋ္ဌိ
 ကရိသု”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိကံ အာဟရိ။

အဘိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသက္ခော တဿ
 ပုရောဟိတော အဟောသိ ဒါနာဓိမုက္ခော သီလဇ္ဈာသယော အဓဏ္ဍပဉ္စ-
 သီလော။ ရာဇာ သေသပြာဟ္မဏေဟိ အတိရေကံ တဿ သမ္မာနံ ကရော-
 တိဘိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ဗောဓိသက္ခော ပန ဗန္ဓိတွာ ရညော သန္တိကံ

နိယမာနေ အဟိတုဏှိကာ အန္တရိထိယံ သပ္ပံ ကိဋ္ဌာပေန္တာ နဂုံဋ္ဌေ ဂဏှန္တိ၊
ဂိဝါယ ဂဏှန္တိ၊ ဂလေ ခုဋ္ဌေန္တိ။ ဗောဓိသတ္တော တေ ဒိသ္မာ “မာ တာတာ
ဧဝံ သပ္ပံ နဂုံဋ္ဌေ ဂဏှထ၊ မာဂိဝါယ ဂဏှထ၊ မာ ဂလေ ခုဋ္ဌေထ။ အယဉ္ဇိ ဝေါ
ခုံသိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေယျာ”တိ အာဟ။ အဟိတုဏှိကာ “အယံ မြာဟ္မဏ
သပ္ပေါ သီလဝါ အာစာရသမ္ပန္နော တာဒိသော ဒုဿီလော န ဟောတိ၊ တံ
ပန အတ္တနော ဒုဿီလတာယ အနာစာရေန ရာဇကုဋုမ္ပဝိလုပ္ပကစောရောတိ
ဗန္ဓိတွာ နိယသိ”တိ အာဟံသု။

သော စိန္တေသိ “သပ္ပါဝိ တာဝ အသုသန္တာ အဝိဟေဋ္ဌေန္တာ ‘သီလဝန္တော’တိ
နာမံ လဘန္တိ၊ ကိမာံ ပန မနုဿဘူတာ။ သီလမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ
ဥတ္တမံ၊ နတ္ထိ တတော ဥတ္တရိတရ”န္တိ။ အထ နံ နေတွာ ရညော ဒေသေသုံ။
ရာဇာ “ကိံ ဣဒံ တာတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ရာဇကုဋုမ္ပဝိလုပ္ပကော စောရော ဒေဝါတိ။
တေန ဟိဿ ရာဇာဏံ ကရေထာတိ။ မြာဟ္မဏော “နာဟံ မဟာရာဇ
စောရော”တိ အာဟ။ “အထ ကသ္မာ ကဟာပဏေ အဂ္ဂဟေသိ”တိ စ ဝုတ္တေ
ပုရိမနယေနဝ သဗ္ဗံ အာရောစေန္တော “သွာဟံ ဣမိနာ ကာရဏေန ‘ဣမသ္မိံ’
လောကေ သီလမေဝ ဥတ္တမံ၊ သီလံ ပါမောက္ခ”န္တိ သန္ဓိဋ္ဌာနံ ဂတော”တိ
ဝတွာ “တိဋ္ဌတု တာဝ ဣဒံ၊ အာသီဝိသောဝိ တာဝ အသုသန္တာ အဝိဟေ-
ဋ္ဌေန္တာ ‘သီလဝါ’တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန သီလမေဝ
ဥတ္တမံ၊ သီလံ ပဝရ”န္တိ သီလံ ဝဏ္ဏေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

ဂဇိ။ “သီလံ ကိရေဝ ကဿာဏံ၊ သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ။
ပဿ သောရဝိသော နာဂေါ၊ သီလဝါတိ န ဟညတိ”တိ။

တတ္ထ သီလံ ကိရေဝါတိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ အဝီတိက္ကမသင်္ခါတံ
အာစာရသီလမေဝ။ ကိရတိ အနုဿဝံဝသေန ဝဒတိ။ ကလျာဏန္တိ သုန္နရတရံ။
အနုတ္တရန္တိ ဇေဋ္ဌကံ သဗ္ဗဂုဏဒါယကံ။ ပဿာတိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌကာရဏံ အဘိဓုခံ
ကရေန္တော ကထေတိ။ သီလဝါတိ န ဟညတိ ဘိ သောရဝိသောဝိ သမာနော
အသုသနအဝိဟေဋ္ဌနမတ္တကေန သီလဝါတိ ပသံသံ လဘတိ၊ န ဟညတိ န
ဝိဟညတိဘိ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန သီလမေဝ ဥတ္တမန္တိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ဣမာယ ဂါထာယ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ကာမေ
ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဉ္စဘိညာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိ-
ယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ မြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ ရာဇပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ပုရောဟိတော ပန အာဟမေဝ အဟောသိ” ဟိ။

သီလဝိမံသကဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-မင်္ဂလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၇)

ယဿ မင်္ဂလာ သမူဟတာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ သာဠကလက္ခဏာဗြာဟ္မဏံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ရာဇဂဟဝါသိကော ကိရေကော ဗြာဟ္မဏော ကောတုဟလမင်္ဂလိကော တိသု ရတနေသု အပ္ပသန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော အဇော မဟဒ္ဒန္တော မဟာဘောဂေါ၊ တဿ သမုဂ္ဂေ ဌပိတံ သာဠကယုဂံ မူသိကာ ခါဒိံသု။ အထဿ သီသံ နှာယိတွာ “သာဠကေ အာဟရထာ”တိ ပုတ္တကာလေ မူသိကာယ ခါဒိတဘာဝံ အာရောဓယံသု။ သော စိန္တေသိ “သစေ ဣဒံ မူသိကာဒဋ္ဌံ သာဠကယုဂံ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ ဘဝိဿတိ၊ မဟာဝိနာသော ဘဝိဿတိ။ ဣဒဉ္စိ အဝမင်္ဂလံ ကာဠကဏ္ဍိသဒိသံ ပုတ္တမိတာဒိနံ ဝါ ဒါသကမ္မကရာဒိနံ ဝါ န သက္ကာ ဒါတုံ။ ယော ဟိ ဣဒံ ဂဏှိဿတိ၊ သဗ္ဗဿ မဟာဝိနာသော ဘဝိဿတိ၊ အာမကသုသာနေ တံ ဆဋ္ဌာပေဿာမိ၊ န ခေါ ပန သက္ကာ ဒါသကမ္မကရာဒိနံ ဟတ္ထေ ဒါတုံ။ ဟေ ဟိ ဧတ္ထ လောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဣမံ ဂဟေတွာ ဝိနာသံ ပါပုဏေယျ၊ ပုတ္တဿ တံ ဟတ္ထေ ဒဿာမိ”တိ။ သော ပုတ္တံ ပက္ခောသာပေတွာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “တွမ္ပိ နံ တာတ ဟတ္ထေန အဖုသိတွာ ဒဏ္ဍကေန ဂဟေတွာ အာမကသုသာနေ ဆဋ္ဌေတွာ သီသံ နှာယိတွာ ဧဟိ”တိ ပေသေသိ။

သတ္တာပိ ခေါ တံ ဒိဝသံ ပစ္စုသသမယေ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝေ ဩလော-
ကေန္တော ဣမေသံ ပိတာပုတ္တာနံ သောတာပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ
မိဂဝီထိံ ဂဟေတွာ မိဂလုဒ္ဓကော ဝိယ ဂန္တော အာမကသုသာနဒွါရေ နိသီဒိ
ဆဗ္ဗဏ္ဍုပုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော။ မာဏဂေါပိ ပိတု ဝစနံ သမ္ပင်္ဂိန္တိကာ
အဇဂရသပ္ပံ ဝိယ တံ ယုဂသာဠကံ ယဋ္ဌိကောဋိယာ ဂဟေတွာ အာမက-
သုသာနဒွါရံ ပါပုဏိ။ အထ နံ သတ္တာ “ကိံ ကရောသိ မာဏဝိ”တိ အာဟ။
ဘော ဂေါတမ ဣဒံ သာဠကယုဂံ မူသိကာဒဋ္ဌံ ကာဠကဏ္ဍိသဒိသံ ဟလာ-
ဟလဝိသုပမံ၊ မမ ပိတာ “အညော ဧတံ ဆဋ္ဌေန္တော လောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ

၈-၁၁

ဂဏှေယျာ”တိ ဘယေန မံ ပဟိဏိ၊ အဟမေတံ ဆဇ္ဇေတွာ သီသံ နှာယိဿာမိတိ အာဂတောမှိ ဘော ဂေါတမာတိ။ တေန ဟိ ဆဇ္ဇေဟိတိ။ မာဏဝေါ ဆဇ္ဇေသိ၊ သတ္တာ “အမှာကံ ဒါနိ ဝဇ္ဇတိ”တိ တဿ သမ္ပ၊ ၁၀ ဂဏှိ။ “အဝမင်္ဂလံ ဘော ဂေါတမ ဧတံ ကာဠကဏ္ဍိသဒိသံ၊ မာ ဂဏှိ မာ ဂဏှိ”တိ တသ္မိ ဝါရယမာနေယေဝ တံ ဂဟေတွာ ဝေဠုဝနာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

မာဏဝေါ ဝေဂေန ဂန္တာ ပိတု အာရောစေသိ “တာတ မယာ အာမက- သုသာနေ ဆဉ္စိတံ သာဠကယုဂံ သမဏော ဂေါတမော ‘အမှာကံ ဝဇ္ဇတိ’တိ မယာ ဝါရိယမာနောပိ ဂဟေတွာ ဝေဠုဝနံ ဂတော”တိ။ မြာဟူဏော စိန္တေသိ “တံ သာဠကယုဂံ အဝမင်္ဂလံ ကာဠကဏ္ဍိသဒိသံ၊ တံ ဝဇ္ဇဇ္ဇေန္တော သမဏောပိ ဂေါတမော နသိဿတိ၊ ဝိဟာရောပိ နသိဿတိ၊ တတော အမှာကံ ဂရဟာ ဘဝိဿတိ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ အညေ ဗဟူ သာဠကေ ဒတွာ တံ ဆဉ္စာပေဿာမီ”တိ။ သော ဗဟူ သာဠကေ ဂါဟာပေတွာ ပုတ္တေန သဉ္စိ ဝေဠုဝနံ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ဧကမန္တံ ဌိတော ဝေမာဟ “သစ္စံ ကိရ ဝေါ ဘော ဂေါတမ အာမကသုသာနေ သာဠကယုဂံ ဂဟိတ”န္တိ။ သစ္စံ မြာဟူဏာတိ။ ဘော ဂေါတမ တံ သာဠကယုဂံ အဝမင်္ဂလံ၊ တုမှေ တံ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ နသိဿတိ၊ သကလဝိဟာရောပိ နသိဿတိ။ သစေ ဝေါ နိဝါသနံ ဝါ ပါရုပနံ ဝါ နပ္ပဟောတိ၊ ဣမေ သာဠကေ ဂဟေတွာ တံ ဆဉ္စာပေထာတိ။ အထ နံ သတ္တာ “မယံ မြာဟူဏ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ၊ အမှာကံ အာမကသုသာနေ အန္တရိထိယံ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ နှာနတိတ္ထေ မဟာမဋ္ဌေတိ ဝေရူပေသု ဌာနေသု ဆဉ္စိတာ ဝါ ပတိတာ ဝါ ပိလောတိကာ ဝဇ္ဇတိ၊ တံ ပန န ဌာနော ဝေလဉ္စိကော၊ ပုဗ္ဗေပိ ဝေလဉ္စိကောယေဝါ”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ မဂဓရဋ္ဌေ ရာဇဂဟနဂရေ ဓမ္မိကော မဂဓရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဧကသ္မိ ဥဒိစ္စမြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဘိညာ စ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဟိမဝန္တေ ဝသမာနော ဧကသ္မိ ကုလေ ဟိမဝန္တေတွာ နိက္ခမိတွာ ရာဇဂဟ- နဂရေ ရာဇယျာနံ ပတွာ တတ္ထ ဝသိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဘိက္ခာစာရတ္ထာယ နဂရံ ပါဝိသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသ္မာ ပတ္တောသာပေတွာ ပါသာဒေ နိသီဒါပေတွာ ဘောဇေတွာ ဥယျာနေယေဝ ဝသနတ္ထာယ ပဋိညံ ဂဏှိ။ ဗောဓိသတ္တော ရညော နိဝေသနေ ဘုဒ္ဓိတွာ ဥယျာနေ ဝသတိ။ တသ္မိ ကာလေ ရာဇဂဟနဂရေ

ဒုဿလက္ခဏာပြာဟန္တော နာမ အဟောသိ။ တဿ သမုဂ္ဂေ ဌပိတံ သာဠက-
ယုဂန္တိ သမ္ပံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

မာဏဝေ ပန သုသာနံ ဂစ္ဆန္တေ ဗောဓိသတ္တော ပဌမတရံ ဂန္တော သုသာန-
ဒွါရေ နိသီဒိတွာ တေန ဆဋ္ဌိတံ သာဠကယုဂံ ဂဟေတွာ ဥယျာနံ အဂမာသိ။
မာဏဝေါ ဂန္တော ပိတု အာရောစေသိ။ ပိတာ “ရာဇကုလူပကော တာပသော
နဿယျာ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “တာပသ တယာ ဂဟိတသာဠ-
ကေ ဆဋ္ဌေဟိ၊ မာ နဿိ”တိ အာဟ။ တာပသော “အမှာကံ သုသာနေ
ဆဋ္ဌိတပိလောတိကာ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ န မယံ ကောတုဟလမင်္ဂလိကာ၊ ကောတု-
ဟလမင်္ဂလံ နာမေတံ န ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗောဓိသတ္တေဟိ ဝဏ္ဏိတံ၊ တဿ
ပဏ္ဍိတေန နာမ ကောတုဟလမင်္ဂလိကေန န ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ပြာဟန္တဿ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ။ ပြာဟန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ဒိဋ္ဌိံ ဘိဋ္ဌိတွာ ဗောဓိသတ္တံ သရဏံ
ဂတော။ ဗောဓိသတ္တောပိ အပရိဟိနဇ္ဈာနော မြဟ္မလောကပရာယဏော
အဟောသိ။

သတ္တာပိ ဣမံ အတိတံ အာဟရိတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ပြာဟန္တဿ
ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

ဂ၇။ “ယဿ မင်္ဂလာ သမူဟတာ၊
ဥပ္ပါတာ သုပိနာ စ လက္ခဏာ စ။
သော မင်္ဂလဒေါသဝိတိဝတ္တော၊
ယုဂယောဂါဓိဂတော န ဇာတုမေတိ”တိ။

တတ္ထ ယဿ မင်္ဂလာ သမူဟတာတိ ယဿ အရဟတော ဒီဏာသဝဿ
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလံ သုတမင်္ဂလံ မုတမင်္ဂလန္တိ ဧတေ မင်္ဂလာ သမုတ္တိန္တော။ ဥပ္ပါတာ
သုပိနာ စ လက္ခဏာ စာတိ “ဝေရူပေါ စန္ဒဂ္ဂါဟော ဘဝိဿတိ၊
ဝေရူပေါ သူရိယဂ္ဂါဟော ဘဝိဿတိ၊ ဝေရူပေါ နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော ဘဝိဿတိ၊
ဝေရူပေါ ဥက္ကာပါတော ဘဝိဿတိ၊ ဝေရူပေါ ဒိသာဉာဟော ဘဝိဿတိ”တိ
ဣမေ ပဉ္စမဟာဥပ္ပါတာ၊ နာနပ္ပကာရာသုပိနာ၊ သုဘဂလက္ခဏံ၊ ဒုမ္ဘဂလက္ခဏံ၊
ဣတ္ထိလက္ခဏံ၊ ပုရိသလက္ခဏံ၊ ဒါသိလက္ခဏံ၊ ဒါသလက္ခဏံ၊ အသိလက္ခဏံ၊
ဟတ္ထိလက္ခဏံ၊ အဿလက္ခဏံ၊ ဥသဘလက္ခဏံ၊ အာဝုလက္ခဏံ၊ ဝဠုလက္ခ-
ဏန္တိ ဝေမာဒိကာနိ လက္ခဏာနိ ဣမေ စ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ ယဿ သမူဟတာ၊ န
ဧတေဟိ ဥပ္ပါတာဒီဟိ အတ္တနော မင်္ဂလံ ဝါ အဝမင်္ဂလံ ဝါ ပစ္စေတိ။ သော

မင်္ဂလဒေါသဝိတိဝတ္ထောဘိ သော ဒိဏာသဝေါ သဗ္ဗမင်္ဂလဒေါသေ ဝိတိ-
 ဝတ္ထော အတိက္ကန္တော ပဇဟိတော ဌိတော။ ယုဂယောဂါဒိဂတောတိ
 “ကောမော စ ဥပနာဟော စ၊ မက္ခော စ ပဋ္ဌာသော စ”တိအာဒိနာ နယေန
 ခွေ ခွေ ဧကဘော အာဂတကိလေသာ ယုဂါ နာမ။ ကာမယောဂေါ ဘဝ-
 ယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါတိ ဣမေ သံသာရေ ယောဇန-
 ဘာဝတော စတ္တာရော ယောဂါ နာမ။ တေ ယုဂေ စ ယောဂေ စာတိ
 ယုဂယောဂေ အဒိဂတော အဘိဘဝိတော ဂတော ဝိတိဝတ္ထော သမတိက္ကန္တော
 ဒိဏာသဝေါ ဘိက္ခု။ န ဇာတုမေတိတိ ပုန ပဋိသန္ဓိဝသေန ဧကံသေနဝ
 ဣမံ လောကံ န ဇေတိ နာဂစ္ဆတိတိ။

ဧဝံ သတ္တာ ဣမာယ ဂါထာယ ပြာဟူဏဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ သဇ္ဇာနိ
 ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ပြာဟူဏော သဒ္ဓိံ ပုတ္တေန သောတာပတ္တိ-
 ဖလေ ပဟိဋ္ဌာဘိ။ သတ္တာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဧတေဝ ပိတာ-
 ပုတ္တာ ဣဒါနိ ပိတာပုတ္တာ အဟေသုံ၊ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မင်္ဂလဇာတကဝတ္ထုနာ သတ္တမာ။

ဂ-သာရနန္တဇာတကဝတ္ထုနာ (ဂဂ)

ကလျာဏိမေဝ မုဉ္ဇေယျာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဩမသ-
 ဝါဒသိက္ခာပဒံ အာရနန္တ ကထေသိ။ ခွေပိ ဝတ္ထုနိ ဟေဋ္ဌာ နန္ဒိဝိသာလ-
 ဇာတေ ပုတ္တသဒိသာနေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန ဇာတကေ ဗောဓိသတ္ထော ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ
 တက္ကသိလာယံ အညတဿေ ပြာဟူဏဿ သာရနန္တော နာမ ဗလိဗဒ္ဓေါ
 အဟောသိ။ သတ္တာ ဣဒံ အတိတဝတ္ထု ကထေတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဣမံ
 ဂါထမာဟ—

ဂဂ။ “ကလျာဏိမေဝ မုဉ္ဇေယျ၊ န ဟိ မုဉ္ဇေယျ ပါပိကံ။

မောက္ခော ကလျာဏိယာ သာဓု၊ မုတွာ တပ္ပတိ? ပါပိကံ”န္တိ။

တတ္ထ ကလျာဏိမေဝ မုဉ္ဇေယျာတိ စတုဒေါသဝိနိမုတ္တံ ကလျာဏိံ သုန္ဓရံ
 အနဝဇ္ဇံ ဝါစမေဝ မုဉ္ဇေယျ ဝိဿဇေယျ ကထေယျ။ န ဟိ မုဉ္ဇေယျ ပါပိကန္တိ
 ပါပိကံ လာမိကံ ပရေသံ အပ္ပိယံ အမနာပံ န မုဉ္ဇေယျ န ကထေယျ။ မောက္ခော

ကလျာဏီယာ သာဓူဘိ ကလျာဏဝါစာယ ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သာဓု သုန္တရံ ဘဒ္ဒကံ။ မုတ္တာ တပ္ပတိ ပါပိကန္တိ ပါပိကံ ဖရသဝါစံ မုဇ္ဈိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ကထေတွာ သော ပုဂ္ဂလော တပ္ပတိ သောစတိ ကိလမတိတိ။

ဧဝံ သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိက္ခာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပြာဟ္မဏော အာနန္ဒော အဟောသိ၊ ပြာဟ္မဏီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ သာရဗ္ဗော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သာရဗ္ဗဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-ကုဟကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၉)

ဝါစာဝ ကိရ စေ အာသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ ကုဟကဘိက္ခု အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ကုဟကဝတ္ထု ဥဒ္ဓါလကဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

အဘိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကံ ဂါမကံ ဥပနိဿာယ ဧကော ကူဠဇဠိလော ကုဟကတာပသော ဝသတိ။ ဧကော ကူဠုဒ္ဓိကော တဿ အရညေ ပဏ္ဏသာလံ ကာရေတွာ တတ္ထ နံ ဝါသေန္တော အတ္တနော ဂေဟေ ပဏီတာဟာရေန ပဋိဇဉတိ။ သော တံ ကူဠဇဠိလံ “သီလဝါ ဧသော”တိ သဒ္ဓဟိတွာ စောရဘယေန သုဝဏ္ဏနိက္ခသတံ တဿ ပဏ္ဏသာလံ နေတွာ ဘူဝိဂတံ ကဘ္ဘာ “ဣဒံ ဩလောကေယျာသိ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ အထ နံ တာပသော “ပဗ္ဗဇိတာနံ နာမ အာဝုသော ဝေရူပံ ကထေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အမှာကံ ပန ပရသန္တကေ လောဘော နာမ နတ္ထိ”တိ အာဟ။ သော “သာရ ဘန္တေ”တိ တဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ ပဏ္ဏာမိ။ ဒုဋ္ဌတာပသော “သက္ကာ ဧတ္တကေန ဇီဝိတု”န္တိ ကတိမါဟံ အတိက္ကမိတွာ တံ သုဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ အန္တရာမဂ္ဂေ ကေသ္မိံ ဌာနေ ဌပေတွာ အာဂန္တော ပဏ္ဏသာလာယမေဝ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ တဿ ဂေဟေ ဘတ္တကိစ္စံ ကဘ္ဘာ ဝေမာဟ “အာဝုသော မယံ တုမေ နိဿာယ စိရံ ဝသိမ္မ၊ အတိစိရံ ကေသ္မိံ ဌာနေ ဝသန္တာနံ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ သံသဂ္ဂေါ စ နာမ ပဗ္ဗဇိတာနံ မလံ၊ တသ္မာ ဂစ္ဆာမဟ”န္တိ ဝတွာ တေန ပုနပ္ပုနံ ယာစိယမာနောပိ နိဝတ္တိတုံ န ဣတ္ထိ။ အထ နံ သော “ဧဝံ သုန္တေ ဂစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ ယာဝ ဂါမဒ္ဓါရံ အနဂန္တော နိဝတ္တိ။ တာပသောပိ ထောက် ဂန္တောဝ “ဣမံ ကုဠုဒ္ဓိကံ မယာ ဝဇ္ဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ

စိန္တေတွာ ဇေဒ္ဓာနံ အန္တရေ တိဏံ ဌပေတွာ ပဋိနိဝတ္တိ။ ကုဋုမ္ပိကော “ကိ”
 ဘန္တေနိဝတ္တိတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာဝုသော တုမှာကံ ဂေဟန္တဒနတော မေ ဇေဒ္ဓာသု
 ကေတိဏံ လဂ္ဂံ၊ အဒိန္နာဒါနဉ္စ နာမ ပဗ္ဗဇိတာနံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တံ အာဒါယ
 အာဂတောမ္ပိတိ။ ကုဋုမ္ပိကော “ဆဇေတွာ ဂစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ
 “တိဏသလာကမ္ပိ နာမ ပရသန္တကံ န ဂဏှာတိ၊ အဟော ကုတ္တုစ္စကော
 မေ အယျော”တိ ပသီဒိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ဥယျောဇေသိ။

တဒါ ပန ဗောဓိသတ္တေန ဘဏ္ဍတ္တာယ ပစ္စန္တံ ဂစ္ဆန္တေန တသ္မိံ နိဝေသနေ
 နိဝါသော ဂဟိတော ဟောတိ။ သော တာပသဿ ဝစနံ သုတွာဝ “အဗ္ဗါ
 ဣမိနာ ဒုဋ္ဌတာပသေန ဣမဿ ကိဉ္စိ ဂဟိတံ ဘဝိဿတိ”တိ ကုဋုမ္ပိကံ ပုစ္ဆိ
 “အတ္ထိ ပန တေ သမ္ပ ကိဉ္စိ တေဿ တာပသဿ သန္တိကေ နိက္ခိတ္တ”န္တိ။ အတ္ထိ
 သမ္ပ သုဝဏ္ဏနိက္ခသတန္တိ။ တေန ဟိ ဂစ္ဆ၊ တံ ဥပဓာရေဟိတိ။ သော
 ပဏ္ဏသာလံ ဂန္တော တံ အဒိသော ဝေဂေနာဂန္တော “နတ္ထိ သမ္ပာ”တိ အာဟ။ “န
 တေ သုဝဏ္ဏံ အညေန ဂဟိတံ၊ တေနေဝ ကုဟကတာပသေန ဂဟိတံ၊ ဧဟိ၊
 တံ အနုဗန္တော ဂဏှာမာ”တိ ဝေဂေန ဂန္တော ကုဋုတာပသံ ဂဏှိတွာ
 ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ပေါဏေတွာ သုဝဏ္ဏံ အာဟရာပေတွာ ဂဏှိသု။
 ဗောဓိသတ္တော သုဝဏ္ဏံ ဒိသော “နိက္ခသတံ ဟရမာနော အသဋ္ဌိတွာ
 တိဏမတ္တေ သတ္တောသိ”တိ ဝတွာ တံ ဂရဟန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

ဂဉ္စ။ “ဝါစာဝ ကိရ တေ အာသိ၊ သဏှာ သဒိလဘာဏိနော။
 တိဏမတ္တေ အသဋ္ဌိတ္တော၊ နော စ နိက္ခသတံ ဟရ”န္တိ။

တတ္ထ ဝါစာဝ ကိရ တေ အာသိ၊ သဏှာ သဒိလဘာဏိနောတိ “ပဗ္ဗဇိတာနံ
 တိဏမတ္တမ္ပိ အဒိန္နံ အာဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဧဝံ သဒိလံ မုဒုဝစနံ ဝဒန္တဿ ဝါစာ
 ဧဝ ကိရ တေ သဏှာ အာသိ၊ ဝစနမတ္တမေဝ မဋ္ဌံ အဟောသိတိ အတ္တော။
 တိဏမတ္တေ အသဋ္ဌိတ္တောတိ ကုဋုဇဠိလ ကေဝိဿာ တိဏသလာကာယ ကုတ္တုစ္စံ
 ကုရမာနော တံ သတ္တော အာသတ္တော လဂ္ဂေါ အဟောသိ။ နော စ နိက္ခသတံ
 ဟရန္တိ ဣမံ ပန နိက္ခသတံ ဟရန္တော အသတ္တော နိလ္လဂ္ဂေါ ဇာတောသိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော တံ ဂရဟိတွာ “မာ ပုန ကုဋုဇဠိလ ဝေရူပမကာသိ”တိ
 ဩဝါဒံ ဒတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝေသ ဘိက္ခု
 ကုဟကော၊ ပုဗ္ဗေဝိ ကုဟကောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ

၁၀-အကတညူဇာတကဝဏ္ဏနာ

၈၁

“တဒါ ကုလတာပသော ကုဟကဘိက္ခု အဟောသိ၊ ပဏှိတပုရိသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကုဟကဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-အကတညူဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၀)

ယော ပုဗ္ဗေ ကတကဗျာဏောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အနာထပိဏှိကံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ တဿ ကိရေကော ပစ္စန္တဝါသိကော သေဋ္ဌိ အဒိဋ္ဌသဟာယော အဟောသိ။ သော ကေဒါ ပစ္စန္တေ ဥဋ္ဌာနက-
ဘဏ္ဍာယ ပဉ္စ သကဋသတာနိ ပူရေတွာ ကမ္မန္တိကမနုသေ အာဟ “ဂစ္ဆထ ဘော၊ ဣမံ ဘဏှံ သာဝတ္ထိ” နေတွာ အမှာကံ သဟာယကဿ အနာထ-
ပိဏှိကမဟာသေဋ္ဌိဿ ပစ္စလ္လေန ဝိတ္တိဏိတွာ ပဋိဘဏှံ အာဟရထာ”တိ။
တေ “သာဓူ”တိ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ သာဝတ္ထိံ ဂန္တော မဟာသေဋ္ဌိံ
ဒိသ္ဗာ ပဏ္ဏာကာရံ ဒတွာ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသုံ။ မဟာသေဋ္ဌိံ “သ္ဗာဂတံ
ဝေါ”တိ တေသံ အာဝါသဉ္စ ပရိဗ္ဗယဉ္စ ဒါပေတွာ သဟာယကဿ သုခံ
ပုစ္ဆိတွာ ဘဏှံ ဝိတ္တိဏိတွာ ပဋိဘဏှံ ဒါပေသိ။ တေ ပစ္စန္တံ ဂန္တော တမတ္ထံ
အတ္တနော သေဋ္ဌိဿ အာရောစေသုံ။

အပရဘာဂေ အနာထပိဏှိကောပိ တထေဝ ပဉ္စ သကဋသတာနိ တတ္ထ
ပေသေသိ။ မနုဿာ တတ္ထ ဂန္တော ပဏ္ဏာကာရံ အာဒါယ ပစ္စန္တဝါသိကသေဋ္ဌိံ
ပဿိသု။ သော “ကုတော အာဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သာဝတ္ထိတော
တုမှာကံ သဟာယကဿ အနာထပိဏှိကဿ သန္တိကာ”တိ ပုတ္တေ “အနာထ-
ပိဏှိကောတိ ကဿမိ ပုရိသဿ နာမံ ဘဝိဿတိ”တိ ပရိဟာသံ ကတွာ
ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ “ဂစ္ဆထ တုမှေ”တိ ဥယျောဇေသိ။ နေဝ နိဝါသံ၊
န ပရိဗ္ဗယံ ဒါပေသိ။ တေ သယမေဝ ဘဏှံ ဝိတ္တိဏိတွာ ပဋိဘဏှံ အာဒါယ
သာဝတ္ထိံ အာဂန္တော သေဋ္ဌိဿ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသုံ။

အထ သော ပစ္စန္တဝါသိ ပုနပိ ကေဝါရံ တထေဝ ပဉ္စ သကဋသတာနိ
သာဝတ္ထိံ ပေသေသိ။ မနုဿာ ပဏ္ဏာကာရံ အာဒါယ မဟာသေဋ္ဌိံ ပဿိသု။

တေ ပန ဒိသွာ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ မနဿာ “မယံ သာမိ ဧတေသံ နိဝါ-
 သဉ္စ ဘက္ကဉ္စ ပရိဗ္ဗယဉ္စ ဇာနိဿာမာ”တိ ဝတော တေသံ သကဋ္ဌာနိ ဗဟိနဂရေ
 တထာရူပေ ဌာနေ မောစာပေတွာ “တုမေ ဣဓေဝ ဝသထ၊ အမှာကံ
 ဝေါ ဃရေ ယာဂုဘက္ကဉ္စ ပရိဗ္ဗယော စ ဘဝိဿတိ”တိ ဂန္တော ဒါသ-
 ကမ္မကရေ သန္တိပါတေတွာ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေ ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ
 ဝိလုမ္ဗိတွာ နိဝါသနပါရူပနာနိပိ နေသံ အတ္ထိန္တိတွာ ဂေါဏေ ပလာပေတွာ
 သကဋ္ဌာနိ ဝိစက္ကာနိ ကတွာ ဘူမိယံ ဌပေတွာ စက္ကာနိပိ ဂဏှိတွာဝ အဂမံသု။
 ပစ္စန္တဝါသိနော နိဝါသနမတ္တဿပိ သာမိကာ အဟုတွာ ဘိတာ ဝေဂေန
 ပလာယိတွာ ပစ္စန္တမေဝ ဂတာ။ သေဋ္ဌိမနဿာပိ တမတ္ထံ မဟာသေဋ္ဌိနော
 အာရောစေသုံ။ သော “အတ္ထိ ဒါနိဒံ ကထာပါဘတ”န္တိ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တော
 အာဒိတော ပဌာယ သမ္ပံ တံ ပဝတ္ထိ” အာရောစေသိ။ သတ္တာ “န ခေါ ဂဟပတိ
 သော ပစ္စန္တဝါသိ ဣဒါနေဝ ဧဝံသီလော၊ ပုဗ္ဗေပိ ဧဝံသီလောယေဝ အဟော-
 သိ”တိ ဝတော တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
 ဗာရာဏသီယံ မဟာဝိဘဝေါသေဋ္ဌိ အဟောသိ။ တဿေကော ပစ္စန္တဝါသိကော
 သေဋ္ဌိ အဒိဋ္ဌသဟာယော အဟောသိ။ သမ္ပံ အတိတဝတ္ထု ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုသဒိသ-
 မေဝ။ ဗောဓိသတ္တော ပန အတ္တနော မနဿေဟိ “အဇ္ဇ အမေဟိ ဣဒံ နာမ
 ကတ”န္တိ အာရောစိတေ “ပဌမံ အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ အဇာနန္တံ
 ပစ္ဆာ ဝေရူပံ လဘန္တိယေဝါ”တိ ဝတော သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော
 ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၀။ “ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏော၊ ကတတ္ထော နာဝပုဏ္ဏတိ။
 ပစ္ဆာ ကိစ္စေ သမုပ္ပန္နေ၊ ကတ္တာရံ နာမိဂစ္ဆတိ”တိ။

တတြာယံ ပိဏ္ဏတ္ထော—ခတ္ထိယာဒိသု ယော ကောစိ ပုရိသော ပုဗ္ဗေ
 ပဌမတရံ အညေန ကတကလျာဏော ကတူပကာရော ကတတ္ထော နိပ္ပါဒိတ-
 ကိစ္စော ဟုတွာ တံ ပရေန အတ္တနိ ကတံ ကလျာဏဉ္စေဝ အတ္တဉ္စ ဇာနာတိ။
 သော ပစ္ဆာ အတ္တနော ကိစ္စေ သမုပ္ပန္နေ တဿ ကိစ္စဿ ကတ္တာရံ နာမိ-
 ဂစ္ဆတိ န လဘတိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ဣမာယ ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
 ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

၁-လိတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ

၈၃

သတ္တာ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပစ္စန္တဝါသီ ဣဒါနိပိ ပစ္စန္တဝါသီယေဝ၊ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌိ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

အကတညဉ္ဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

အပါယိမှဝဂ္ဂေါ နဝမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သုရာပါနံ မိတ္တဝိန္ဒံ၊ ကာဠကဏ္ဍိ အတ္တဒ္ဓါရံ။
ကိုပက္ကသီလဝိမံသံ၊ မင်္ဂလဉ္ဇာပိ သာရန္တံ။
ကုဟကံ အကတညူ စာတိ။

၁၀-လိတ္တဝဂ္ဂ

၁-လိတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၁)

လိတ္တံ ပရမေန တေဇသာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အပစ္စ-
ဝေက္ခိတပရိဘောဂံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တသ္မိံ ကိရ ကာလေ ဘိက္ခု။
စီဝရာဒိနိ လဘိတွာ ယေဘုယျေန အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ တေ စတ္တာရော
ပစ္စယေ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ ယေဘုယျေန နိရယတိရစ္ဆာန-
ယောနိတော န မုစ္ဆန္တိ။ သတ္တာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဘိက္ခုနံ အနေကပရိ-
ယာယေန ဓမ္မိံ ကထံ ကထေတွာ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ အာဒိနဝံ
ဒဿေတွာ “ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ နာမ စတ္တာရော ပစ္စယေ လဘိတွာ
အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဣတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရော
ပစ္စယေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇေယျာထာ”တိ ပစ္စဝေက္ခနဝိမိံ ဒဿေန္တော “ဣဓ
ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စီဝရံ ပဋိသေဝတိ သီတဿ ပဋိ-
ဃာတာယာ”တိ အာဒိနာ နယေန တန္တိ ဌပေတွာ “ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
ပစ္စယေ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘောဂေါ
နာမ ဟလာဟလဝိသပရိဘောဂသဒိသော။ ပေါရာဏကာ ဟိ အပစ္စဝေက္ခိတွာ
ဒေါသံ အဇာနိတွာ ဝိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဝိပါကန္တေ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိသု”တိ
ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတီတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော အညတရသ္မိံ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော အက္ခရတ္တော အဟောသိ။ အထာပရော ကုဋကုတ္တော ဗောဓိသတ္တေန သဗ္ဗိံ ကိဋ္ဌန္တော အတ္တနော ဇယေ ဝတ္တမာနေ ကေဠိမဏ္ဍလံ န ဘိန္နတိ၊ ပရာဇယကာလေ ပန အက္ခ မုခေ ပက္ခိပိတွာ “အက္ခော နဋ္ဌော”တိ ကေဠိမဏ္ဍလံ ဘိန္နိတွာ ပက္ခမတိ။ ဗောဓိသတ္တော တဿ တံ ကာရဏံ ဥတွာ “ဟောတု၊ ဇာနိဿာ-မေတ္ထ ပတိရူပကာရဏ”န္တိ အက္ခေ အာဒါယ အတ္တနော ဃရေ ဟလာဟလ-ဝိသေန ရဉ္စိတွာ ပုနပျုနံ သုက္ခာပေတွာ တေ အာဒါယ တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ဧဟိ သမ္ပ အက္ခေဟိ ကိဋ္ဌာမာ”တိ အာဟ။ သော “သာရ သမ္မာ”တိ ကေဠိမဏ္ဍလံ သဇ္ဇေတွာ တေန သဗ္ဗိံ ကိဋ္ဌန္တော အတ္တနော ပရာဇယကာလေ ဧကံ အက္ခ မုခေ ပက္ခိပိ။ အထ နံ ဗောဓိသတ္တော တထာ ကရေန္တံ ဒိသ္မာ “ဂိလာယိ တာဝ၊ ပစ္ဆာ ဣဒံ နာမေတန္တိ ဇာနိဿသိ”တိ စောဒေတုံ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၁။ “လိတ္တံ ပရမေန တေဇသာ၊ ဂိလ’မက္ခံ ပုရိသော န ဗုဇ္ဈတိ။
ဂိလ ရေ ဂိလ ပါပရတ္တက၊ ပစ္ဆာ တေ ကဋုကံ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ လိတ္တန္တိ မက္ခိတံ ရဉ္စိတံ။ ပရမေန တေဇသာတိ ဥတ္တမတေဇသမ္ပန္နေန ဟလာဟလဝိသေန။ ဂိလန္တိ ဂိလန္တော။ အက္ခန္တိ ဂဋုကံ။ န ဗုဇ္ဈတိတိ “အယံ မေ ဂိလတော ဣဒံ နာမ ကရိဿတိ”တိ န ဇာနာတိ။ ဂိလ ရေတိ ဂိလာဟိ အရေ။ ဂိလာတိ ပုနပိ စောဒေန္တော ဝဒတိ။ ပစ္ဆာ တေ ကဋုကံ ဘဝိဿတိတိ ဣမသ္မိံ တေ အက္ခေ ဂိလိတေ ပစ္ဆာ တေ ဝိသံ တိဒိဏံ ဘဝိဿတိတိ အတ္တော။

သော ဗောဓိသတ္တဿ ကထေန္တဿေဝ ဝိသဝေဂေန မုတ္တိတော အက္ခိနိ ပရိဝတ္တေတွာ ခန္တံ နာမေတွာ ပတိ။ ဗောဓိသတ္တော “ဣဒါနိဿ ဇီဝိတဒါနံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဩသဝပရိဘာဝိတံ ဝမနယောဂံ ဒတွာဝမေတွာ သပ္ပိဇာဏိတ-မရသက္ကရာဒယော ခါဒါပေတွာ အရောဂံ ကတွာ “ပုန ဧဝရူပံ မာ အကာသိ”တိ ဩဝဒိတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္မံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဘိက္ခဝေ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ နာမ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ကတဝိသပရိဘောဂသဒိသော ဟောတိ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပဏ္ဍိတရတ္တော အဟမေဝ အဟောသိ”။

၂-မဟာသာရဇာတကဝဏ္ဏနာ

၈၅

ကုဋ္ဌဓုတ္တော ပနေတ္ထ န ကထိယတိ၊ ယထာ စ ဧတ္ထ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ယော ပန ဣမသ္မိံ ကာလေ န ပညာယတိ၊ သော န ကထိယတေဝါ”တိ။

လိတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-မဟာသာရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၂)

ဥက္ကဋ္ဌေ ယူရမိစ္ဆန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာရတ္တ ကထေသိ။ ဧကသ္မိဉ္စိ သမယေ ကောသလရညော ဣတ္ထိယော စိန္တယိံသု “ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ နာမ ဒုလ္လဘော၊ တထာ မနုဿပဋိ-
လာဘော ပရိပုဏ္ဏာယတနတာ စ။ မယဉ္စ ဣမံ ဒုလ္လဘံ ခဏသမဝါယံ လဘိတွာပိ အတ္တနော ရုစိယာံ ဝိဟာရံ ဂန္တော ဓမ္မံ ဝါ သောတုံ ဗုဒ္ဓပူဇံ ဝါ ကာတုံ ဒါနံ ဝါ ဒါတုံ န လဘာမ၊ မဉ္ဇူသာယ ပက္ခိတ္တာ ဝိယ ဝသာမ၊ ရညော ကထေတွာ အမှာကံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ အနုစ္ဆရိကံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ပက္ခောသာပေတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောဿာမ၊ တတော ယံ သက္ခိဿာမ၊ တံ ဥဂ္ဂဏိဿာမ၊ ဒါနာဒိနိ စ ပုညာနိ ကရိဿာမ။ ဧဝံ နော အယံ ခဏပဋိလာဘော သဖလော ဘဝိဿတိ”တိ။ တာ သဗ္ဗာပိ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနာ စိန္တိတကာရဏံ ကထယိံသု။ ရာဇာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ရာဇာ ဥယျာနကိဉ္စိ ကိဉ္စိတုကာမော ဥယျာနပါလံ ပက္ခော-
သာပေတွာ “ဥယျာနံ သောဓေဟိ”တိ အာဟ။ ဥယျာနပါလော ဥယျာနံ သောဓေန္တော သတ္တာရံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ ဒိသွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တော “သုဗ္ဗံ ဒေဝ ဥယျာနံ၊ အပိစေတ္ထ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဘဂဝါ နိသိန္တော”တိ အာဟ။ ရာဇာ “သာဓု သမ္ပ၊ သတ္တု၊ သန္တိကေ ဓမ္မမ္ပိ သောဿာ-
မာ”တိ အလင်္ကတရထံ အဘိရုဟိတွာ ဥယျာနံ ဂန္တော သတ္တု၊ သန္တိကံ အဂမာသိ။

တသ္မိဉ္စ သမယေ ဆတ္တပါဏိ နာမေကော အနာဂါမိ ဥပါသကော သတ္တု၊ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏမာနော နိသိန္တော ဟေတိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ အာသင်္က-
မာနော မုဟုတ္တံ ဌတွာ ပုန “သစာယံ ပါပကော ဘဝေယျ၊ န သတ္တု၊ သန္တိကေ နိသိဒိတွာ ဓမ္မံ သုဏေယျ၊ အပါပကေန ဣမိနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ။ ဥပါသကော ဗုဒ္ဓဂါရဝေန

ရညော ပစ္စုပ္ပန် ဝါ ဝန္တန် ဝါ န အကသိ၊ တေနဿ ရာဇာ အနတ္တမနော အဟေသိ။ သတ္တာ တဿ အနတ္တမနဘာဝံ ဥတွာ ဥပါသကဿ ဂုဏ် ကထေသိ “အယံ မဟာရာဇ ဥပါသကော ဗဟုဿတော အာဂတာဂမော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ”တိ။ ရာဇာ “န ဣမိနာ ဩရကေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ယဿ သတ္တာ ဂုဏ် ဝဏ္ဏေတိ”တိ စိန္တေတွာ “ဥပါသက ဝဒေယျာသိ ယေန တေ အတ္ထော”တိ အာဟ။ ဥပါသကော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ ရာဇာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သတ္တာရံ ပဒက္ခိဏံ ဂဟတွာ ပက္ကာမိ။

သော ဧကဒိဝသံ ဥပရိပါသာဒေ မဟာဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ဌိတော တံ ဥပါသကံ ဘုတ္တပါတရာသံ ဆတ္တမာဒါယ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပက္ခောသာ-
ပေတွာ ဝေမာဟ “တွံ ကိရ ဥပါသက ဗဟုဿတော၊ အမှာကဉ္စ ဣတ္ထိယော ဓမ္မံ သောတုကာမာ စေဝ ဥဂ္ဂဟေတုကာမာ စ၊ သာဓု ဝတဿ သစေ တာသံ ဓမ္မံ ဝါစေယျာသိ”တိ။ ဒေဝ ဂိဟိနံ နာမ ရာဇဇန္တပုရေ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ဝါ ဝါစေတုံ ဝါ နပ္ပတိရူပံ၊ အယျာနံ ဝေ ပတိရူပန္တိ။ ရာဇာ “သစ္စံ သေ ဝဒတိ”တိ ဥပယျောဇေတွာ ဣတ္ထိယော ပက္ခောသာပေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဟံ တုမှာကံ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ စ ဓမ္မဝါစနတ္ထာယ စ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ယာစာမိ၊ အသီတိယာ မဟာသာဝကေသု ကတရံ ယာစာမိ”တိ အာဟ။ တာ သဗ္ဗာပိ မန္တေတွာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ အာနန္ဒတ္ထေရမေဝ အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိန္တော ဝေမာဟ “ဘန္တေ အမှာကံ ဂေဟေ ဣတ္ထိယော အာနန္ဒတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောတုဉ္စ ဥဂ္ဂဏိ-
တုဉ္စ ဣန္ဒန္တိ၊ သာဓု ဝတ သစေ ထေရော အမှာကံ ဂေဟေ ဓမ္မံ ဒေသေယျ စေဝ ဝါစေယျ စာ”တိ။ သတ္တာ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိန္တိတွာ ထေရံ အာဏာပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ရညော ဣတ္ထိယော ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တိ စေဝ ဥဂ္ဂဏန္တိ စ။

အထေကဒိဝသံ ရညော စူဠာမဏိ နဋ္ဌော။ ရာဇာ တဿ နဋ္ဌဘာဝံ သုတွာ အမစ္စေ အာဏာပေသိ “သဗ္ဗေ အန္တောဝဋ္ဌဉ္စနကေ မနုဿေ ဂဟေတွာ စူဠာမဏိ အာဟရာပေထာ”တိ။ အမစ္စာ မာတုဂါမေ အာဒိ ကတွာ စူဠာမဏိ ပရိပုစ္ဆန္တာ အဒိသ္မာ မဟာဇနံ ကိလမေန္တိ။ တံ ဒိဝသံ အာနန္ဒတ္ထေရော ရာဇနိဝေသနံ ပဝိဋ္ဌော။ ယထာ တာ ဣတ္ထိယော ပုဗ္ဗေ ထေရံ ဒိသ္မာဝ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ စေဝ ဥဂ္ဂဏန္တိ စ၊ တထာ အကတွာ သဗ္ဗာ ဒေါမနဿပုတ္တာဝ အဟေသုံ။ တတော ထေရေန “ကသ္မာ တုမှေ အဇ္ဇေ

ဝေရူပါ ဇာတာ”တိ ပုစ္ဆိတာ ဝေမာဟံသု “ဘန္တေ ရညော စူဠာမဏိ”
 ပရိယေသာမာတိ အမစ္စာ မာတုဂါမေ ဥပါဒါယ အန္တောဝဋ္ဋေနကေ
 ကိလမေန္တိ၊ န ဇာနာမ ကဿ ကိံ ဘဝိဿတိတိ၊ တေနမှ ဒေါမနဿပုတ္တာ”တိ။
 ထေရော “မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ တာ သမဿာသေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ
 ပညတ္တာသနေ နိဿိဒိတွာ “မဏိ ကိရ တေ မဟာရာဇ နဋ္ဌော”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ
 ဘန္တေတိ။ အသက္ခိ ပန တံ အာဟရာပေတုန္တိ။ ဘန္တေ သဗ္ဗံ အန္တောဇနံ
 ဂဟေတွာ ကိလမေန္တောပိ န သက္ကောမိ အာဟရာပေတုန္တိ။ မဟာရာဇ
 မဟာဇနံ အကိလမေတွာဝ အာဟရဏူပါယော အတ္တိတိ။ ကတရော ဘန္တေတိ။
 ဝိဏ္ဏဒါနံ မဟာရာဇာတိ။ ကတရံ ဝိဏ္ဏဒါနံ ဘန္တေတိ။ “မဟာရာဇ ယတ္ထကေသု
 အာသကာံ အတ္တိ၊ တေ ဂဟေတွာ ဧကေကဿ ဧကေကံ ပလာလပိဏ္ဏံ ဝါ
 မတ္တိကာပိဏ္ဏံ ဝါ ဒတွာ ‘ဇုမံ ပစ္စုသကာလေ အာဟရိတွာ အသုကဋ္ဌာနေ
 နာမ ပါတေထာ’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယေန ဂဟိတော ဘဝိဿတိ၊ သော တသ္မိံ
 ပက္ခိပိတွာ အာဟရိဿတိ။ သစေ ပဌမဒိဝသေယေဝ ပါတေန္တိ၊ ဣစ္စေတံ
 ကုသလံ။ နော စေ ပါတေန္တိ၊ ဒုတိယဒိဝသေပိ တတိယဒိဝသေပိ တထေဝ
 ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ မဟာဇနော စ န ကိလမိဿတိ၊ မဏိဉ္စ လဘိဿသိ”တိ
 ဧဝံ ဝတွာ ထေရော အဂမာသိ။

ရာဇာ ဝုတ္တနယေနဝ တယော ဒိဝသေ ဒါပေသိ၊ နေဝ မဏိံ အာဟရိံသု။
 ထေရော တတိယဒိဝသေ အာဂန္တာ “ကိံ မဟာရာဇ ပါတိတော မဏိံ”တိ
 ပုစ္ဆိ။ န ပါတေန္တိ ဘန္တေတိ။ “တေန ဟိ မဟာရာဇ မဟာတလသ္မိံယေဝ
 ပဋိစ္စန္ဓဋ္ဌာနေ မဟာစာဋိံ ဌပါပေတွာ ဥဒကဿ ပုရာပေတွာ သာဏိံ
 ပရိက္ခိပါပေတွာ ‘သဗ္ဗေ အန္တောဝဋ္ဋေနကမနဿာ စ ဣတ္ထိယော စ ဥတ္တရသင်္ဂံ
 ကဘွာ ဧကေကောဝ အန္တောသာဏိံ ပဝိသိတွာ ဟတ္ထံ ဧဝာပိတွာ
 အာဂစ္ဆန္တိ’တိ ဝဒေဟိ”တိ ထေဇျေ ဣမံ ဥပါယံ အာစိက္ခိတွာ ပဏ္ဏာမိ။
 ရာဇာ ဟထာ ကာရေသိ။ မဏိစောရော စိန္တေသိ “ဓမ္မဘန္တောဂါရိကော ဣမံ
 အဓိကရဏံ အာဒါယ မဏိံ အဒဿေတွာ ဩသက္ကိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေတံ”
 ပါတေတုံ ဒါနိ ဝဇ္ဇတိ”တိ မဏိံ ပဋိစ္စန္ဓံ ကတွာ အာဒါယ အန္တောသာဏိံ
 ပဝိသိတွာ စာဋိယံ ပါတေတွာ နိက္ခမိ။ သဗ္ဗေသံ နိက္ခန္တကာလေ ဥဒကံ
 ဆဋ္ဌေတွာ မဏိံ အဒ္ဓသံသု။ ရာဇာ “ထေရံ နိဿာယ မဟာဇနံ အကိလ-
 မေတွာဝ မေ မဏိ လဋ္ဌေါ”တိ တုဿိ၊ အန္တောဝဋ္ဋေနကမနဿာပိ “ထေရံ
 နိဿာယ မဟာဒုက္ခတော မုတ္တမာ”တိ တုဿိသု။ “ထေရဿာနဘာဝေန

ရညော စူဠာမဏိ လဗ္ဗေါ”တိ ထေရဿာနဘာဓေါ သကလနဂရေ စေဝ
ဘိက္ခုသံဃေ ၈ ပါကဇ္ဇော ဇာတော။

ဓမ္မသဘာယံ သန္ဓိသိန္ဓာ ဘိက္ခု။ ထေရဿ ဂုဏ် ဝဏ္ဏယိံသု “အာဝုသော
အာနန္ဒတ္ထေရော အတ္တနော ဗဟုဿုတတာယ ပဏ္ဍိစ္ဆေန ဥပါယကုသလတာယ
မဟာဇနံ အင်္ဂါလမေတွာ ဥပါယေနေဝ ရညော မဏိ” ဒဿေသိ”တိ။ သတ္တာ
အာဂန္ဓာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနိ အာနန္ဒေနေဝ
ပရဟတ္ထဂတံ ဘဏ္ဍံ ဒဿိတံ၊ ပုဗ္ဗေပိ ပဏ္ဍိတာ မဟာဇနံ အင်္ဂါလမေတွာ
ဥပါယေနေဝ တိရစ္ဆာနဟတ္ထဂတံ ဘဏ္ဍံ ဒဿယိံသု”တိ ဝတွာ အတိတံ
အာဟရိ။

အလီတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတ္တော တဿေဝ အမစ္ဆော အဟောသိ။ အထေကဒိဝံ
ရာဇာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဝနန္တရာနိ ဝိစရိတွာ ဥဒကကိဋ်
ကိဋ်တုကာမော မင်္ဂလပေါက္ခရဏိံ ဩတရိတွာ ဣတ္တာဂါရမ္ပိ ပက္ခောသိ။
ဣတ္ထိယော အတ္တနော အတ္တနော သီသုပဂဂိပုဂါဒိနိ အာဘရဏာနိ ဩမုဗ္ဗိတွာ
ဥတ္တရာသင်္ဂေသု ပက္ခိဝိတွာ သမုဂ္ဂပိဋ္ဌေသု ဌပေတွာ ဒါသိယော ပဋိစ္ဆာပေတွာ
ပေါက္ခရဏိံ ဩတရိံသု။ အထေကာ ဥယျာနမက္ကဋိ သာခန္တရေ နိသိန္ဓာ ဒေဝိ
ပိဋ္ဌန္တနာနိ ဩမုဗ္ဗိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂေ ပက္ခိဝိတွာ သမုဂ္ဂပိဋ္ဌေ ဌပယမာနံ ဒိသွာ
တဿာ မုတ္တာဟာရံ ပိဋ္ဌန္တိတုကာမာ ဟုတွာ ဒါသိယာ ပမာဒံ ဩလောက-
ယမာနာ နိသိဒိ၊ ဒါသိဝိ တံ ရက္ခမာနာ တဟံ တဟံ ဩလော-
ကေတွာ နိသိန္ဓာယေဝ နိဗ္ဗာယိတုံ၊ အာရဘိ။ မက္ကဋိ တဿာ ပမာဒဘာဝံ
ဥတွာ ဝါတဝေဂေန ဩတရိတွာ မဟာမုတ္တာဟာရံ ဂီဝါယ ပဋိမုဗ္ဗိတွာ
ဝါတဝေဂေန ဥပ္ပတိတွာ သာခန္တရေ နိသိဒိတွာ အညာသံ မက္ကဋိနံ
ဒဿနဘယေန ကေသျိ ရက္ခသုသိရဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဥပသန္တုပသန္တာ ဝိယ
တံ ရက္ခမာနာ နိသိဒိ။

သာဝိ ခေါ ဒါသိ ပဋိမုဗ္ဗိတွာ မုတ္တာဟာရံ အပဿန္တိ ကမ္မမာနာ အညံ
ဥပါယံ အဒိသွာ “ပုရိသော ဒေဝိယာ မုတ္တာဟာရံ ဂဟေတွာ ပလာတော”တိ
မဟာဝိရဝံဝိရဝိ၊ အာရက္ခမနဿာ တတော တတော သန္ဓိပတိတွာ တဿာ ဝစနံ
သုတွာ ရညော အာရောဓယိံသု။ ရာဇာ “စောရံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ၊ ပုရိသာ

၂-မဟာသာရဇာတကဝဏ္ဏနာ

၈၉

ဥယျာနာ နိက္ခမိတွာ “စောရံ ဂဏှထ၊ စောရံ ဂဏှထာ”တိ ဣတော စိတော စ
 ဩလောကေန္တိ။ အထေကော ဇာနပဒေါ ဗလိကာရကပုရိသော၊ တံ သဒ္ဓိ
 သုတွာ ကမ္မမာနော ပလာယိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇပုရိသာ “အယံ စောရော
 ဘဝိဿတိ”တိ အနုဗန္ဓိတွာ တံ ဂဟေတွာ ပေါထေတွာ “အရေ ဒုဋ္ဌစောရ
 ဧဝံ မဟာသာရံ နာမ ပိဋ္ဌန္တနံ အဝဟရိဿသိ”တိ ပရိဘာသံ သု။ သော စိန္တေသိ
 “သစာဟံ ‘န ဂဏှာမီ’တိ ဝက္ခာမိ၊ အဇ္ဇ မေ ဇီဝိတံ နတ္ထိ၊ ပေါထေန္တာယေဝ
 မံ မာရေဿန္တိ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒာမိ န”န္တိ။ သော “အာမ သာမိ ဂဟိတံ မေ”တိ
 အာဟ၊ အထ နံ ဗန္ဓိတွာ ရညော သန္တိကံ အာနယိံသု။ ရာဇာဝိ နံ ပုစ္ဆိ
 “ဂဟိတံ တေ မဟာသာရပိဋ္ဌန္တနံ”န္တိ။ အာမ ဒေဝါတိ၊ ဣဒါနိ တံ ကဟန္တိ။
 ဒေဝ မယာ မဟာသာရံ နာမ မဇ္ဇပိဋ္ဌမိ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ သေဋ္ဌိ ပန မံ မဟာသာရ-
 ပိဋ္ဌန္တနံ ဂဏှာပေသိ၊ သောဟံ တံ ဂဟေတွာဝ တဿ အဒါသိ၊ သော နံ
 ဇာနာတိတိ။

ရာဇာ သေဋ္ဌိံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဂဟိတံ တေ ဣမဿ ဟတ္ထတော
 မဟာသာရပိဋ္ဌန္တနံ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ ကဟံ တန္တိ။ ပုရောဟိတဿ မေ
 ဒိန္တန္တိ။ ပုရောဟိတမ္ပိ ပက္ခောသာပေတွာ တထေဝ ပုစ္ဆိ၊ သောပိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒာ
 “ဂန္ဓဗ္ဗဿ မေ ဒိန္တ”န္တိ အာဟ။ တမ္ပိ ပက္ခောသာပေတွာ “ပုရောဟိတဿ
 ဟတ္ထတော တေ မဟာသာရပိဋ္ဌန္တနံ ဂဟိတံ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ ကဟံ
 တန္တိ။ ကိလေသဝသေန မေဝဏ္ဏဒါသိယာ ဒိန္တန္တိ။ တမ္ပိ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ၊
 သာ “န ဂဏှာမီ”တိ အာဟ။ တေ ပဉ္စ ဇနေ ပုစ္ဆန္တာနုညေဝ သုရိယော အတ္ထံ
 ဝတော။ ရာဇာ “ဣဒါနိ ဝိကာလော ဇာတော၊ သွေ ဇာနိဿာမာ”တိ တေ
 ပဉ္စ ဇနေ အမစ္စာနံ ဒတွာ နဂရံ ပါရိသိ။

ဗောဓိသတ္တော စိန္တေသိ “ဣဒံ ပိဋ္ဌန္တနံ အန္တောဝဋ္ဌဉ္စေ နဋ္ဌံ၊ အယဉ္စ ဂဟ-
 ပတိကော ဗဟိဝဋ္ဌဉ္စေ၊ ဒွါရေဝိ ဗလဝါရက္ခော၊ တသ္မာ အန္တောဝဋ္ဌဉ္စေနကာနမ္ပိ
 တံ ဂဟေတွာ ပလာယိတုံ န သက္ကာ။ ဧဝံ နေဝ ဗဟိဝဋ္ဌဉ္စေနကာနံ၊ န အန္တော၊
 ဥယျာနေ ဝဋ္ဌဉ္စေနကာနံ ဂဟဏူပါယော ဒိဿတိ။ ဣမိနာ ဒုဂ္ဂတမနုဿေန
 ‘သေဋ္ဌိဿ မေ ဒိန္တ’န္တိ ကထေန္တေန အတ္ထန္တော မောက္ခတ္တာယ ကထိတံ
 ဘဝိဿတိ၊ သေဋ္ဌိနာပိ ‘ပုရောဟိတဿ မေ ဒိန္တ’န္တိ ကထေန္တေန ‘ဧကေတော
 ဟုတွာ နိတ္ထရိဿာမီ’တိ စိန္တေတွာ ကထိတံ ဘဝိဿတိ၊ ပုရောဟိတေနာပိ
 ‘ဂန္ဓဗ္ဗဿ မေ ဒိန္တ’န္တိ ကထေန္တေန ‘ဗန္ဓနာဂါရေ ဂန္ဓဗ္ဗံ နိဿာယ သုခေန
 ဝသိဿာမာ’တိ စိန္တေတွာ ကထိတံ ဘဝိဿတိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗေနာပိ ‘ဝဏ္ဏဒါသိယာ
 မေ ဒိန္တ’န္တိ ကထေန္တေန ‘ဧကေန္တေန အနုက္ကဏ္ဍိတာ ဘဝိဿာမာ’တိ

စိန္တေတွာ ကထိတံ ဘဝိဿတိ၊ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိပိ စောရေဟိ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဥယျာနေ မက္ကဋ္ဌာ ဗဟူ၊ ပိဋန္တနေ နေ ကိဿာ မက္ကဋ္ဌိယာ ဟတ္ထေ အာရုဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ” ဟိ။ သော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “မဟာရာဇ စောရေ အမှာကံ နိယျာဒေထ၊ မယံ တံ ကိစ္စံ သောသောမာ” တိ အာဟ။ ရာဇာ “သာဓု ပဏှိတ၊ သောဓေဟိ” တိ တဿ နိယျာဒေသိ။

ဗောဓိသတ္တော အတ္တနော ဒါသပုရိသေ ပက္ခောသာပေတွာ တေ ပဉ္စ ဇနေ ဧကသ္မိယေဝ ဌာနေ ဝသာပေတွာ သမန္တာ အာရက္ခံ ကတွာ ကဏှံ ဒတွာ “ယံ တေ အညမညံ ကထေန္တိ၊ တံ မယံ အာရောစေထာ” တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ တေ တထာ အင်္ကသု။ တတော မနုဿာနံ သန္တိသိန္ဓဝေလာယ သေဋ္ဌိတံ ဂဟပတိကံ အာဟ “အရေ ဒုဋ္ဌဂဟပတိ တယာ အဟံ၊ မယာ ဝါ တံ ကဟံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ကဒါတေ မယံ ပိဋန္တနံ ဒိန္တံ” ဟိ အာဟ။ သော “သာမိ မဟာသေဋ္ဌိ အဟံ မဟာသာရံ နာမ ရုက္ခသာရပါဒကံ မဉ္ဇူပိဋ္ဌမ္ပိ န ဇာနာမိ၊ ‘တံ နိဿာယ ပန မောက္ခံ လဘိဿာမိ’ တိ ဧဝံ၊ အဝစံ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈ သာမိ” တိ အာဟ။ ပုရောဟိ- ဟောပိ သေဋ္ဌိ” အာဟ “မဟာသေဋ္ဌိ တံ ဣမိနာ အတ္တနော အဒိန္နကမေဝ မယံ ကထံ အဒါသိ” တိ။ “မယမ္ပိ ဒွေ ဣဿရာ၊ အမှာကံ ဧကတော ဟုတွာ ဌိတ- ကာလေ ကမ္ပံ ဒိပ္ပံ နိပ္ပဋ္ဌိဿတိ” တိ ကထေသိန္တိ။ ဂန္ဓဗ္ဗောပိ ပုရောဟိတံ အာဟ “ဗြာဟ္မဏ ကဒါ တယာ မယံ ပိဋန္တနံ ဒိန္တံ” ဟိ။ “အဟံ တံ နိဿာယ ဝသနဋ္ဌာနေ သုခံ ဝသိဿာမိ” တိ ကထေသိန္တိ။ ဝဏှဒါသိပိ ဂန္ဓဗ္ဗံ အာဟ “အရေ ဒုဋ္ဌဂန္ဓဗ္ဗ အဟံ ကဒါ တဝ သန္တိကံ ဂတပုဗ္ဗာ၊ တံ ဝါ မမ သန္တိကံ အာဂတပုဗ္ဗော၊ ကဒါ တေ မယံ ပိဋန္တနံ ဒိန္တံ” ဟိ။ ဘဂိနိ ကိံ ကာရဏာ ကုဇ္ဈသိ၊ “အမေသု ပဉ္စသု ဧကတော ဝသန္တေသု ဃရာဝါသော ဘဝိဿတိ၊ အနုက္ကဏ္ဍမာနာ သုခံ ဝသိဿာမာ” တိ ကထေသိန္တိ။ ဗောဓိသတ္တော ပယောဇိတမနုဿာနံ သန္တိကာ တံ ကထံ သုတွာ တေသံ တထတော အစောရဘာဝံ ဥတွာ “မက္ကဋ္ဌိယာ ဂဟိတပိဋန္တနံ ဥပါယေနဝ ပါတေဿ” ဟိ ဂေဏှမယာနိ ဗဟူနိ ပိဋန္တနာနိ ကာရေတွာ ဥယျာနေ မက္ကဋ္ဌိယော ဂါဟာပေတွာ ဟတ္ထပါဒဂိဝါသု ဂေဏှ- ပိဋန္တနာနိ ပိဋန္တပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဣတရာ မက္ကဋ္ဌိ ပိဋန္တနံ ရက္ခမာနာ ဥယျာ- နေ ဧဝံ နိသိဒ္ဓိ။

ဗောဓိသတ္တော မနုဿေ အာဏာပေသိ “ဂစ္ဆတ တုမေ၊ ဥယျာနေ သိဗ္ဗာ မက္ကဋ္ဌိယော ဥပစာရေထ၊ ယဿာ တံ ပိဋန္တနံ ပဿထ၊ တံ ဥတ္တာသေတွာ ပိဋန္တနံ ဂဏှထာ” တိ။ တာပိ ခေါ မက္ကဋ္ဌိယော “ပိဋန္တနံ နော လဒ္ဓံ” ဟိ

တုဋ္ဌပဟဋ္ဌာ ဥယျာနေ ဝိစရန္တိယော တဿာ သန္တိကံ ဂန္တာ “ပဿ အမှာကံ ပိဋ္ဌန္တန”န္တိ အာဟံသု။ သာ မက္ကဋ္ဌိ အသဟမာနာ “ကိ” ဣမိနာ ဂေဏှပိဋ္ဌန္တနေ-
နာ”တိ မုတ္တာဟာရံ ပိဋ္ဌန္တိတွာ နိက္ခမိ။ အထ နံ တေ ပုရိသာ ဒိသွာ ပိဋ္ဌန္တနံ
ဆဿပေတွာ အာဟရိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ အဓံသု။ သော တံ အာဒါယ
ရညော ဒဿေတွာ “ဣဒံ တေ ဒေဝ ပိဋ္ဌန္တနံ၊ တေ ပဉ္စပိ အစောရာ၊ ဣဒံ ပန
ဥယျာနေ မက္ကဋ္ဌိယာ အဘာတ”န္တိ အာဟ။ ကထံ ပန တေ ပဏှိတ မက္ကဋ္ဌိယာ
ဟတ္ထံ အာရုဋ္ဌဘာဝေါ ဣတော၊ ကထံ ဧေ ဂဟိတန္တိ။ သော သဗ္ဗံ အာစိက္ခိ။
ရာဇာ တုဋ္ဌမာနသော “သင်္ဂါမသီသာဒိသု နာမ သူရာဒယော ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ
ဟောန္တိ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ထုတိံ ကရေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၂။ “ဥက္ကဋ္ဌေ သူရမိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိသု အကုတူဟလံ။
ဝိယဉ္ဇ အန္တုပါနမှိ၊ အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏှိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌေတိ ဥပကဋ္ဌေ၊ ဥဘတောဗျူဋ္ဌေ သင်္ဂါမေ သမ္ပဟာရေ ဝတ္တ-
မာနေတိ အတ္ထော။ သူရမိစ္ဆန္တိတိ အသင်္ဂါယာပိ မတ္တကေ ပတမာနာယ
အပလာယိနံ သူရံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တသ္မိံ ခဏေ ဝေရူပေါ သင်္ဂါမယောဓော ပတ္ထေ-
တဗ္ဗော ဟောတိ။ မန္တိသု အကုတူဟလန္တိ ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ဩသမ္ပန္တန-
ကာလေ ဥပ္ပန္နေ မန္တိသု၊ ယော အကုတူဟလော အဝိကိဏှဝါစော မန္တိ
န ဘိန္တတိ၊ တံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဒိသော တေသု ဌာနေသု ပတ္ထေတဗ္ဗော ဟောတိ။
ဝိယဉ္ဇ အန္တုပါနမှိတိ မရရေ အန္တုပါနေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ သဟပရိဘုဉ္ဇနတ္ထာယ
ဝိယပုဂ္ဂလံ ပတ္ထေန္တိ၊ တာဒိသော တသ္မိံ ကာလေ ပတ္ထေတဗ္ဗော ဟောတိ။
အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏှိတန္တိ အတ္ထဂန္တိရေ ဓမ္မဂန္တိရေ ကိသ္မိပ္ပိဒေဝ ကာရဏေ
ဝါ ပဉ္စေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ ပဏှိတံ ဝိစက္ခဏံ ဣစ္ဆန္တိ။ တထာရူပေါ ဟိ တသ္မိံ သမယေ
ပတ္ထေတဗ္ဗော ဟောတိတိ။

ဧဝံ ရာဇာ ဗောဓိသတ္တံ ဝဏ္ဏေတွာ ထောမေတွာ ဃနဝဿံ ဝဿေန္တော
မဟာမေသော ဝိယ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူဇေတွာ တဿောဝါဒေ ဌတွာ
ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္မံ ဂတော၊ ဗောဓိသတ္တောပိ ယထာကမ္မံ
ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ထေရဿ ဂုဏံ ကထေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္တော အဟောသိ၊ ပဏှိတာမစ္စော
ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာသာရဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-ပိဿာသစ္စောဇနတတကဝဏ္ဏနာ (၉၃)

န ရိသသေ အဝိသဇ္ဇတ္တတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဝိဿာ-
သဘောဇနံ အာရုပ္ပ ကထေသိ။ တသ္မိံ ကိရ သမယေ ယေဘုယျေန ဘိက္ခု။
“မာတရာ နော ဒိန္နံ၊ ပိတရာ နော ဒိန္နံ၊ ဘာတရာ၊ ဘဂိနိယာ၊ စူဠမာတရာ၊
စူဠပိတရာ၊ မာတုလေန၊ မာတုလာနိယာ ဒိန္နံ။ အမှာကံ ဂိဟိကာလေဝိ ဘိက္ခု၊
ကာလေဝိ ဇေတေ ဒါတုံ ယုတ္တရူပါဝါ”တိ ဉ္ဇုတိဟိ ဒိန္နေ စတ္တာရော ပစ္စယေ
ဝိဿတ္တာ ဟုတ္တာ အပစ္စဝေက္ခိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ သတ္တာ တံ ကာရဏံ ပုတ္တော
“ဘိက္ခုနံ မယာ ဓမ္မဒေသနံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဘိက္ခု။ သန္ဓိပါတာပေတွာ
“ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ နာမ ဉ္ဇုတိဟိပိ အညာတိဟိပိ ဒိန္နကေ စတ္တာရော ပစ္စယေ
ပစ္စဝေက္ခိတ္တာပ ပရိဘောဂေါ ကာတဗျော။ အပစ္စဝေက္ခိတ္တာ ပရိဘောဂံ ကတ္တာ
ဟိ ကာလံ ကုရုမာနော ဘိက္ခု ယက္ခပေတအတ္တဘာဝတော န မုစ္ဆတိ။ အပစ္စ-
ဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ နာမေသ ဝိသပရိဘောဂသဒိသော။ ဝိသံ ဟိ ဝိဿာ-
သိကေန ဒိန္နကမ္ပိ အဝိဿာသိကေန ဒိန္နကမ္ပိ မာရေတိယေဝ။ ပုဗ္ဗေပိ ဝိဿာ-
သေန ဒိန္နံ ဝိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္တာ ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာ”တိ ဝတ္တာ အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ အဟောသိ။ တဿေကော ဂေါပါလကော ကိဋ္ဌ- သမ္မာသေမယေ ဂါဝေါ ဂဟေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ ဂေါသာလံ^၁ ကတွာ ရက္ခန္တော ဝသတိ။ သေဋ္ဌိနော စ ကာလေန ကာလံ ဂေါရသံ အာ- ဟရတိ။ အထဿ ဂေါသာလာယ^၂ အဝိဒ္ဓရေ သီဟော နိဝါသံ ဂဏှိ၊ ဂါဝိနံ သီဟသန္တာသေန မိလာတာနံ ခီရံ မန္တံ အဟောသိ။ အထ နံ ဧကဒိဝသံ သပ္ပိ အာဒါယ အာဂတံ သေဋ္ဌိ ပုစ္ဆိ “ကိံ န ခေါ သမ္ပ ဂေါပါလက မန္တံ သပ္ပိ”တိ။ သော တံ ကာရဏံ အာစိက္ခံ။ အတ္ထိ ပန သမ္ပ တဿ သီဟဿ ကတ္ထမိ ပဋိ- ဗန္ဓောတိ။ အတ္ထိဿ သာမိ ဧကာယ မိဂမာတုကာယသဋ္ဌိံ သံသဂ္ဂေါတိ။ သက္ကာ ပန တံ ဂါဟာပေတုန္တိ။ သက္ကာ သာမီတိ။ “တေန ဟိ တံ ဂဟေတွာ တဿာ နလာဂ္ဂတော ပဋ္ဌာယ သရီရေ လောမာနိ ဝိသေန ပုနပ္ပုနံ ရဇိတွာ သုက္ခာ- ပေတွာ ခွေ တယော ဒိဝသေ အတိက္ကာမေတွာ တံ မိဂမာတုကံ ဝိသန္ဓေဟိ။ သော တဿာ သိနေဟေန သရီရံ လေဟိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိဿတိ။ အထဿ စမ္ပနဒါဌာ စေဝ ဝသဉ္စ မံသဉ္စ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ ဟလာဟလဝိသံ ဒတ္တာ ဥယျောဇေသိ။

သော ဂေါပါလကော ဇာလံခိပိတွာ ဥပါယေန တံ မိဂမာတုကံ ဂဏှိတွာ တထာ အကာသိ။ သီဟော တံ ဒိသ္မာဝ ဗလဝသိနေဟေန တဿာ သရီရံ လေဟိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိ။ ဂေါပါလကောပိ စမ္မာဒိနိ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဗောဓိသတ္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “ပရေသု သိနေဟော နာမ န ကာတဗ္ဗော၊ ဧဝံ ဗလသမ္ပန္နောပိ သီဟော မိဂရာဇာ ကိလေသဝသေန သံသဂ္ဂံ နိဿာယ မိဂမာတုကာယ သရီရံ လေဟန္တော ဝိသပရိဘောဂံ ကတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တော”တိ ဝတွာ သမ္ပတ္တ-
ပရိသုဿ ဓန္တိ ဇေဓိသန္တော ဣမံ ဂါရမာဟ—

၉၃။ “န ဝိဿသေ အဝိဿန္တေ၊ ဝိဿန္တေပိ န ဝိဿသေ။
ဝိဿာသာ ဘယမန္တေတိ၊ သီဟံမိ ဂိဂမာတုကာ”တိ။

တကြာယံ သင်္ခေပတ္တော—ယော ပုဗ္ဗေ သဘယော အတ္တနိ အဝိဿန္တော အဟောသိ၊ တသ္မိံ အဝိဿန္တေ၊ ယော ပုဗ္ဗေပိ နိဗ္ဗယော အတ္တနိ ဝိဿာသိ-
ကောယေဝ၊ တသ္မိံ ဝိဿန္တေပိ န ဝိဿသေ၊ နေဝ ဝိဿာသံ ကရေယု။ ကိ-
ကာရဏာ? ဝိဿာသာ အယမန္တေတိ၊ ယော ဟိ မိတ္တေပိ အမိတ္တေပိ ဝိဿာ-
သော၊ တတော ဘယမေဝ အာဂစ္ဆတိ။ ကထံ? သီဟံမိ ဂိဂမာတုကာ၊ ယထာ
မိတ္တသန္တိဝဝသေန ကတဝိဿာသာယ မိဂမာတုကာယ သန္တိကာ သီဟဿ
ဘယံ အန္တေတိ၊ ဥပဂတံ သမ္ပတ္တန္တိ အတ္တော။ ယထာ ဝါ ဝိဿာသဝသေန
သီဟံ မိဂမာတုကာ အန္တေတာ ဥပဂတာတိပိ အတ္တော။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
ကတွာ ယထာကမ္မံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
မဟာသေဋ္ဌိ အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဝိဿာသဘောဇနဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-လောမဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၄)

သောတတ္ထော သောသိန္ဓော စေဝါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေသာလိံ ဥပ-
 နိဿာယ ပါဠိကာရာမေ ဝိဟရန္တော သုနက္ခတ္တံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ကေသုပ္ပါ
 သမယေ သုနက္ခတ္တော သတ္တု ဥပဋ္ဌာကော ဟုတော ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဝိစရ-
 မာနော ကောရက္ခတ္တိယဿ ဓမ္မံ ရောစေန္တော ဒသဗလဿ ပတ္တစိဝရံ နိယျာ-
 ဒေတွော ကောရက္ခတ္တိယံ နိဿာယ ဝေသာလိံ။ တဿ ကာလကဉ္စိကအသုရယော-
 နိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလေ ဂိဟိ ဟုတော “နတ္ထိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥတ္တရိ
 မနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော၊ တက္ကပရိယာဟတံ သမဏော
 ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဝိမံသာနုစရိတံ သယံပဋိဘာနံ။ ယဿ စ ချီဿ
 အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ န သော နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခ-
 ယာယာ”တိ၊ ဝေသာလိယံ တိဏ္ဍိ ပါကာရာနံ အန္တရေ ဝိစရန္တော သတ္တု
 အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပိဏ္ဍာယ စရန္တော တဿေဝံ အဝဏ္ဏံ
 ဘာသန္တဿ သုတော ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော တမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။
 ဘဂဝါ “ဂေါတမော သာရိပုတ္တ သုနက္ခတ္တော မောဃပုရိသော၊ ကောဓ-
 ဝသေနေဝမာဟ၊ ကောဝေသေနာပိ ပန” န သော နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ
 ဒုက္ခက္ခယာယာ’တိ ဝဒန္တော အဇာနိတွာပိ မယံ ဂုဏဇေဝ ဘာသတိ။ န ခေါ
 ပန သော မောဃပုရိသော မယံ ဂုဏံ ဇာနာတိ။ မယံ ဟိ သာရိပုတ္တ ဆ
 အဘိညာ နာမ အတ္ထိ၊ အယဉ္စိ မေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မောဝ။ ဒသဗလဉာဏာနိ
 အတ္ထိ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ အတ္ထိ၊ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ အတ္ထိ၊
 ပဉ္စဂတိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ အတ္ထိ၊ အယဉ္စိ မေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မောဝ။ ဧဝံ ဥတ္တရိ-
 မနုဿဓမ္မသမန္တာဂတံ ပန မံ ယော ဧဝံ ဝဒေယျ ‘နတ္ထိ သမဏဿ ဂေါတမဿ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော’တိ၊ သော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ
 ဒိဋ္ဌိ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ”တိ ဧဝံ အတ္တနော
 ဝိဇ္ဇမာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဂုဏံ ကထေတွာ “သုနက္ခတ္တော ကိရ သာရိပုတ္တ
 ကောရက္ခတ္တိယဿ ဒုက္ခရကာရိကာယ မိစ္ဆာတပေ ပသန္တော၊ မိစ္ဆာတပေ
 ပသိဒန္တေန” ပန မယံ ဧဝံ ပသိဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အဟဉ္စိ ဣတော ကေနဂုတိကပ္ပ-
 မတ္တကေ ‘အတ္ထိ န ခေါ ဣတ္ထ သာရော’တိ ဗာဟိရကံ မိစ္ဆာတပံ ဝိမံသန္တော
 စတုရင်္ဂသမန္တာဂတံ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသိ၊ တပဿိ သုဒ္ဓံ ဟောမိ ပရမတပဿိ။

၁-ဝသိတွာ (သိ)	၂-မ ၁-၉၇-ပိဋေ။
၃-ကောဝေသနေဝ (က)	၄-ပသိဒန္တော (သျှာ၊ ဣ)

လူခေါ်သုခံ ဟောမိ ပရမလူခေါ်၊ ဇေဂုစ္ဆိ သုခံ ဟောမိ ပရမဇေဂုစ္ဆိ၊ ပဝိဝိတ္တော သုခံ ဟောမိ ပရမပဝိဝိတ္တော”တိ ဝတ္တာ ထေရေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဧကနဂုတိကပ္ပမတ္တကေ ဗောဓိသတ္တော “ဗာဟိရကတပံ ဝိမံသိဿာမိ”တိ အာဇီဝကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အစေလကော အဟောသိ ရဇောဇလ္လိကော၊ ပဝိဝိတ္တော အဟောသိ ဧကဝိဟာရိ။ မနုဿေ ဒိသ္မာ မိဂေါ ဝိယ ပလာယိ၊ မဟာဝိကတိဘောဇနော အဟောသိ၊ ဝဏ္ဏကဂေါမယာဒိနိ ပရိဘုဉ္ဇေ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရတ္ထာယ အရညေ ဧကသ္မိံ ဘိဿနကေ ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟာသိ။ တသ္မိမ္ပိ ဝိဟရန္တော ဟိမပါတသမယေ အန္တရဋ္ဌကေ ရတ္ထိံ ဝနသဏ္ဍာ နိက္ခမိတွာ အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရိတွာ သူရိယေ ဥဂ္ဂတေ ဝနသဏ္ဍံ ပဝိသတိ။ သောယထာ ရတ္ထိံ အဗ္ဘောကာသေ ဟိမောဒကေန တိန္တော၊ တထေဝဒိဝါ ဝနသဏ္ဍတော ပဋ္ဌရန္တေဟိ ဥဒကဗိန္ဒုဟိ တေမယိ။ ဧဝံ အဟောရတ္ထံ သီတဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ ဂိမ္မာနံ ပန ပစ္ဆိမေ မာသေ ဒိဝါ အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရိတွာ ရတ္ထိံ ဝနသဏ္ဍံ ပဝိသတိ။ သောယထာ ဒိဝါ အဗ္ဘောကာသေ အာတပေန ပရိဋ္ဌာဟပ္ပတ္တော၊ တထေဝ ရတ္ထိံ နိဝါတေ ဝနသဏ္ဍေ ပရိဋ္ဌာဟံ ပါပုဏာတိ၊ သရိရာ သေဒဒရာ မုစ္ဆန္တိ။ အထဿ ပုဗ္ဗေ အဿုတပုဗ္ဗာ အယံ ဂါထာ ပဋိဘာသိ—

၉၄။ “သောတတ္တော သောသိန္နော” စေဝ၊ ဧကော ဘိဿနကေ ဝနေ။ နဂ္ဂေါ န စဂ္ဂိမာသိန္နော၊ သေနာပသုတော မုနိ”တိ။

တတ္ထ သောတတ္တောတိ သူရိယသန္တာပေန သုဠ၊ တတ္တော။ သောသိန္နောတိ ဟိမောဒကေန သုသိန္နော၊ သုဠ၊ တိန္တော။ ဧကော ဘိဿနကေ ဝနေတိ ယတ္ထ ပဝိဋ္ဌာနံ ယေဘုယျေန လောမာနိ ဟံသန္တိ၊ တထာရူပေ ဘိဿနကေ ဝနသဏ္ဍေ ဧကော အဒုတိယောဝ အဟောသိန္တိ ဒီပေတိ။ နဂ္ဂေါ န စဂ္ဂိမာသိန္နောတိ နဂ္ဂေါ စ န စ အဂ္ဂိမာသိန္နော။ တထာ သီတေန ဝိဋ္ဌိယမာနောပိ နေဝ နိဝါသန ပါရူပနံ ဝါ အာဒိယိ၊ န စ အဂ္ဂိ အာဂမ္မ နိသိဒိန္တိ ဒီပေတိ။ သေနာပသုတောတိ အဗြဟ္မစရိယေဝိ တသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယသညိ ဟုတွာ “ဗြဟ္မစရိယမေဝေတံ သေနာ ဂဝေသနာ ဥပါယော ဗြဟ္မလောကဿာ”တိ ဧဝံ တာယ ဗြဟ္မစရိယေသနာယ ပသုတော အနုယုတ္တော ဥဿုက္ကံ အာပန္နော အဟောသိန္တိ ဒေသေတိ။

၁-သောသိန္တော (သိ၊ သု၊ ဣ)၊ သောသိန္နော (က) မ ၁-၁၁၃-ဝိဇ္ဇေပသိတဗ္ဗံ။
၂-သုသိန္တော (သိ၊ သု၊ ဣ)၊ သုသိန္နော (က) ၃-ဝါတသိတေန (သု၊)

မူနိတိ “မုနိ ခေါ် သော မောနတ္ထာယ ပဋိပန္နော”တိ ဧဝံ လောကေန သမ္ဘာ-
ဝိတော အဟောသိန္နိ ဒိပေတိ။

ဧဝံ စဟုရင်္ဂသမန္တာဂဏံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဗောဓိသတ္တော မရဏကာလေ
ဥပဋ္ဌိတံ နိရယနိပိတ္တံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ဝတသမာဒါနံ နိရတ္ထက”န္တိ ဥတွာ တခံ-
ဏညေဝ တံ လဗ္ဗိံ ဘိန္နိတွာ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “အဟံ
တေန သမယေန သော အာဇီဝကော အဟောသိ”န္တိ။

လောမဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-မဟာသုဒဿနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၅)

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာတိ ဣဒံ သတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာနမဉ္ဇေ နိပန္နော အာနန္ဒတ္ထေ-
ရဿ “မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ”တျာဒိဝစနံ အာရဗ္ဗ
ကလေသိ။ တံ ဘဂဝတေ ဟိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ သာရိပုတ္တတ္ထေရော
ကတ္ထိကပုတ္တမာယံ နာဠကဂါမကေ ဇာတောဝရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနော ကတ္ထိကမာသသောဝ ကာဠပက္ခအမာဝသိယံ။ ဧဝံ ပရိနိဗ္ဗုတေ
အဂ္ဂသာဝကသုဂေ “အဟဗ္ဗိ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ အနုပုဗ္ဗေန
စာရိကံ စရမာနော တတ္ထ ဂန္တော ယမကသာသနမန္တရေ ဥတ္တရသိသကေ
ပဉ္စကေ အနုဋ္ဌာနသေယျာယ နိပဋ္ဌိ။ အထ နံ အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော
“မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ ဝိသမေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ သာခါ-
နဂရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ အညေသံ စမ္မာရာဇဂဟာဒီနံ မဟာနဂရာနံ အည-
တရသ္မိံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတူ”တိ ယာမိ။ သတ္ထာ “မာ အာနန္ဒ ဣမံ ‘ခုဒ္ဒက-
နဂရကံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကံ သာခါနဂရကံ’န္တိ ဝဒေဟိ။ အဟံ ဟိ ပုဗ္ဗေ သုဒဿန-
စက္ကဝတ္ထိရာဇကာလေ ဣမသ္မိံ နဂရေ ဝသိ။ တဒါ ဣဒံ ဒွါဒသယောဇနိကေန
ရတနပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ မဟာနဂရံ အဟောသိ”တိ ဝတွာ ထေရေန
ယာမိတော အတိတံ အာဟရန္တော မဟာသုဒဿနသုတ္တံ ကထေသိ။

တဒါ ပန မဟာသုဒဿနံ သုဓမ္မပါသာဒါ ဩတရိတွာ အဝိဇ္ဇရေ
သတ္တရကနမယေ တာလဝနေ ပညတ္တသ္မိံ ကပ္ပိယမဉ္ဇကေ ဒက္ခိဏေန

ပဿေန အနဋ္ဌာနသေယျာယ နိပန္နံ ဒိသ္မာ “ဗုဒ္ဓမာနိ တေ ဒေဝ စတုရသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတိရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဆန္ဒကရောဟိ”တိ သုပ္ပါယ ဒေဝိယာ ဝုတ္တေ မဟာသုဒဿနော “မာ ဒေဝိ ဧဝံ အဝေ၊ အထ ခေါ ‘ဧတ္ထ ဆန္ဒံ ဝိနေဟိ၊ မာ အပေက္ခံ အကာသိ’တိ ဧဝံ မံ ‘ဩဝဒေါ’တိ ဝတ္တာ “ကိကာရဏာ ဒေဝါ”တိ ပုစ္ဆိတော “အဇ္ဇာဟံ ကာလကိရိယံ ကရိယာမီ”တိ။ အထ နံ ဒေဝိ ရောဓမာနာ အက္ခိနိ ပုစ္ဆိတွာ ကိစ္ဆေန ကသိ-
 ရေန တထာ ဝတ္တာ ရောဒိ ပရိဒေဝိ။ သေသာပိ စတုရသီတိသဟဿဇုတ္တိယော ရောဒိ သု ပရိဒေဝိ သု။ အမစ္စာဒိသုပိ ဧကောပိ အဓိဝါသေတုံ နာသက္ခိ၊ သဗ္ဗေပိ ရောဒိ သု။ ဗောဓိသတ္တော “အလံ ဘဏေ၊ မာ သဒ္ဓမကတ္တာ”တိ သဗ္ဗေ နိဝါရေတွာ ဒေဝိ အာမန္တေတွာ “မာ တွံ ခေဝိ ရောဒိ၊ မာ ပရိဒေဝိ။ တိလ-
 ဖလမတ္တောပိ ဟိ သင်္ခါရော နိစ္စော နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေပိ အနိစ္စာ ဘေဒနဓမ္မော ဧဝါ”တိ ဝတ္တာ ဒေဝိ ဩဝဒန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၅။ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ”တိ။

တတ္ထ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာတိ ဘဒ္ဒေ သုဘဒ္ဓါဒေဝိ ယတ္ထကာ ကေဟိစိ ပစ္စယေဟိ သမာဂန္တော ကတာ ခန္ဓာယတနာဒယော သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေတေ အနိစ္စာ-
 ယေဝ နာမ။ ဧတေသု ဟိ ရူပံ အနိစ္စံ။ ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ စက္ခု အနိစ္စံ။ ပ။ မ္ဗော အနိစ္စာ။ ယံကိဉ္စ သဝိညာဏကံ အဝိညာဏကံ ရတနံ၊ သဗ္ဗံ တံ အနိစ္စမေဝ။ ဣတိ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ ဂဏှ။ ကသ္မာ? ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနောတိ၊ သဗ္ဗေ ဟေတေ ဥပ္ပါဒဓမ္မိနော စေဝ ဝယဓမ္မိနော စဥပ္ပဇ္ဇနဘိဇ္ဇနသဘာဝါယေဝ။ တသ္မာ “အနိစ္စာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယသ္မာ စ အနိစ္စာ၊ တသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဌိတိံ ပဘ္ဘာပိ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ။ သဗ္ဗေဝ ဟေတေ နိဗ္ဗတ္တမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ ဘိဇ္ဇမာနာ နိရုဇ္ဈန္တိ နာမ။ တေသံ ဥပ္ပါဒေ သတိယေဝ စ ဌိတိံ နာမ ဟောတိ၊ ဌိတိယာ သတိယေဝ ဘင်္ဂေါ နာမ ဟောတိ။ န ဟိ အနုပ္ပန္နဿ ဌိတိံ နာမ၊ နာပိ ဌိတိံ အဘိဇ္ဇနကံ နာမ အတ္ထိ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရာ တိဏိ လက္ခ-
 ဏာနိ ပဘ္ဘာ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေပိမေ အနိစ္စာ ခဏိကာ ဣတ္တရာ အဓုဝါ ပဘာဂုံနော စလိတာ သမိရိတာ အနုဒ္ဓနိယာ ပယာတာ တာဝ-
 ကာလိကာ နိဿာရာ၊ တာဝကာလိကဋ္ဌေန မာယာမရိစိဖေဏသဒိသာ။ တေသု ဘဒ္ဒေ သုဘဒ္ဓါဒေဝိ ကသ္မာ သုခသညံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဧဝံ ပန ဂဏှ တေသံ ဝုပ-
 သမော သုခေါတိ၊ သဗ္ဗေဝ ဝုပသမနတော တေသံ ဝုပသမော နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ တဒေဝေကံ ကေန္တတော သုခံ၊ တတော အညံ သုခံ နာမ နတ္ထိတိ။

ဧဝံ မဟာသုဒဿနော အမတမဟာနိဗ္ဗာနေန ဒေသနာယ ကူဠံ ဂဟေတွာ အဝသေသဿပိ မဟာဇနဿ “ဒါနံ ဒေထ၊ သီလံ ရက္ခထ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရေထာ”တိ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဒေဝလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သုဘဒ္ဓါ ဒေဝိ ရာဟုလမာတာ အဟောသိ၊ ပရိဏာယကရတနံ ရာဟုလော၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ မဟာသုဒဿနော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာသုဒဿနဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

၆-တေလပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ(၉၆)

သမတိတ္ထိကံ အနဝသေသကန္တိ ဣဒံ သတ္တာ သုပ္ပရဋ္ဌေ သေဒကံ^၁ နာမ နိဂမံ ဥပနိဿာယ အညတရသ္မိ^၂ ဝနသဏ္ဍေဝိဟရန္တော ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တတြ ဟိ ဘဂဝါ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ‘ဇနပဒကလျာဏီ ဇနပဒကလျာဏီ’တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာဇနကာယော သန္တိပတေယျ။ သာ ခေါ ပနဿ ဇနပဒကလျာဏီ ပရမပါသာဝိနီ နစ္စေ၊ ပရမပါသာဝိနီ ဂိတေ။ ‘ဇနပဒကလျာဏီ နစ္စတိ ဂါယတီ’တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိယျောသော မတ္တာယ မဟာဇနကာယော သန္တိပတေယျ။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဇီဝိတုကာမော အမရိတုကာမော သုခကာမော ဒုက္ခပဋိက္ခလော။ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျ^၂ “အယံ တေ အန္တော ပုရိသ သမတိတ္ထိကော တေလပတ္တော အန္တရေန စ မဟာဇနကာယဿ၊ အန္တရေန စ ဇနပဒကလျာဏီယာ ပရိဟရိတဗ္ဗော^၄၊ ပုရိသော စ တံ ဥက္ခိတ္တာသိကော ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိဿတိ ‘ယတ္ထေဝ နံ ထောကဗ္ဗိ ဆဋ္ဌေဿသိ၊ တတ္ထေဝ တေ သီသံ ပါတေဿာမိ’တိ”။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော အမု တေလပတ္တံ အမနသိကရိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ပမာဒံ အာဟရေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဥပမာ ခေါ မျာယံ/ဘိက္ခဝေ ကတာ အတ္တဿ ဝိညာ- ပနာယ။ အယမေဝေတ္ထ^၅ အတ္ထော—‘သမတိတ္ထိကော တေလ- ပတ္တော’တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာယေတံ သတိယာ အဓိဝစနံ။

၁-သေတကံ (သီးသျှာ) ၂-ဝဒေယျ (သီးက) ၃-မဟာသမယံ (သီးဣ)၊ မဟာသမန္တံ (ပရိယံ)
၄-ဟာရေတဗ္ဗော (သိ) ၅-အယမေတ္ထ (သီးသျှာ)

၆-တေလပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ

၉၉

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ‘ကာယဂတာ နော သတိ
ဘာဝိတာ ဘဝိဿတိ သုသမာရဒ္ဓါ’တိ ဝေဠု ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိ-
တဗ္ဗံ”န္တိ—

ဣဒံ ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကထေသိ။

တကြာယံ သင်္ခေပတ္တော—ဇနပဒကလျာဏီတိ ဇနပဒမှိ ကလျာဏီ
ဥတ္တမာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလျာဏသမန္တာဂတာ။ သာ ဟိ ယသ္မာ
နာတိဒိဃာ၊ နာတိရဿာ၊ နာတိကိသာ၊ နာတိထူလာ၊ နာတိကာဠာ၊
နာစ္စောဒါတာ၊ အတိက္ကန္တာ မာနသကဝဏ္ဏံ၊ အပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ ဆသရီရ-
ဒေါသရဟိတာ။ ဆဝိကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နာရုကလျာဏံ အဋ္ဌိကလျာဏံ
ဝယောကလျာဏန္တိ ဣမေဟိ ပန ပဉ္စဟိ ကလျာဏေဟိ သမန္တာဂတတ္တာ
ပဉ္စကလျာဏသမန္တာဂတာ နာမ။ တဿာ ဟိ အာဂန္တုကောဘာသင်္ဂိစ္စံ နာမ
နတ္ထိ၊ အတ္တနော သရီရောဘာသေနဝ ဌါဒသဟတ္ထေ ဌာနေ အာလောကံ
ကရေတိ၊ ပိယင်္ဂသာမာ ဝါ ဟောတိ သုဝဏ္ဏသာမာ ဝါ။ အယမဿာ
ဆဝိကလျာဏတာ။ စတ္တာရော ပနဿာ ဟတ္ထပါဒါ မုခပရိယောသာနဉ္စ
လာခါရသပရိကမ္မကတံ ဝိယ ရတ္တပဝါဠရတ္တကမ္မလသဒိသံ ဟောတိ။ အယ-
မဿာ မံသကလျာဏတာ။ ဝိသတိ နခပတ္တာနိ မံသတော အမုတ္တဌာနေ
လာခါရသပူရိတာနိ ဝိယ၊ မုတ္တဌာနေ ဒီရောရာသဒိသာနိ။ အယမဿာ နာရု-
ကလျာဏတာ။ ဒုတ္တိံသ ဒန္တာ သုဗုဿိတာ သုခောတဝဇီရပန္နိ ဝိယ ခါယန္တိ။
အယမဿာ အဋ္ဌိကလျာဏတာ။ ဝိသတိဝဿသတိကာပိ ပန သမာနာ
သောဠသဝသုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ ဟောတိ နိဗ္ဗလိပလိတာ။ အယမဿာ
ဝယောကလျာဏတာ။

ပရမပါသာဝိနီတိ ဧတ္ထ ပန ပဿဝနံ ပသဝေါ၊ ပဝတ္တိတိ အတ္တော။
ပသဝေါ ဧဝ ပါသာဝေါ၊ ပရမော ပါသာဝေါ ပရမပါသာဝေါ၊ သော
အဿာ အတ္ထံ ဘိ ပရမပါသာဝိနီ။ နစ္စေ စ ဂီတေ စ ဥတ္တမပ္ပဝတ္တိံ သေဠ-
ကိရိယာ။ ဥတ္တမမေဝ နစ္စံ နစ္စတိ၊ ဂီတဉ္စ ဂါယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အ၊ ပူရိသော အာဂစ္ဆေယျာတိ န အတ္တနော ရုစိယာ အာဂစ္ဆေယျ၊ အယံ
ပနေတ္ထ အဝိပ္ပါယော—အထေဝံ မဟာဇနမဇ္ဈေ ဇနပဒကလျာဏီယာ နစ္စ-
မာနာယ ‘သာဓု သာဓု’တိ သာဓုကာရေသု အင်္ဂုလိဖောဠနေသု စေလုက္ခေပေသု
စ ပဝတ္တဇာနေသု တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ရာဇေ ဗန္ဓနာဂါရတော ဧကံ စောရပုရိသံ

ပက္ခောသာပေတွာ နိဂဋ္ဌာနိ ဆိန္ဒိတွာ သမတိတ္တိကံ သုဖရိပုဏ္ဏံ တေလပတ္တံ တဿ ဟတ္ထေ ဒတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဉ္စံ ဂါဟာပေတွာ ဧကံ အသိဟတ္တံ ပုရိသံ အာဏာပေသိ “ဧတံ ဂဟေတွာ ဇနပဒကလျာဏိယာ သမုဇ္ဈဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆ။ ယတ္ထေဝ စေသ ပမာဒံ အာဂမ္မ ကေမ္ပိ တေလဗိန္နု ဆဇ္ဇေတိ၊ တတ္ထေဝဿ သီသံ ဆိန္ဒာ”တိ။ သော ပုရိသော အသိံ ဥက္ခိပိတွာ တံ တဇ္ဇေန္တော တတ္ထ နေသိ။ သော မရဏဘယတဇ္ဇိတော ဇီဝိတုကာမတာယ ပမာဒဝသေန တံ အမနသိကရိတွာ သကိမ္ပိ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ တံ ဇနပဒ- ကလျာဏိံ န ဩလောကေသိ။ ဧဝံ ဘူတပုဗ္ဗမေဝေတံ ဝတ္ထု၊ သုတ္တေ ပန ပရိကပ္ပဝသေနေတံ ပုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပမာ ခေါ များယန္တိတ္ထေ ပန တေလပတ္တဿ တာဝ ကာယဂတာသတိယာ ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ ကတမေဝ။ ဧတ္ထ ပန ရာဇော ဝိယ ကမ္ပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အသိ ဝိယ ကိလေသာ၊ ဥက္ခိတ္တာသိကပုရိသော ဝိယ မာရော၊ တေလပတ္တဟတ္ထော ပုရိသော ဝိယ ကာယဂတာသတိဘာဝကော ဝိပဿကယောဂါဝစရော။ ဣတိ ဘဂဝါ “ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေတုကာမေန ဘိက္ခုနာ တေလပတ္တဟတ္ထေန တေန ပုရိသေန ဝိယ သတိံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ အပ္ပမတ္တေန ကာယဂတာသတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ ဣမံ သုတ္တံ အာဟရိတွာ ဒဿေသိ။

ဘိက္ခု၊ ဣမံ သုတ္တဉ္စ အတ္တဉ္စ သုတွာ ဝေမာဟံသု “ဒုက္ကရံ ဘန္တေ တေန ပုရိသေန ကတံ တထာရူပိံ ဇနပဒကလျာဏိံ အနောလောကေတွာ တေလပတ္တံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တေနာ”တိ။ သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ တေန ဒုက္ကရံ ကတံ၊ သုကရ- မေဝေတံ။ ကသ္မာ? ဥက္ခိတ္တာသိကေန ပုရိသေန သန္တဇ္ဇေတွာ နိယမာနတာယ။ ယံ ပန ပုဗ္ဗေ ပဏှိတာ အပ္ပမာဒေန သတိံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ အဘိသင်္ခတံ ဒိဗ္ဗရူပမ္ပိ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ အနောလောကေတွာဝ ဂန္တော ရဇ္ဇံ ပါပုဏီံသု၊ ဧတံ ဒုက္ကရံ”န္တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော တဿ ရညော ပုတ္တသတဿ သဗ္ဗကနိဋ္ဌော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော အနုပုဗ္ဗေန ဝိညုတံ ပါပုဏီ။ တဒါ စ ရညော ဂေဟေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘူဉ္စန္တိ၊ ဗောဓိသတ္တော တေသံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရေတိ။ သော ဧကဒိဝသံ စိန္တေသိ “မမ ဗဟူ ဘာတရော၊ လစ္ဆာမိ န ခေါ အဟံ ဣမသ္မိံ နဂရေ ကုလသန္တကံ ရဇ္ဇံ၊ ဥဒါဟု နော”တိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမီ”တိ။ သော ဒုတိယဒိဝသေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု အာဂတေသု မေကရဏံ အာဒါယ ပါနီယံ ပရိဿာဝေတွာ ပါဒေ ခောဝိတွာ တေလေန မက္ခေတွာ တေသံ အန္တရေဇ္ဇကံ

၆-တေလပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ

၁၀၁

ခါဒိတွာ နိသိန္ဒကာလေ ဝဇ္ဇိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ
 ဟေ အဝေါရုံ—ကုမာရ န တံ ဣမသ္မိံ နဂရေ ရဇ္ဇံ လဘိဿသိ၊ ဣတော ပန
 ဝိသယောဇနသတမတ္ထကေ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ တက္ကသိလာနဂရံ နာမ အတ္ထိ၊ တတ္ထ
 ဂန္တံ သက္ကောန္တော ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ရဇ္ဇံ လစ္ဆသိ။ အန္တရာမဂ္ဂေ ပန
 ပဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိယံ ပရိပန္နော အတ္ထိ၊ တံ အဋ္ဌဝိံ ပရိဟရိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ
 ယောဇနသတိကော^၁ မဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ ဥဇုကံ ဂစ္ဆန္တဿ ပညာသ ယောဇနာနိ
 ဟောန္တိ။ သော ဟိ အမနဿကန္တာရော နာမ။ တတ္ထ ယက္ခိနိယော အန္တရာ-
 မဂ္ဂေ ဂါမေ စ သာလာယော စ မာပေတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏတာရကဝိစိတ္တ-
 ဝိတာနံ မဟာရဟသေယံ၊ ပညာပေတွာ နာနာဝိရာဂပဋိသာဏိယော ပရိက္ခိ-
 ပိတွာ ဒိဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အတ္တဘာဝံ မဏ္ဍေတွာ သာလာသု နိသိဒ္ဓိတွာ
 အာဂစ္ဆန္တေ ပုရိသေ မရုရာဟိ ဝါစာဟိ သင်္ဂဏိတွာ “ကိလန္တရူပါ ဝိယ
 ပညာယထ၊ ဣဓာဂန္တာ နိသိဒ္ဓိတွာ ပါနိယံ ဝိဝိတွာ ဂစ္ဆထာ”တိ ပက္ခော-
 သိတွာ အာဂတာဂတာနံ အာသနာနိ ဒတွာ အတ္တနော ရူပလီလာဝိလာသေဟိ
 ပလောဘေတွာ ကိလေသဝသိကေ ကတွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အဇ္ဈာစာရေ
 ကတေ တတ္ထေဝ နေ လောဟိတေန ပဋ္ဌရန္တေန ခါဒိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ၊
 ရူပဂေါစရံ သတ္တံ ရူပေနေဝ ဂဏုန္တိ၊ သဒ္ဓဂေါစရံ မရုရေန ဂိတဝါဒိတသဒ္ဓေန၊
 ဂန္ဓဂေါစရံ ဒိဗ္ဗဂန္ဓဟိ၊ ရသဂေါစရံ ဒိဗ္ဗေန နာနဂ္ဂရသဘောဇနေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-
 ဂေါစရံ ဥဘတောလောဟိဟကူပဓာနေဟိ ဒိဗ္ဗဿနေဟိ ဂဏုန္တိ။ သစေ
 ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္နိတွာ တာ အနောလောကေတွာ သတိံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ
 ဂမိဿသိ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတ္ထ ရဇ္ဇံ လစ္ဆသိတိ။

ဗောဓိသက္ကော “ဟောတု ဘန္တေ၊ တုမှာကံ ဩဝါဒံ ဂဟေတွာ ကိံ တာ
 ဩလောကေဿာမီ”တိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ ပရိတ္တံ ကာရာပေတွာ ပရိတ္တဝါလု-
 ကဉ္ဇေဝ ပရိတ္တသုတ္တဉ္စ အာဒါယ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ စ မာတာပိတရော စ ဝဇ္ဇိတွာ
 နိဝေသနံ ဂန္တာ အတ္တနော ပုရိသေ အာဟ “အဟံ တက္ကသိလာယံ ရဇ္ဇံ ဂဟေတုံ
 ဂစ္ဆာမိ၊ တုမေ ဣဓေဝ တိဋ္ဌထာ”တိ။ အထ နံ ပဉ္စ ဇနာ အာဟံသု “မယမ္ပိ
 အနုဂစ္ဆာမာ”တိ။ န သက္ကာ တုမေဟိ အနုဂန္တံ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ကိရ ယက္ခိ-
 နိယော ရူပါဒိဂေါစရေ၊ မနုဿေ ဧဝဉ္ဇေဝဉ္စ ရူပါဒိဟိ ပလောဘေတွာ ဂဏုန္တိ၊
 မဟာ ပရိပန္နော၊ အဟံ ပန အတ္တာနံ တက္ကေတွာ ဂစ္ဆာမိတိ။ ကိံ ပန ဒေဝ
 မယံ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တာ အတ္တနော ဝိယာနိ ရူပါဒိနိ ဩလောကေဿာမ၊

၁-ဝိသတိယောဇနသတိကော (သု)၊ တိံ သယောဇနသတိကော (က)

မယဗ္ဗိ တထေဝ ဂမိဿာမာတိ။ ဗောဓိသတ္တော “တေန ဟိ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ တေ ပဉ္စ ဇနေ အာဒါယ မဂ္ဂံ ပဋိပဋိ။

ယက္ခိနိယော ဂါမာဒိနိ မာပေတွာ နိသီဒိံသု။ တေသု ရူပဂေါစရော ပုရိသော တာ ယက္ခိနိယော ဩလောကေတွာ ရူပါရမ္မဏေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ထောကံ ဩဟိယိ။ ဗောဓိသတ္တော “ကိ” ဘော ထောကံ ဩဟိယသ်”တိ အာဟ။ ဒေဝ ပါဒါ မေ ရုဇ္ဇန္တိ၊ ထောကံ သာလာယံ နိသီဒိတွာ အာဂစ္ဆာမီတိ။ အဗ္ဘော တော ယက္ခိနိယော၊ မာ ခေါ ပတ္တေသီတိ။ ယံ ဟောတိ၊ တံ ဟောတု၊ န သက္ကောမိ ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိ ပညာယိဿသ်”တိ ဣတရေ စတ္တာရော အာဒါယ အဂမာသိ။ သောပိ ရူပဂေါစရကော တာသံ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ တာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အဇ္ဈာစာရေ ကတေ တံ တတ္ထေဝ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ပုရတော ဂန္တာ အညံ သာလံ မာပေတွာ နာနာ-တုရိယာနိ ဂဟေတွာ ဂါယမာနာ နိသီဒိံသု၊ တတ္ထ သဒ္ဓဂေါစရကော ဩဟိယိ။ ပုရိမနယေနေဝ တမ္ပိ ခါဒိတွာ ပုရတော ဂန္တာ နာနပ္ပကာရေ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ပူရေတွာ အာပဏံ ပဿာရေတွာ နိသီဒိံသု၊ တတ္ထ ဂန္ဓဂေါစရ-ကော ဩဟိယိ။ တမ္ပိ ခါဒိတွာ ပုရတော ဂန္တာ နာနဂ္ဂရသာနံ ဒိဗ္ဗဘောဇနာနံ ဘာဇနာနိ ပူရေတွာ ဩဒနိကာပဏံ ပဿာရေတွာ နိသီဒိံသု၊ တတ္ထ ရသ-ဂေါစရကော ဩဟိယိ။ တမ္ပိ ခါဒိတွာ ပုရတော ဂန္တာ ဒိဗ္ဗသယနာနိ ပညာ-ပေတွာ နိသီဒိံသု၊ တတ္ထ ဗောဓ္မဗ္ဗဂေါစရကော ဩဟိယိ။ တမ္ပိ ခါဒိံသု၊ ဗောဓိသတ္တော ဧကကောဝ အဟောသိ။

အထေကာ ယက္ခိနိ “အတိရေမန္တော ဝတာယံ၊ အဟံ တံ ခါဒိတွာဝ နိဝတ္တိဿာမိ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အဂမာသိ။ အဇ္ဈဝိယာ ပရဘာဂေ ဝနကမ္ပိကာဒယော ယက္ခိနိံ ဒိသ္မာ “အယံ တေ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော ပုရိသော ကိ” ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ ကောမာရသာမိကော မေ အယျာတိ။ အဗ္ဘော အယံ ဧဝံ သုကုမာလာ ပုပ္ဖဒါမသဒိသာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ကုမာရိကာ အတ္တနော ကုလံ ဆဇ္ဇေတွာ ဘဝန္တံ တက္ကေတွာ နိက္ခန္တာ၊ ကသ္မာ ဧတံ အကိလမေတွာ အာဒါယ န ဂစ္ဆသီတိ။ နေသာ အယျာ မယံ ပဇာပတိ၊ ယက္ခိနိ သော၊ တောယ မေ ပဉ္စ မနုဿာ ခါဒိတာတိ။ အယျာ ပုရိသာ နာမ ကုဒ္ဓကာလေ အတ္တနော ပဇာပတိယော ယက္ခိနိယောပိ ကရေန္တိ ပေတိနိယောပီတိ။ သာ ဂစ္ဆမာနာ ဂစ္ဆိနိဝဏ္ဏံ ဒဿေတွာ ပုန သကိံ ဝိဇာတဝဏ္ဏံ ကတွာ ပုတ္တံ အဂ္ဂေန အာဒါယ ဗောဓိသတ္တံ အနုဗန္တိ။

ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌာ ပုရိမနယေနော ပုစ္ဆန္တိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ တထေဝ ဝတော ဂစ္ဆန္တော တက္ကသီလံ ပါပုဏိ။ သာ ပုတ္တံ အန္တရဓာပေတွာ ဧကိကာဝ အနုဗန္တိ။ ဗောဓိသတ္တော နဂရဒ္ဓါရံ ဂန္တာ ဧကိဿာ သာလာယ နိသီဒိ၊ သာ ဗောဓိသတ္တဿ တေဇေန ပဝိသိတုံ အသက္ကောန္တိ ဒိဗ္ဗရူပံ မာပေတွာ သာလာဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ။

တသ္မိံ သမယေ တက္ကသီလရာဇာ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော တံ ဒိသော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ “ဂစ္ဆ၊ ဣမိဿာ သဿာမိကအဿာမိကဘာဝံ ဇာနာဟိ” တိ မနုဿံ ပေသေသိ။ သော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “သဿာမိကာသိ” တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ အယျ၊ အယံ မေ သာလာယ နိသီန္တော သာမိကောတိ။ ဗောဓိသတ္တော “နေသာ မယံ ပဇာပတိ၊ ယက္ခိနီ သော၊ တောယ မေ ပဉ္စ မနုဿာ ခါဒိတာ” တိ အာဟ။ သာပိ “ပုရိသာ နာမ အယျာ ကုဒ္ဓကာလေ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ ဝဒန္တိ” တိ အာဟ။ သော ဉာတိန္နမ္ပိ ဝစနံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “အဿာမိကဘဏ္ဍိ နာမ ရာဇသန္တကံ ဟောတိ” တိ ယက္ခိနီ ပက္ခောသာပေတွာ ဧကဟတ္ထိပိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပါသာဒံ အဘိရုယ တံ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

သော နာတဝိလိတ္တော သာယမာသံ ဘုဉ္ဇိတွာ သိရိသယနံ အဘိရုဟိ။ သာပိ ယက္ခိနီ အတ္တနော ဥပကပ္ပနကံ အာဟာရံ အာဟရိတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ သိရိသယနေ ရညာ သဗ္ဗိ နိပဋိတွာ ရညော ရတိဝသေန သုခံ သမပ္ပိတဿ နိပန္နကာလေ ဧကေန ပဿေန ပရိဝတ္တိတွာ ပရောဒိ။ အထ နံ ရာဇာ “ကိံ ဘဒ္ဒေ ရောဒသိ” တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ အဟံ တုမေဟိ မဂ္ဂေ ဒိသော အာနိတာ၊ တုမာကဉ္စ ဂေဟေ ဗဟူ ဣတ္ထိယော၊ အဟံ သပတ္တိနံ အန္တရေ ဝသမာနာ ကထာယ ဥပ္ပန္နာယ “ကော တုယံ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ ဂေါတ္တံ ဝါ ဇာတိံ ဝါ ဇာနာတိ၊ တံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဒိသော အာနိတာ နာမာ” တိ သီဓေ ဂဟေတွာ နိဂ္ဂိဋ္ဌိယမာနာ ဝိယ မကံ ဘဝိဿာမိ။ သစေ တုမေ သကလရဇ္ဇေ ဣဿရိယဉ္စ အာဏဉ္စ မယံ ဒဒေယျာထ၊ ကောစိ မယံ စိတ္တံ ကောပေတွာ ကထေတုံ န သက္ခိဿတိတိ။ ဘဒ္ဒေ မယံ သကလရဋ္ဌဝါသိနော န ကိဉ္စိ ဟောန္တိ၊ နာဟံ ဧတေသံ သာမိကော။ ယေ ပန ရာဇာဏံ ကောပေတွာ အကတ္တမ္ပံ ကရောန္တိ၊ တေသညေဝါဟံ သာမိကော။ ဣမိနာ ကာရဏေန န သက္ကာ တုယံ သကလရဋ္ဌေ ဝါ နဂရေ ဝါ ဣဿရိယဉ္စ အာဏဉ္စ ဒါတုန္တိ။ တေန ဟိ ဒေဝ သစေ ရဋ္ဌေ ဝါ နဂရေ ဝါ အာဏံ ဒါတုံ န သက္ကောထ။

အန္တောနိဝေသနေ အန္တောဝဋ္ဋေနကာနံ ဥပရိ မမ ဝသံ ဝတ္တနတ္ထာယ အာဏံ ဒေသာ”တိ။ ရာဇာ ဒိဗ္ဗဖောဋ္ဌဗ္ဗေန ဗဒ္ဓေါ တဿာ ဝစနံ အတိက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တော “သာဓု ဘဒ္ဒေ၊ အန္တောဝဋ္ဋေနကေသု တုယံ အာဏံ ဒမ္မိ၊ တံ ဧတေ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပေဟိ”တိ အာဟ။ သာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိတ္တိတွာ ရညော နိဒ္ဒိ ဩက္ကန္တကာလေ ယက္ခနဂရံ ဂန္တာ ယက္ခေ ပက္ခော- သိတွာ အတ္တနာ ရာဇာနံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ အဋ္ဌိမတ္တံ သေသေတွာ သဗ္ဗ နှာရုစမ္ပမံသလောဟိတံ ခါဒိ၊ အဝသေသာ ယက္ခာ မဟာဗ္ဗါရုတော ပဗ္ဗာယ အန္တောနိဝေသနေ ကုက္ကုဋကုက္ကုဋေ အာဒိ ကတော သဗ္ဗေ ခါဒိတွာ အဋ္ဌိမတ္တံ သေသေ အကံသု။

ပုနဒိဝသေ ခုရံ ယထာဝီဟိတမေဝ ဒီဗ္ဗာ မနုဿာ ဖရိသုဟိ ကာဝါဋ္ဌာနံ ကောဇ္ဇေတွာ အန္တော ပဝိသိတွာ သဗ္ဗ နိဝေသနံ အဋ္ဌိကပရိကိတ္တံ ဒီဗ္ဗာ “သဏ္ဌံ”ဝတ သော ပုရိသော အာဟ ‘နာယံ မယံ ပဇာပတိ၊ ယက္ခိနိ သော’တိ။ ရာဇာ ပန ကိဉ္စိ အဇာနိတွာ တံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဘရိယံ အကာသိ၊ သာ ယက္ခေ ပက္ခောသိတွာ သဗ္ဗ ဇနံ ခါဒိတွာ ဂတာ ဘဝိဿတိ”တိ အာဟံသု။ ဗောဓိသတ္တောပိ တံ ဒိဝသံ တဿာယေဝ သာလာယံ ပရိတ္တဝါလုကံ သိသေ ကတွာ ပရိတ္တသုတ္တန္တ ပရိက္ခိပိတွာ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဌိတကောဝ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေသိ။ မနုဿာ သကလရာဇနိဝေသနံ သောဓေတွာ ဟရိတူပလိတ္တံ ကတွာ ဥပရိ ဂန္ဓေဟိ ဝိလိမ္ပိတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ပုပ္ဖဒါမာနိ ဩသာရေတွာ ဓူမံ ဒတွာ နဝမာလာ ဗန္ဓိတွာ သမ္ပန္တယံသု “အန္တော ယော ပုရိသော ဒိဗ္ဗရူပံ မာပေတွာ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တိ”ယက္ခိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိဒ္ဓိတွာ ဩလောကနမတ္တမ္ပိ န အကာသိ၊ သော အတိဝိယ ဥဋ္ဌာရ- သတ္တော မိတိမာ ဉာဏသမ္ပန္နော၊ တာဒိသေ ပုရိသေ ရဇ္ဇံ အနုသာသန္တေ သဗ္ဗရဋ္ဌံ သုခိတံ ဘဝိဿတိ၊ တံ ရာဇာနံ ကရောမာ”တိ။ အထ သဗ္ဗေ အမစ္စာ စ နာဂရာ စ ဧကန္တန္တ ဟုတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဥပသကံမိတွာ “ဒေဝ တုမေ ဣမံ ရဇ္ဇံ ကာရေထာ”တိ နဂရံ ပဝေသေတွာ ရတနရာသိမ္ပိ ဌပေတွာ အဘိသိမ္ပိတွာ တက္ကသိလရာဇာနံ အကံသု။ သော စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ အတိတံ အာဟရိတွာ အဘိသမ္ပုဋ္ဌေါ ဟုတွာ ဣမံ ဂါထ- မာဟ—

၉၆။ “သမတိတ္တိကံ အနဝသေသကံ၊ တေလပတ္တံ ယထာ ပရိဟရေယျ။
ဧဝံ သမိတ္တမနုရက္ခေ၊ ပတ္တယာနော ဒိသံ အဂတပုဗ္ဗ”န္တိ။

တတ္ထ သမတိတ္တိကန္တိ အန္တောမုခဝဋ်လေခံ ပါပေတွာ သမဘရိတံ။ အနဝ-
သေသကန္တိ အနဝသိဉ္ဇနကံ အပရိဿာဝနကံ ကတွာ။ တေလပတ္တန္တိ ပက္ခိတ္တ-
တိလတေလပတ္တံ။ ပရိဟရေယျာတိ ဟရေယျ၊ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝံ
သမိတ္တမနုရက္ခေတိ တံ တေလဘရိတံ ပတ္တံ ဝိယ အတ္တနောစိတ္တံ ကာယဂတာ-
ယတိယာ ဂေါစရေ စေဝ သမ္ပယုတ္တသတိယာ စာတိ ဥတိန္တံ အန္တရေ ပက္ခိဝိတွာ-
ယထာ မဟုတ္တမ္ပိ ဗဟိဒ္ဓါ ဂေါစရေ န ဝိက္ခိပတိ၊ တထာ ပဏှိတော ယောဂါ-
ဝစရော ရက္ခေယျ ဂေါပေယျ။ ကိံကာရဏာ? ဇတဿ ဟိ—

ဒုန္နိဂဟဿ လဟုနော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
မိတ္တဿ ဒမတော သာရ၊ စိတ္တံ ဒန္တိ သုခါဝဟန္တိ။

တသ္မာ—

သုဒ္ဓဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ။
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။

ဗုဒ္ဓမ္ပိ—

ဗုရင်္ဂမံ ဧကစရံ၊ အသရိရံ ဂဟာသယံ။
ယေ စိတ္တံ သံယမေဿန္တိ၊ မောက္ခန္တိ မာရဗန္ဓနာ။

ဣတရဿ ပန—

အနဝဋ္ဌိတမိတ္တဿ၊ သဒ္ဓမ္ပံ အဝိဇာနတော။
ပရိပ္ပဝပသာဒဿ၊ ပညာ န ပရိပူရတိ။

ထိရကမ္ပဋ္ဌာနသဟာယဿ ပန—

အနဝဿုတမိတ္တဿ၊ အနန္တာဟတစေတသော။
ပုညပါပပဟိနဿ၊ နတ္ထိ ဇာဂရတော ဘယံ။

တသ္မာ ဧတံ—

ဖန္ဒနံ စပလံ စိတ္တံ၊ ဗုရက္ခံ ဒုန္နိဝါရယံ။
ဥဇုံ ကရောတိ မေဓာဝီ၊ ဥသုကာရောဝ တေဇနံ။

ဧဝံ ဥဇုံ ကရောန္တော သမိတ္တမနုရက္ခေ။

ပတ္တယာနော ဒိဿံ အဂတပုဗ္ဗန္တိ ဣမသ္မိံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနေ ကုမ္ပံ
အာရဘိတွာ အနမတဓ္မေ သံသာရေ အဂတပုဗ္ဗံ ဒိဿံ ပတ္တေန္တော ပိဟေန္တော
ဇုတ္တနယေန သကံ စိတ္တံ ရက္ခေယျာတိ အတ္ထော။ ကာ ပနေသာ ဒိသာ နာမ?—

“မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ၊ အာစရိယာ^၁ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။
ပုတ္တဒါရာ ဒိသာ ပစ္ဆာ၊ ဗိတ္တာမစ္စာ စ ဥတ္တရာ။
ဒါသကမ္မကရာ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥဋ္ဌံ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
တော ဒိသာ နမဿေယျ၊ အလမတ္ထော ကုလေ ဂိဟိ”တိ။—

ဧတ္ထ တာဝ ပုတ္တဒါရာဒယော “ဒိသာ”တိ ဝုတ္တာ။

“ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ စတဿော၊
ဥဋ္ဌံ အဓော ဒသ ဒိသာ ဣမာယော။
ကတမံ ဒိဿံ တိဋ္ဌတိ နာဂရာဇာ၊
ယမဒ္ဓသာ သုပိနေ ဆဗ္ဗိသာဏ”န္တိ^၂—

ဧတ္ထ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ ဒိသာဝ “ဒိသာ”တိ ဝုတ္တာ။

“အဂါရိနော အန္တဒပါနဝတ္ထဒါ၊
အဂ္ဂါယိကာ တမ္ပိ ဒိဿံ ဝဒန္တိ။
ဿော ဒိသာ ပရမာ သေတကေတု၊
ယံ ပတွာ ဒုက္ခိ သုခိနော ဘဝန္တိ”တိ^၃—

ဧတ္ထ ပန နိဗ္ဗာနံ “ဒိသာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဝေပိ တဒေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တဋ္ဌိ “ဓယံ
ဝိရာဂ”န္တိအာဒိဟိ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ၊ တသ္မာ “ဒိသာ”တိ ဝုတ္တတိ။ အနမတဓ္မေ
ပန သံသာရေ ကေနမိ ဗာလပုထုဇ္ဇနေန သုပိနေနပိ အဂတပုဗ္ဗတာယ
အဂတပုဗ္ဗာ ဒိသာ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ တံ ပတ္တယန္တေန ကာယဂတာသတိယာ
ယောဂေါ ကရဏီယောတိ။

ဧဝံ သတ္တာ နိဗ္ဗာနေန ဒေသနာယ ကုဋ် ဂဟေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါ ရာဇပရိသာ ပုဗ္ဗပရိသာ အဟောသိ၊ ရဋ္ဌပ္ပတ္တကုမာရော ပန
အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

တေလပတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-နာမသိဒ္ဓိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၇)

ဇီဝကဉ္စ မတ် ဒိသွာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ နာမ-
 သိဒ္ဓိကံ ဘိက္ခု အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ဧကော ကိရ ကုလပုတ္တော နာမေန
 ပါပကော နာမ။ သော သာသနေ ဥရံ ဒတ္တာ ပဗ္ဗဇိတော ဘိက္ခုဟိ “ဟော-
 ဝုသော ပါပက၊ တိဋ္ဌာဝုသော ပါပက”တိ ဝုစ္စမာနော စိန္တေသိ “လောကေ
 ပါပကံ နာမ လာမကံ ကာဠကဏ္ဍိဘူတံ ဝုစ္စတိ၊ အညံ မင်္ဂလပဋိသံယုတ္တံ နာမံ
 အာဟရာပေဿာမီ”တိ။ သော အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ
 မယံ နာမံ အဝမင်္ဂလံ၊ အညံ မေ နာမံ ကရောထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ တေ
 ဧဝမာဟံသု “အာဝုသော နာမံ နာမ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ နာမေန ကာစိ အတ္ထသိဒ္ဓိ
 နာမ နတ္ထိ၊ အတ္တနော နာမေနော သန္တုဋ္ဌော ဟောဟိ”တိ။ သော ပုနပျုနံ
 ယာစိယေဝ။ တဿာယံ နာမသိဒ္ဓိကဘာဝေါ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဠော
 ဇာတော။ အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသဘာယံ သန္တုသိန္နာ ဘိက္ခု ကထံ သမုဋ္ဌာပေသံ
 “အာဝုသော အသုကော ကိရ ဘိက္ခု နာမသိဒ္ဓိကော မင်္ဂလံ နာမံ အာဟရာ-
 ပေတိ”တိ။ အထ သတ္တာ ဓမ္မသဘံ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ
 ကထာယ သန္တုသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ
 သော ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေဝိ နာမသိဒ္ဓိကောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ တက္ကသိလာယံ ဗောဓိသတ္တော ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော
 ဟုတွာ ပဉ္စ မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစေသိ။ တဿေကော မာဏဝေါ
 ပါပကော နာမ နာမေန။ သော “ဟေ ပါပက၊ ယာဟိ ပါပက”တိ
 ဝုစ္စမာနော စိန္တေသိ “မယံ နာမံ အဝမင်္ဂလံ၊ အညံ နာမံ အာဟရာ-
 ပေဿာမီ”တိ။ သော အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ “အာစရိယ မယံ နာမံ
 အဝမင်္ဂလံ၊ အညံ မေ နာမံ ကရောထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ အာစရိယော
 အဝေါစ “ဂစ္ဆ တာတ၊ ဇနပဒစာရိကံ စရိတွာ အတ္တနော အဘိရုစိတံ ဧကံ
 မင်္ဂလနာမံ ဂဟေတွာ ဟေ၊ အာဂတဿ တေ နာမံ ပရိဝတ္တေတွာ အညံ နာမံ
 ကရိဿာမီ”တိ။ သော “သာဓူ”တိ ပါယေယံ၊ ဂဟေတွာ နိက္ခန္တော ဂါမေန
 ဂါမံ စရန္တော ဧကံ နဂရံ ပါပုဏ္ဏိ။ တတ္ထ စေကော ပုရိသော ကာလကတော
 ဇီဝကော နာမ နာမေန။ သော တံ ဉ္ဈတိဇနေန အာဠာဟနံ နိယမာနံ
 ဒိသွာ “ကိ” နာမကော ဒေသ ပုရိသော”တိ ပုစ္ဆိ။ ဇီဝကော နာမေသောတိ။
 ဇီဝကောပိ မရတိတိ။ ဇီဝကောပိ မရတိ၊ အဇီဝကောပိ မရတိ၊ နာမံ နာမ
 ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ တံ ဗာလော မညေတိ။ သော တံ ကထံ သုတွာ နာမေ
 မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ အန္တောနဂရံ ပါပိသိ။

၁၁၅-၅

အထေကံ ဒါသိံ ဘတိံ အဒဒမာနံ သာမိကာ ခွါရေ နိသီဒါပေတွာ ရဇ္ဈုယာ ပဟရန္တိ၊ တဿာ စ “နေပါလီ”တိ နာမံ ဟောတိ။ သော အန္တရဗေဒိယာ ဂစ္ဆန္တော တံ ပေါထိယမာနံ ဒိသ္မာ “ကဿာ ဣမံ ပေါထေတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘတိံ ဒါတုံ န သက္ကောတိတိ။ ကိံ ပနဿာ နာမန္တိ။ နေပါလီ နာမာတိ။ နာမေန နေပါလီ သမာနာပိ ဘတိမတ္တံ ဒါတုံ န သက္ကောတိတိ။ နေပါလီယောပိ အနေပါလီယောပိ ဒုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ၊ နာမံ နာမ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ တံ ဗာလော မညေတိ။ သော နာမေ မဇ္ဈတ္တတရော ဟုတွာ နဂရာ နိက္ခမ္မ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော အန္တရာမရေ မဂ္ဂမုဋ္ဌပုရိသံ ဒိသ္မာ “အန္တော ကိံ ကရောန္တော ဝိစရသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဂ္ဂမုဋ္ဌောဒိ သာမိတိ။ ကိံ ပန တေ နာမန္တိ။ ပန္တကော နာမာတိ။ ပန္တကောပိ မဂ္ဂမုဋ္ဌော ဟောတိတိ။ ပန္တကောပိ အပန္တကောပိ မဂ္ဂမုဋ္ဌော ဟောတိ။ နာမံ နာမ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ တံ ပန ဗာလော မညေတိ။ သော နာမေ အတိမဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ကိံ တာတ နာမံ ရောစေတွာ အာဂတောသိ”တိ ဝုတ္တေ “အာစရိယ ဇီဝကာပိ နာမ မရန္တိ အဇီဝကာပိ၊ နေပါလီယောပိ ဒုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ အဓနပါလီယောပိ၊ ပန္တကောပိ မဂ္ဂမုဋ္ဌော ဟောန္တိ အပန္တကောပိ၊ နာမံ နာမ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ နာမေန သိပ္ပိ နတ္ထိ၊ ကမ္မေနေဝ သိပ္ပိ။ အလံ မယံ အညေန နာမေန၊ တဒေဝ မေ နာမံ ဟောတူ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော တေန ဒိဋ္ဌဉ္စ ကတဉ္စ သံသန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၇။ “ဇီဝကဉ္စ မတံ ဒိသ္မာ၊ နေပါလိဉ္စ ဒုဂ္ဂတံ။
 ပန္တကဉ္စ ဝနေ မုဋ္ဌံ၊ ပါပကော ပုနရာဂတော”တိ။

တတ္ထ ပုနရာဂတောတိ ဣမာနိ တိဏိ ကာရဏာနိ ဒိသ္မာ ပုန အာဂတော၊ ရ-ကာရော သန္တိဝသေန ဝုတ္တော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသ နာမသိပ္ပိကောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ နာမသိပ္ပိကော ဣဒါနိပိ နာမသိပ္ပိကောယေဝ၊ အာစရိယပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ အာစရိယော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

နာမသိပ္ပိဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

၈-ကုဋ္ဌဝါဏီဇောတကဝဏ္ဏနာ

၁၀၉

၈-ကုဋ္ဌဝါဏီဇောတကဝဏ္ဏနာ (၉၈)

ဇာရုခေါ ပဏ္ဍိတော နာမာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇောတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ ကုဋ္ဌဝါဏီဇံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယဉ္စိ ခွေ ဇနာ ဧကတော ဝဏီဇံ ကရေန္တံ ဘဏ္ဍံ သကဋ္ဌေနာဒါယ ဇနပဒံ ဂန္တာ လဒ္ဓလာဘာ ပစ္စာဂမိံသု။

တေသု ကုဋ္ဌဝါဏီဇော စိန္တေသိ “အယံ ဗဟု ဒိဝသေ ဒုဗ္ဘောဇနေန ဒုက္ခသေယျာယ ကိလန္တော၊ ဣဒါနိ အတ္တနော ဃရေ နာနဂ္ဂရသေဟိ ယာဝဒတ္ထံ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ အဇီရကေန မရိဿတိ။ အထာဟံ ဣမံ ဘဏ္ဍံ တယော ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဧကံ တဿ ဒါရကာနံ ဒဿာမိ၊ ခွေ ကောဋ္ဌာသေ အတ္တနာ ဂဟေဿာမိ”တိ။ သော “အဇ္ဇ ဘာဇေဿာမ၊ သွေ ဘာဇေဿာမာ”တိ ဘဏ္ဍံ ဘာဇေတုံ န ဣန္ဒြိယံ။ အထ နံ ပဏ္ဍိတဝါဏီဇော အကာမကံ နိပ္ပိဋေတွာ ဘာဇာပေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ကတပဋိသန္တာရော “အတိပပဉ္စော တေ ကတော၊ ဣဓာဂန္တာပိ စိရေန ဗုဒ္ဓု-ပဋ္ဌာနံ အာဂတောသိ”တိ ပုတ္တေ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္တာ “န ခေါ သော ဥပါသက ဣဒါနေဝ ကုဋ္ဌဝါဏီဇော၊ ပုဗ္ဗေပိ ကုဋ္ဌ-ဝါဏီဇောယေဝ။ ဣဒါနိ ပန တံ ဝဉ္စေတုကာမော ဇာတော၊ ပုဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတေပိ ဝဉ္စေတုံ ဥဿဟိ”တိ ဝတွာ တေန ယာမိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော ဗာရာဏသီယံ ဝါဏီဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ စဿ “ပဏ္ဍိတော”တိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော အညေန ဝါဏီဇေန သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတွာ ဝဏီဇံ ကရေတိ၊ တဿ “အတိပဏ္ဍိတော”တိ နာမံ အဟောသိ။

တေ ဗာရာဏသီတော ပဉ္စဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ ဘဏ္ဍံ အာဒါယ ဇနပဒံ ဂန္တာ ဝဏီဇံ ကတွာ လဒ္ဓလာဘာ ပုန ဗာရာဏသိံ အာဂမိံသု။ အထ နေသံ ဘဏ္ဍာဘာဇေနကာလေ အတိပဏ္ဍိတော အာဟ “မယာ ခွေ ကောဋ္ဌာသာ လဒ္ဓဗ္ဗာ”တိ။ ကိံကာရဏာတိ။ တွံ ပဏ္ဍိတော၊ အဟံ အတိပဏ္ဍိတော။ ပဏ္ဍိတော ဧကံ လဒ္ဓု၊ အရဟတိ၊ အတိပဏ္ဍိတော ခွေတိ။ နန အမှာကံ ဒွိန္ဒ ဘဏ္ဍမူလကမ္ပိ ဂေါဏာဒယောပိ သမသမာယေဝ၊ တွံ ကဿ ခွေ ကောဋ္ဌာသေ လဒ္ဓု၊ အရဟသိတိ။ အတိပဏ္ဍိတဘာဝေနာတိ။ ဧဝံ တေ ကထံ ဝဇေတွာ ကလဟံ အကံသု။

တတော အတိပဏ္ဍိတော “အတ္တေကော ဥပါယော”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနော ပိတရံ ဧကသိံ သုသိရရက္ခေ ပဝေသေတွာ “တွံ အမှေသု

အာဂတေသု ‘အတိပဏ္ဍိတော ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ လဗ္ဗံ အရဟတိ’တိ ဝဒေ-
ယျာသီ”တိ ဝတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “သမ္မ မယံ ဌိန္တံ ကောဋ္ဌာသာနံ
ယုတ္တဘာဝံ ဝါ အယုတ္တဘာဝံ ဝါ ဧသော ရုက္ခဒေဝတော ဇာနာတိ၊ ဧဟိ၊ တံ
ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ တံ တတ္ထ နေတွာ “အယျေ ရုက္ခဒေဝတေ အမှာကံ အဋ္ဌံ
ပစ္ဆိန္နာ”တိ အာဟ။ အထဿ ပိတာ သရံ ပရိဝတ္တေတွာ “တေန ဟိ ကထေ-
တာ”တိ အာဟ။ အယျေ အယံ ပဏ္ဍိတော၊ အဟံ အတိပဏ္ဍိတော။ အမေဟိ
ဧကတော ဝေါဟာရော ကတော၊ တတ္ထ ကေန ကိံ လဗ္ဗဗ္ဗန္တိ။ ပဏ္ဍိတေန
ဧကော ကောဋ္ဌာသော၊ အတိပဏ္ဍိတေန ပန ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ လဗ္ဗဗ္ဗာတိ။
ဗောဓိသတ္တော ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတံ အဋ္ဌံ သုတွာ “ဗုဒ္ဓါနိ ဒေဝတာဘာဝံ ဝါ
အဒေဝတာဘာဝံ ဝါ ဇာနိဿာမီ”တိ ပလာလံ^၁ အာဟရိတွာ သုသိရံ
ပူရေတွာ အဂ္ဂိ^၂ အဒါသိ၊ အတိပဏ္ဍိတဿ ပိတာ ဇာလာယ ဖုဋ္ဌကာလေ
အခုဇ္ဈာမေန သရီရေန ဥပရိ အာရုယျ သာခံ ဂဟေတွာ ဩလမ္ဗန္တော ဘူမိယံ
ပတိတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၈။ “သာဓု ခေါ ပဏ္ဍိတော နာမ၊ န တွေဝ အတိပဏ္ဍိတော။
အတိပဏ္ဍိတေန ပုတ္တေန၊ မနမ္ဘိ ဥပကုဋ္ဌိတော”တိ။

တတ္ထ သာဓု ခေါ ပဏ္ဍိတော နာမာတိ ဣမသ္မိ^၃ လောကေ ပဏ္ဍိစ္စေန
သမန္နာဂတော ကာရဏာကာရဏညူ ပုဂ္ဂလော သာဓု သောဘနော။
အတိပဏ္ဍိတောတိ နာမမတ္တေန အတိပဏ္ဍိတော ကုဋ္ဌပုရိသော န တွေဝ
ဝရံ။ မနမ္ဘိ ဥပကုဋ္ဌိတောတိ^၂ ထောကေနမ္ဘိ ဈာမော၊ အခုဇ္ဈာမကောဝ
မုတ္တောတိ အတ္တော။ တေ ဥဘောပိ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ သမညေဝ ကောဋ္ဌာသံ
ဂဏှိတွာ ယထာကမ္ဘံ ဂတာ။

သတ္တာ “ပုဗ္ဗေပိ သေ ကုဋ္ဌဝါဏီဇောယေဝါ”တိ ဣမံ အတိတံ အာဟရိတွာ
ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ကုဋ္ဌဝါဏီဇော ပစ္စုပ္ပန္တေပိ ကုဋ္ဌဝါဏီ-
ဇောယေဝ၊ ပဏ္ဍိတဝါဏီဇော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကုဋ္ဌဝါဏီဇောတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-ပရောသဟဿဇာတကဝဏ္ဏနာ

၉-ပရောသဟဿဇာတကဝဏ္ဏနာ (၉၉)

ပရောသဟဿနိ သမာဂတာနန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပုထုဇ္ဇနပုစ္ဆာပဉ္စကံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဝုတ္တု သရဘဇာတဓကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ကေသိံ ပန သမယေ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတွာ၊
 “အာဝုသော ဒသဗလေန သံခိတ္တေန ကထိတံ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တော ဝိတ္တာရေန ဗျာကာသိ”တိ ထေရဿ ဂုဏံ ကထယမာနာ၊ နိသိဒ္ဓိံသု။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဣဒါနေဝ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတံ ဝိတ္တာရေန ဗျာကရေတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဗျာကာသိ-ယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော ဥဒိစ္စမြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တက္ကသိလာယံ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ ဥဂ္ဂဟိတွာ ကာမေ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဉ္စာဘိညာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဟိမဝန္တေ ဝိဟာသိ။ ပရိဝါရောပိဿ ပဉ္စ တာပသသတာနိ အဟေသု။ အထဿ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော ဝဿာရတ္တသမယေ ဥပဓုံ ဣသိဂဏံ အာဒါယ လောဏမ္ဘိလသေဝနတ္တာယ မနုဿပထံ အဂမာသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တဿ ကာလကိရိယာယမယော ဇာတော။ အထ နံ အန္တေ-ဝါသိကာ “အာစရိယ ကတရော ဝေါ ဂုဏော လဒ္ဓေါ”တိ အဓိဂမံ ပုစ္ဆိံသု။ သော “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ ဝတွာ အဘဿရမြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဗောဓိ-သတ္တာ ဟိ အရူပသမာပတ္တိလာဘိနော ဟုတွာပိ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနတ္တာ အာရုပ္ပေန နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အန္တေဝါသိကာ “အာစရိယဿ အဓိဂမော နတ္ထိ”တိ အာဠာ-ဟနေ သက္ကာရံ န ကရိံသု။

ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော အာဂန္တာ “ကဟံ အာစရိယော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ကာလ-ကတော”တိ သုတွာ “အပိ အာစရိယံ အဓိဂမံ ပုစ္ဆိတ္တာ”တိ အာဟ။ အာမ ပုစ္ဆိမှာတိ။ ကိံ ကထေသိတိ။ “နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ တေန ဝုတ္တံ၊ အထဿ အမှေဟိ သက္ကာရော န ကတော”တိ အာဟံသု။ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော “တုမှေ အာစရိ-ယဿ ဝစနတ္ထံ န ဇာနာထ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိလာဘိ အာစရိ-ယော”တိ အာဟ။ တေ တသ္မိံ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တေပိ န သဒ္ဓဟိံသု။ ဗောဓိသတ္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အန္ဓဗာလာ မမ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကဿ ဝစနံ န သဒ္ဓဟန္တိ၊

၁-ပုထုဇ္ဇနပုစ္ဆကံ ပဉ္စံ (သီ၊ဇု)၊ ပုထုဇ္ဇနပဉ္စကပံ (သျှာ)	၂-၃၅-၂၇၂-ပိဋေ၊
၃-သန္တိပတိတာ (သီ၊ဇု)	၄-ဂုဏကထာယ (သီ၊ဇု)

ဣမံ တေသံ ကာရဏံ ပါကဋ္ဌံ ကရိယာဒီ”တိ ဗြဟ္မလောကော အာဂန္တာ
အဿမပဒမတ္ထကေ မဟန္တေနာနုဘာဝေန အာကာသေ ဌတော ဇေဋ္ဌန္တေဝါ-
သိကဿ ပညာနုဘာဝံ ဝဏ္ဏေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၉၉။ “ပရောသဟဿန္တိ သမာဂတာနံ၊
ကန္တေယျံ တေ ဝဿသတံ အပညာ။
ဧကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညော၊
ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ပရောသဟဿန္တိတိ အတိရေကသဟဿန္တိ။ သမာဂတာနန္တိ သန္တိ-
ပတိတာနံ ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနိတုံ အသက္ကောန္တာနံ ဗာလာနံ။
ကန္တေယျံ တေ ဝဿသတံ အပညာတိ တေ ဧဝံ သမာဂတာ အပညာ
ဣမေ ဗာလတာပသာ ဝိယ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿန္တိ ရောဒေယျံ
ပရိဒေဝေယျံ၊ ရောဒမာနာပိ ပန အတ္ထံ ဝါ ကာရဏံ ဝါ နေဝ ဇာနေယျန္တိ
ဒီပေတိ။ ဧကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညောတိ ဝေရူပါနံ ဗာလာနံ
ပရောသဟဿတောပိ ဧကော ပဏ္ဍိတပုရိသောဝ သေယျော ဝရတရေတိ
အက္ကော။ ကိဒိသော သပညောတိ? ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထံ
အယံ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော ဝိယာတိ။

ဧဝံ မဟာသက္ကော အာကာသေ ဌိတောဝ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တာပသဂဏံ
ဗုဇ္ဈာပေတွာ ဗြဟ္မလောကမေဝ ဂတော၊ တေပိ တာပသာ ဇီဝိတပရိယော-
သာနေ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ အဟေသုံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော သာရိပုတ္တော အဟောသိ၊ မဟာဗြဟ္မာ ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

ပရောသဟဿဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-အသာတဂ္ဂပဇာတကဝဏ္ဏနာ (၁၀၀)

အသာတံ သာတဂ္ဂပေနာတိ ဣဒံ သတ္တာ ကုဏ္ဍိယနဂရံ ဥပနိဿာယ
ကုဏ္ဏဓာနဝနေ ဝိဟရန္တော ကောလိယရာဇဓိတရံ သုပ္ပဝါသံ ဥပါသိကံ
အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာ ဟိ တသ္မိံ သမယေ သတ္တ ဝဿာနိ ကုမ္ဘိနာ ဂန္တံ
ပရိဟရိတွာ သတ္တာဟံ မူဠဂန္တာ အဟောသိ၊ အဓိမတ္တာ ဝေဒနာ ပဝတ္တိသု။

၁၀-အသာတရူပဇာတကဝဏ္ဏနာ

သာ ဇဝံ အဓိမတ္တဝေဒနာဘိဘူတာပိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝတ သော ဘဂဝါ၊
 ယော ဝေရူပဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သုပ္ပဋိပန္နော ဝတ
 တဿ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယော ဝေရူပဿ ဒုက္ခဿ ပဟာနာယ
 ပဋိပန္နော။ သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ၊ ယတ္ထေဝ ရူပံ ဒုက္ခံ နတ္ထိ”တိ ဣမေဟိ ဝီရိယံ
 ဝိတက္ကေဟိ အဓိဝါသေသိ။ သံ သာမိကံ ပက္ခောသေတွာ တဉ္စ အတ္တနော
 ပဝတ္တိံ ဝန္တနသာသနဉ္စ အာရောစေတုံ သတ္တု သန္တိကံ ပေသေသိ။ သတ္တာ ဝန္တန-
 သာသနံ သုတွာဝ “သုခိနိ ဟောတု သုပ္ပဝါသာ ကောလိယမိတာ၊ သုခိနိ
 အာရောဂါ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယတု”တိ အာဟ။ သဟ ဝစနေနေဝ ပန
 ဘဂဝတော သုပ္ပဝါသာ ကောလိယမိတာ သုခိနိ အာရောဂါ အရောဂံ ပုတ္တံ
 ဝိဇာယိ။ အဃဿာ သာမိကော ဂေဟံ ဂန္ဓာ တံ ဝိဇာတံ ဒိသ္မာ
 “အန္တရိယံ ဝတ ဘော”တိ အတိရိယ တထာဂတဿ အာနုဘာဝေန
 အန္တရိယန္တုတိတ္ထဇာတော အဟောသိ။

သုပ္ပဝါသာပိ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ ဒါနံ
 ဒါတုကာမာ ပန နိမန္တနတ္ထာယ တံ ပေသေသိ။ တေန ခေါပန သမယေန
 မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဥပဋ္ဌာကေန ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ သံဃော နိမန္တိတော ဟောတိ။
 သတ္တာ သုပ္ပဝါသာယ ဒါနဿ ဩကာသဒါနတ္ထာယ ထေရံ တဿ သန္တိကံ
 ပေသေတွာ တံ သညာပေတွာ သတ္တာဟံ တဿာ ဒါနံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ သဗ္ဗိ
 ဘိက္ခုသံဃေန။ သတ္တမေ ပန ဒိဝသေ သုပ္ပဝါသာ ပုတ္တံ သီဝလိကုမာရံ မဏ္ဍေတွာ
 သတ္တာရဉ္စေဝ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဝန္တာပေသိ။ တသ္မိံ ပဋိပုဂ္ဂိုလံ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ
 သန္တိကံ နိတေ ထေရော တေန သဗ္ဗိ “ကစ္စိ တေ သီဝလိ ခမနိယ”န္တိ
 ပဋိသန္တာရမကာသိ။ သော “ကုတော မေ ဘန္တေ သုခံ၊ သွာဟံ သတ္တ ဝဿာနိ
 လောဟိတကုန္တိယံ ဝသိ”န္တိ ထေရေန သဗ္ဗိ ဝေရူပံ ကထံ ကထေသိ။ သုပ္ပဝါသာ
 တဿ ဝစနံ သုတွာ “သတ္တာဟဇာတော မေ ပုတ္တော အနုဗုဒ္ဓေန ဓမ္မသေနာ-
 ပတိနာ သဗ္ဗိ မန္တေတိ”တိ သောမနဿပုတ္တာ အဟောသိ။ သတ္တာ “အပိ န
 သုပ္ပဝါသေ အညေပိ ဝေရူပေ ပုတ္တေ ဣဿိ”တိ အာဟ။ သစေ ဘန္တေ
 ဝေရူပေ အညေ သတ္တ ပုတ္တေ လဘေယံ၊ ဣန္ဒြေယျမေဝါဟန္တိ။ သတ္တာ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေတွာ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သီဝလိကုမာရောပိ ခေါ သတ္တ-
 ဝသိကကာလေယေဝ သာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗေတွာ ပရိပုဏ္ဏဝသော
 ဥပသမ္ပဒံ လဘိတွာ ပုညဝါ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော ဟုတွာ ပထဝီ ဥန္တာဒေတွာ
 အရဟတ္တံ ပတွာ ပုညဝန္တာနံ အန္တရေ တေဒဂ္ဂဋ္ဌာနံ ပါပုဏီ။

အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ သန္နိပတိတွာ “အာဝုသော သီဝလိတ္ထေ-
 ရော နာမ ဧဝရူပေါ မဟာပုညော ပတ္တိတပတ္တနော ပတ္တိမဘဝိကသတ္တော သတ္တ
 ဝဿာနိ လောဟိတကုတ္တိယံ ဝသိတွာ သတ္တာဟံ မုဠဂဗ္ဘဘာဝံ အာပဇ္ဇိ၊
 အဟော မာတာပုတ္တာ မဟန္တံ ဒုက္ခံ အနဘဝိံ သု၊ ကိံ န ခေါ ကမ္မံ အကံသု”တိ
 ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ။ သတ္တာ တတ္တာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ
 ကထာယ သန္နိသိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ပုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ
 သီဝလိနော မဟာပုညတောဝ သတ္တ ဝဿာနိ လောဟိတကုတ္တိယံ နိဝါသော
 စ သတ္တာဟံ မုဠဂဗ္ဘဘာဝပုတ္တိံ စ အတ္တနာ ကတကမ္မမူလကာဝ၊ သုပ္ပဝါသာယဝိ
 သတ္တ ဝဿာနိ ကုတ္တိနာ ဂဗ္ဘပရိဟရဏဒုက္ခဉ္စ သတ္တာဟံ မုဠဂဗ္ဘဒုက္ခဉ္စ
 အတ္တနာ ကတကမ္မမူလကမေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
 အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
 တဿ အဂ္ဂမဟေသီယာ ကုတ္တိသ္မိံ ပဋိသန္နိံ ဂဏိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တက္က-
 သီလာယံ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ ဥဂ္ဂဏိတွာ ပိတု အစ္စယေန ရဇ္ဇံ ပတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
 ကာရေသိ။ တသ္မိံ သမယေ ကောသလမဟာရာဇော မဟန္တေန ဗလေနာဂန္တာ
 ဗာရာဏသီ ဂဟေတွာ ရာဇာနံ မာရေတွာ တဿေဝ အဂ္ဂမဟေသီ
 အတ္တနော အဂ္ဂမဟေသီ အကာသိ။ ဗာရာဏသီရညော ပန ပုတ္တော ပိတု
 မရဏကာလေ နိဗ္ဗမနဒ္ဓါရေန ပလာယိတွာ ဗလံ သံဟရိတွာ ဗာရာဏသီ
 အာဂန္တာ အဝိဇ္ဇာရေ နိသိဒိတွာ တဿ ရညော ပဏ္ဍံ ပေသေသိ “ရဇ္ဇံ ဝါ
 ဒေတု ယုဒ္ဓံ ဝါ”တိ။ သော “ယုဒ္ဓံ ဒေမီ”တိ ပဋိပဏ္ဍံ ပေသေသိ။ ရာဇကုမာရဿ
 ပန မာတာ တံ သာသနံ သုတွာ “ယုဒ္ဓေန ကမ္မံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗဒိသာသု သဗ္ဗာရံ
 ပတ္တိန္နိတွာ ဗာရာဏသီနဂရံ ပရိဝါရေတု၊ တတော ဒါရူဒကဘတ္တပရိက္ခယေန
 ကိလန္တမနုဿံ နဂရံ ဝိနာဝ ယုဒ္ဓေန ဂဏိဿသိ”တိ ပဏ္ဍံ ပေသေသိ။ သော
 မာတု သာသနံ သုတွာ သတ္တ ဒိဝသာနိ သဗ္ဗာရံ ပတ္တိန္နိတွာ နဂရံရန္တိ၊ နာဂရာ
 သဗ္ဗာရံ အလဘမာနာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တဿ ရညော သီသံ ဂဟေတွာ
 ကုမာရဿ အဒံသု။ ကုမာရော ပန နဂရံ ပဝိသိတွာ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဇီဝိတ-
 ပရိယောသာနေ ယထာကမ္မံ ဂတော။

သော ဧတရဟိ သတ္တ ဒိဝသာနိ သဗ္ဗာရံ ပတ္တိန္နိတွာ နဂရံ ရန္တိတွာ ဂဟိတ-
 ကမ္မနိဿန္တေန သတ္တ ဝဿာနိ လောဟိတကုတ္တိယံ ဝသိတွာ သတ္တာဟံ မုဠ-
 ဂဗ္ဘဘာဝံ အာပဇ္ဇိ။ ယံ ပန သော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ
 “လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ မဟာဒါနံ ဒတွာ ပတ္တနံ အကာသိ၊ ယဉ္စ

ဝိပဿီဗုဒ္ဓကာလေ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံ သဟဿဋ္ဌနကံ ဂုဠဒမိံ ဒတွာ ပတ္တန-
မကာသိ၊ တဿာနဘာဝေန လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဇာတော။ သုပ္ပဝါသာပိ “နဂရံ
ရုဇ္ဈိတွာ ဂဏှ တာတာ”တိ ပေသိတဘာဝေန သတ္တ ဝဿာနိ ကုစ္ဆိနာ ဂမ္ဘိ
ပရိဟရိတွာ သတ္တာဟံ မုဠဂမ္ဘာ ဇာတော။

သတ္တာ ဣမံ အတိတံ အာဟရိတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁၀၀။ “အသာတံ သာတရူပေန၊ ပိယရူပေန အပ္ပိယံ။
ဒုက္ခံ သုခဿ ရူပေန၊ ပမတ္တမတိဝတ္တတိ”တိ။

တတ္ထ အသာတံ သာတရူပေနာတိ အမရရမေဝ မရရပတိရူပကေန။ ပမတ္တ-
မတိဝတ္တတိတိ အသာတံ အပ္ပိယံ ဒုက္ခန္တိ ဧတံ တိဝိဓေါ ဧတေန သာတ-
ရူပါဒိနာ အာကာရေန သတိဝိပ္ပဝါသဝသေန ပမတ္တံ ပုဂ္ဂလံ အတိဝတ္တတိ
အဘိဘဝတိ အဇ္ဈောတ္တရတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဘဂဝတာ ယဉ္စ ဧတ မာတာ-
ပုတ္တာ ဣမိနာ ဂမ္ဘပရိဟရဏဂမ္ဘဝါသသင်္ခါတေန အသာတာဒိနာ ပုဗ္ဗေ
နဂရရုဇ္ဈနသာတာဒိပတိရူပကေန အဇ္ဈောတ္တရံ၊ ယဉ္စ ဣဒါနိ သာ ဥပါသိကာ
ပုနပိ သတ္တကုတ္တု၊ ဧဝရူပံ အသာတံ အပ္ပိယံ ဒုက္ခံ ပေမဝတ္ထုဘူတေန ပုတ္တ-
သင်္ခါတေန သာတာဒိပတိရူပကေန အဇ္ဈောတ္တရံ ဟုတွာ တထာ အဝစ၊ တံ
သဗ္ဗန္တိ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
နဂရံ ရုဇ္ဈိတွာ ရုဇ္ဈပုတ္တကုမာရော သီဝလိ အဟောသိ၊ မာတာ သုပ္ပဝါသ၊
ပိတာ ပန ဗာရာဏသီရာဇော အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

အသာတရူပဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမော။

လိတ္တဝဂ္ဂေါ ဒသမော။

တသုဒ္ဓါနံ

လိတ္တတေဇံ မဟာသာရံ၊ ဝိဿာသ လောမဟံသနံ။

သုဒဿနံ တေလပတ္တံ၊ နာမသိဒ္ဓိ ကုဋ္ဌဝါဏိဇံ။

ပရောသဟဿ အသာတရူပန္တိ။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

ဗ.မ.သ.ဝ.ပ.ဒါ/၃၁.၃.၂၀၁၁ (၈၃၀၀)လစ်သို့။